

วารสารวิชาการ

มหาวิทยาลัยราชภัฏกาญจนบุรี

Journal of Kanchanaburi Rajabhat University

ปีที่ 9 ฉบับที่ 2 กรกฎาคม - ธันวาคม 2563 ISSN 2286-7589

ISSN 2286-7589

สถาบันอุดมศึกษาเพื่อการพัฒนาท้องถิ่น
ที่เสริมสร้างพลังปัญญาของแผ่นดิน

วารสารวิชาการ มหาวิทยาลัยราชภัฏกาญจนบุรี Journal of Kanchanaburi Rajabhat University

วารสารวิชาการระดับชาติ ในฐานข้อมูล TCI กลุ่มที่ 2 รอบที่ 4 พ.ศ. 2563-2567

คณะผู้จัดทำวารสาร

ที่ปรึกษา

ดร.ณรงค์เดช รัตนานนท์เสถียร

อธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏกาญจนบุรี

บรรณาธิการ

ศาสตราจารย์เกียรติคุณ ดร.นิพนธ์ สุขปรดี

มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช

กองบรรณาธิการ

ศาสตราจารย์กิตติคุณ ดร.สมบัติ กาญจนกิจ	จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
ศาสตราจารย์ ดร.สุทัศน์ ยกส้าน	มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
ศาสตราจารย์ ดร.อภิชัย พันธเสน	มหาวิทยาลัยรังสิต
ศาสตราจารย์ชวน เพชรแก้ว	มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี
รองศาสตราจารย์ ดร.วณิ ชัยวัฒนสิน	มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
รองศาสตราจารย์ ดร.นรินทร์ สังข์รักษา	มหาวิทยาลัยศิลปากร

คณะกรรมการบริหารวารสาร

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.พจนีย์ สุขชานา
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุรพงษ์ จรัสโรจนกุล
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.พงษ์ศักดิ์ รวมชมรัตน์
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ณัฐธัญญา ไค้หนูภา
นางสาวลำอังก์ ชูศรี

ฝ่ายจัดการ

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุรพงษ์ จรัสโรจนกุล
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ สุทัศน์ กามณี
นางสาวลำอังก์ ชูศรี
นายเรวัตตะ กิจจานุรักษ์
นางปีพมา ชัคตตรัย
นางวันวิสา ไบบัว
นางสาวปทิตตา บุญอินทร์
นางสาวสุนันทา แก้วสอาด

มหาวิทยาลัยราชภัฏกาญจนบุรี 70 หมู่ 4 ตำบลหนองบัว อำเภอเมือง จังหวัดกาญจนบุรี รหัสไปรษณีย์ 71190

บทบรรณาธิการแถลง

วารสารวิชาการ มหาวิทยาลัยราชภัฏกาญจนบุรี จัดอยู่ในศูนย์ดัชนีการอ้างอิงวารสารไทย (TCI) กลุ่มที่ 2 (พ.ศ.2563-2567) ด้านมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ ซึ่งวารสารวิชาการเล่มนี้เป็นปีที่ 9 ฉบับที่ 2 เดือนกรกฎาคม – ธันวาคม 2563 ภายในเล่มมีบทความรับเชิญ เรื่อง นวัตกรรมเทคโนโลยีสารสนเทศการศึกษายุคดิจิทัล และบทความวิจัยที่เกี่ยวข้องกับด้านการเกษตร เรื่อง การพัฒนาเว็บแอปพลิเคชันสำหรับวางแผนการผลิต และการตลาดเพื่อพัฒนาเกษตรกรผู้ปลูกสับปะรดจังหวัดราชบุรีสู่การเป็น Smart Farmer นอกจากนี้ยังมีด้านกฎหมาย เกี่ยวข้องกับการบังคับใช้กฎหมายการกำกับดูแลหอพักขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองบัว

กองบรรณาธิการ ขอขอบคุณผู้เขียนบทความทุกท่านที่ส่งบทความมาให้พิจารณาตีพิมพ์และขอขอบคุณผู้ทรงคุณวุฒิในการพิจารณาบทความทุกท่านที่ให้ข้อเสนอแนะในการปรับปรุงบทความให้ถูกต้อง และมีคุณภาพตลอดจนคณะผู้บริหารของมหาวิทยาลัยราชภัฏกาญจนบุรีที่ให้การสนับสนุนในการจัดทำวารสาร และคณะผู้จัดทำวารสารวิชาการมหาวิทยาลัยราชภัฏกาญจนบุรี

ศาสตราจารย์เกียรติคุณ ดร.นิพนธ์ ศุขปรีดี

บรรณาธิการ

สารบัญ

บทความรับเชิญ	
นวัตกรรมเทคโนโลยีสารสนเทศการศึกษายุคดิจิทัล	178
นิพนธ์ ศุขปรีดี	
บทความวิชาการ	
วิชาชีพ : วิชาชีพของแมลงศัตรูพืช	181
นิตยา วานิกกร และอุมาวดี ศรีเกษตรสรากุล	
บทความวิจัย	
การพัฒนาบทเรียนท้องถิ่นออนไลน์ชุมชนปากแพรก อำเภอเมืองกาญจนบุรี จังหวัดกาญจนบุรี	190
นิรุทธ์ จรเจริญ วิยะดา พลชัย ปรัชญา เหลืองแดง และสุธารักษ์ ภูติโส	
การพัฒนาเว็บแอปพลิเคชันสำหรับวางแผนการผลิตและการตลาดเพื่อพัฒนาเกษตรกรผู้ปลูก	202
สับปรดจังหวัดราชบุรีสู่การเป็น Smart Farmer	
ดาราวรรณ ญาณะนันท์ และสถาพร จะนุ	
โมเดลเชิงสาเหตุที่ส่งผลต่อความอยู่ดีมีสุขทางการเงินของเกษตรกร ผู้ปลูกมะม่วงหิมพานต์	217
ในจังหวัดอุตรดิตถ์	
วรพรรณ รัตนทรงธรรม เฉวียง วงศ์จินดา และวริศรา ดวงตาน้อย	
ผลสัมฤทธิ์และผลจากการจัดการเรียนรู้โดยใช้สื่อผ่านเกม	230
ปิยะนุช เทือกเทพ	
การสร้างรูปแบบการพัฒนาทักษะการจำคำศัพท์ภาษาอังกฤษ โดยใช้เทคนิคการสอนแบบ Back to	242
the Board ของนักศึกษาสาขาวิชาภาษาอังกฤษ คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏกาญจนบุรี	
อนัญญา เอกจัน	
การศึกษาระบบให้คำปรึกษาแก่นักศึกษาระดับปริญญาตรีของสถาบันอุดมศึกษาเอกชนแห่งหนึ่ง	253
ในประเทศไทย	
สาคร สมเสริฐ เกวรินทร์ ฉันทนะสุขศิลป์ วรัญญา มหาจันทการ และพิชญา ตียะรัตนาศัย	
การพัฒนาความสามารถในการพูดภาษาอังกฤษโดยใช้ละครและเทคนิคการแสดงละคร	267
ของนักศึกษาชั้นปีที่ 3 สาขาวิชาภาษาอังกฤษ คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏกาญจนบุรี	
สิริวรินทร์ เกรย์	
ปัจจัยที่ส่งผลต่อสมรรถนะของผู้สอบบัญชีภาษีอากรในประเทศไทย	279
ศิริวรรณ พูลเขตกิจ สร้อยเพชร ลิสนิ สุรเดช เล็กแจ่ง สุรีย์ โภษกรนนท์ และประเวศ เพ็ญวุฒิกุล	

การบังคับใช้กฎหมายการกำกับดูแลหอพักขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองบัว อำเภอเมือง จังหวัดกาญจนบุรี	293
ศศิวิมล ช่วยดำรงค์ และสมชาย เจริญกิจ	
การบริหารความเสี่ยงแบบบูรณาการที่ส่งผลต่อการเพิ่มมูลค่าของธุรกิจการท่องเที่ยว และกีฬา ในจังหวัดสุพรรณบุรี	305
ศศิพิมพ์มาศ หงส์สมบัติ อิศเรศร์ ไชยะ วันทิตา จะบัง และประนอม พนาเศรษฐเนตร	
การตรวจวัดระดับเสียงในแผนกซักชั้นงานโรงงานซักฟอกย้อมยีนส์จังหวัดสมุทรสาคร	316
ปัญจิปัทธกร บุญพร้อม สุคนธ์ ขาวกริบ และสิทธิพันธุ์ ไชยนันท์	

นวัตกรรมเทคโนโลยีสารสนเทศการศึกษายุคดิจิทัล

EDUCATIONAL INFORMATION TECHNOLOGY INNOVATION IN THE DIGITAL AGE

ศาสตราจารย์เกียรติคุณ ดร. นิพนธ์ สุขปรดี

ผู้เชี่ยวชาญธนาคารโลกด้านนวัตกรรมเทคโนโลยีสารสนเทศการศึกษา

PROFESSOR DR. NIPONE SOOKPREEDDEE

บทคัดย่อ

การศึกษาคือการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ให้เจริญรุ่งเรือง 3 ประการคือ (1) ด้านการสื่อสารใช้ภาษาพูด เขียน อ่าน ภาษากายและภาษาสัญลักษณ์ (2) ด้านทักษะคอมพิวเตอร์ การคำนวณ จำ วิเคราะห์ สังเคราะห์ ประมวล และประเมินผลสถานการณ์ด้วยเหตุผลที่เหมาะสม (3) ด้านจริยธรรม จรรยา มารยาทและอารมณ์ตอบสนองต่อสถานการณ์อย่างเหมาะสมนวัตกรรมเทคโนโลยีสารสนเทศการศึกษายุคดิจิทัลทำให้ระบบการศึกษามีการโต้ตอบ อภิปรายระหว่างผู้เรียนและผู้สอนทุกคนอย่างทั่วถึงและมีประสิทธิภาพสูงสุด

คำสำคัญ : นวัตกรรม เทคโนโลยี สารสนเทศ การศึกษา ดิจิตอล

ABSTRACT

Education is Human Growth of 3c (1) Communication of All languages (2) Computerization (3) Civilization Educational Innovation Information Technology in Digital age developed interactive real time Educational systems and make Immediately Positive Reinforcement for all teachers and learners at real time .

Keywords : Education, Innovation, Information, Technology, Digital

การศึกษา คือ การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ให้เจริญรุ่งเรืองทรัพยากรมนุษย์ที่ดีควรเจริญรุ่งเรือง ด้านใดบ้าง ? เมื่อกว่า 100 ปีที่แล้ว นักการศึกษาคนนั้นมุ่งพัฒนาคนให้มีความรู้ 3 ประการหรือในแถบประเทศตะวันตกเรียกว่า 3R Read Write Arithmetic หรือ อ่าน เขียนและคิดคำนวณได้ดี ต่อมาจน ดุย เห็นว่าโลกเจริญมากขึ้นการพัฒนาคน เพียง 3 ประการจะไม่เพียงพอ จึงตั้งทฤษฎีการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ 4 ประการ คือ พุทธิศึกษาหมายถึง การมีความรู้ที่ดีและเป็นสัจจะธรรม จริยะศึกษา คือ การมีอารมณ์ที่ดีและมีพฤติกรรมตอบสนองต่อสถานการณ์อย่างเหมาะสม สังคมศึกษา คือ การที่บุคคลสามารถอยู่ในสังคมอย่างมีความสุขและทุกคนในสังคมมีความสุขอย่างถ้วนหน้า พลศึกษาทำให้ทุกคนในสังคมมีสุขภาพแข็งแรง พลานามัยสมบูรณ์ตามเอกตบุคคล

การศึกษายุคดิจิทัลเริ่มมีวัตถุประสงค์ชัดเจนที่ผู้เขียนได้ทราบราวปี ค.ศ. 1985 ในการร่วมประชุมสมาคมการศึกษาโลกที่มีคณบดีศึกษาศาสตร์ในมหาวิทยาลัยกว่า 400 ท่านร่วมประชุมที่เมืองแวนคูเวอร์ ประเทศแคนาดา ผู้เขียนได้รับเชิญเข้าร่วมประชุมในฐานะ Keynote Speaker สรุปการประชุมครั้งนั้น ที่ประชุมให้กำหนดวัตถุประสงค์ การศึกษายุคดิจิทัลมุ่งพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ ประกอบด้วย 3C คือ (1) Communication การสื่อสารภาษาพูด ภาษาเขียน ภาษาร่างกายและภาษาสัญลักษณ์ อื่นๆ ทั้งการสื่อสารในตนเอง สื่อสารระหว่างบุคคล สื่อสารกลุ่มเล็ก และกลุ่มใหญ่ สื่อสารมวลชน สื่อสารสังคม และสื่อสารทางไกล (2) Computerization การคิดคำนวณ จำ วิเคราะห์ สังเคราะห์ ประมวลและประเมินผลสถานการณ์ด้วยข้อเท็จจริงและเหตุผลที่เหมาะสมกับบริบททุกรูปแบบ (Platform) (3) Civilization การใช้จริยธรรม จรรยาบรรณ มารยาท อารมณ์ที่เหมาะสมกับสถานการณ์ รู้จักสิทธิหน้าที่ของตนและผู้อื่นในสังคม การอยู่ร่วมกับบุคคลอื่นในสังคมด้วย ศิล สมาธิ ปัญญา เมตตา กรุณา มุทิตา อุเบกขาเพื่อให้สังคมมีความสุขถ้วนหน้าทุกคน

วัตถุประสงค์ของระดับการศึกษา

1. การศึกษาระดับปฐมวัย เพื่อให้เด็กเล็กสามารถสื่อสารรับความช่วยเหลือจากผู้อื่นได้ และเตรียมความพร้อมในการศึกษาระดับสูงขึ้นไป
2. การศึกษาระดับประถมศึกษา เพื่อให้ผู้เรียนสามารถดำเนินชีวิตในสังคมไทยได้อย่างมีความสุข
3. การศึกษาระดับมัธยมศึกษา เพื่อให้ผู้เรียนสามารถประกอบอาชีพที่มีในสังคมไทยได้อย่างมีประสิทธิภาพ
4. การศึกษาระดับอุดมศึกษา เพื่อให้ผู้เรียนสามารถประกอบอาชีพในสังคมโลกได้อย่างมีประสิทธิภาพ

เทคโนโลยี ในภาษาอังกฤษคือ Technology เป็นคำมาจากภาษากรีกสองคำคือ Techno หมายถึง Art หรือ ศิลปะในภาษาไทยและคำว่า Logos หมายถึง Science หรือวิทยาศาสตร์ ความหมาย Technology ในภาษาอังกฤษคือ Art & Science ภาษาไทย Technology หมายถึงวิทยาศาสตร์และศิลปะ ดังนั้นเทคโนโลยี จึงไม่ใช่วิทยาศาสตร์และไม่ใช้ศิลปะแต่เทคโนโลยีคือวิทยาศาสตร์และศิลปะบูรณาการร่วมกัน

สารสนเทศ เป็นคำมาจากภาษาอังกฤษว่า Information ในอดีตหมายถึง การประชาสัมพันธ์ ปัจจุบันหมายถึง สารสนเทศตามพจนานุกรม Oxford ให้ความหมาย Information : What you tell someone : facts : news พจนานุกรมฉบับภาษาไทยให้ความหมายว่า สารสนเทศ คือ การสื่อสารข้อเท็จจริงเป็นสาระระหว่างผู้ส่งสารหรือ กลุ่มบุคคลผู้ส่งสารกับผู้รับซึ่งเป็นบุคคล กลุ่มบุคคล มวลชนและสังคม ปัจจุบันสารสนเทศ คือ การสื่อสารทุกระบบ สามารถโต้ตอบกันได้ทันที (Interactive Real-time) ทำให้คนทั้งโลกโต้ตอบข้อมูลและสาระได้ในเวลาไม่ถึงหนึ่งวินาที

นวัตกรรม ตามความหมายในพจนานุกรมระบุว่าเป็นสิ่งที่ทำขึ้นใหม่หรือปรุงให้ดีกว่าเดิม ซึ่งอาจจะเป็น ความคิด วิธีการ หรือสิ่งประดิษฐ์ใหม่ที่ดีกว่าเดิมก็ได้

ยุคดิจิทัล เป็นคำที่ใช้เรียกช่วงเวลาการพัฒนาโลก เช่น ยุคหิน ยุคโลหะ ยุคดิจิทัลเป็นช่วงเวลาที่โลกพัฒนาในยุคอิเล็กทรอนิกส์ช่วงหลังยุคอนุภาค มาเป็นอิเล็กทรอนิกส์ระบบดิจิทัลอย่างสมบูรณ์ราวต้นศตวรรษที่ 20 นี้ เพื่อให้เครื่องมีระบบอิเล็กทรอนิกส์ดิจิทัลทำงานได้รวดเร็ว และมีประสิทธิภาพดีกว่าระบบอนาล็อกมาก

นวัตกรรมเทคโนโลยีสารสนเทศการศึกษามี 3 ประเภท (1) นวัตกรรมเทคโนโลยีสารสนเทศหลักสูตร และการเรียนการสอน (2) นวัตกรรมเทคโนโลยีสารสนเทศบริการการศึกษา (3) นวัตกรรมเทคโนโลยีสารสนเทศบริหารการศึกษา

นวัตกรรมเทคโนโลยีสารสนเทศการศึกษายุคดิจิทัลมีจุดเด่นที่ทำให้ระบบการศึกษาทุกระบบทั้งการศึกษารายบุคคล การศึกษาระบบโรงเรียน นอกโรงเรียน การศึกษามวลชน การศึกษาตลอดชีพและการศึกษาทางไกล ผู้เรียนและผู้สอนสามารถถามตอบ และอภิปรายกันได้อย่างรวดเร็วหรือในเวลาเดียวกัน ขณะที่ทำการเรียนการสอน (Interactive Real-time) ทำให้ทั้งผู้เรียนและผู้สอนได้รับรู้คำตอบทันทีเป็นการเสริมแรงทางบวก (Immediately Positive Reinforcement) ที่มีทั้งภาพและเสียงทั้งผู้เรียนและผู้สอนทำให้เกิดขวัญกำลังใจ (Reward) และระบบการเรียนการสอนยุคดิจิทัล ที่มีประสิทธิภาพสูงกว่ายุคใด ๆ ในประวัติศาสตร์การศึกษาโลก

วัชพืช : พืชอาศัยของแมลงศัตรูพืช

WEED AS ALTERNATE HOSTS OF INSECT PESTS

นิตยา วานิกอร์¹⁾, อุมาวดี ศรีเกษตรสรากุล²⁾

^{1),2)} คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี มหาวิทยาลัยราชภัฏกาญจนบุรี

Nittaya Wanikorn¹⁾, Umavadee Srikasetsarakul²⁾

^{1),2)} Faculty of Sciences and Technology, Kanchanaburi Rajabhat University

Receive : March 9,2020

Revised: March 27,2020

Accepted: May 21,2020

บทคัดย่อ

วัชพืชและแมลงศัตรูพืชเป็นศัตรูพืชที่มีความสำคัญต่อการผลิตพืช ก่อให้เกิดความเสียหายต่อผลผลิตพืช วัชพืชเป็นพืชอาศัยของแมลงศัตรูพืชและแมลงพาหะโรคพืช และยังส่งเสริมการเข้าทำลายของแมลงศัตรูพืชในแปลง วัชพืชจึงเป็นพืชอาศัยที่สำคัญของแมลงศัตรูพืชในแปลงปลูกพืช หลังการเก็บเกี่ยวพืช และนอกฤดูเพาะปลูก การควบคุมวัชพืชในแปลงและบริเวณรอบแปลง จึงช่วยลดการเข้าทำลายของแมลงศัตรูพืชและต้นทุนการควบคุม แมลงศัตรูพืช อย่างไรก็ตามวัชพืชยังเป็นประโยชน์ต่อแมลงศัตรูธรรมชาติด้วยใช้เป็นพืชล่อแมลงศัตรูพืชซึ่งเป็น อาหารของแมลงศัตรูธรรมชาติชนิดนั้น

คำสำคัญ: แมลงศัตรูพืช พืชอาศัย วัชพืช

ABSTRACT

Weeds and insect pests are the primary pests for crop production, causing severe damages to produce and yield losses. Weeds can serve as alternate hosts to insect pests and insect vectors. They thus support insect pest infestation in crop fields. Weeds may also function as main alternate hosts for insect pests after harvesting and after the harvesting season. Weed control in crop fields and their surrounding areas leads to a decrease in insect pest infestation and the cost of insect control. However, weeds are beneficial to the natural enemies of insect pests. They can act as trap crops for these pests, which are, in turn, served as feed for their natural enemies.

Keywords: Insect Pest, Host Plant, Weed

บทนำ

ศัตรูพืชที่เป็นปัญหาสำคัญต่อการผลิตพืช ได้แก่ โรคพืช แมลงศัตรูพืชและวัชพืช โดยเฉพาะการผลิตพืชเพื่อการค้าและเป็นวัตถุดิบสำหรับอุตสาหกรรม ซึ่งจำเป็นต้องปลูกพืชในพื้นที่ขนาดใหญ่และมักต้องปลูกซ้ำในพื้นที่เดิมจึงเกิดการสะสมของศัตรูพืชเหล่านั้นในพื้นที่ดังกล่าว หากเกษตรกรจัดการศัตรูพืชที่เข้าทำลายในแปลงปลูกพืชไม่ถูกวิธีและไม่ต่อเนื่อง อาจทำให้การระบาดของศัตรูพืชชนิดนั้นอย่างรุนแรงก่อให้เกิดความเสียหายอย่างมากแก่เกษตรกร

เกษตรกรส่วนใหญ่มักให้ความสำคัญต่อแมลงศัตรูพืชหรือโรคพืชมากกว่าวัชพืช ทั้งนี้เนื่องจากเมื่อเกิดการระบาดหรือการเข้าทำลายของแมลงศัตรูพืชหรือโรคพืชในแปลงปลูกพืช จะพบความเสียหายที่เกิดกับพืชปลูกปรากฏให้เห็นได้ชัดเจนรุนแรงและรวดเร็ว แต่ผลกระทบของวัชพืชต่อพืชปลูกจะเกิดขึ้นช้าและทราบผลเสียก็ต่อเมื่อเกษตรกรเก็บเกี่ยวแล้วได้ผลผลิตลดลงหรือเก็บผลผลิตไม่ได้เมื่อวัชพืชขึ้นแข่งขันกับพืชปลูกเป็นระยะเวลาานจะทำให้พืชปลูกอ่อนแอต่อการเข้าทำลายของโรคพืชและแมลงศัตรูพืช และจากการสังเกตในแปลงปลูกพืชที่มีวัชพืชขึ้นปะปนอยู่ในแปลงและรอบ ๆ บริเวณแปลงจำนวนมาก มักมีแมลงศัตรูพืชเข้าทำลายพืชหลักมากกว่าแปลงที่ไม่มีวัชพืชขึ้นแข่งขัน ซึ่งวัชพืชเหล่านี้ อาจเป็นแหล่งที่อยู่อาศัยหรือแหล่งหลบซ่อนของแมลงศัตรูพืชที่เข้าทำลายพืชหลัก จรรยา มณีโชติ และคณะ (2555) รายงานว่าถ้าทราบชนิดวัชพืชที่เป็นพืชอาศัยที่สำคัญของแมลงศัตรูพืช อาจสามารถใช้เป็นข้อมูลในการพยากรณ์สถานการณ์การระบาดของแมลงศัตรูพืชในแหล่งที่พบวัชพืชเหล่านี้ได้ในอนาคต

ความสำคัญของศัตรูพืช

ศัตรูพืชแต่ละชนิดสร้างความเสียหายให้แก่พืชปลูกมากน้อยเพียงใดขึ้นอยู่กับชนิดของศัตรูพืชชนิดของพืชปลูก ปริมาณระดับความรุนแรงของการทำลายประมาณ 30 % ของผลผลิตพืชถูกทำลายด้วยโรคพืช แมลงศัตรู และวัชพืช (คณาจารย์ภาควิชาพืชศาสตร์, 2543) ซึ่งการทำลายของแมลงศัตรูพืชหรือโรคพืช โดยเข้าทำลายใบพืชหรือส่วนยอดอ่อนทำให้พื้นที่ใบสำหรับสังเคราะห์แสงของพืชลดลงทำลายรากพืชอาจทำให้พืชไม่สามารถดูดซึมน้ำ และแร่ธาตุอาหารมาใช้ได้ ทำลายผลผลิตของพืชโดยตรง หรือทำลายจุดเจริญของพืชอาจทำให้พืชตายได้ รวมทั้งการแข่งขันของวัชพืช จะทำให้ผลผลิตของพืชลดลงทั้งปริมาณและคุณภาพ หรืออาจเก็บเกี่ยวผลผลิตไม่ได้เลย เกษตรกรจึงต้องควบคุมการระบาดของศัตรูพืชให้ลดลงด้วยวิธีการต่างๆ ได้แก่ การใช้แรงงานคน การใช้สารเคมีกำจัดศัตรูพืช เครื่องมือและอุปกรณ์ต่าง ๆ ซึ่งวิธีการเหล่านี้เป็นการเพิ่มต้นทุนในการผลิตของเกษตรกร ถ้าเกษตรกรควบคุมการระบาดของศัตรูพืชไม่ได้ ผลผลิตที่เกษตรกรผลิตได้จะด้อยคุณภาพ ทำให้เกษตรกรขายผลผลิตได้ในราคาต่ำลงหรืออาจจำหน่ายไม่ได้เลย อาจส่งผลกระทบต่อ การขาดแคลนผลผลิตสำหรับบริโภคและอุตสาหกรรมได้ อย่างไรก็ตาม การระบาดของศัตรูพืชในปัจจุบันค่อนข้างรุนแรง อาจเนื่องมาจากการเปลี่ยนแปลงสภาพแวดล้อม ทำให้เหมาะสมต่อการระบาดของศัตรูพืช จรรยา มณีโชติ และคณะ (2555) รายงานว่า การปลูกมันสำปะหลัง ในอดีตไม่พบปัญหาการระบาดของแมลงศัตรูพืช แต่ในปี 2552 มีการระบาดของเพลี้ยแป้งสีชมพู ทำให้พื้นที่การปลูกมันสำปะหลังได้รับความเสียหายประมาณ 1,421,070 ไร่ โดยเฉพาะในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

แมลงศัตรูพืชและการทำลายพืช

แมลงศัตรูพืชเป็นปัญหาและอุปสรรคที่สำคัญในการผลิตพืช โดยแมลงศัตรูพืชสามารถเข้าทำลายพืชได้ตลอดเวลา ตั้งแต่เริ่มปลูกพืช ระยะการเจริญเติบโตทางลำต้นและใบ ระยะสืบพันธุ์ ระยะเก็บเกี่ยวของพืช แม้กระทั่งผลผลิตที่รอการจำหน่าย ทำให้ปริมาณและคุณภาพของผลผลิตพืชลดลง เกษตรกรต้องเพิ่มต้นทุนในการป้องกันความเสียหายอันเนื่องจากการเข้าทำลายของแมลงศัตรูพืชให้ทันท่วงที ซึ่งแมลงศัตรูพืชมุ่งหมายถึงแมลงที่มีช่วงใดช่วงหนึ่งของชีวิตหรือตลอดชีวิต อาศัยอยู่บนพืชหรือผลผลิตจากพืช ทำให้พืชแสดงอาการผิดปกติให้ผลผลิตลดลง หรือผลผลิตด้อยคุณภาพจนไม่เป็นที่ต้องการของผู้บริโภค (อังศุมาลย์ จันทราปต์ย์, 2550) ซึ่งสามารถจำแนกชนิดของแมลงศัตรูพืชตามลักษณะการเข้าทำลายได้ดังนี้

1) กลุ่มกัดกินใบ ได้แก่ หนอนผีเสื้อ ตั๊กแตน ตัวงักแข็ง แมลงกลุ่มนี้มีปากแบบกัดกิน ซึ่งกัดกินใบทำให้พืชขาดส่วนสังเคราะห์แสงหรือขาดที่สะสมอาหารหรือขาดยอต่ออ่อนสำหรับการเจริญเติบโตต่อไป

2) กลุ่มดูดกินน้ำเลี้ยง ได้แก่ เพลี้ยอ่อน เพลี้ยกระโดด เพลี้ยจักจั่นและมวนต่างๆ แมลงกลุ่มนี้มีปากแบบเจาะดูด โดยแทงและดูดน้ำเลี้ยงจากใบ ยอดอ่อน กิ่ง ลำต้น ดอก หรือ ผล ทำให้ส่วนต่างๆ ของพืชที่ถูกดูดกินน้ำเลี้ยงมีรอยไหม้ ใบม้วนเหี่ยว ไม่เจริญเติบโตหรือแคระแกร็น นอกจากนี้แมลงกลุ่มนี้ยังเป็นสาเหตุสำคัญของการถ่ายทอดและแพร่กระจายโรคพืชที่มีเชื้อไวรัสเป็นสาเหตุด้วย

3) กลุ่มขอนใบ ได้แก่ หนอนผีเสื้อ หนอนแมลงวันบางชนิด แมลงกลุ่มนี้มีปากขนาดเล็ก กัดกินเนื้อเยื่ออยู่ระหว่างผิวใบพืช ทำให้พืชขาดส่วนสังเคราะห์แสงหรือขาดส่วนสะสมอาหาร

4) กลุ่มเจาะลำต้น ได้แก่ หนอนด้วง หนอนผีเสื้อ และปลวก แมลงกลุ่มนี้มีปากแทงเข้าไปตามใบหรือเปลือกไม้

เมื่อไซ้ฟอกออกเป็นตัวหนอนก็จะขอนไซ้เข้าไปอยู่ในกิ่ง ลำต้น หรือผล ทำให้ต้นพืชขาดน้ำและอาหารแล้วแห้งตายไปหรือทำให้ผลไม้เน่า หล่น เสียหาย

5) กลุ่มกัดกินราก ได้แก่ ตัวงัด ดั่งหวัด แมลงกระซอน ตัวงัดดิน ตัวงัดวง แมลงกลุ่มนี้มีปากแบบกัดกิน มักมีชีวิตหรือวางไข่ตามพื้นดิน ตัวอ่อนและตัวเต็มวัยจะเข้าทำลายรากพืช ทั้งทำให้พืชยืนต้นแห้งตายเนื่องจากขาดน้ำและอาหาร

6) กลุ่มที่ทำให้เกิดปุ่มปม ได้แก่ ต่อ แตน และเพลี้ย แมลงกลุ่มนี้เมื่อกัดกิน ดูนน้ำเลี้ยงหรือวางไข่บนพืชแล้ว มักจะปลดปล่อยสารบางชนิดลงบนพืช ทำให้เกิดอาการปุ่มปมผิดปกติบนส่วนของดอก ใบ ยอดอ่อน ราก และลำต้น (คณาจารย์ภาควิชาพืชศาสตร์, 2543)

อังศุมาลย์ จันทราปต์ย์ (2550) ได้รายงานวิจัยที่มีผลต่อการแพร่ระบาดของแมลงศัตรูพืช ได้แก่ แมลงศัตรูพืชสามารถขยายพันธุ์ได้มาก และมีอัตราการอยู่รอดสูง มีสภาพแวดล้อมที่เหมาะสม มีพืชอาหารเพียงพอ มีปริมาณศัตรูธรรมชาติลดลง รวมทั้งการปลูกพืชชนิดเดียวซ้ำๆ ในพื้นที่เดิมเป็นเวลาดำเนินการและยาวนาน การเลือกใช้สารเคมีกำจัดแมลงที่ไม่เหมาะสมหรือมากเกินไปเกินความจำเป็น ทำให้แมลงศัตรูพืชต้านทานต่อสารเคมีกำจัดแมลง จะส่งผลให้แมลงศัตรูเพิ่มขึ้นมากจนผิดปกติ

การแข่งขันของวัชพืช

วัชพืชเป็นพืชที่เกษตรกรไม่ได้ปลูกและไม่ต้องการวัชพืชและพืชปลูกต้องการปัจจัยเจริญเติบโตใกล้เคียงกัน เมื่อวัชพืชเจริญเติบโตปะปนอยู่ในแปลงวัชพืชจะแก่งแย่งปัจจัยการเจริญเติบโตของพืชปลูก ทำให้พืชปลูกชะงักการเจริญเติบโต แคระแกร็น ส่งผลให้ผลผลิตของพืชได้รับผลกระทบทั้งในด้านปริมาณและคุณภาพ และวัชพืชเป็นพืชที่มีความสามารถในการแข่งขันสูงมาก ซึ่งการแข่งขันของพืชปลูกกับ

วัชพืชชนิดนั้น จะทำให้ผลผลิตพืชปลูกลดลงเท่าใดนั้นขึ้นอยู่กับ

- ชนิดของพืชปลูก วัชพืชทำให้ผลผลิตของพืชปลูกลดลงแตกต่างกันไป ในแปลงปลูกข้าวโพดที่ไม่มีการกำจัดวัชพืชและให้วัชพืชมีการแข่งขันอย่างรุนแรง ทำให้ผลผลิตข้าวโพดลดลงได้มากถึง 80 % (สิริชัย สารุจิจารณ์ และคณะ, 2556) ส่วนวัชพืชที่ขึ้นแข่งขันกับถั่วเหลือง ทำให้ผลผลิตถั่วเหลืองลดลงได้ถึง 40-80 % (คมสัน นครศรี และคณะ, 2552) และการไม่กำจัดวัชพืชจะทำให้ผลผลิตถั่วเขียวลดลง 30-80 % (คมสัน นครศรี และคณะ, 2554) นอกจากนี้สันติไมตรี ก้อนคำดี และคณะ (2559) รายงานว่าพันธุ์อ้อยที่มีความสามารถในการเจริญเติบโตเร็วและแตกกอดี อาจจะช่วยลดการแข่งขันของวัชพืช โดยอ้อยพันธุ์ K88-92 ทำให้วัชพืชมีความหนาแน่นและน้ำหนักแห้งน้อยที่สุด ซึ่งมีปริมาณและมวลชีวภาพแห้งของวัชพืชเท่ากับ 40.00 ต้น/ตารางเมตร และ 6.44 กรัม/ตารางเมตร ตามลำดับ

- ชนิดของวัชพืช การเจริญเติบโตและผลผลิตของพืชจะลดลงมากน้อยเพียงใดขึ้นอยู่กับความสามารถในการแข่งขันของวัชพืชในพืชปลูกชนิดนั้นๆ Morales-Payan et al. (1997) รายงานว่าผลผลิตของฝักซีดลดลงตามความหนาแน่นของแห้วหมูที่เพิ่มขึ้นในแปลง โดยในแปลงปลูกฝักซีที่มีแห้วหมูขึ้นแข่งขัน 10 และ 50 ต้น/ตารางเมตร ทำให้ผลผลิตของฝักซีลดลง 12.8 % และ 60.6% ตามลำดับ

- ความหนาแน่นของวัชพืช ถ้าหากในแปลงมีวัชพืชขึ้นแข่งขันหนาแน่นมาก ทำให้การเจริญเติบโตและผลผลิตของพืชปลูกลดลง ในแปลงข้าวโพดฝักสดถ้ามีความหนาแน่นของวัชพืชตั้งแต่ 10-60 ต้น/ตารางเมตร ให้น้ำหนักแห้งของวัชพืชมากกว่าแปลงกำจัดวัชพืช (49.4-96.3%) และทำให้ผลผลิตของข้าวโพดฝักสดทั้งเปลือกและฝักดีเปลือกลดลง 20-53%

และ 30-83% ตามลำดับ รวมทั้งลดจำนวนฝักดีและจำนวนฝักใหญ่' และยังทำให้ผลผลิตฝักเสียและจำนวนฝักเสียเพิ่มขึ้นด้วย (สดใส ช่างสลัก และคณะ 2550)

- ระยะเวลาในการแข่งขัน ช่วงวิกฤตของพืชปลูกที่อ่อนแอต่อวัชพืชแตกต่างกัน โดยสดใส ช่างสลัก และคณะ (2549) ได้รายงานว่าการแข่งขันของวัชพืช 4, 6 และ 8 สัปดาห์หลังปลูก ทำให้ผลผลิตข้าวโพดข้าวเหนียวและข้าวโพดหวานฝักสดทั้งเปลือก และผลผลิตฝักดีเปลือกลดลง 7-39% และ 10-49% ตามลำดับเมื่อเปรียบเทียบกับแปลงกำจัดวัชพืช ส่วนแปลงที่ไม่กำจัดวัชพืชเลยให้ผลผลิตฝักสดทั้งเปลือก และฝักดีเปลือกลดลง 33-42%

ความสัมพันธ์ระหว่างวัชพืชกับแมลงศัตรูพืช

1. วัชพืชเป็นแหล่งอาหารของแมลงศัตรูพืช นอกจากพืชปลูกชนิดต่างๆ ที่เป็นพืชอาหารของแมลงศัตรูพืชแล้วยังมีวัชพืชอีกหลายชนิดที่เป็นพืชอาหารของแมลงศัตรูพืชเหล่านั้น ดังเช่น สำนักงานวิจัยและพัฒนาข้าว (ม.ป.ป.) และ วิกันดา รัตนพันธ์ (2557) รายงานว่า วัชพืชหลากหลายชนิดในนาข้าว ที่มีทั้งวัชพืชใบเลี้ยงคู่และวัชพืชใบเลี้ยงเดี่ยว โดยเฉพาะวัชพืชวงศ์หญ้าและวงศ์กกบางชนิดเป็นพืชอาหารของแมลงศัตรูข้าวที่สำคัญ ได้แก่ หญ้าข้าวนก (*Echinochoa crus-galli*) เป็นพืชอาหารของเพลี้ยไฟ (*Stenchaetothrips biformis*) หนอนแมลงวันเจาะยอดข้าว (*Hydrellia* spp.) มวนง่าม (*Tetroda denticulifera*) หนอนกอข้าว เพลี้ยจักจั่นสีเขียว (*Nephotettix virescens*) หนอนห่อใบข้าว (*Cnaphalocrocis medinalis*) หนอนปลอกข้าว (*Nymphula depunctalis*) แมลงดำหนาม (*Diuraphis armigera*) และแมลงสิง (*Leptocoris acuta*) หญ้าไซ (*Leersia hexandra*) เป็นพืชอาหาร

ของเพลี้ยไฟ มวนง่าม หนอนแมลงวันเจาะยอดข้าว แมลงบัว (Orseolia oryzae) เพลี้ยจักจั่นสีเขียว หนอนห่อใบข้าว หนอนปลอกข้าว ข้าวป่า (*Oryza rufipogon*) เป็นพืชอาหารของมวนง่าม หนอนแมลงวันเจาะยอดข้าว หนอนกอข้าว แมลงบัว เพลี้ยจักจั่นสีเขียว หนอนห่อใบข้าว แมลงหว่า (Scotinophara coarctata) หญ้าชันกาด (*Panicum repens*) เป็นพืชอาหารของหนอนแมลงวันเจาะยอดข้าว แมลงบัว หนอนห่อใบข้าว แมลงสิง แมลงหว่า หญ้าตีนนก (*Digitaria ciliaris*) เป็นพืชอาหารของหนอนห่อใบข้าว แมลงค้ำหนาม แมลงสิง หนอนห่อใบข้าว หญ้าขน (*Brachiaria mutica*) เป็นพืชอาหารของหนอนแมลงวันเจาะยอดข้าว หญ้าตีนกา (*Eleusine indica*) เป็นพืชอาหารของหนอนกอข้าว หนอนห่อใบข้าว หญ้าปล้องหิน (*Paspalum scrobiculatum*) เป็นพืชอาหารของแมลงบัว หนอนห่อใบข้าว หนอนปลอกข้าว หญ้าตีนติด (*Brachiaria reptans*) เป็นพืชอาหารของแมลงบัว หนอนห่อใบข้าว หญ้าคา (*Imperata cylindrical*) เป็นพืชอาหารของหนอนห่อใบข้าว หญ้าดอกขาว (*Leptochloa chinensis*) เป็นพืชอาหารของหนอนปลอกข้าว หญ้า นก สี ช ม พู (*Echinochoa colona*) หญ้าแดง (*Ischaemum rugosum*) เป็นพืชอาหารของแมลงสิง

2. วัชพืชเป็นแหล่งขยายพันธุ์ของแมลงศัตรูพืช แมลงศัตรูพืชบางชนิดมีวงจรชีวิตบนต้นวัชพืช ดังเช่น รอยบุญ จาร์สกาญจน์ และวันทนา ศรีรัตนศักดิ์ (2560) รายงานว่า ขาเขียด (*Monochoria vaginalis*) เป็นพืชอาหารที่แมลงหว่าสามารถวางไข่ได้มาก รวมทั้งเจริญเติบโตในระยะตัวอ่อนได้ แต่พัฒนาเป็นตัวเต็มวัยได้ค่อนข้างน้อยมาก หญ้าข้าวนก กกทราย (*Cyperus iria*) หญ้าขนสีชมพู หญ้าดอกขาว เป็นพืชอาศัยแมลงหว่าสามารถวางไข่และเจริญเติบโตในระยะตัวอ่อนได้ แต่ไม่สามารถอยู่รอดเป็นตัว

เต็มวัยได้ ดังนั้นวัชพืชเหล่านี้อาจเป็นพืชอาศัยเพื่อความอยู่รอดของแมลงหว่าในช่วงนอกฤดูปลูกข้าวได้ เช่นเดียวกับ วิกันดา รัตนพันธ์ (2557) พบว่าแมลงสิงเป็นศัตรูที่สำคัญชนิดหนึ่งของข้าว นอกจากเข้าทำลายข้าวแล้วยังมีวัชพืชหลายชนิดอาจเป็นแหล่งอาหารของแมลงสิง แต่มีบางชนิดเท่านั้นที่ตัวอ่อนของแมลงสิงสามารถอาศัยเจริญเติบโตเป็นตัวเต็มวัยได้ ส่วนจรรยา มณีโชติ และคณะ (2555) รายงานว่าเพลี้ยแป้งมันสำปะหลังสีชมพู (*Phenacoccus manihoti*) และเพลี้ยแป้งสีเขียว (*P. madeirensis*) เป็นแมลงศัตรูที่สำคัญในมันสำปะหลัง พบอาศัยบนต้นสาบม่วง (*Praxelis clematidea*) มากที่สุด โดยมีเพลี้ยแป้งมันสำปะหลังสีชมพู และเพลี้ยแป้งสีเขียวเฉลี่ย 99 และ 9 ตัวต่อต้น ตามลำดับ และงูไข่เฉลี่ย 15 และ 4 ตัวต่อต้นตามลำดับ นอกจากนี้วัชพืชเป็นแหล่งขยายพันธุ์ของแมลงศัตรูธรรมชาติบางชนิด โดยรจนา ไวยเจริญ และคณะ (2554) ได้สำรวจพบตัวเต็มวัย ตัวหนอนและไข่ของด้วงเต่าลายหยักบนต้นกระต่ายจามที่อยู่รอบแปลง ส่วนในแปลงที่มีเพลี้ยอ่อนระบาด จะพบตัวเต็มวัย ตัวหนอนและไข่ของด้วงเต่าลายขวางบนต้นหญ้าตีนกา กะเม็ง (*Eclipta prostrata*) ที่ขึ้นปะปนในแปลง

3. วัชพืชเป็นแหล่งอาศัยของแมลงศัตรูพืช จากการสำรวจวัชพืชที่ขึ้นในแปลงและบริเวณรอบแปลงปลูกพบแมลงศัตรูพืชอาศัยอยู่ อาทิเช่น รจนา ไวยเจริญ และคณะ (2554) รายงานว่าในแปลงปลูกคະນ້າ ผักเขียวอ่อนกวาดตุงและผักกาดขาวที่มีผักเปิดไทย (*Altemanthera sessilis*) หญ้าชันกาด หญ้าตีนกา หญ้าตีนนก โสนหางไก่ (*Aeschynomene aspera*) ขึ้นในแปลงจะพบเพลี้ยอ่อนบนวัชพืชเหล่านี้ นอกจากนี้ยุวดี ชูประภาวรรณ และคณะ (2550) ได้สำรวจวัชพืชในภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่างที่พบเพลี้ยอ่อน ได้แก่ ตีนตุ๊กแก (*Tridax*

procumbens) น้ำนมราชสีห์ (*Euphorbia hirta* L.) ปอเทือง (*Crotalaria muconata*) ผักโขม (*Amaranthus viridis*) ผักเสี้ยน (*Cleome gynandra*) ผักเสี้ยนผี (*Cleome viscosa*) ไมยราบยักษ์ (*Mimosa pigra*) ลูกใต้ใบ (*Phyllanthus niruri*) สาบเสือ (*Chromolaena odorata*) สาบแร้งสาบกา (*Ageratum conyzoides*) หญ้าขัดใบยาว (*Sida acuta*) หญ้าละออง (*Vernonia cinerea*) ตาลปัตรฤๅษี (*Limnocharis flava*) หญ้าขน หญ้านกสีชมพู หญ้ารังนก (*Chloris barbata*) ถั่วผี (*Phaseolus Lathyroides*)

รจนา ไวยเจริญ และคณะ (2554) ได้รายงานว่ามีแมลงศัตรูที่สำคัญชนิดอื่นๆ ที่พบในแปลงปลูกค่น้ำ กวางตุ้ง ผักเขียวหน้อยและผักกาดขาว ได้แก่ ตัวงหมัดผัก พบบนต้นผักเสี้ยน (ตัวงหมัดผักเข้าทำลายในขณะที่เก็บเกี่ยวพืชปลูกไปแล้ว) กะเม็งหนวดปลาชุก (*Fimbristylis miliacea*) ผักเบี้ยหิน (*Trianthema portulacastrum*) และผักเบี้ยใหญ่ (*Portulaca oleracea*) ส่วนหนอนซอนใบ พบบนผักโขม ผักเสี้ยน กะเม็ง ผักเป็ดไทย และโทงเทง (*Physalis minima*) สำหรับหนอนม้วนใบพบบนผักโขมและกะเม็ง รวมทั้งตัวงหมัดกระโดดพบบนผักเสี้ยนและหนอนกระทู้ผักพบบนผักเป็ดไทย

ยุวดี ชูประภาวรณ และคณะ (2550) ได้สำรวจวัชพืชในภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนกลางที่พบหนอนผีเสื้อวงค์ Pyralidae (หนอนกินใบ *Aræa violae* หนอนกินใบผักโขม หนอนม้วนใบ หนอนผีเสื้อวงค์ Pyralid) ได้แก่ กระทกรก (*Passiflora foetida* L.) ผักโขม ผักเบี้ยหิน ผักโขมหนาม (*Amaranthus spinosus*) ผักเสี้ยน ผักเสี้ยนผี และแข่งใบมน (*Melochia corchorifolia* L.) โดยหนอนผีเสื้อวงค์ Pyralidae มีการทำลายผักโขม 100 %

จรรยา มณีโชติ และคณะ (2555) รายงานว่าในปัจจุบันนอกจากวัชพืชจะเป็นศัตรูพืช

ที่สำคัญในแปลงปลูกมันสำปะหลังแล้ว ยังมีเพลี้ยแป้งมันสำปะหลังสีชมพู และเพลี้ยแป้งสีเขียว จัดว่าเป็นศัตรูพืชที่ทำให้ผลผลิตมันสำปะหลังลดลงได้ถึง 54.4-84.4 % และเมื่อมีการระบาดของเพลี้ยแป้ง ในมันสำปะหลัง จึงได้มีการสำรวจพบชนิดวัชพืชที่เป็นพืชอาศัยของเพลี้ยแป้งสกุล *Phenacoccus* ทั้งหมด 10 ชนิด ได้แก่ สาบม่วง หญ้าท่าพระ (*Richardia brasiliensis*) ครอบจักรวาล (*Abutilon indicum*) ตดหมูตดหมา (*Paederia* spp.) สะอึก (*Ipomoea* spp.) พันงูขาว (*Achyranthes aspera*) ถั่วลิสงนา (*Alysicarpus vaginalis*) กระต่ายจาม (*Scoparia dulcis*) หญ้าขจรจบดอกเล็ก (*Pennisetum pedicellatum*) และหญ้าปากควาย (*Dactyloctenium aegyptium*) นอกจากนี้ ยุวดี ชูประภาวรณ และคณะ (2550) ยังพบเพลี้ยแป้งบนหญ้าขัดใบยาว น้ำนมราชสีห์ สาบเสือ สาบแร้งสาบกา

Palumbo (2012) ได้รายงานว่าวัชพืชหลายชนิดเป็นแหล่งอาศัยของแมลงพาหะโรคพืช โดยเป็นแมลงพาหะของโรคใบจุดเหี่ยวมะเขือเทศ (tomato spotted wilt virus) มี *Chenopodium album* และ *Malva neglecta* เป็นวัชพืชอาศัย ส่วนแมลงหมีขาวมันเทศเป็นแมลงพาหะของโรคไวรัสใบหดในพืชวงศ์แตง (Cucurbit yellow stunting disorder virus) มี วัชพืช *Amaranthus retroflexus* L *Chenopodium album* *Solanum elaeagnifolium* *Physalis acutifolia* เป็นพืชอาศัยซึ่งแมลงเหล่านี้เข้าทำลายพืชปลูกด้วย

รจนา ไวยเจริญ และคณะ (2554) รายงานว่าสำหรับแมลงศัตรูธรรมชาติที่พบในแปลงปลูกพืช ได้แก่ ตัวเต่าลายหยัก ตัวเต่าลายขวาง และ ตัวเต่าส้ม ซึ่งตัวเต่าลายหยักพบบนวัชพืช ได้แก่ กระต่ายจาม ผักโขม หญ้าตีนกา หญ้าตีนนก หญ้าข่านก หญ้านกสีชมพู หญ้าแพรก (*Cynodon dactylon*) หญ้ายาง (*Euphorbia*

heterophylla) โสน (*Sesbania javanica*) กะเม็ง ผักบุ้งไทย (*Ipomoea aquatica*) ผักปราบ (*Commelina benghalensis*) โทงเทง ผักเป็ดไทย และเทียนนา (*Jussiaea linifolia*) ส่วนดั่งเต่าลายขวางพบบนวัชพืช ได้แก่ หญ้าตีนกา หญ้าชันกาด หญ้าละออง หญ้าขน โสน กะเม็ง ผักบุ้งไทย ผักปราบ และผักเป็ดไทย และดั่งเต่าสั้มพบบนวัชพืช ได้แก่ ตีนตุ๊กแก ผักโขม หญ้าตีนกา หญ้าตีนนก หญ้านกสีชมพู หญ้าชันกาด หญ้าโขยง (*Rottboellia cochinchinensis*) หญ้าดอกขาว และผักเป็ดไทย ที่อยู่ในแปลงและรอบแปลงปลูกพืช

4. วัชพืชเป็นอุปสรรคต่อการใช้สารเคมีกำจัดแมลง Palumbo (2012) ได้รายงานว่ ในขณะทีต้นกล้าผักมีขนาดเล็กและมีวัชพืชขึ้นรบกวนในแปลงปลูก เมื่อมีการฉีดพ่นสารเคมีกำจัดแมลงทางใบ สารเคมีกำจัดแมลงจะตกลงบนใบวัชพืชก่อนทีจะลงสู่ใบพืช ทำให้ประสิทธิภาพของสารเคมีกำจัดแมลงลดลง ใบพืชจึงมีแมลงเข้าทำลายได้ เช่นเดียวกับการใช้สารเคมีกำจัดแมลงทางดินในแปลงทีมีวัชพืชขึ้นปกคลุมจะลดปริมาณของสารเคมีกำจัดแมลงในดินลง เนื่องจากวัชพืชจะดูดซึมสารเคมีกำจัดแมลงในดินเข้าไปพร้อมกับการดูดน้ำและแร่ธาตุอาหาร ทำให้ปริมาณของสารเคมีกำจัดแมลงทีพืชเป้าหมายควรดูดซึมลดลง

แนวทางในการนำไปใช้ประโยชน์

1. การลดการระบาดของแมลงศัตรูพืช การควบคุมวัชพืชโดยเฉพาะวัชพืชทีเป็นพืชอาศัยของแมลงศัตรูพืชนอกจากจะช่วยลดการแก่งแย่งปัจจัยการเจริญเติบโตในพืชปลูกแล้ว และยังเป็นกรช่วยลดแหล่งอาหาร แหล่งทีอยู่อาศัยหรือแหล่งขยายพันธุ์ของแมลงศัตรูพืชเหล่านั้นด้วย จึงทำให้แมลงศัตรูพืชเหล่านี้ไม่เกิดการระบาดหรือลดการระบาดลงได้

2. การนำวัชพืชไปเป็นพืชกับดัก ปริยาภรณ์ เพชรศรี และวิกิตา รัตนพันธ์ (2562) รายงานว่การนำวัชพืชไปเป็นพืชช่วยดึงดูดแมลงศัตรูพืชเป้าหมาย โดยมักใช้ในการ

ล่อแมลงออกจากพื้นที่ใกล้เคียงหรือพื้นที่เพาะปลูกทางการเกษตร เพิ่มความหลากหลายของชนิดพืชในแปลงทำให้พืชกับดักสามารถเป็นแหล่งอาศัยของแมลงศัตรูธรรมชาติ ซึ่งเรียกระบบนี้ว่ Banker Plant System เป็นวิธีการควบคุมแมลงศัตรูพืชโดยไม่ใช้สารเคมี ประกอบด้วยการปลูกพืชเพื่อเป็นพืชอาศัยให้กับแมลงทีเป็นแหล่งอาหารให้กับแมลงศัตรูธรรมชาติ และแมลงทีเป็นเหยื่อต่องไม่เป็นแมลงศัตรูพืชในพืชหลักทีปลูกในแปลง เป็นการเลี้ยงแมลงตัวห้ำหรือแมลงตัวเบียนให้คงอยู่และขยายพันธุ์ในแปลงไปเรื่อยๆ เพื่อช่วยกำจัดแมลงศัตรูพืชหลักในแปลง โดยเฉพาะแปลงปลูกพืชทีไม่ต้องการใช้สารเคมีกำจัดแมลง ในแปลงพริกทีใช้พืชกับดักร่วมกับหญ้าตีนกาทีมีเพลี้ยอ่อนดำหญ้า *Hysteroneura setariae* เป็น Banker Plant เพื่อดึงดูดแมลงศัตรูธรรมชาติ จะมีโครงสร้างของกลุ่มประชากรแมลงและแมงมุมในแปลงทีสมดุลกว่า และมีค่าความหลากหลายชนิดของแมลงและแมงมุมมากกว่าแปลงพริกทีใช้สารเคมีกำจัดแมลง นอกจากนี้ รจนา ไวยเจริญ และคณะ (2554) พบว่วัชพืชทีมีแนวโน้มว่ามีศักยภาพในการเป็นพืชกับดัก คือ ผักเสี้ยน

สรุปผลและอภิปรายผลการวิจัย

วัชพืชทีเป็นพืชอาศัยของแมลงศัตรูพืชอยู่ทั้งในแปลงและบริเวณรอบๆ แปลง จะช่วยให้แมลงศัตรูพืชและแมลงพาหะโรคพืชสามารถดำรงชีวิตและขยายพันธุ์ได้ทุกช่วงการเจริญเติบโตของพืชปลูกและในช่วงทีเก็บเกี่ยวพืชปลูกไปแล้ว รวมทั้งนอกฤดูเพาะปลูกด้วย นอกจากนี้วัชพืชรอบนอกแปลงปลูกยังเป็นทีหลบซ่อนของแมลงศัตรูพืชเมื่อมีการใช้สารเคมีกำจัดแมลงในแปลงปลูกพืชด้วย ดังนั้นการกำจัดวัชพืชในแปลงและบริเวณรอบๆ แปลง โดยเฉพาะวัชพืชทีเป็นพืชอาศัยของแมลงศัตรูพืชของพืชหลัก นอกจากช่วยลดผลกระทบของวัชพืชต่อพืชหลัก ยังจะช่วยลดการเข้าทำลายของแมลงศัตรูพืชของพืชหลักด้วย

จึงเป็นการลดต้นทุนในการกำจัดแมลงศัตรูพืช รวมทั้งได้ลดปริมาณแมลงพาหะโรคพืชด้วย วัชพืชที่เป็นพืชอาศัยและช่วยให้แมลงศัตรูพืชสามารถขยายพันธุ์ได้ตลอดวงจรชีวิตตั้งแต่ระยะไข่ ระยะตัวอ่อนและระยะตัวเต็มวัยและเพิ่มจำนวนได้มาก โดยเฉพาะในช่วงนอกฤดูปลูกพืชหลักที่เป็นพืชอาหารของแมลงศัตรูพืชชนิดนั้น วัชพืชชนิดนี้น่าจะช่วยพยากรณ์การระบาดของแมลงศัตรูพืชชนิดนั้นได้ เมื่อมีวัชพืชชนิดนี้ปรากฏจำนวนมากในแปลงหรือรอบบริเวณแปลงปลูกพืชสำหรับฤดูปลูกนั้น นอกจากนี้วัชพืชเป็นพืชอาศัยของแมลงพาหะไวรัสโรคพืช

ถึงแม้วัชพืชบางชนิดเป็นพืชอาศัยของแมลงศัตรูพืชได้หลายชนิด แต่วัชพืชเหล่านั้นยังคงดำรงชีวิตและขยายพันธุ์ได้ อาจเนื่องจากวัชพืชชนิดนั้นสามารถปรับตัวต่อการเข้าทำลายของแมลงศัตรูพืชและสภาพแวดล้อมต่างๆ ได้ และแมลงศัตรูพืชบางชนิดสามารถเข้าทำลายวัชพืชได้หลายชนิดจึงทำให้แมลงศัตรูพืชชนิดนั้นๆ สามารถปรับตัวได้ดีกับสภาพแปลงปลูกที่มีการเปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลา

ส่วนวัชพืชที่มีศักยภาพในการเป็นพืชล่อแมลงหรือพืชกับดักนั้น เหมาะกับแปลงปลูกพืชที่ไม่มีการใช้สารเคมีกำจัดแมลง

เอกสารอ้างอิง

- คณาจารย์ภาควิชาพืชศาสตร์. (2543). **หลักการกลไกกรรม. ภาควิชาพืชศาสตร์ คณะทรัพยากรธรรมชาติ มหาวิทยาลัย สงขลานครินทร์ วิทยาเขตหาดใหญ่.** ค้นเมื่อ มีนาคม 2, 2563 , จาก http://nates.psu.ac.th/ Department/PlantScience/510-111web/book/book%20content.htm/chapter11/Agri_11.htm.
- คมสัน นครศรี, จริญญา ปิ่นสุภา และนงลักษณ์ ปันลาย. (2552). **ผลของสารกำจัดวัชพืชและเวลาการใช้ต่อการควบคุมวัชพืชในการผลิตถั่วเหลือง,** 2,094-2,100 น. ในรายงานผลงานวิจัยประจำปี 2552 กรมวิชาการเกษตร.
- คมสัน นครศรี, ภัทรพิชชา รุจิระพงศ์ชัย, จริญญา ปิ่นสุภา และทิพย์ดารุณี สิทธินาม. (2554). **การจัดการวัชพืชเพื่อการผลิตถั่วเขียวคุณภาพ การจัดการวัชพืชเพื่อการผลิตถั่วเขียวคุณภาพ,** 165-171 น. ในรายงานผลงานวิจัยประจำปี 2554 สำนักวิจัยพัฒนาการอารักขาพืช.
- จรรยา มณีโชติ, ชลิตา อุณหวุฒิ, สุพัตรา ชาววงจักร์, ปรัชญา เอกธูริน, ชัยพร บัวมาศ, วนิดา ธารถวิล และ ยุวรรณ อนันตมณี. (2555). **ศึกษาชนิดวัชพืชที่เป็นพืชอาศัยของเพลี้ยแป้งสกุล Phenacoccus,** 2,399-2,416 น. ในรายงานผลงานวิจัย ประจำปี 2555 สำนักวิจัยพัฒนาการอารักขาพืช กรมวิชาการเกษตร.
- ปรียาภรณ์ เพชรศรี และ วิกันดา รัตนพันธ์. (2562). **ผลของพืชกับดักร่วมกับพืชอาศัยของแมลงที่มีประโยชน์ ต่อความหลากหลายชนิดของแมลงและแมงมุมในแปลงพริก. แก่นเกษตร 47(ฉบับพิเศษ): 321-328.**
- ยุวดี ชูประภาวรรณ, อัญชลี ลาแพงศรี และ สุกัญญา คลังสินศิริกุล. (2550). **ความหลากหลายของแมลงศัตรูธรรมชาติ ของวัชพืชในภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่างของประเทศไทย. แก่นเกษตร 35(ฉบับพิเศษ): 126-137.**

- รจนา ไวยเจริญ, อัมพร วิโนทัย และ ประภัสสร เขยคำแหง. (2554). **ศึกษาชนิดของพืชกักตัก และพืชอาศัยของแมลงที่มีประโยชน์ในระบบการปลูกพืชผักอินทรีย์ภาคกลาง**, 502-507 น. ในรายงานผลงานวิจัยประจำปี 2554 สำนักวิจัยพัฒนาการอารักขาพืช กรมวิชาการเกษตร.
- รอยบุญ จำรัสกาญจน์ และ วันทนา ศรีรัตนศักดิ์. (2560). การทดสอบพืชอาหารของแมลงห่อ (*Scotinophara coarctata* (Fabricius)). **วารสารวิชาการข้าว 8(2) : 87-94.**
- วิกันดา รัตนพันธ์. (2557). การเปลี่ยนแปลงประชากรของแมลงสิงในนาข้าว. **แก่นเกษตร 42 (ฉบับพิเศษ 1): 518-523.**
- สดี ไชยสกล, ทศพล พรพรหม, นรุณ วรามิตร, รังสิต สุวรรณเขตนิคม และสมชัย ลิ้มอรุณ. (2549). **การแข่งขันของวัชพืชในแปลงปลูกข้าวโพดฝักสด**, 539-546 น. ในรายงานการประชุมทางวิชาการของมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ครั้งที่ 44 : สาขาพืช.
- สดี ไชยสกล, ทศพล พรพรหม, นรุณ วรามิตร, รังสิต สุวรรณมรรคา และ สมชัย ลิ้มอรุณ. (2550). **ผลของความหนาแน่นของวัชพืชต่อผลผลิตของข้าวโพดฝักสด** 710-717 ในรายงานการประชุมทางวิชาการของมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ครั้งที่ 45: สาขาพืช.
- สถาบันวิจัยและพัฒนาข้าว. (ม.ป.ป.). **องค์ความรู้เรื่องข้าว เรื่องศัตรูและการป้องกันกำจัด**. ค้นเมื่อ มีนาคม 2, 2563 , จาก <http://www.ricethailand.go.th/Rkb/>.
- สันติไมตรี ก้อนคำดี, จุฑามาศ เครื่องพาที, นิดานุช ปรักพ่าย, กนกทิพย์ ต่อเสนา, นันทวุฒิ จงรังกลาง และพัชริน ส่งศรี. **ผลของพันธุ์อ้อยต่อประสิทธิภาพการควบคุมวัชพืชในแปลงอ้อยต่อ**. **แก่นเกษตร 44 (ฉบับพิเศษ1): 1119-1124.**
- สิริชัย สาธุวิจารณ์, ศิวีไล ลาภบรรจบ, สุพัตรา ชาววงจักร์, นิमित วงศ์สุวรรณ และจรรยา มณีโชติ. (2556). **ทดสอบประสิทธิภาพในการควบคุมวัชพืชของสารกำจัดวัชพืชประเภทหลังออก (post-emergence) ในข้าวโพดเลี้ยงสัตว์**, 167-181 น. ในรายงานผลงานวิจัยประจำปี 2556 สำนักวิจัยพัฒนาการอารักขาพืช.
- อังศุมาลย์ จันทราปัติย์. (2550). **ควบคุมแมลงศัตรูพืชอย่างไร...ให้ชีวิตปลอดภัย**. กรุงเทพฯ : เท็กซ์ แอนด์ เจอร์นัลพับลิเคชั่น.
- Morales-Payan, J. P., Santos, B. M. and Stall W. M. 1997. Effects of increasing purple nutsedge (*Cyperus rotundus*) density on cilantro (*Coriandrum sativum*) Yield. **Proc. Fla. State Hort. Soc. 110: 318-320.**
- Palumbo, J. C. (2012). Interactions between Insects and Weeds in Vegetable Crops. **VegIPM Update. 3(9): 1-3.**

การพัฒนาบทเรียนท้องถิ่นออนไลน์ชุมชนปากแพรก อำเภอเมืองกาญจนบุรี จังหวัดกาญจนบุรี

THE DEVELOPMENT OF ONLINE LOCAL LESSONS IN PAK PRAEK COMMUNITY, MUEANG, KANCHANABURI PROVINCE

Receive : March 4,2020

Revised: March 25,2020

Accepted: May 21,2020

นิรุทธ์ จรเจริญ¹⁾, วิยะดา พลชัย²⁾, ปรัชญา เหลืองแดง³⁾, สุธารักษ์ ภูติโส⁴⁾

^{1),2)} คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏกาญจนบุรี

^{3),4)} คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏกาญจนบุรี

Nirut Jorncharoen¹⁾, Wiyada Polchai²⁾, Prachya Laengdang³⁾, Sutharak Phutiso⁴⁾

^{1),2)} Faculty of Management Sciences. Kanchanaburi Rajabhat University.

^{3),4)} Faculty of Education. Kanchanaburi Rajabhat University.

บทคัดย่อ

งานวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อพัฒนาบทเรียนท้องถิ่นออนไลน์ชุมชนปากแพรก อำเภอเมืองกาญจนบุรี จังหวัดกาญจนบุรี 2) เพื่อประเมินประสิทธิภาพบทเรียนท้องถิ่นออนไลน์ชุมชนปากแพรก อำเภอเมืองกาญจนบุรี จังหวัดกาญจนบุรี และ 3) เพื่อประเมินความพึงพอใจของผู้ใช้งานบทเรียนท้องถิ่นออนไลน์ชุมชนปากแพรก อำเภอเมืองกาญจนบุรี จังหวัดกาญจนบุรี ผู้วิจัยใช้ทฤษฎีวงจรการพัฒนาาระบบสารสนเทศ ทฤษฎีขั้นตอนการออกแบบบทเรียนท้องถิ่น และใช้โปรแกรม Adobe Captivate 9 ในการพัฒนาบทเรียน โดยบทเรียนผ่านการประเมินประสิทธิภาพจากผู้เชี่ยวชาญ 5 ท่าน และประเมินความพึงพอใจเก็บจากผู้ใช้งานบทเรียน จำนวน 76 คน โดยใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือ

ผลการวิจัยพบว่า บทเรียนท้องถิ่นออนไลน์สามารถใช้งานได้จาก www.elearningbypakpraek.com เข้าใช้งานได้ผ่านระบบออนไลน์อุปกรณ์ที่เชื่อมต่อเครือข่ายอินเทอร์เน็ต บทเรียนแสดงเนื้อหาเกี่ยวกับบ้านเก่าเล่าเรื่อง วิจิตรการสถานโบราณ การทดสอบความรู้ก่อนเรียน หลังเรียน ประกอบด้วยภาพนิ่ง ภาพเคลื่อนไหว เสียง ข้อความเนื้อหาบทเรียน ผลการประเมินประสิทธิภาพบทเรียนออนไลน์ มีค่าเฉลี่ยโดยรวมทุกด้าน อยู่ในระดับมากที่สุด ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.57 ส่วนผลการประเมินความพึงพอใจบทเรียนท้องถิ่นออนไลน์ ผู้วิจัยนำบทเรียนดังกล่าวไปใช้งานกับนักเรียนและครูในโรงเรียนชุมชน ความพึงพอใจของผู้ใช้งานมีค่าเฉลี่ยโดยรวมทุกด้านอยู่ในระดับมากที่สุด ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.48

คำสำคัญ : บทเรียนท้องถิ่นออนไลน์ ชุมชนปากแพรก กาญจนบุรี

ABSTRACT

The purposes of this research were : 1) to develop online local lessons in Pak Praek community, Mueang, Kanchanaburi province, 2) to assess the effectiveness of online local lessons in Pak Praek community, Mueang, Kanchanaburi province, and 3) to assess the satisfaction of users of online local lessons in Pak Praek community, Mueang, Kanchanaburi province. The researcher developed the lessons using Adobe Captivate 9 based on the Information System Development Circuit theory, Local Lesson Creation Process theory. The lessons were evaluated by 5 experts and measured for satisfaction by 76 users via the use of questionnaires.

The research results showed that the online local lessons could be accessed online from www.elearningbypakpraek.com using devices connected to an Internet network. The lessons contained contents of tales from ancient houses, fine works from ancient sites, pre-test and post-test. Each lesson consisted of slides, animation, audio content, text, and lesson content. The result of the online lesson performance evaluation in all aspects averaged at the highest level. The average value was 4.57. The researcher applied the lessons to students and teachers in community schools to assess the satisfaction with the online lessons. The users' satisfaction in all aspects averaged at the highest level. The average value was 4.48.

Keywords : Local Online Lessons, Pak Praek Community, Kanchanaburi.

บทนำ

ปัจจุบันโลกถูกขับเคลื่อนด้วยเทคโนโลยี อยู่ในยุคที่เรียกว่า ดิจิทัล ทรานส์ฟอร์มเมชัน (Digital Transformation) กิจกรรมต่าง ๆ ถูกดำเนินไปภายใต้เทคโนโลยีดิจิทัล เทคโนโลยีดิจิทัลมีบทบาททั้งในด้านเศรษฐกิจ สังคม การศึกษา การสื่อสารโทรคมนาคม สาธารณสุข และสิ่งแวดล้อมทรัพยากรธรรมชาติ (วศิน เพิ่มทรัพย์, 2561: 174-176) จากที่กล่าวมาข้างต้น แม้แต่แวดวงด้านการศึกษายังได้รับผลจากการเปลี่ยนแปลงทางเทคโนโลยีดิจิทัลเช่นกัน จากการเปลี่ยนที่ส่งผลกระทบต่อในด้านการศึกษา จึงต้องมีการปรับเปลี่ยนกระบวนการจัดการเรียนการสอนด้วยเช่นกัน จะเห็นได้จากนโยบายด้านการศึกษาของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ ได้เสนอแนวทางในการขับเคลื่อน

การศึกษา ส่วนแรกเป็นกระแสพระราชดำริเกี่ยวกับการปฏิรูปการศึกษาของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว มีใจความว่า “ให้ครูรักเด็กและเด็กรักครู ให้ครูสอนเด็กให้มีความสุขต่อเพื่อน ไม่ให้แข่งขันกัน แต่ให้แข่งกับตัวเอง ให้เด็กที่เรียนเก่งกว่าช่วยสอนเพื่อนที่เรียนช้ากว่า ให้ครูจัดกิจกรรมให้เด็กทำร่วมกัน เพื่อให้เห็นคุณค่าของความสามัคคี” ส่วนที่ 2 เป็นนโยบายนายกรัฐมนตรี ซึ่งในส่วนแรกนั้นรัฐบาลต้องเร่งดำเนินการให้เร็ว มีผลสัมฤทธิ์ภายในระยะเวลาที่ตั้งเป้าหมายให้มากที่สุด ประชาชน สังคมพึงพอใจ ประเทศได้คนมีคุณภาพ การปรับลดภาระงานที่ไม่จำเป็นของกระทรวงศึกษาธิการลง เร่งปรับหลักสูตร/ตำราแต่ละกลุ่มให้เหมาะสม การพิมพ์ตำราต้องคุ้มราคา ผลิตคนให้ทันกับความต้องการ

ของประเทศ จบแล้วต้องมึนงานทำ เข้าทำงาน AEC ให้ทัน ช่วยแก้ไขปัญหาว่างงาน และปัญหาสังคมได้ ปรับหลักสูตรทำให้เด็ก ครู ผู้ปกครองมีความสุข การใช้สื่อการสอน กระตุ้นผู้เรียนเพื่อสร้างแรงจูงใจในการเรียนรู้กับเด็ก การลดความเหลื่อมล้ำ จัดการศึกษาให้ทั่วถึง เท่าเทียม และมีคุณภาพ การนำระบบ ICT เข้ามาใช้จัดการเรียนรู้อย่างเป็นรูปธรรมและกว้างขวาง สุดท้ายคือ เรียนไม่ใช่เพื่อสอบ แต่เรียนให้ได้ทักษะชีวิต อยู่ในยุคโลกไร้พรมแดน (ข่าวสำนักงานรัฐมนตรี, 2558)

จากนโยบายด้านการศึกษา การนำระบบ ICT เข้ามาใช้จัดการเรียนรู้อย่างเป็นรูปธรรมและกว้างขวาง ถือว่าเป็นหัวใจสำคัญประการหนึ่งที่วงการด้านการศึกษาต้องปรับเปลี่ยนรูปแบบสื่อการเรียนรู้อย่าง โดยปรับปรุงพัฒนาอาศัยเทคโนโลยีดิจิทัลเป็นเครื่องมือในการเปลี่ยนแปลงให้สมกับการเป็นยุคแห่งเทคโนโลยี และนวัตกรรม การศึกษาไทยในศตวรรษที่ 21 จะเป็นอย่างไร ถ้าระบบการศึกษาไทยยังไม่ได้รับการแก้ไข ระบบการศึกษาไทยเกิดปัญหาและไม่ได้รับการแก้ไขมานาน เป็นผลทำให้ประเทศประสบปัญหาในหลายด้านตามมา ในขณะที่ประเทศไทยกำลังดำเนินนโยบาย Education 4.0 เพื่อให้สอดคล้องกับการเป็นประเทศไทย 4.0 (Thailand 4.0) เพื่อนำเทคโนโลยีมาใช้เป็นสื่อการสอน กระตุ้นผู้เรียนเพื่อสร้างแรงจูงใจในการเรียนรู้จัดการศึกษาให้ทั่วถึง เท่าเทียมและมีคุณภาพ โดยนำระบบ ICT เข้ามาใช้จัดการเรียนรู้อย่างเป็นรูปธรรมและกว้างขวางอยู่ในยุคโลกไร้พรมแดน ปัจจุบันได้มีการปรับการเรียนการสอนในมหาวิทยาลัยชั้นนำหลายแห่งเข้าสู่ระบบ Education 3.0 ด้วยการส่งเสริมให้นิสิตนักศึกษาแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง จากสื่อการสอนทุกรูปแบบ ทั้งสื่อสิ่งพิมพ์และสื่อดิจิทัล ผสมกับการทำงานเป็นกลุ่ม และปรับการสอนให้มีรูปแบบปฏิสัมพันธ์ (interactive learning) รวมทั้ง

การนำสื่อสังคมออนไลน์ (social media) เข้ามาเป็นเครื่องมือช่วยในการพัฒนาการเรียนการสอนมากยิ่งขึ้น (ณัฐพร เห็นเจริญเลิศ และคณะ, 2557: 3-8)

การศึกษาไทยกำลังประสบปัญหาที่สำคัญ คือ การแยกชีวิตออกจากการศึกษา ส่งผลให้คนลืมรากเหง้าของตนเอง สังคมเกิดความไม่สมดุล หากการศึกษาถูกแยกออกจากชีวิต ก็เปรียบเสมือนว่า สังคมถูกตัดขาดออกจากรากเหง้าทางวัฒนธรรม พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 ได้กำหนดให้สถานศึกษา ชั้นพื้นฐานมีหน้าที่จัดการศึกษาเนื้อหาสาระเกี่ยวกับ สภาพปัญหาในชุมชน สังคมและวัฒนธรรม ภูมิปัญญาท้องถิ่น คุณลักษณะอันพึงประสงค์ เพื่อเป็นสมาชิกที่ดีในครอบครัว ชุมชน สังคม และประเทศชาติ ในสถานศึกษาชั้นพื้นฐานแต่ละแห่งจึงพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่นขึ้น แม้แต่สถานศึกษาชั้นพื้นฐานในชุมชน ปากแพรง อำเภอเมืองกาญจนบุรี จังหวัดกาญจนบุรี ยังได้พัฒนาหลักสูตรท้องถิ่นต่าง ๆ ขึ้นตามบริบทของชุมชน เพื่อให้ผู้เรียนได้เกิดความรักในชุมชน เห็นความสำคัญของรากเหง้าทางวัฒนธรรมในชุมชน และเป็นสมาชิกที่ดีในชุมชน ชุมชนปากแพรง ซึ่งตั้งอยู่ในอำเภอเมืองกาญจนบุรี จังหวัดกาญจนบุรี เป็นชุมชนที่มีศักยภาพและความพร้อมทางด้านโครงสร้างพื้นฐานทางเทคโนโลยี ด้วยเป็นแหล่งเรียนรู้ทางประวัติศาสตร์ท้องถิ่นในชุมชน โดยเฉพาะสถานศึกษาในชุมชน ถือได้ว่ามีส่วนช่วยในการขับเคลื่อนและอนุรักษ์ ภูมิปัญญาทางประวัติศาสตร์ในท้องถิ่นให้ยังคงอยู่ต่อไป ด้วยการพัฒนาบทเรียนท้องถิ่นที่เป็นการนำเอาองค์ความรู้ทางประวัติศาสตร์ท้องถิ่นมาใช้ในการจัดการเรียนการสอน ซึ่งได้สร้างความตระหนักและส่งเสริมให้ผู้เรียนเล็งเห็นความสำคัญของมรดกทางประวัติศาสตร์ท้องถิ่น อนุรักษ์และหวงแหนท้องถิ่น มีจิตสำนึกรักบ้านเกิดของตน บทเรียนท้องถิ่น

เป็นบทเรียนเพิ่มเติมที่สถานศึกษาจัดทำขึ้นเพื่อให้สอดคล้องกับสภาพปัญหาของชุมชนท้องถิ่นนั้น ๆ เป็นหลักสูตรเสริมซึ่งไม่ได้บังคับให้ผู้เรียนทุกคนต้องเรียน แต่เป็นหลักสูตรที่มีความจำเป็นอย่างยิ่งที่จะบูรณาการนำเอาองค์ความรู้ของท้องถิ่นมาถ่ายทอดให้กับเยาวชนคนรุ่นหลังให้รักและหวงแหนในท้องถิ่น (อรรถพล พลวัฒน์, 2559)

เพื่อเป็นการส่งเสริมและสนับสนุนการนำเทคโนโลยีดิจิทัลมาช่วยขับเคลื่อนด้านการศึกษาและเป็นการส่งเสริมให้ผู้เรียนมีจิตสำนึก รักษ์และภูมิใจในรากเหง้าทางวัฒนธรรมของชุมชนภายใต้การเจริญก้าวหน้าทางเทคโนโลยีและนวัตกรรมที่ไม่มีที่สิ้นสุด ในท่ามกลางการเปลี่ยนแปลงนี้ การศึกษาจะเป็นเครื่องมือสำคัญในการยกระดับคุณภาพของประชากรในประเทศให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้น (เกียรติอนันต์ ล้วนแก้ว, 2559: 1) ผู้วิจัยจึงได้ร่วมกับสถานศึกษาในชุมชนพัฒนาบทเรียนท้องถิ่นออนไลน์ ร่วมพัฒนาชุมชนปากแพรงให้เป็นชุมชนต้นแบบการศึกษาอัจฉริยะ โดยนำบทเรียนท้องถิ่นออนไลน์ให้กับสถานศึกษาในชุมชนปากแพรงได้นำไปใช้และขับเคลื่อนระบบการศึกษาไทยแบบ 4.0 ให้ชุมชนปากแพรงอำเภอเมืองกาญจนบุรี จังหวัดกาญจนบุรี สามารถเป็นชุมชนต้นแบบการศึกษาอัจฉริยะ (Smart Education)

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อพัฒนาบทเรียนท้องถิ่น ออนไลน์ชุมชนปากแพรง อำเภอเมืองกาญจนบุรี จังหวัดกาญจนบุรี
2. เพื่อประเมินประสิทธิผลของบทเรียนท้องถิ่นออนไลน์ชุมชนปากแพรง อำเภอเมืองกาญจนบุรี จังหวัดกาญจนบุรี

3. เพื่อประเมินความพึงพอใจของผู้ใช้งานบทเรียนท้องถิ่นออนไลน์ชุมชนปากแพรง อำเภอเมืองกาญจนบุรี จังหวัดกาญจนบุรี

ขอบเขตของการวิจัย

บทเรียนท้องถิ่นออนไลน์ ชุมชนปากแพรง อำเภอเมืองกาญจนบุรี จังหวัดกาญจนบุรี มีขอบเขตดังนี้

1. บทเรียนพัฒนาด้วยโปรแกรม Adobe Captivate 9
2. สามารถเข้าใช้งานผ่านระบบออนไลน์ผ่านอุปกรณ์ที่เชื่อมต่อเครือข่ายอินเทอร์เน็ต
3. บทเรียนแสดงเมนูการใช้งาน โดยรายละเอียดดังนี้
 - 3.1 เมนูย้อนรอยร้อยปี ปากแพรง
 - 3.2 บ้านเก่า เล่าเรื่อง
 - 3.3 วิจิตรตระการสถานโบราณ
 - 3.4 แบบทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียน
4. บทเรียนท้องถิ่นแสดงรายละเอียดเนื้อหาเกี่ยวกับบ้านเก่า สถานโบราณในชุมชนปากแพรง อ.เมือง จ.กาญจนบุรี
5. บทเรียนมีเสียงบรรยายรายละเอียดเนื้อหาในแต่ละบทเรียน
6. บทเรียนท้องถิ่นออนไลน์มีรูปแบบเป็นเว็บไซต์รองรับการแสดงผลกับทุกบราวเซอร์

วิธีดำเนินการวิจัย

การเก็บรวบรวมข้อมูล

1. รวบรวมเอกสารและวรรณกรรมที่เกี่ยวข้องนำมาสร้างเป็นกรอบแนวคิดในการวิจัย
2. ศึกษาทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาบทเรียนออนไลน์ โดยเป็นปัจจัยที่เกี่ยวข้องไม่ว่าจะเป็นฮาร์ดแวร์ (Hardware) ซอฟต์แวร์ (Software)

ระบบสื่อสารการออกแบบ และที่สำคัญ คือ วงจรการพัฒนากระบวนการ (System Development Life Cycle: SDLC) ซึ่งประกอบไปด้วยขั้นตอนการวางแผนและการวิเคราะห์ระบบ การออกแบบระบบ การสร้างระบบ การทดสอบระบบ และการนำระบบไปใช้ และการบำรุงรักษา (สุพรรณษา ยวงทอง, 2557: 203-205) นอกจากนี้ผู้วิจัยได้ศึกษาขั้นตอนการสร้างบทเรียนท้องถิ่น ซึ่งประกอบไปด้วยศึกษาข้อมูลเบื้องต้นในท้องถิ่น การพัฒนาบทเรียนท้องถิ่น การตรวจสอบคุณภาพและความเหมาะสมของบทเรียนท้องถิ่น การนำบทเรียนท้องถิ่นไปทดลองใช้ การประเมินแก้ไขบทเรียนท้องถิ่น (มานะ ภูวนการ และคณะ, 2558: 124-125)

3. ดำเนินการพัฒนาบทเรียนท้องถิ่นออนไลน์ชุมชนปากแพรก อำเภอเมืองกาญจนบุรี จังหวัดกาญจนบุรี ด้วยทฤษฎีวงจรการพัฒนากระบวนการและทฤษฎีการสร้างบทเรียนท้องถิ่น ซึ่งทั้งสองทฤษฎีเมื่อนำมาพิจารณาแล้ว สามารถสรุปเป็นขั้นตอนในการดำเนินงานแยกขั้นตอนย่อยเพื่อให้มีการดำเนินการได้สะดวกและง่ายขึ้น โดยรายละเอียดดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 การวิเคราะห์ข้อมูลจากการศึกษาข้อมูลเบื้องต้น โดยมีการสร้างแผนภูมิระดมสมอง (Brain Storming) หัวเรื่องสัมพันธ์ และเค้าโครงเนื้อหา นอกจากการวิเคราะห์เนื้อหาแล้ว สิ่งที่สำคัญอีกประการ คือ วิเคราะห์ความต้องการของผู้ใช้งาน

ขั้นตอนที่ 2 การออกแบบเพื่อกำหนดกลวิธีการนำเสนอพร้อมสร้างแผนภูมินำเสนอบทเรียนออกแบบหน้าจอ

ขั้นตอนที่ 3 การพัฒนาบทเรียนท้องถิ่น โดยเขียนรายละเอียดเนื้อหา จัดลำดับเนื้อหา ตรวจสอบความถูกต้อง และออกแบบทดสอบในส่วนต่าง ๆ

ขั้นตอนที่ 4 การสร้างบทเรียน ได้แก่ การเลือกซอฟต์แวร์ที่ใช้ในการสร้าง ซึ่งในงานวิจัยใช้โปรแกรม Adobe Captivate 9 และจัดเตรียมภาพนิ่งภาพเคลื่อนไหว เสียง ข้อความ จากนั้นดำเนินการสร้างบทเรียนในโปรแกรมที่เลือกใช้

ขั้นตอนที่ 5 การประเมินผล โดยตรวจสอบประสิทธิภาพบทเรียนจากผู้เชี่ยวชาญจำนวน 5 ท่าน โดยมีการประเมินระบบทางด้านเนื้อหา ด้านกราฟิก และการออกแบบ และด้านเทคนิค หลังจากนั้นได้นำบทเรียนท้องถิ่นไปติดตั้งบนแม่ข่าย เพื่อทดลองใช้งาน

นอกจากนี้ ผู้วิจัยกำหนดให้มีประเมินความพึงพอใจจากผู้ใช้งาน จำนวน 76 คน จากครูและนักเรียนทั้ง 5 โรงเรียนที่อยู่ในขอบเขตพื้นที่การวิจัย ได้แก่ โรงเรียนอนุบาลวัดไชยชุมพลชนะสงคราม โรงเรียนเทพมงคลรังษี โรงเรียนกาญจนาภิเษกวิทยาลัย โรงเรียนถาวรวิทยา และโรงเรียนเทศบาลหนึ่งวัดเทวสังฆาราม โดยใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการพัฒนา

การพัฒนาบทเรียนท้องถิ่นออนไลน์ชุมชนปากแพรก ผู้วิจัยใช้เครื่องมือในการพัฒนาและการดำเนินงานดังนี้

1. ซอฟต์แวร์ (Software) ที่ใช้ในการพัฒนา ประกอบด้วย Adobe Captivate 9 และโปรแกรมที่เกี่ยวข้องประกอบด้วย Adobe Photoshop, Microsoft Word, Adobe Premiere Pro, HTML5 และ filezilla client

2. แบบประเมินประสิทธิภาพและแบบสอบถามความพึงพอใจของผู้ใช้ที่มีต่อบทเรียนท้องถิ่นออนไลน์

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ ข้อมูลจากการประเมินประสิทธิภาพของบทเรียนท้องถิ่นออนไลน์ ซึ่งเก็บจากผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 ท่าน และการ

ประเมินความพึงพอใจ จากผู้ใช้งานบทเรียนท้องถิ่นออนไลน์ จำนวน 76 คน จากทั้ง 5 โรงเรียนในเขตพื้นที่วิจัย โดยแบบประเมินที่สร้างขึ้นนี้เป็นแบบมาตราประเมินค่า (Rating Scale) ของ Likert ซึ่งมี 5 ระดับ และผู้วิจัยวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistics)

ผลการวิจัย

การพัฒนาบทเรียนท้องถิ่นออนไลน์ชุมชนปากแพรง อำเภอเมืองกาญจนบุรี จังหวัดกาญจนบุรี ผู้วิจัยได้ศึกษาข้อมูลประสิทธิภาพ

ของบทเรียนด้วยแบบประเมินประสิทธิภาพบทเรียนท้องถิ่นออนไลน์กับผู้เชี่ยวชาญ และแบบสอบถามความพึงพอใจผู้ใช้งานบทเรียนท้องถิ่นออนไลน์ โดยบทเรียนดังกล่าวถูกนำไปเผยแพร่บนเว็บไซต์ www.elearningbypakpraek.com โดยมีผลการวิจัยแบ่งออกเป็น 3 ประเด็น ดังนี้ **ประเด็นที่ 1** ผลการพัฒนาบทเรียนท้องถิ่นออนไลน์ชุมชนปากแพรง อำเภอเมืองกาญจนบุรี จังหวัดกาญจนบุรี แสดงดังภาพที่ 1-6

ภาพที่ 1 แสดงหน้าแรกของบทเรียนท้องถิ่นออนไลน์

ภาพที่ 2 แสดงหน้าลงชื่อเข้าใช้งานบทเรียนท้องถิ่นออนไลน์

ภาพที่ 3 แสดงเมนูบทเรียนท้องถิ่นออนไลน์

ภาพที่ 4 แสดงหัวข้อเนื้อหาในบทเรียนท้องถิ่นออนไลน์

ภาพที่ 5 แสดงรายการแบบทดสอบในบทเรียนท้องถิ่นออนไลน์

ภาพที่ 6 แสดงตัวอย่างเนื้อหาในบทเรียนท้องถิ่นออนไลน์

ประเด็นที่ 2 ผลประเมินประสิทธิภาพบทเรียนท้องถิ่นออนไลน์ชุมชนปากแพรก อำเภอเมืองกาญจนบุรี จังหวัดกาญจนบุรี ผลการประเมินประสิทธิภาพบทเรียนท้องถิ่นออนไลน์ชุมชนปากแพรก อำเภอเมืองกาญจนบุรี จังหวัดกาญจนบุรี จากผู้เชี่ยวชาญจำนวน 5 ท่าน โดยรวมทุกด้าน พบว่า มีประสิทธิภาพอยู่ในระดับ “มากที่สุด” มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.57

เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ประสิทธิภาพด้านเนื้อหา มีประสิทธิภาพ อยู่ในระดับมากที่สุด ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.69 รองลงมา ด้านกราฟิกและการออกแบบ อยู่ในระดับมากที่สุด ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.53 และด้านเทคนิค มีประสิทธิภาพอยู่ในระดับ มากที่สุด ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.50 ตามลำดับ รายละเอียดแสดงดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 ผลการประเมินประสิทธิภาพของบทเรียนออนไลน์ทั้ง 3 ด้าน

ประเด็นประเมินประสิทธิภาพบทเรียนออนไลน์	ระดับประสิทธิภาพ		
	\bar{x}	S.D.	การแปลผล
ด้านเนื้อหา	4.69	0.44	มากที่สุด
ด้านกราฟิกและการออกแบบ	4.53	0.46	มากที่สุด
ด้านเทคนิค	4.50	0.40	มากที่สุด
ค่าเฉลี่ยโดยรวมทุกด้าน	4.57	0.43	มากที่สุด

ประเด็นที่ 3 ผลการประเมินความพึงพอใจผู้ใช้งานบทเรียนท้องถิ่นออนไลน์ชุมชนปากแพรก อำเภอเมืองกาญจนบุรี จังหวัดกาญจนบุรี สำหรับการประเมินความพึงพอใจของผู้ใช้งานบทเรียนท้องถิ่นออนไลน์ชุมชนปากแพรก อำเภอเมืองกาญจนบุรี จังหวัดกาญจนบุรี ผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูลจากผู้ใช้งาน โดยใช้

แบบสอบถามเก็บข้อมูล จำนวน 76 คน พบว่า โดยรวมทุกด้าน ผู้ใช้มีความพึงพอใจอยู่ในระดับ “มากที่สุด” มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.48 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ทุกด้าน ผู้ใช้มีความพึงพอใจอยู่ในระดับ “มากที่สุด” ด้วยเช่นเดียวกัน โดยด้านประโยชน์ที่ได้รับมีคะแนนการประเมินความพึงพอใจสูงสุด มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ

4.62 รองลงมา คือ ด้านการใช้งาน มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.44 และด้านเนื้อหาเกี่ยวกับด้านการออกแบบ ในจำนวน

ที่เท่ากัน ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.43 ตามลำดับ รายละเอียดแสดงดังตารางที่ 2

ตารางที่ 2 แสดงผลการประเมินความพึงพอใจของผู้ใช้งานต่อบทเรียนท้องถิ่นออนไลน์ (n=76)

ประเด็นประเมินความพึงพอใจบทเรียนท้องถิ่นออนไลน์	ระดับความพึงพอใจ		
	\bar{x}	S.D.	การแปลผล
1. ด้านเนื้อหา	4.43	.45	มากที่สุด
2. ด้านการใช้งาน	4.44	.49	มากที่สุด
3. ด้านการออกแบบ	4.43	.54	มากที่สุด
4. ด้านประโยชน์ที่ได้รับ	4.62	.46	มากที่สุด
ค่าเฉลี่ยโดยรวมทุกด้าน	4.48	.42	มากที่สุด

สรุปและอภิปรายผลการวิจัย

สรุปผล

การพัฒนาบทเรียนท้องถิ่นออนไลน์ชุมชนปากแพรก อำเภอเมืองกาญจนบุรี จังหวัดกาญจนบุรี ผู้วิจัยดำเนินการพัฒนาเป็นบทเรียนท้องถิ่นออนไลน์ด้วยโปรแกรม Adobe Captivate 9 ด้วยทฤษฎีวงจรการพัฒนาระบบสารสนเทศและทฤษฎีการสร้างบทเรียนท้องถิ่น จากนั้นนำสื่อไปประเมินประสิทธิภาพจากผู้เชี่ยวชาญจำนวน 5 ท่าน และนำบทเรียนไปมอบให้กับโรงเรียนในชุมชนปากแพรก จำนวน 5 โรงเรียน จาก www.elearningbypakpraek.com และประเมินความพึงพอใจของผู้ใช้งานจากครูและนักเรียนโรงเรียนในชุมชนปากแพรก จำนวน 76 คน สามารถสรุปผลการวิจัยออกเป็น 2 ประเด็นดังนี้

ประเด็นที่ 1 ประสิทธิภาพบทเรียนออนไลน์ มีค่าเฉลี่ยโดยรวมทุกด้าน อยู่ในระดับมากที่สุด ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.57

ประเด็นที่ 2 ความพึงพอใจของผู้ใช้งานบทเรียน มีค่าเฉลี่ยโดยรวมทุกด้านอยู่ในระดับมากที่สุด ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.48

อภิปรายผล

การพัฒนาบทเรียนท้องถิ่นออนไลน์ชุมชนปากแพรก อำเภอเมืองกาญจนบุรี จังหวัดกาญจนบุรี ผู้วิจัยดำเนินการวิจัยโดยการพัฒนาบทเรียนท้องถิ่นออนไลน์เกี่ยวกับประวัติศาสตร์ท้องถิ่นของชุมชนปากแพรก อำเภอเมืองกาญจนบุรี จังหวัดกาญจนบุรี ซึ่งเป็นบทเรียนแบบปฏิสัมพันธ์แบบออนไลน์ ผู้เรียนที่ได้ใช้บทเรียนจะเป็นผู้เรียนในโรงเรียนชุมชนปากแพรกซึ่งประกอบด้วยโรงเรียนกาญจนาอนุเคราะห์ โรงเรียนเทพมงคลรังษี โรงเรียนอนุบาลวัดไชยชุมพลชนะสงคราม โรงเรียนเทศบาล 1 วัดเทวสังฆาราม และโรงเรียนถาวรวินทยา

ผลการประเมินประสิทธิภาพและความพึงพอใจโดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด แสดงให้เห็นว่าบทเรียนมีคุณภาพทั้งในด้านเนื้อหา ด้านกราฟิกและการออกแบบ ด้านเทคนิค ด้านประโยชน์ที่ได้รับ และด้าน

การใช้งานซึ่งเป็นเพราะว่าผู้วิจัยได้พัฒนาบทเรียนตามวงจรการพัฒนาระบบสารสนเทศ (System Development Life Cycle: SDLC) (สุพรรณษา ยวงทอง, 2557: 203-205) และขั้นตอนการสร้างบทเรียนท้องถิ่น (มานะ ภูวนการ และคณะ, 2558: 124-125) การมีผลการประเมินประสิทธิภาพและความพึงพอใจมากที่สุด นำจะมีผลมาจากการพัฒนาบทเรียนในครั้งนี้มีการพัฒนาอย่างเป็นระบบด้วยวงจรการพัฒนาระบบสารสนเทศซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยเรื่อง การพัฒนาเว็บไซต์ประชาสัมพันธ์พิพิธภัณฑ์ภูมิปัญญาไทย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ โดยทำการพัฒนาเว็บไซต์ตามหลักการวิจัยและพัฒนาซึ่งมีการวางแผนดำเนินการสร้าง ปรับปรุงแก้ไข และพัฒนาอย่างเป็นระบบ จนได้เว็บไซต์ที่มีคุณภาพ (วิวัฒน์ สมตน และรัฐพล ประดับเวทย์, 2558) หากนำบทเรียนออนไลน์นี้ไปใช้ประโยชน์ก็จะช่วยเพิ่มประสิทธิภาพของผู้เรียนได้จริง ซึ่งมีความสอดคล้องกับงานวิจัยเรื่องการพัฒนาบทเรียนเลิร์นนิ่งออบเจ็คเพื่อส่งเสริมการอนุรักษ์ภูมิปัญญาท้องถิ่น จังหวัดชัยนาท (สารานู มีแจ้ง และคณะ, 2558) บทเรียนมีประสิทธิภาพเป็นไปตามเกณฑ์จะช่วยเพิ่มผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียนสูงขึ้น ซึ่งแสดงให้เห็นว่าการปรับเปลี่ยนวิธีการสอนโดยหันมาใช้สื่อการสอนออนไลน์จะช่วยเพิ่มประสิทธิภาพผู้เรียนให้มีผลการเรียนดีขึ้นได้นอกจากนี้แล้วยังสอดคล้องกับงานวิจัยเรื่องการจัดการองค์ความรู้ภูมิปัญญาท้องถิ่น สู่ชุมชนในท้องถิ่น อำเภอท่าม่วง จังหวัดกาญจนบุรี (นิรุทธ์ จรเจริญ และคณะ, 2559) ประเด็นสำคัญที่ตรงกันเป็นการนำข้อมูลประวัติศาสตร์ท้องถิ่นที่สำคัญมาพัฒนาอยู่ในรูปแบบดิจิทัลทั้งในรูปแบบเว็บไซต์ออนไลน์ คู่มือท้องถิ่นออนไลน์ ซึ่งมีวัตถุประสงค์ที่ตรงกันในเรื่องการอนุรักษ์วัฒนธรรม ประวัติศาสตร์ และภูมิปัญญาท้องถิ่น

ปัจจุบันเทคโนโลยีได้เข้ามาเป็นส่วนหนึ่งในระบบการเรียนการสอน ไม่ว่าจะเป็นคอมพิวเตอร์ช่วยสอน CAI หรือ แม้แต่ การเรียน การสอน ออนไลน์ (E-Learning) ปัจจุบันพบว่ามีการสอนออนไลน์ที่ให้บริการจากมหาวิทยาลัยต่าง ๆ มากมายและใช้งานได้ฟรี (Massive Open Online Course: MOOC) แน่นนอนว่าในอนาคตอีกไม่นานรูปแบบการเรียนการสอนจะปรับเปลี่ยนให้มาอยู่ในรูปแบบออนไลน์มากขึ้นซึ่งการพัฒนาบทเรียนออนไลน์ถือได้ว่าเป็นเครื่องมือสำคัญในการจัดการเรียนการสอนในยุคเทคโนโลยีดิจิทัล สำหรับบทเรียนออนไลน์ในงานวิจัยนี้เป็น การประยุกต์ใช้เทคโนโลยีจัดเก็บรวบรวมองค์ความรู้เกี่ยวกับประวัติศาสตร์ชุมชนท้องถิ่นที่สำคัญและมีคุณค่าเป็นมรดกทางวัฒนธรรมของชุมชนจากการใช้งานของผู้เรียนบางรายไม่เคยทราบข้อมูลสำคัญของชุมชนเลย ข้อค้นพบจากงานวิจัยนี้ทำให้ทราบว่าสื่อเทคโนโลยีมีอิทธิพลและสามารถสร้างความสนใจให้กับผู้เรียนได้เป็นอย่างดี โดยเฉพาะสามารถเปลี่ยนบทเรียนที่น่าเบื่อให้เป็นบทเรียนที่น่าสนใจ บทเรียนจึงสามารถเป็นสื่อการสอนและเป็นสื่อกลางในการเชื่อมโยงสายสัมพันธ์ให้ผู้เรียนในชุมชนสร้างความตระหนักและส่งเสริมให้ผู้เรียนเห็นความสำคัญของมรดกทางประวัติศาสตร์ท้องถิ่นอนุรักษ์และหวงแหนท้องถิ่นมีจิตสำนึกรักบ้านเกิด การนำเทคโนโลยีเข้ามาสนับสนุนงานด้านการศึกษาช่วยอนุรักษ์ประวัติศาสตร์ในท้องถิ่นที่สำคัญของชุมชนส่งเสริมและตระหนักให้โรงเรียนให้ความสำคัญในเรื่องนำระบบ ICT เข้ามาใช้จัดการเรียนการสอนอย่างเป็นรูปธรรม การส่งเสริมให้ผู้เรียนแสวงหาความรู้ด้วยตนเองจากสื่อการสอนสื่อดิจิทัลปรับการสอนให้มีรูปแบบ Interactive Learning รวมทั้งการนำสื่อสังคมออนไลน์มาเป็นเครื่องมือช่วยในการพัฒนา

การเรียนการสอนมากยิ่งขึ้น (ณัฐพร เห็นเจริญเลิศ และคณะ, 2557) ส่งเสริมการศึกษาเข้าสู่ยุค Education 4.0 อย่างเต็มรูปแบบ บทเรียนออนไลน์ จึงกลายเป็นเครื่องมือสำคัญในการพัฒนากระบวนการเรียนการสอนภายใต้การเจริญก้าวหน้าทางเทคโนโลยีและนวัตกรรม ช่วยยกระดับคุณภาพของประชาชนให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้น (เกียรติอนันต์ ล้วนแก้ว, 2559)

ไม่ว่าจะเป็นงานวิจัยที่พัฒนาเครื่องมือเทคโนโลยีในลักษณะใดก็ตามมุ่งผลในการส่งเสริมการศึกษาด้วยการนำเทคโนโลยีเข้ามาปรับใช้ในกระบวนการเรียนการสอนที่สอดคล้องกับยุคไทยแลนด์ 4.0 หรือเป็นการศึกษาในยุค 4.0 พัฒนาต่อไปในอนาคต หรืออาจเรียกได้ว่าเป็นการศึกษาแบบบ อัจฉริยะ (Smart Education) เผยแพร่ และส่งเสริมให้กับสถานศึกษาในชุมชนปากแพรกได้นำไปใช้ในกระบวนการเรียนการสอน อีกทั้งเป็นการส่งเสริมนโยบายของรัฐที่มุ่งเน้นการจัดการศึกษา Smart Education โดยการนำเทคโนโลยีเข้ามาประยุกต์ใช้ในกระบวนการเรียนการสอนและเป็น การสนับสนุนนโยบาย Smart Thailand

เอกสารอ้างอิง

- เกียรติอนันต์ ล้วนแก้ว. (2559). **เมื่อ Thailand 4.0 ถูกขับเคลื่อนด้วย Education 2.0**. ค้นเมื่อ กันยายน 12, 2559, จาก <http://apps.qlf.or.th/member/UploadedFiles/prefix-16072559-042327-4g1SD1.pdf>.
- ข่าวสำนักงานรัฐมนตรี. (2558). **การแถลงนโยบายด้านการศึกษา**. ค้นเมื่อ กันยายน 6, 2559, จาก <http://www.moe.go.th/websm/2015/aug/284.html>.

ข้อเสนอแนะข้อ

เสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1. บทเรียนท้องถิ่นออนไลน์ชุมชนปากแพรกอำเภอเมืองกาญจนบุรี จังหวัดกาญจนบุรี สามารถนำไปใช้ประโยชน์ต่อการเรียนการสอนในรายวิชา กลุ่มสังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม
2. ชุมชนปากแพรกมีสื่อในรูปแบบบทเรียนออนไลน์สำหรับจัดเก็บและบันทึกข้อมูลที่สำคัญเกี่ยวกับเรื่องราวที่สำคัญในอดีตของชุมชน
3. ผู้นำชุมชนสามารถนำบทเรียนท้องถิ่นออนไลน์ไปใช้ประโยชน์ในการบรรยายให้กับนักท่องเที่ยวในการนำเที่ยว
4. นักท่องเที่ยวสามารถศึกษาข้อมูลแหล่งท่องเที่ยวชุมชนปากแพรกได้ด้วยตนเองผ่านบทเรียนออนไลน์

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1. การประเมินประสิทธิภาพบทเรียนออนไลน์ ควรมีการประเมินผลจากการใช้บทเรียนของผู้เรียน เพื่อประสิทธิภาพของบทเรียน โดยผลสัมฤทธิ์ของผู้เรียนก่อนเรียนและหลังเรียน
2. ควรมีการประเมินประสิทธิภาพบทเรียนจากผู้ทรงคุณวุฒิในสาขาที่สอดคล้อง เพื่อพิจารณาในหลักวิชาการจากสิ่งที่ประเมินได้ถูกต้องเหมาะสม

ณัฐพร เห็นเจริญเลิศ, ทศนีย์วรรณ ศรีประดิษฐ์ และปิยพร นุราชักษ์. (2557). **ขอบแดนใหม่แห่งการเรียนรู้:**

การศึกษาระบบ 4.0. ค้นเมื่อ กันยายน 6, 2559, จาก <http://www.stou.ac.th/Schools/sst/main/KM/KM%20Post/57/edu4.0.pdf>.

นิรุทธ์ จรเจริญ และคณะ. (2559). **การจัดการองค์ความรู้ภูมิปัญญาท้องถิ่นสู่ชุมชนในท้องถิ่นอำเภอดำรง**

จังหวัดกาญจนบุรี. งานประชุมวิชาการระดับชาติ เครือข่ายวิจัยอุดมศึกษาทั่วประเทศ ครั้งที่ 11

วันที่ 19-20 ธันวาคม 2559. นครราชสีมา. มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี.

มานะ ภูวนการและคณะ. (2558). **การพัฒนาบทเรียนท้องถิ่นสาระสิ่งมีชีวิตและสิ่งแวดล้อม.วารสารราชภัฏสุราษฎร์ธานี, 2(2),**

124-125.

วศิน เพิ่มทรัพย์. (2561). **ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์และเทคโนโลยีสารสนเทศ.** กรุงเทพฯ: โปรวีชั่น.

วิวัฒน์ สมตน และรัฐพล ระดับเวทย์. (2558). **การพัฒนาเว็บไซต์ประชาสัมพันธ์พิพิธภัณฑ์ภูมิปัญญาไทย**

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. **วารสารสถาบันวัฒนธรรมและศิลปะ, 16(2), 83-90.**

สำราญ มีแจ่ง และคณะ.(2558). **การพัฒนาบทเรียนเลิร์นนิ่งออบเจ็คเพื่อส่งเสริมการอนุรักษ์ภูมิปัญญาท้องถิ่น**

จังหวัดชัยนาท สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1. **วารสารศึกษาศาสตร์**

มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช, 8(2), 161-173.

สุพรรณษา ยวงทอง. (2557). **ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์และเทคโนโลยีสารสนเทศ.** กรุงเทพฯ: โปรวีชั่น.

อรรถพล พลวัฒน์. (2559). **หลักสูตรท้องถิ่น การสร้างจิตสำนึกรักบ้านเกิด.** ค้นเมื่อ กันยายน 6, 2559,

จาก<http://www.tpp.ac.th/files/Consciousnesshome.pdf>.

การพัฒนาเว็บแอปพลิเคชันสำหรับวางแผนการผลิตและการตลาดเพื่อพัฒนาเกษตรกรผู้ปลูกสับปะรดจังหวัดราชบุรีสู่การเป็น Smart Farmer

THE DEVELOPMENT OF WEB APPLICATION FOR PRODUCTION AND MARKETING PLANNING TO DEVELOP RATCHABURI PINEAPPLE GROWERS TO BECOME SMART FARMERS

Receive : February 7, 2020

Revised: March 10,2020

Accepted: May 21,2020

ดาร์วารณ ญาณะนันท์¹⁾, สถาพร จานุ²⁾

^{1),2)}สาขาวิชาเทคโนโลยีและนวัตกรรมคอมพิวเตอร์ คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี

มหาวิทยาลัยราชภัฏหมู่บ้านจอมบึง

Darawan Yananan¹⁾, Sathaporn Janu²⁾

^{1),2)}Technology and Computer Innovation, Faculty of Science and Technology, Muban Chombueng Rajabhat University

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) พัฒนาเว็บแอปพลิเคชันสำหรับการวางแผนการผลิตและการตลาดเพื่อเกษตรกรผู้ปลูกสับปะรดจังหวัดราชบุรี และ 2) ประเมินผลการใช้งานเว็บแอปพลิเคชันสำหรับวางแผนการผลิตและการตลาดของเกษตรกรผู้ปลูกสับปะรดจังหวัดราชบุรีในการพัฒนาตนเองไปสู่การเป็นเกษตรกรปราดเปรื่อง (Smart Farmer) กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ นักวิชาการเกษตร ผู้นำชุมชน และกลุ่มเกษตรกรผู้ปลูกสับปะรดแปลงใหญ่ ตำบลบ้านบึง อำเภอบ้านคา จังหวัดราชบุรี วิจัยดำเนินการวิจัยการพัฒนาเว็บแอปพลิเคชันสำหรับการวางแผนการผลิตและการตลาดเพื่อเกษตรกรผู้ปลูกสับปะรดจังหวัดราชบุรี ใช้การเก็บรวบรวมข้อมูลโดยการศึกษเอกสาร การสนทนากลุ่ม และการใช้แบบสอบถาม การประเมินผลการใช้งานเว็บแอปพลิเคชันสำหรับวางแผนการผลิตและการตลาดของเกษตรกรผู้ปลูกสับปะรดจังหวัดราชบุรีในการพัฒนาตนเองไปสู่การเป็นเกษตรกรปราดเปรื่อง ใช้แบบประเมินผลการใช้เว็บแอปพลิเคชันและแบบประเมินภาคปฏิบัติ วิเคราะห์ข้อมูลด้วยค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ผลการวิจัยพบว่า 1) เว็บแอปพลิเคชันสำหรับการวางแผนการผลิตและการตลาดเพื่อเกษตรกรผู้ปลูกสับปะรดจังหวัดราชบุรีที่สร้างขึ้นโดยการมีส่วนร่วมของนักวิชาการเกษตร ผู้นำชุมชน และเกษตรกรผู้ปลูกสับปะรดแปลงใหญ่ตำบลบ้านบึง อำเภอบ้านคา จังหวัดราชบุรี สามารถใช้งานได้สะดวกผ่านโทรศัพท์สมาร์โฟนหรือแท็บเล็ตที่มีระบบปฏิบัติการแอนดรอยด์ โดยภาพรวมมีคุณภาพอยู่ในระดับดีในด้านเนื้อหา ด้านกราฟิกและการออกแบบ และด้านเทคนิคและคุณลักษณะทางกายภาพ 2) ผลการประเมินความพึงพอใจของกลุ่มตัวอย่างจำนวน 38 คน ที่มีต่อเว็บแอปพลิเคชัน โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุดในด้านเนื้อหา การออกแบบและการจัดรูปแบบ และประโยชน์และการนำไปใช้ กลุ่มเป้าหมายเกษตรกรผู้ปลูกสับปะรดแปลงใหญ่ตำบลบ้านบึง อำเภอบ้านคา

จังหวัดราชบุรี จำนวน 20 คน ผ่านการประเมินภาคปฏิบัติโดยรวมอยู่ในระดับดี กลุ่มเป้าหมายเกษตรกรผู้ปลูก สับปะรดได้นำเว็บแอปพลิเคชันไปใช้ในการวางแผนการผลิต การตลาด และจัดทำแผนการผลิตรายบุคคล (IFPP) เพื่อพัฒนาตนเองไปสู่การเป็น Smart Farmer ซึ่งเกษตรกรผู้ปลูกสับปะรดทั้ง 20 คนได้ผ่านการประเมินคุณสมบัติ การเป็น Smart Farmer จากสำนักงานเกษตรอำเภอบ้านคา

คำสำคัญ : เว็บแอปพลิเคชัน การวางแผนการผลิตและการตลาด เกษตรกรผู้ปลูกสับปะรด เกษตรกรปราดเปรื่อง

ABSTRACTS

This research aimed to 1) develop web application for production and marketing planning to develop Ratchaburi pineapple growers; and 2) evaluate web application usage for production and marketing planning to develop Ratchaburi pineapple growers to become smart farmers. The sample group consisted of agricultural technical officers, community leaders and large-plot pineapple growers at Ban Bueng Subdistrict, Ban Kha District, Ratchaburi Province. The researcher collected data through a documentary study, focus group conversations and questionnaires. The evaluation of the web application usage was conducted using the web application evaluation form and the practice evaluation form. The data were analyzed using mean and standard deviation.

The results revealed that: 1) A web application for production and marketing planning for Ratchaburi pineapple growers, which was created with the participation of agricultural technical officers, community leaders and large-plot pineapple growers at Ban Bueng Subdistrict, Ban Kha District, Ratchaburi Province, could be conveniently used via a smartphone or tablet with an Android operating system, and was assessed in overall to be at a good level in terms of content, graphic design, and technical and physical features; 2) The overall satisfaction of 38 users from the sample group was at the highest level in terms of content, graphic design, and technical and physical features. 20 pineapple growers in the target group in Ban Bueng Subdistrict, Ban Kha District, Ratchaburi Province passed the overall assessment with the results in a good level. The target group of pineapple growers employed the web application for production and marketing planning and produced Individual Farm Production Plans (IFPP) to become smart farmers. All the 20 pineapple growers passed the smart farmer qualification assessment from the Ban Kha District Agriculture Office.

Keywords : web application, marketing and production planning, pineapple growers, smart farmer

บทนำ

เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร (Information and Communication Technology: ICT) เป็นเทคโนโลยีที่มีผลกระทบต่อวิถีชีวิตความเป็นอยู่ของมนุษย์ในสังคมทุกวันนี้เป็นอย่างมาก ผลจากความก้าวหน้าของ ICT ส่งผลให้ภาคการเกษตรมีการซื้อขายที่คล่องตัว สะดวกสบายขึ้น สามารถรับรู้ข้อมูลข่าวสารด้านความต้องการซื้อ ราคาและปริมาณผลผลิตในแหล่งผลิตอื่นๆ ได้โดยรวดเร็ว สามารถวิเคราะห์ในแง่ของการวางแผนการผลิต การขาย การเก็งกำไรการณ์ตลาดให้ได้รับราคาที่สูงขึ้น เกษตรกรจึงจำเป็นต้องเข้าถึง ICT ทางภาคเกษตร เพื่อรู้เท่าทันสถานการณ์การเกษตรที่มีความเปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลา วางแผนการผลิตและหาแนวทางแก้ปัญหาอุปสรรคที่อาจเกิดขึ้นในแต่ละฤดูกาลได้

จังหวัดราชบุรีถือว่าเป็นแหล่งเพาะปลูกสับปะรดที่สำคัญของประเทศในแถบภูมิภาคตะวันตก มีพื้นที่ปลูกรวม 110,000 ไร่ กระจายอยู่ในพื้นที่ 4 อำเภอ ได้แก่ อำเภอบ้านคา อำเภอสวนผึ้ง อำเภอจอมบึง และอำเภอปากท่อ โดยเฉพาะอำเภอบ้านคาเป็นแหล่งผลิตสับปะรดที่ใหญ่ที่สุดของจังหวัดราชบุรี ปัจจุบันเกษตรกรผู้ปลูกสับปะรดได้ประสบปัญหาที่สำคัญคือ การมีผลผลิตหรือสินค้ามากเกินไปหรือน้อยเกินไป เนื่องจากขาดการวางแผนการผลิตและการตลาด ทำให้ไม่ทราบว่าตลาดมีความต้องการผลผลิตนั้นมากน้อยเพียงใด ไม่สามารถประเมินความสามารถทางการผลิตของตนเอง รวมทั้งไม่ทราบแหล่งข้อมูลเพิ่มเติมอื่นๆ ที่สามารถค้นหาได้อย่างสะดวกและรวดเร็วผ่านเครือข่ายอินเทอร์เน็ต ไม่ทราบวิธีการในการเข้าถึงข้อมูลและแหล่งข้อมูลเหล่านั้น โดยเฉพาะข้อมูลต่างๆ ที่จะใช้ในการวางแผนการผลิตและวางแผนการตลาด

จากการสำรวจจำนวนเกษตรกรของประเทศไทย ในปี พ.ศ. 2561 พบว่า มีจำนวน Smart Farmer ทั้งประเทศรวม 1,056,026 ราย และจำนวน Young Smart Farmer รวม 10,450 ราย (กองพัฒนาเกษตรกร กรมส่งเสริมการเกษตร, 2561) ส่วนจำนวนของเกษตรกรผู้ปลูกสับปะรดอำเภอบ้านคา จังหวัดราชบุรีในการเป็น Smart Farmer พบว่า ในปี พ.ศ. 2561 มีเกษตรกรผู้ปลูกสับปะรดที่สามารถยกระดับตนเองเป็น Smart farmer จำนวนทั้งสิ้น 38 คน ซึ่งยังมีจำนวนไม่มากเท่าใดนัก เนื่องจากเกษตรกรผู้ปลูกสับปะรดหลายคนไม่เห็นประโยชน์ในการพัฒนาตนเองสู่การเป็น Smart Farmer และยังขาดการจดบันทึกข้อมูลการผลิตสับปะรดในแต่ละรอบเวลา เกษตรกรผู้ปลูกสับปะรดจึงใช้เวลานานในการกรอกข้อมูลแบบฟอร์มแผนการผลิตรายบุคคล (IFPP) ทำให้นักวิชาการเกษตรต้องใช้เวลาอย่างมากหลายครั้งในการลงพื้นที่ไปเก็บข้อมูลรายละเอียดที่จะต้องนำมาใส่ในแบบฟอร์มแผนการผลิตรายบุคคลให้ครบถ้วนเพื่อใช้เป็นเอกสารรายงานประกอบการประเมินตนเองของเกษตรกรในการเป็น Smart Farmer ดังนั้นในการพัฒนาเกษตรกรยุคใหม่จึงถือว่าเป็นการปรับตัวในภาคเกษตรเพื่อเสริมสร้างขีดความสามารถในการแข่งขันให้สอดคล้องกับการพัฒนาประเทศในอนาคตโดยเกษตรกรจะมีศักยภาพและความเชี่ยวชาญมากขึ้น การเพิ่มโอกาสการเรียนรู้และการเข้าถึงข้อมูลที่เป็นต่อการประกอบอาชีพตามพื้นที่และเวลาจึงเป็นโจทย์ที่สำคัญที่จะทำให้เกษตรกรรุ่นใหม่ของไทยก้าวไปสู่สากล และก้าวพ้นเส้นความยากจนได้

จากความสำคัญและสภาพปัญหาดังกล่าวข้างต้น คณะผู้วิจัยจึงต้องการศึกษาวิจัยเรื่องการพัฒนาเว็บแอปพลิเคชันสำหรับวางแผนการผลิตและการตลาด เพื่อพัฒนาเกษตรกรผู้ปลูกสับปะรด

ในจังหวัดราชบุรี ผู้การเป็น Smart Farmer โดยมุ่งเน้นการพัฒนาเว็บแอปพลิเคชันที่ให้เกษตรกรผู้ปลูกสับปะรดได้ใช้งานบนเครื่องโทรศัพท์มือถือสมาร์ทโฟนหรือแท็บเล็ต เพื่อสืบค้นและจัดเก็บบันทึกข้อมูลสำหรับการวางแผนการผลิตและการตลาดในการผลิตสับปะรดแต่ละรอบเวลา และให้นักวิชาการเกษตรอำเภอ นำข้อมูลเหล่านั้นมาสร้างเป็นเอกสารรายงานแผนการผลิตรายบุคคล เพื่อใช้ในการประเมินคุณสมบัติของเกษตรกรผู้การเป็น Smart Farmer ได้ต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อพัฒนาเว็บแอปพลิเคชันสำหรับการวางแผนการผลิตและการตลาดเพื่อเกษตรกรผู้ปลูกสับปะรดจังหวัดราชบุรี
2. เพื่อประเมินผลการใช้งานเว็บแอปพลิเคชันสำหรับวางแผนการผลิตและการตลาดของเกษตรกรผู้ปลูกสับปะรดจังหวัดราชบุรีในการพัฒนาตนเองไปสู่การเป็น Smart Farmer

ขอบเขตของการวิจัย

ขอบเขตด้านประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ผู้ร่วมกระบวนการวิจัย ใช้การคัดเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) แบ่งออกเป็น 2 กลุ่มตามประเภทของการวิจัย ได้แก่

- 1) การวิจัยเชิงคุณภาพ ผู้ให้ข้อมูลหลักในการสำรวจสภาพและปัญหา ได้แก่ นักวิชาการเกษตรที่เป็นบุคลากรของรัฐในภาคการเกษตรของอำเภอบ้านคา จังหวัดราชบุรี จำนวน 5 คน ผู้นำชุมชน และเกษตรกรที่เป็น Smart Farmer และ Young Smart Farmer แล้ว จำนวน 10 คน
- 2) การวิจัยเชิงปริมาณ ในการประเมินผลการใช้งานเว็บแอปพลิเคชัน กลุ่มตัวอย่างเป็นกลุ่มเกษตรกร

ผู้ปลูกสับปะรดแปลงใหญ่ตำบลบ้านบึง อำเภอบ้านคา จังหวัดราชบุรี จำนวน 20 คน

ขอบเขตด้านพื้นที่

พื้นที่ในการศึกษาวิจัยในครั้งนี้ คือ อำเภอบ้านคา จังหวัดราชบุรี ซึ่งเป็นพื้นที่ในโครงการส่งเสริมเกษตรแปลงใหญ่ของกลุ่มเกษตรกรผู้ปลูกสับปะรดแปลงใหญ่ อำเภอบ้านคา จังหวัดราชบุรี

ขอบเขตด้านเนื้อหา

- ข้อมูลสำหรับการวางแผนการผลิตและการตลาดของเกษตรกรผู้ปลูกสับปะรดในจังหวัดราชบุรี ในงานวิจัยครั้งนี้ เป็นข้อมูลที่เกษตรกรผู้ปลูกสับปะรดนำไปใช้ในการกรอกข้อมูลสำหรับการเขียนแผนการผลิตรายบุคคลผ่านเว็บแอปพลิเคชันที่ถูกพัฒนาขึ้นนี้ เพื่อใช้เป็นเครื่องมือในการประเมินคุณสมบัติของเกษตรกรผู้การเป็น Smart Farmer
- เว็บแอปพลิเคชันสำหรับวางแผนการผลิตและการตลาดของเกษตรกรผู้ปลูกสับปะรดจังหวัดราชบุรี ที่ถูกพัฒนาขึ้นในงานวิจัยนี้ สามารถใช้งานได้กับโทรศัพท์มือถือสมาร์ทโฟน และแท็บเล็ตที่มีระบบปฏิบัติการเป็นแอนดรอยด์เท่านั้น การกำหนดระดับของผู้ใช้งานแบ่งออกเป็น 2 กลุ่มดังนี้

1) ผู้ดูแลระบบ (admin, administrator) สามารถเพิ่ม ลบ และปรับปรุงแก้ไขข้อมูลในระบบได้ รวมทั้งสามารถนำข้อมูลที่เกษตรกรผู้ปลูกสับปะรดที่ได้บันทึกลงในเว็บแอปพลิเคชันนี้ไปใช้ในการสร้างรายงานแผนการผลิตรายบุคคลโดยอัตโนมัติ เพื่อลดเวลาในการกรอกเอกสารของเกษตรกร ที่นำไปใช้เป็นเอกสารอย่างหนึ่งในการประเมินคุณสมบัติการเป็น Smart Farmer ของเกษตรกรต่อไปได้

2) ผู้ใช้งานระบบทั่วไป (User) คือ เกษตรกรผู้ปลูกสับปะรด สามารถค้นหาและเรียกดูข้อมูลข่าวสารการเกษตรและราคากลางที่เกี่ยวข้อง

กับการผลิตสับปะรด เพื่อนำไปวางแผนการผลิต สับปะรดในแต่ละรอบเวลา และสามารถกรอกข้อมูล การผลิตสับปะรดในแต่ละช่วงเวลา เพื่อบันทึกลงใน เว็บแอปพลิเคชัน

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้มีวิธีดำเนินการวิจัย 3 ขั้นตอน ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 ศึกษาข้อมูลการวางแผนการผลิต และการวางแผนการตลาดเพื่อพัฒนาสู่การเป็น Smart Farmer โดยการสนทนากลุ่มกับนักวิชาการเกษตร ที่เป็นบุคลากรของรัฐในภาคการเกษตร ผู้นำชุมชน และตัวแทนเกษตรกรผู้ปลูกสับปะรดอำเภอบ้านคา จังหวัดราชบุรี เพื่อวิเคราะห์ข้อมูลด้านการผลิตและการตลาดของเกษตรกรผู้ปลูกสับปะรดจังหวัดราชบุรี ที่จะนำไปใช้ในการพัฒนาเว็บแอปพลิเคชันสำหรับ วางแผนการผลิตและการตลาด

ขั้นตอนที่ 2 พัฒนาเว็บแอปพลิเคชันสำหรับการวางแผนการผลิตและการตลาดตามขั้นตอน การพัฒนาแอปพลิเคชันบนระบบปฏิบัติการ แอนดรอยด์ของพอล ฟรานซิส (Paul Francis, 2017) แล้วนำไปประเมินคุณภาพโดยผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 คน

ขั้นตอนที่ 3 ประเมินการใช้งานเว็บแอปพลิเคชันสำหรับวางแผนการผลิตและ โดยการนำเว็บ แอปพลิเคชันไปทดลองใช้กับกลุ่มตัวอย่างเกษตรกร ผู้ปลูกสับปะรดอำเภอบ้านคา จำนวน 38 คน แล้วประเมินความพึงพอใจที่มีต่อเว็บแอปพลิเคชัน สำหรับการวางแผนการผลิตและการตลาด และจัด ผูกอบรมการใช้งานเว็บแอปพลิเคชันที่พัฒนาขึ้นกับ กลุ่มเป้าหมายเกษตรกรผู้ปลูกสับปะรดแปลงใหญ่ ตำบลบ้านบึง อำเภอบ้านคา จังหวัดราชบุรี จำนวน 20 คน ที่ได้เข้าร่วมโครงการพัฒนาเกษตรกร

ตามนโยบายของรัฐบาลประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2562 ซึ่งจะต้องถูกประเมินคุณสมบัติไปสู่การ เป็น Smart Farmer จากสำนักงานเกษตรอำเภอ บ้านคา แล้วประเมินทักษะการใช้งานเว็บแอปพลิเคชัน สำหรับวางแผนการผลิตและการตลาด

การเก็บรวบรวมข้อมูล

งานวิจัยครั้งนี้เก็บข้อมูลใน 2 ลักษณะ คือ

1. เก็บรวบรวมข้อมูลก่อน การพัฒนา เว็บแอปพลิเคชัน จากเอกสาร ตำรา วารสาร งานวิจัย ที่เกี่ยวข้องกับการวางแผนการผลิตและการตลาด ของเกษตรกรผู้ปลูกสับปะรด และการพัฒนาเกษตรกร สู่การเป็น Smart Farmer โดยวิธีการสนทนากลุ่ม การสัมภาษณ์ รวมทั้งการเก็บข้อมูลหลังจากพัฒนา เว็บแอปพลิเคชันเสร็จแล้ว โดยวิธีการประเมินคุณภาพ ของเว็บแอปพลิเคชัน

2. เก็บรวบรวมข้อมูลหลังจากที่พัฒนา เว็บแอปพลิเคชันเสร็จเรียบร้อยแล้ว โดยการประเมิน ความพึงพอใจของเกษตรกรผู้ปลูกสับปะรด ที่มีต่อเว็บแอปพลิเคชัน และการประเมินภาคปฏิบัติ ของเกษตรกรผู้ปลูกสับปะรดในการนำเว็บ แอปพลิเคชันไปใช้งานจริงสำหรับการวางแผน การผลิตและการตลาด เพื่อพัฒนาตนเองไปสู่การเป็น Smart Farmer

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูล แบ่งเป็น 2 ลักษณะ ดังนี้

1. การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพ เป็นการ วิเคราะห์ข้อมูลในประเด็นการร่วมกันแก้ปัญหา แนวทางการพัฒนาเว็บแอปพลิเคชัน การสื่อสาร การให้ความรู้การใช้งานเว็บแอปพลิเคชัน โดยใช้การ วิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) สรุปลงเป็น ข้อความและจัดหมวดหมู่ นำเสนอความเรียง แบบพรรณนาวิเคราะห์ (Descriptive Analysis)

2. การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณ เป็นการวิเคราะห์ผลการประเมินความพึงพอใจของเกษตรกรผู้ปลูกสับปะรดจังหวัดราชบุรีที่มีต่อเว็บแอปพลิเคชัน ผลการประเมินทักษะการใช้ ICT และทักษะการใช้งานเว็บแอปพลิเคชันสำหรับวางแผนการผลิตและการตลาดของกลุ่มเป้าหมายเกษตรกรผู้ปลูกสับปะรด และผลการประเมินภาคปฏิบัติของกลุ่มเป้าหมายเกษตรกรผู้ปลูกสับปะรด โดยใช้การวิเคราะห์ข้อมูลด้วยสถิติพรรณนา คือ ค่าเฉลี่ย (Mean) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)

ผลการวิจัย

1. ผลการพัฒนาเว็บแอปพลิเคชันสำหรับวางแผนการผลิตและการตลาดเพื่อพัฒนาเกษตรกรผู้ปลูกสับปะรดจังหวัดราชบุรี

ผลการวิเคราะห์เนื้อหาข้อมูลที่จะนำไปใส่ไว้ในเว็บแอปพลิเคชันสำหรับการวางแผนการผลิตและการวางแผนการตลาดเพื่อเกษตรกรผู้ปลูกสับปะรดจังหวัดราชบุรี แบ่งข้อมูลออกได้เป็น 2 กลุ่มใหญ่ดังรายละเอียดต่อไปนี้

กลุ่มที่ 1 ข้อมูลทั่วไปที่เกี่ยวกับการผลิตสับปะรด เป็นข้อมูลสำหรับให้เกษตรกรผู้ปลูกสับปะรดหรือผู้ที่สนใจใช้ในการเรียกดูและสืบค้นข้อมูลเพื่อนำไปใช้ในการวางแผนการผลิตและการตลาดมีรายละเอียดดังนี้

1.1 ข้อมูลข่าวสารการเกษตรและราคากลาง เป็น ข้อมูล ที่ เชื่อม โยง มา จาก เว็บ ไซด์ www.kasetprice.com ของบริษัท โฟคอส โซลูชั่น จำกัด ที่เป็นแหล่งรวบรวมข้อมูลราคาสินค้าเกษตรราคาปุ๋ย และราคาอุปกรณ์การเกษตรที่กระจายอยู่ตามแหล่งต่างๆ ให้อยู่ในเว็บไซต์เดียว รวมถึงแสดงข้อมูลในลักษณะกราฟ เพื่อให้ง่ายต่อการดูข้อมูล

ผ่านโทรศัพท์มือถือสมาร์ตโฟนได้อย่างสะดวกและรวดเร็ว

1.2 ข้อมูลองค์ความรู้สำหรับการผลิตสับปะรด เป็น ข้อมูล ที่ ได้ มา จาก เอก สสาร รายงาน วิจัย เรื่องการพัฒนาเกษตรกรผู้ปลูกสับปะรดจังหวัดราชบุรีให้เป็น Smart Farmer โดยการเรียนรู้จาก Smart Farmer ต้นแบบ ของ ทรงเกียรติ อิงคามระธร และคณะ (2561 : 73-83) ประกอบด้วย ความรู้เรื่องปุ๋ย ความรู้เรื่องดิน ความรู้เรื่องน้ำ และความรู้เรื่องราคา

กลุ่มที่ 2 ข้อมูลเกี่ยวกับกิจกรรมการผลิตสับปะรดของเกษตรกร เป็นข้อมูลสำหรับให้เกษตรกรผู้ปลูกสับปะรดได้ใช้ในการบันทึกข้อมูลในการผลิตสับปะรดแต่ละรอบเวลาการผลิต ซึ่งสามารถนำข้อมูลเหล่านี้ไปใช้ในการสร้างแผนการผลิตรายบุคคลโดยอัตโนมัติมีรายละเอียดดังนี้

2.1 ข้อมูลของเกษตรกร ประกอบด้วย หมายเลขเกษตรกร ชื่อ-นามสกุล อายุ ที่อยู่ เบอร์โทรศัพท์ พื้นที่ปลูก และขนาดของพื้นที่

2.2 ข้อมูลกิจกรรมการปลูกสับปะรด ประกอบด้วย พืชที่ปลูก จำนวนที่ปลูก การใส่ปุ๋ย (วันที่, รายละเอียด) การฉีดฮอร์โมน (วันที่, รายละเอียด) การกำจัดแมลง (วันที่, รายละเอียด) การให้น้ำ (วันที่, รายละเอียด)

2.3 ข้อมูลค่าใช้จ่าย ประกอบด้วย ค่าอุปกรณ์/เครื่องมือ ค่าปุ๋ย ค่าแรงงาน ค่าน้ำมัน ค่าน้ำ ค่าไฟฟ้า และอื่นๆ

2.4 ข้อมูลผลผลิต ประกอบด้วย เป้าหมาย (กิโลกรัม/วัน) วันที่เก็บเกี่ยว แหล่งที่จำหน่ายวิธีจำหน่าย (ด้วยตนเอง, รวมกลุ่ม, พ่อค้า/บริษัทรับซื้อ)

องค์ประกอบของเว็บแอปพลิเคชันสำหรับวางแผนการผลิตและการตลาดที่กำหนดให้แสดงบนหน้าจอแรกซึ่งเป็นหน้าจอหลักของเว็บแอปพลิเคชันนี้แบ่งออกเป็น 3 ส่วน ได้ดังนี้

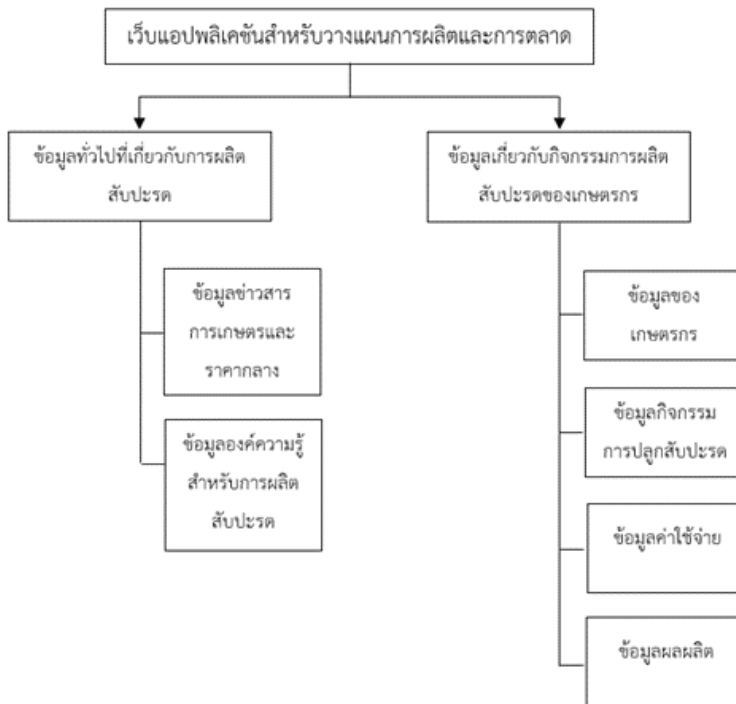
1. Header เป็นส่วนหัวของเว็บแอปพลิเคชัน จะแสดงสัญลักษณ์ที่แสดงถึงตัวตนของเว็บที่อยู่ในรูปของโลโก้ (Logo)

2. Navigator เป็นส่วนที่จะนำผู้ใช้ไปยังข้อมูลส่วนต่าง ๆ ที่เป็นข้อมูลความรู้ทั่วไปที่เกี่ยวกับการผลิต สับปะรด เพื่อนำไปใช้ประกอบในการวางแผนการผลิต และการตลาด และที่ติดต่อสอบถามข้อมูลเพิ่มเติมกับทางสำนักงานเกษตรอำเภอบ้านคา จังหวัดราชบุรี

ส่วนนี้จะเป็นการแสดงปุ่ม (button) ที่เป็นลิงค์ (link) ที่เชื่อมโยงไปยังหน้าถัดไปของเว็บแอปพลิเคชัน

3. Footer เป็นส่วนการแสดงไอคอน (icon) ต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับกิจกรรมการผลิต สับปะรด ของเกษตรกรที่สามารถนำไปใช้ในการวางแผนการผลิต และการตลาดได้ต่อไป

ผลออกแบบโครงสร้างโดยรวมของเว็บแอปพลิเคชันสำหรับวางแผนการผลิตและการตลาด แสดงดังภาพที่ 1

ภาพที่ 1 การกำหนดโครงสร้างโดยรวมของเว็บแอปพลิเคชันสำหรับการวางแผนการผลิตและการตลาดเพื่อพัฒนาเกษตรกรผู้ปลูกสับปะรดจังหวัดราชบุรีสู่การเป็น Smart Farmer

การพัฒนาเว็บแอปพลิเคชันสำหรับวางแผนการผลิตและการตลาด มี 4 ขั้นตอน ดังนี้

1. ขั้นการวางแผน โดยศึกษาข้อมูลและแนวทางการพัฒนาเว็บแอปพลิเคชันที่เหมาะสมกับเกษตรกรผู้ปลูกสับปะรดจังหวัดราชบุรี

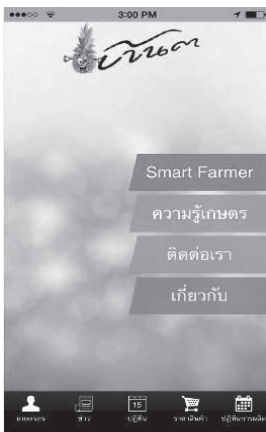
2. ขั้นการออกแบบ ประกอบด้วย การออกแบบ UX คือ ออกแบบโครงสร้างข้อมูล ได้แก่ Wireframe, Workflow และ Click-through Model และออกแบบ UI คือ ส่วนของการใช้งานและหน้าจอภาพ ได้แก่ Style guide, Rendered Design และ Rendered Click-through Model

3. ขั้นตอนการเขียน code โดยฝั่ง Front-end ใช้ Native เพื่อจัดการส่วนประกอบของแอปพลิเคชัน ฝั่ง Back-end (Web API & Server) เพื่อจัดการ code ของภาษา Java, PHP จัดการฐานข้อมูลโดยใช้ SQL และเลือก Host Server สำหรับเก็บข้อมูล

4. ขั้นตอนการปล่อยแอป โดยนำเว็บแอปพลิเคชันที่สร้างขึ้นไปฝากไว้ใน Google Drive เพื่อให้ผู้ใช้ได้ดาวน์โหลดมาใช้งาน

ผลการพัฒนาเว็บแอปพลิเคชันซึ่งเน้นการใช้งานที่เรียบง่ายและมีขั้นตอนไม่ยุ่งยาก เพื่อให้เกษตรกร

ผู้ปลูกสับปะรดสามารถใช้งานได้อย่างสะดวกสำหรับ ค้นหาและเรียกดูข้อมูลข่าวสารการเกษตร ราคากลาง ราคาปุ๋ย ราคายาฆ่าแมลง และราคาอุปกรณ์การเกษตร ที่เกี่ยวข้องกับการผลิตสับปะรด รวมทั้งมีข้อมูลองค์ความรู้สำหรับการผลิตสับปะรด ประกอบด้วย ความรู้เรื่องปุ๋ย ความรู้เรื่องดิน ความรู้เรื่องน้ำ และความรู้เรื่องราคาเพื่อนำไปใช้ในการวางแผนการผลิต และการตลาด และการบันทึกข้อมูลส่วนตัวของเกษตรกร ข้อมูลกิจกรรมการผลิตสับปะรด ข้อมูลค่าใช้จ่าย ข้อมูลผลผลิต แสดงดังภาพที่ 2 – ภาพที่ 5

ภาพที่ 2 หน้าจอหลักของเว็บแอปพลิเคชันสำหรับกิจกรรมวางแผนการผลิตและการตลาด

ภาพที่ 3 ส่วนของปฏิทินที่ให้เกษตรกรบันทึกทางการเกษตรในแต่ละวัน

ภาพที่ 4 ส่วนข้อมูลส่วนตัวของเกษตรกรผู้ปลูกสับปะรด

ภาพที่ 5 ส่วนข้อมูลการผลิตสับปะรดเพื่อใช้ในการวางแผนการผลิต

ผลการประเมินคุณภาพของเว็บแอปพลิเคชัน โดยผู้เชี่ยวชาญจำนวน 5 คน ใช้แบบประเมินคุณภาพ ที่เป็นมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ โดยรวมอยู่ในระดับดี ที่ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.28 แสดงดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 ผลการประเมินคุณภาพของเว็บแอปพลิเคชันเพื่อวางแผนการผลิตและการตลาดสำหรับเกษตรกรผู้ปลูกสับปะรดจังหวัดราชบุรี

รายการประเมิน	ผลการประเมินคุณภาพ		
	\bar{X}	S.D.	ระดับ
ด้านเนื้อหา			
1. ข้อมูลตรงตามวัตถุประสงค์การใช้งานของกลุ่มเป้าหมาย	4.40	0.55	ดี
2. ความทันสมัยของข้อมูล	4.00	0.71	ดี
3. ความน่าเชื่อถือของข้อมูล	4.40	0.55	ดี
4. ความถูกต้องของข้อมูล	4.20	0.84	ดี
5. ความหลากหลายและครบถ้วนของข้อมูล	4.00	0.71	ดี
6. ข้อมูลเป็นประโยชน์และมีคุณค่าต่อผู้ใช้งาน	4.60	0.55	ดีมาก
ค่าเฉลี่ยโดยรวม	4.27	0.65	ดี
ด้านกราฟิกและการออกแบบ			
1. การออกแบบที่เรียบง่ายและเหมาะสม	4.40	0.54	ดี
2. การจัดหมวดหมู่ของข้อมูลที่เป็นระบบ	4.00	0.71	ดี
3. การดึงดูดสายตาแก่ผู้ใช้งาน	4.20	0.45	ดี
ค่าเฉลี่ยโดยรวม	4.21	0.57	ดี
ด้านเทคนิคและคุณลักษณะทางกายภาพ			
1. ความเชื่อมโยงไปยังส่วนต่างๆ ที่เข้าใจง่าย	4.60	0.55	ดี
2. การเข้าถึงข้อมูลที่ง่ายและรวดเร็ว	4.40	0.55	ดี
3. ความรวดเร็วในการแสดงผลของข้อมูล	4.20	0.84	ดี
ค่าเฉลี่ยโดยรวม	4.40	0.64	ดี
ค่าเฉลี่ยโดยรวมทุกด้าน	4.28	0.63	ดี

2. ผลการประเมินการใช้งานเว็บแอปพลิเคชัน สำหรับวางแผนการผลิตและการตลาดของเกษตรกร ผู้ปลูกสับปะรดจังหวัดราชบุรีเพื่อพัฒนาตนเองสู่การเป็น Smart Farmer

คณะผู้วิจัยได้นำเว็บแอปพลิเคชันไปทดลองใช้กับกลุ่มตัวอย่างที่เป็นเกษตรกรผู้ปลูกสับปะรดแปลงใหญ่ตำบลบ้านบึง อำเภอบ้านคา จังหวัดราชบุรี จำนวน 38 คน แล้วให้กลุ่มตัวอย่างประเมิน

ความพึงพอใจที่มีต่อเว็บแอปพลิเคชันด้วยแบบประเมินความพึงพอใจที่คณะผู้วิจัยได้สร้างขึ้น เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ ผลการประเมินความพึงพอใจของเกษตรกรผู้ปลูกสับปะรดที่มีต่อเว็บแอปพลิเคชันสำหรับวางแผนการผลิตและการตลาดของเกษตรกรผู้ปลูกสับปะรดจังหวัดราชบุรี โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ที่ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.51 แสดงดังตารางที่ 2

ตารางที่ 2 ผลการประเมินความพึงพอใจของกลุ่มตัวอย่างที่มีต่อเว็บแอปพลิเคชันสำหรับวางแผนการผลิตและการตลาดเพื่อเกษตรกรผู้ปลูกสับปะรดจังหวัดราชบุรี

รายการประเมิน	ผลการประเมินความพึงพอใจ		
	\bar{x}	S.D.	ระดับ
ด้านเนื้อหา			
1. ข้อมูลมีความชัดเจน ถูกต้อง น่าเชื่อถือ และมีการปรับปรุงอยู่เสมอ	4.58	0.50	มากที่สุด
2. ข้อมูลมีความน่าสนใจ	4.70	0.59	มากที่สุด
3. ปริมาณเนื้อหาไม่เพียงพอกับความต้องการ	4.89	0.65	มากที่สุด
4. การจัดลำดับเนื้อหาเป็นขั้นตอน มีความต่อเนื่อง อ่านแล้วเข้าใจ	4.37	0.50	มาก
5. มีการจัดหมวดหมู่ให้ง่ายต่อการค้นหาและทำความเข้าใจ	4.52	0.68	มากที่สุด
6. เนื้อหามีความถูกต้องตามหลักภาษา และไวยากรณ์	4.58	0.50	มากที่สุด
7. เนื้อหากับภาพมีความสอดคล้องกัน	4.47	0.50	มาก
ค่าเฉลี่ยโดยรวม	4.58	0.56	มากที่สุด
ด้านการออกแบบและการจัดรูปแบบ			
1. การจัดรูปแบบง่ายต่อการอ่านและการใช้งาน	4.58	0.50	มากที่สุด
2. การออกแบบมีความสวยงาม ทันสมัย และน่าสนใจ	4.37	0.50	มาก
3. สีสันทันในการออกแบบมีความเหมาะสม	4.43	0.69	มาก
4. สีพื้นหลังกับสีตัวอักษรมีความเหมาะสมต่อการอ่าน	4.28	0.71	มาก
5. ขนาดตัวอักษรและรูปแบบตัวอักษร มีความสวยงามและอ่านได้ง่าย	4.58	0.50	มากที่สุด
6. มีความเร็วในการแสดงภาพ ตัวอักษรและข้อมูลต่างๆ	4.43	0.69	มาก
7. ภาพประกอบสามารถสื่อความหมายได้	4.43	0.69	มาก

ตารางที่ 2 ผลการประเมินความพึงพอใจของกลุ่มตัวอย่างที่มีต่อเว็บแอปพลิเคชันสำหรับวางแผนการผลิตและการตลาดเพื่อเกษตรกรผู้ปลูกสับปะรดจังหวัดราชบุรี (ต่อ)

รายการประเมิน	ผลการประเมินความพึงพอใจ		
	\bar{X}	S.D.	ระดับ
8. ความถูกต้องในการเชื่อมโยงข้อมูลภายใน	4.28	0.71	มาก
9. ความถูกต้องในการเชื่อมโยงไปยังภายนอก	4.37	0.50	มาก
ค่าเฉลี่ยโดยรวม	4.41	0.61	มาก
ด้านประโยชน์และการนำไปใช้			
1. เนื้อหา มีประโยชน์ต่อผู้ใช้งาน และสามารถนำไปประยุกต์ใช้ได้	4.58	0.50	มากที่สุด
2. เป็นสื่อในการเผยแพร่ข้อมูลสารสนเทศอย่างเหมาะสม	4.89	0.65	มากที่สุด
3. สามารถเป็นแหล่งความรู้ได้	4.43	0.69	มาก
4. เป็นแหล่งข้อมูลที่ตรงกับความต้องการของผู้ใช้งาน	4.37	0.50	มาก
ค่าเฉลี่ยโดยรวม	4.56	0.58	มาก
ค่าเฉลี่ยโดยรวมทุกด้าน	4.51	0.58	มากที่สุด

กลุ่มเป้าหมายเกษตรกรผู้ปลูกสับปะรดแปลงใหญ่ตำบลบ้านบึง อำเภอบ้านคา จังหวัดราชบุรี จำนวน 20 คน ได้นำเว็บแอปพลิเคชันไปใช้งานจริง โดยบันทึกข้อมูลการดำเนินงานการผลิตสับปะรดลงในแต่ละช่วงเวลา ผลการประเมินศักยภาพของเกษตรกรผู้ปลูกสับปะรดในการใช้เว็บแอปพลิเคชันสำหรับการวางแผนการผลิตและการตลาด โดยใช้แบบประเมินภาคปฏิบัติที่คณะผู้วิจัยสร้างขึ้น รายการประเมินประกอบด้วย 5 ประเด็น ได้แก่ 1) การกรอกและบันทึกข้อมูลส่วนตัวของเกษตรกรผู้ปลูกสับปะรด 2) การบันทึกข้อมูลกิจกรรมการผลิตสับปะรดที่เกิดขึ้นในแต่ละวัน 3) การบันทึกข้อมูลค่าใช้จ่ายในการผลิตสับปะรด 4) การบันทึกข้อมูลผลผลิตของสับปะรด และ 5) การนำข้อมูลมาใช้ในการ

แก้ไขปัญหาและพัฒนาอาชีพของตนเอง พบว่าเกษตรกรผู้ปลูกสับปะรดทุกคนผ่านเกณฑ์การประเมินภาคปฏิบัติ ได้คะแนนการประเมินมากกว่าร้อยละ 60 โดยรวมอยู่ในระดับดี

นักวิชาการเกษตรอำเภอได้จัดทำรายงานแผนพัฒนาการผลิตรายบุคคลจากเว็บแอปพลิเคชัน โดยสามารถแสดงผลทางหน้าจอคอมพิวเตอร์ หรือส่งพิมพ์ออกทางเครื่องพิมพ์คอมพิวเตอร์ นำมาใช้เป็นเอกสารประกอบการประเมินคุณสมบัติของเกษตรกรสู่การเป็น Smart Farmer แสดงตัวอย่างหน้าแรกดังภาพที่ 7 ส่งผลให้กลุ่มเป้าหมายเกษตรกรผู้ปลูกสับปะรดทั้ง 20 คนผ่านการประเมินคุณสมบัติของ Smart Farmer ได้เป็น Smart Farmer ทุกคน

แบบแผนการผลิตรายบุคคล
(Individual Farm Production Plan - IFPP)

แบบ IFPP
วันที่จัดทำข้อมูล

1. ข้อมูลเกษตรกร/ชาวไร่เกษตรกร (เลือกได้ ✓ ในช่อง)
 - 1.1 เกษตรกร ชื่อ-สกุล นามสกุลสายพันธุ์ บัญชีประชม. อายุ 34 ปี
 สถาบันเกษตรกร ชื่อกลุ่ม กลุ่มผู้ดูแลตำบลบ้านหนองบน จำนวนสมาชิก ราย
 - 1.2 ที่ตั้งแปลง/กิจการ
 - 1.3 หมายเลขโทรศัพท์ที่ติดต่อดี
2. ข้อมูลพื้นฐานกิจกรรม
 - 2.1 สินค้าทั้งหมดที่ดำเนินการในปีปัจจุบัน สับปรด.....
 ขนาดพื้นที่ทั้งหมด* 20ไร่ หน่วย (เช่น ไร่ เป็นตัน) (* เฉพาะกรณีผลิตพืช)
 ปริมาณผลผลิตรวม 100ตัน หน่วย (เช่น ก่อ่งวัน, กก./เดือน, ตัน/ปี เป็นตัน)
 รวมรายรับสุทธิจากสินค้าทั้งหมด 8,000 บาท/ปี
 - 2.2 สินค้าหลักที่ถือเป็นการค้าเชิงพาณิชย์ มีอยู่จำนวน 1 ชนิด จากกิจกรรมใดต่อไปนี้ (เลือกกรอกในบับ)
 (* เฉพาะกรณีผลิตพืชให้ระบุขนาดพื้นที่ปลูกของสินค้าที่ถือการพาณิชย์)
 ชนิดสินค้า สับปรด ต้น/ไร่ 20ไร่
 ปริมาณผลิตได้ 10ตัน หน่วยของการผลิต (เช่น ตัน/ปี, ก่อ่งวัน, เมตริกตัน เป็นตัน)
 - 2.3 ที่ติดแปลง/ไร่ผลิต X = Y =
 - 2.4 แผนที่แปลง/กิจการ (สามารถระบุขนาดไร่รวมบนผังแปลง การกระจายอยู่ในไร่รวมถึงพื้นที่แปลงสมาชิก หรือแผนผังไร่ผลิต)

Photo by: ไร่แม่ฟ้าหลวง จังหวัดเชียงราย มีผลผลิตจากสวนผลไม้ของเกษตรกรผู้ปลูกผลไม้ในไร่แม่ฟ้าหลวง จังหวัดเชียงราย © 2018

ภาพที่ 7 ตัวอย่างหน้าแรกของรายงานแผนการผลิตรายบุคคลที่เว็บแอปพลิเคชันสร้างขึ้น

สรุปและอภิปรายผลการวิจัย

การประเมินคุณภาพของเว็บแอปพลิเคชันสำหรับวางแผนการผลิตและการตลาดเพื่อเกษตรกรผู้ปลูกสับปรดจังหวัดราชบุรี ซึ่งได้รับการประเมินจากผู้เชี่ยวชาญจำนวน 5 คน พบว่า คุณภาพโดยรวมอยู่ในระดับดี ที่ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.28 แบ่งออกเป็น 3 ด้าน ดังนี้ คุณภาพด้านเนื้อหา อยู่ในระดับดี ที่ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.27 คุณภาพด้านกราฟิกและการออกแบบ อยู่ในระดับดีที่ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.21 คุณภาพด้านเทคนิคและคุณลักษณะทางกายภาพ อยู่ในระดับดี ที่ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.40 ซึ่งสอดคล้องกับผลการศึกษาของชิตชนก ศรีชัยวงศ์ และคณะ (2557) ได้ศึกษาวิจัยเรื่องระบบสนับสนุนการตัดสินใจเพื่อวินิจฉัยโรคใบลำไยด้วยเทคนิคต้นไม้ตัดสินใจเป็นการพัฒนาระบบสนับสนุนการตัดสินใจเพื่อวินิจฉัยโรคใบลำไยด้วยเทคนิคต้นไม้ตัดสินใจในลักษณะ

เว็บแอปพลิเคชัน โดยได้สร้างฐานความรู้จากข้อมูลความรู้และคำแนะนำจากผู้เชี่ยวชาญด้านโรคลำไย รวมทั้งความรู้ที่ได้มาจากสังเคราะห์เอกสารงานวิจัยเกี่ยวกับโรคใบลำไยโดยใช้กระบวนการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) แล้วนำมาจัดหมวดหมู่ความรู้ให้เป็นระเบียบ ผลการทดสอบพบว่า ระบบที่พัฒนามีผลการประเมินประสิทธิภาพของระบบโดยผู้เชี่ยวชาญโดยรวมอยู่ในระดับดี ที่ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.10 และผู้ใช้งานระบบมีประสิทธิภาพโดยรวมอยู่ในระดับดี ที่ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.99

การประเมินความพึงพอใจของเกษตรกรกลุ่มตัวอย่างที่มีต่อเว็บแอปพลิเคชันสำหรับวางแผนการผลิตและการตลาด พบว่า โดยรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด ที่ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.51 ซึ่งสอดคล้องกับผลการศึกษาของ ปรีชา ลิ้มตระกูล และคณะ (2559) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง การพัฒนาตัวแบบการพยากรณ์

ผลผลิตมันสำปะหลังด้วยเทคนิคการทำเหมืองข้อมูล การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาระบบสารสนเทศการพยากรณ์ผลผลิตมันสำปะหลัง การสืบค้นข้อมูล และการประเมินความพึงพอใจของผู้ใช้งานระบบผ่านเว็บไซต์ โดยใช้ข้อมูลปัจจัยการผลิตมันสำปะหลังจากสำนักงานเกษตรจังหวัดกำแพงเพชร ผลการตอบแบบประเมินความพึงพอใจผ่านเว็บไซต์ของระบบสารสนเทศดังกล่าว จากเจ้าหน้าที่สำนักงานเกษตรจังหวัดกำแพงเพชร ผู้ใช้งานทั่วไป และผู้ดูแลระบบ รวมทั้งสิ้น 30 คน มีความพึงพอใจในการใช้งานระบบดังกล่าว เฉลี่ยที่ 91% ซึ่งถือว่าอยู่ในระดับที่ดีมาก นอกจากนี้ ยังสอดคล้องกับสรรธรรม เกตตะพันธ์ และคณะ (2561) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง การพัฒนาแอปพลิเคชัน ORGANIC LEDGER สำหรับการรับรองมาตรฐานเกษตรอินทรีย์แบบมีส่วนร่วม (พีจีเอส) การศึกษาวิจัยครั้งนี้ เพื่อพัฒนาแอปพลิเคชันบนเว็บไซต์และบนโทรศัพท์มือถือ สำหรับลดปริมาณการใช้กระดาษ ในการจัดบันทึกการปฏิบัติในฟาร์มด้วยการบันทึกข้อมูลตามหลักการบัญชีแยกประเภทและตรวจสอบย้อนกลับผลผลิตเกษตรอินทรีย์ด้วย QR code และเทคโนโลยี Block Chain ซึ่งตั้งชื่อแอปพลิเคชันนี้ว่า ORGANIC LEDGER การพัฒนาแอปพลิเคชันบนเว็บไซต์ด้วยภาษาจาวา (Java) และวิธีมาตรฐานในรูปแบบกระบวนการ unified process ด้วยเทคโนโลยีการเขียนระบบบนเว็บไซต์ภายใต้โปรโตคอล HTTP โดยกลุ่มเกษตรอินทรีย์พีจีเอส จำนวน 4 กลุ่ม ซึ่งมีสมาชิกเป็นเกษตรกรรายย่อย ทั้งหมด จำนวน 18 คน ในพื้นที่เขตภาคเหนือ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ภาคกลาง และภาคใต้ ได้ใช้ ORGANIC LEDGER ในการบริหารจัดการฟาร์มและการรับรองมาตรฐานเกษตรอินทรีย์แบบมีส่วนร่วม

พบว่า เกษตรกรทั้งหมดยอมรับ ORGANIC LEDGER ด้วยระดับคะแนน 4.88 จาก 5 คะแนนเต็ม

กลุ่มเป้าหมายเกษตรกรผู้ปลูกสับปะรดแปลงใหญ่ ตำบลบ้านบึง อำเภอบ้านคา จังหวัดราชบุรี จำนวน 20 คน ได้ผ่านการประเมินภาคปฏิบัติในการใช้เว็บแอปพลิเคชันตามความสามารถเพื่อการวางแผนการผลิตและการตลาด รวมทั้งนักวิชาการเกษตรอำเภอได้ใช้แผนการผลิตรายบุคคลที่สร้างจากเว็บแอปพลิเคชัน ไปใช้ในการประเมินคุณสมบัติการเป็น Smart Farmer ร่วมกับแบบฟอร์มการสำรวจ และประเมินคุณสมบัติของ Smart Farmer ของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ทำให้กลุ่มเป้าหมายเกษตรกรผู้ปลูกสับปะรดทั้ง 20 คนผ่านการประเมินคุณสมบัติเป็น Smart Farmer ซึ่งสอดคล้องกับ Smart Farm Flagship ในภาคการเกษตรตามนโยบายของรัฐบาล คือการใช้เทคโนโลยีอิเล็กทรอนิกส์และคอมพิวเตอร์ รวมถึงเทคโนโลยีสารสนเทศ ในการพัฒนาทั้งห่วงโซ่อุปทาน สินค้าเกษตร เพื่อยกระดับผลิตภาพ มาตรฐานสินค้า และลดต้นทุน ซึ่งเกษตรกรต้องมีความรู้อย่างถ่องแท้เกี่ยวกับการประกอบอาชีพเกษตรกรรม สามารถวางแผนโดยรู้ถึงอุปสงค์ตลาด และเตรียมการผลิตให้สอดคล้อง รวมทั้งมีความสามารถในการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิต และในการแก้ปัญหาได้รวดเร็ว ตลอดจนถึงประยุกต์ใช้เทคโนโลยีในการเกษตรในการดำเนินการ เพื่อการพัฒนาเกษตรกรให้เป็น Smart Farmer (คณะกรรมการขับเคลื่อนนโยบาย Smart Farmer และ Smart Officer กระทรวงเกษตรและสหกรณ์, 2556)

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะจากผลการวิจัย

1. สำนักงานเกษตรอำเภอบ้านคา จังหวัดราชบุรี สามารถนำเว็บแอปพลิเคชันสำหรับการวางแผนการผลิตและการตลาดเพื่อเกษตรกรผู้ปลูกสับปะรดจังหวัดราชบุรี ไปให้เกษตรกรทุกตำบลในพื้นที่อำเภอบ้านคาได้ใช้งานจริงเพื่อใช้เป็นเครื่องมือในการช่วยวางแผนการผลิตและการตลาด รวมถึงใช้ในการจัดทำแผนการผลิตรายบุคคล (IFPP) ที่ใช้สำหรับประเมินคุณสมบัติการเป็น Smart Farmer ของเกษตรกรผู้ปลูกสับปะรด

2. เกษตรกรผู้ปลูกสับปะรดจังหวัดราชบุรี ควรนำเว็บแอปพลิเคชันสำหรับวางแผนการผลิตและการตลาด ไปใช้เป็นเครื่องมือช่วยในการวางแผนการผลิตสับปะรดและวางแผนการตลาดเพื่อจำหน่ายผลสับปะรด

เอกสารอ้างอิง

กองพัฒนาเกษตรกร กรมส่งเสริมการเกษตร. (2561). การพัฒนา Smart Farmer ตามนโยบายต่อ เต็ม แต่ง.

ค้นเมื่อ ตุลาคม 15, 2562, จาก <https://ssnet.doae.go.th/wp-content/uploads/2018/02/3.พัฒนาเกษตรกรสู่-Smart-Farmer.pdf>.

คณะกรรมการขับเคลื่อนนโยบาย Smart Farmer และ Smart Officer กระทรวงเกษตรและสหกรณ์. (2556). คู่มือแนวทางการขับเคลื่อนนโยบาย Smart Farmer และ Smart Officer ตอนที่ 1 กรอบแนวทางการดำเนินงานในระยะเริ่มต้น. ค้นเมื่อ ตุลาคม 20, 2561, จาก <https://www.opsmoac.go.th/strategic-files-391191791803>.

ชิตชนก ศรีชัยวงศ์, ไพศาล ตระกูลสุข และ สุรเดช บุญลือ. (2557). ระบบสนับสนุนการตัดสินใจเพื่อวินิจฉัยโรคใบลำไยด้วยเทคนิคต้นไม้ตัดสินใจ. *Veridian E-Journal Science and Technology Silpakorn University*. 1(6), 1-14.

ปรีชา ลิ้มตระกูล, วิชา เจริญภักดิ์ และ วิทยา พรพัชรพงศ์. (2559). การพัฒนาตัวแบบการพยากรณ์ผลผลิตมันสำปะหลังด้วยเทคนิคการทำเหมืองข้อมูล. *วิทยานิพนธ์วิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช*.

ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีการศึกษาวิจัยในการพัฒนาเว็บแอปพลิเคชันที่สามารถใช้งานได้กับระบบปฏิบัติการอื่นด้วย เช่น ระบบปฏิบัติการ iOS ที่ใช้กับโทรศัพท์ iPhone เป็นต้น

2. ควรมีการศึกษาวิจัยในการพัฒนาแอปพลิเคชันอื่นที่สามารถใช้เป็นเครื่องมือช่วยเหลือเกษตรกรผู้ปลูกสับปะรดจังหวัดราชบุรีให้ครอบคลุมทุกด้าน เพื่อเป็นฐานกลไกสำคัญที่นำไปสู่การพัฒนาศักยภาพของเกษตรกรผู้ปลูกสับปะรดจังหวัดราชบุรีสู่การเป็น Smart Farmer

3. ควรนำเว็บแอปพลิเคชันสำหรับวางแผนการผลิตและการตลาดเพื่อพัฒนาเกษตรกรผู้ปลูกสับปะรดจังหวัดราชบุรี ไปประชาสัมพันธ์ในช่องทางอื่นที่หลากหลาย เพื่อให้เป็นที่รู้จักและเกิดการนำไปใช้งานอย่างกว้างขวางมากขึ้น

สรธรรม เกตตะพันธุ์, ดุสิต อธิณวัฒน์ และ ชนัญ ผลประไพ. (2561). การพัฒนาแอปพลิเคชัน ORGANIC LEDGER สำหรับการรับรองมาตรฐานเกษตรอินทรีย์แบบมีส่วนร่วม (พีจีเอส). วารสารวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี. 7 (ฉบับเสริม), 356-370.

Paul Francis. (2017). *Mobile App Development Process*. ค้นเมื่อ มกราคม 15, 2562, จาก <https://thebhigroup.com/blog/mobile-app-development-process>.

โมเดลเชิงสาเหตุที่ส่งผลต่อความอยู่ดีมีสุขทางการเงินของเกษตรกร ผู้ปลูกมะม่วง หิมพานต์ในจังหวัดอุดรดิตถ์

THE CAUSAL MODEL AFFECTING FINANCIAL WELL-BEING OF CASHEW NUT AGRICULTURISTS IN UTTARADIT PROVINCE

วรพรรณ รัตนทรงธรรม¹⁾, เฉวียง วงศ์จินดา²⁾, วริศรา ดวงตาน้อย³⁾

^{1),2),3)} คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรดิตถ์

Worapan Ratanasongtham¹⁾, Chawiang Wongjinda²⁾, Waritsara Duangtanoi³⁾

^{1),2),3)} Faculty of Management Science, Uttaradit Rajabhat University

Receive : March 16, 2020

Revised: April 27, 2020 (1)

June 10, 2020 (2)

Accepted: July 22, 2020

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาโมเดลเชิงสาเหตุที่ส่งผลต่อความอยู่ดีมีสุขทางการเงินเกษตรกรผู้ปลูกมะม่วงหิมพานต์ในจังหวัดอุดรดิตถ์ 2) เพื่อเป็นแนวทางการพัฒนาความอยู่ดีมีสุขทางการเงินของเกษตรกรผู้ปลูกมะม่วงหิมพานต์ในจังหวัดอุดรดิตถ์ กลุ่มตัวอย่างในการวิจัย คือ เกษตรกรผู้ปลูกมะม่วงหิมพานต์ในจังหวัดอุดรดิตถ์ จำนวน 369 คน โดยใช้วิธีการสุ่มแบบชั้นภูมิ ตัวแปรที่ใช้ในการวิจัย ประกอบด้วย ตัวแปรภายในแฝง 3 ตัวแปร คือ ความสามารถในการวางแผนทางการเงิน การปรับปรุงพฤติกรรมทางการเงิน และความอยู่ดีมีสุขทางการเงิน ตัวแปรภายนอกแฝง 1 ตัวแปร คือ ประสิทธิภาพการจัดทำบัญชีครัวเรือน โดยจะวัดจากตัวแปรสังเกตได้ 12 ตัวแปร เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างและพัฒนาขึ้นเกี่ยวกับปัจจัยเชิงสาเหตุที่ส่งผลต่อความอยู่ดีมีสุขทางการเงินเกษตรกรผู้ปลูกมะม่วงหิมพานต์ในจังหวัดอุดรดิตถ์ ซึ่งมีค่าสัมประสิทธิ์ความเที่ยงตั้งแต่ 0.753 ถึง 0.843 การวิเคราะห์ข้อมูลใช้เทคนิคการวิเคราะห์โมเดลสมการโครงสร้าง (SEM) ด้วยโปรแกรมลิสเรล

ผลการวิจัย พบว่า ปัจจัยที่มีอิทธิพลทางตรงและทางอ้อมต่อความอยู่ดีมีสุขทางการเงินของเกษตรกรผู้ปลูกมะม่วงหิมพานต์ในจังหวัดอุดรดิตถ์ คือ ประสิทธิภาพการจัดทำบัญชีครัวเรือน และผลการวิเคราะห์ข้อมูลยังพบว่า โมเดลการวิเคราะห์ที่มีความสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์ (ค่า $\chi^2 = 61.231$, p-value = 0.113, df = 49 ($\chi^2/df = 1.250$), RMSEA = 0.026, GFI = 0.973, AGFI = 0.957, NFI = 0.988, NNFI = 0.996) แสดงว่าโมเดลมีความเหมาะสมพอดีกับข้อมูลเชิงประจักษ์อยู่ในเกณฑ์ดี นอกจากนี้แนวทางการพัฒนาความอยู่ดีมีสุขทางการเงินของเกษตรกรผู้ปลูกมะม่วงหิมพานต์ในจังหวัดอุดรดิตถ์ รัฐบาลควรมีการปลูกฝังพฤติกรรมทางการเงินและถ่ายทอดความรู้เชิงเทคนิคเกี่ยวกับการจัดทำบัญชีครัวเรือนเพื่อเป็นเครื่องมือในการวางแผน การควบคุมค่าใช้จ่าย การบริหารหนี้สิน และการวางแผนการลงทุนที่มีประสิทธิภาพ

คำสำคัญ: ประสิทธิภาพการจัดทำบัญชีครัวเรือน ความสามารถในการวางแผนทางการเงิน การปรับปรุงพฤติกรรมทางการเงิน ความอยู่ดีมีสุขทางการเงิน

ABSTRACT

The purposes of this research were to 1) study the causal effect on the financial well-being of the cashew nut agriculturists in Uttaradit province; 2) guide the development of the financial well-being of the cashew nut agriculturists in Uttaradit province. The research sample consisted of 369 cashew nut agriculturists in Uttaradit province derived by stratified random sampling. The variables consisted of three endogenous latent variables: financial planning ability, financial behavior improvement, and financial well-being; and one exogenous latent variable: household accounting efficiency. These latent variables were measured by 12 observed variables. The questionnaire was used as a research instrument with composite reliability between 0.753-0.843. The data were analyzed by SEM using Lisrel.

According to the findings from the research, the structural equation model showed that the variable having direct and indirect effects on financial well-being was household accounting efficiency. The results of this study showed that the measurement model was in congruence with the empirical data ($\chi^2 = 44.877$, $p\text{-value} = 0.435$, $df = 44$, $RMSEA = 0.016$, $GFI = 0.914$, $NFI = 0.961$). This model exhibited goodness of fit. In terms of a financial well-being development guideline for cashew nut farmers in Uttaradit province, the government should cultivate financial behavior and transfer technical knowledge about household accounting to be an effective tool for planning, cost control, debt management and investment planning.

Keywords : Household Accounting Efficiency, Financial Planning Ability, Financial Behavior Improvement, Financial Well-Being

บทนำ

ภาคการเกษตรนั้นมีความสำคัญต่อเศรษฐกิจและสังคมของประเทศไทยอย่างมาก เพราะมีการจ้างงานสูงถึงกว่าร้อยละ 30 ของกำลังแรงงานทั้งประเทศ ครอบคลุมถึง 6.4 ล้านครัวเรือน และที่ดินในการทำการเกษตรครอบคลุมถึงร้อยละ 40 ของพื้นที่ทั่วประเทศ แต่ภาคเกษตรกลับมีสัดส่วนในมูลค่าผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศเพียงร้อยละ 10 มีอัตราการเติบโตช้าและมีความเปราะบางสูงกว่าภาคเศรษฐกิจอื่นของประเทศ (ธนาคารแห่งประเทศไทย, 2562: ออนไลน์) โดยมี

สาเหตุมาจากการล่มสลายของระบบเกษตรและการจัดการชีวิตของเกษตรกร ส่งผลให้เกษตรกรมีหนี้สินจากการประกอบอาชีพซึ่งนับเป็นปัญหาเรื้อรังของเกษตรกรไทยมายาวนาน โดยหนี้สินของเกษตรกรเกิดขึ้นจากหลายปัจจัยไม่ว่าจะเป็นปัจจัยด้านต้นทุนในการประกอบอาชีพเกษตรกรรวมสูงขึ้น โดยเฉพาะค่าใช้จ่ายในด้านปัจจัยการผลิต เช่น ค่าปุ๋ยเคมี ค่ายากำจัดแมลง เป็นต้น ปัจจัยเรื่องภาวะสภาพอากาศที่ไม่เอื้ออำนวย หรือการเกิดภัยพิบัติทางธรรมชาติทำให้ผลผลิตได้รับความเสียหาย รวมถึงปัจจัยเกี่ยวกับ

กระแสวัตถุนิยม และความฟุ้งเฟ้อของเกษตรกรอีกด้วย

ปัญหาหนี้สินของเกษตรกร แม้จะถูกจัดว่าเป็นปัญหาระดับครัวเรือน เนื่องจากเกษตรกรไทยมากกว่าร้อยละ 50 เป็นเกษตรกรรายย่อยที่ทำการเกษตรที่ใช้แรงงานครอบครัวเป็นหลัก (รพีพัฒน์ อิงคสิทธิ์, 2561: ออนไลน์) แต่ปัญหานี้กลับเป็นปัจจัยเสี่ยงต่อเสถียรภาพเศรษฐกิจของประเทศ เพราะหากครัวเรือนสะสมหนี้เพิ่มขึ้นอยู่ในระดับที่สูง จะเกิดปัญหาขาดสภาพคล่องทางการเงิน ทำให้ความสามารถในการชำระหนี้ลดลง จนอาจกลายเป็นหนี้เสีย กระทั่งต่อระบบเศรษฐกิจมหภาคในที่สุด ดังนั้นจากสถานการณ์ปัญหาหนี้สินของเกษตรกรที่เกิดขึ้นหน่วยงานที่เกี่ยวข้องจึงพยายามหาแนวทางสนับสนุนการแก้ปัญหาหนี้สินระดับครัวเรือนของเกษตรกร เช่น การส่งเสริมให้เกษตรกรนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาเป็นแนวทางในการดำเนินชีวิต โดยมุ่งเน้นให้เกษตรกรมีการจัดทำบัญชีครัวเรือน เพื่อการลดรายจ่ายที่ไม่จำเป็น รู้จักความพอมีพอกิน พอมีพอใช้ คำนึงถึงการประมาณตนเองจะเป็นแนวทางที่ช่วยลดปัญหาหนี้สินของเกษตรกรได้ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของนภาพร ลิขิตวงศ์ขจร (2550) ที่ระบุว่า การจัดทำบัญชีครัวเรือนช่วยให้ข้อมูลที่เป็นประโยชน์ต่อการวางแผนทางการเงินของครัวเรือนช่วยให้ผู้จัดทำบัญชีครัวเรือนรู้จักตนเอง รู้รายรับและรายจ่าย สามารถวางแผนทางการเงินได้อย่างถูกต้อง สร้างความเป็นอยู่ของครอบครัวให้ดีขึ้น นอกจากนี้ยังมีผลการวิจัยต่างประเทศของ Consumer Financial Protection Bureau (2015) ได้สรุปว่า หากครัวเรือนได้มีการปรับปรุงแนวทางการบริหารการใช้จ่ายเงินภายในครัวเรือนให้มีประสิทธิภาพ จะทำให้เกิดความอยู่ดีมีสุขทางเศรษฐกิจ และทำให้เกิดความพึงพอใจต่อสถานะทางการเงินของครอบครัวในระยะยาว ดังนั้น

จะเห็นได้ว่าการจัดทำบัญชีครัวเรือนที่มีประสิทธิภาพ จะช่วยให้เกษตรกรทราบรายรับ-รายจ่าย และหนี้สินของครัวเรือน นำไปสู่การวางแผนบริหารจัดการเงินที่เหมาะสมช่วยปรับเปลี่ยนพฤติกรรมการใช้เงิน พฤติกรรมการสร้างหนี้ และพฤติกรรมการออมเงินให้ดีขึ้น ซึ่งเป็นการช่วยเพิ่มสภาพคล่องทางการเงินของเกษตรกร ทำให้เกษตรกรมีความสามารถในการชำระหนี้เมื่อครบกำหนดชำระ และมีเงินสำรองฉุกเฉินไว้ใช้จ่ายจำเป็น ซึ่งสิ่งเหล่านี้เป็นการช่วยยกระดับความอยู่ดีมีสุขทางการเงินของเกษตรกรได้อย่างยั่งยืน

จังหวัดอุดรดิตถ์ได้ชื่อว่าเป็นเมือง “ภูเขากินได้” เนื่องจากมีสภาพภูมิประเทศและภูมิอากาศที่เหมาะสมต่อการปลูกพืชและผลไม้หลายชนิด เช่น ทุเรียน ลองกอง ลำปาง เป็นต้น นอกจากนี้ จังหวัดอุดรดิตถ์ยังมีพืชเศรษฐกิจตัวใหม่ที่สามารสร้างงานและรายได้ให้กับเกษตรกรเป็นอย่างมาก นั่นคือ มะม่วงหิมพานต์ ซึ่งปัจจุบันจังหวัดอุดรดิตถ์มีการปลูกมะม่วงหิมพานต์มากที่สุดในภาคเหนือ โดยมีการปลูกมากที่สุดในอำเภอท่าปลา โดยเฉพาะบริเวณเขื่อนสิริกิติ์ (สำนักงานเกษตรจังหวัดอุดรดิตถ์, 2559) จากแผนพัฒนาเกษตรกรรมอำเภอท่าปลา จังหวัดอุดรดิตถ์ ปี 2560 สรุปว่า จังหวัดอุดรดิตถ์มีพื้นที่ปลูกมะม่วงหิมพานต์ กว่า 24,000 ไร่ สามารถสร้างรายได้ให้แก่เกษตรกรได้ถึง 249 ล้านบาท ส่งผลให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องในจังหวัดให้การสนับสนุนการปลูกมะม่วงหิมพานต์อย่างมาก และมีโครงการขยายพื้นที่เพาะปลูกไปยังอำเภอใกล้เคียง แต่อย่างไรก็ตามจากการลงพื้นที่สำรวจ คณะผู้วิจัยได้พบว่า แม้ว่าเกษตรกรจะมีรายได้จากการปลูกมะม่วงหิมพานต์ที่สูง แต่เกษตรกรส่วนใหญ่ยังมีปัญหาหนี้สินขาดเงินทุนหมุนเวียนในครัวเรือน เนื่องจากเกษตรกรขาดการจดบันทึกรายรับ-รายจ่าย ต่อรอบการผลิต

ทำให้ไม่ทราบว่ามีผลตอบแทนที่แท้จริงจากการทำเกษตร ส่งผลให้เกษตรกรไม่สามารถบริหารต้นทุนการผลิตเพื่อลดต้นทุนของครัวเรือนลงได้ ดังนั้นคณะผู้วิจัยจึงสนใจศึกษาเชิงสาเหตุที่ส่งผลต่อความอยู่ดีมีสุขทางการเงินของเกษตรกรผู้ปลูกมะม่วงหิมพานต์ในจังหวัดอุดรดิตถ์ และเพื่อหาแนวทางให้เกษตรกรและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการวางแผนการยกระดับเส้นความอยู่ดีมีสุขทางเศรษฐกิจที่เกี่ยวข้องกับรายได้ หนี้สิน และการออมเงินของเกษตรกรให้ดีขึ้นอย่างยั่งยืน

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาโมเดลเชิงสาเหตุที่ส่งผลต่อความอยู่ดีมีสุขทางการเงินของเกษตรกรผู้ปลูกมะม่วงหิมพานต์ในจังหวัดอุดรดิตถ์
2. เพื่อเป็นแนวทางการพัฒนาความอยู่ดีมีสุขทางการเงินของเกษตรกรผู้ปลูกมะม่วงหิมพานต์ในจังหวัดอุดรดิตถ์

ขอบเขตของการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้คณะผู้วิจัยได้กำหนดขั้นตอนการดำเนินการวิจัย ดังต่อไปนี้

ขอบเขตประชากรและกลุ่มตัวอย่าง โดยประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ เกษตรกรผู้ปลูกมะม่วงหิมพานต์ในเขตอำเภอท่าปลา จังหวัดอุดรดิตถ์ จำนวน 3,685 คน (สำนักงานเกษตรจังหวัดอุดรดิตถ์, 2559)

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ เกษตรกรผู้ปลูกมะม่วงหิมพานต์ในเขตอำเภอท่าปลา จังหวัดอุดรดิตถ์ จำนวน 361 คน โดยขนาดกลุ่มตัวอย่างคำนวณจากสูตรของทาโรยามาเน่ (Taro Yamane, 1967) ที่ระดับความเชื่อมั่น 95 % โดยใช้ความคลาดเคลื่อนในการสุ่ม 5% โดยใช้สูตรดังนี้

$$n = \frac{N}{1 + Ne^2}$$

เมื่อ N = ขนาดประชากร

n = ขนาดของกลุ่มตัวอย่าง

e = ความคลาดเคลื่อนที่เกิดขึ้นจากการสุ่มตัวอย่างโดยกำหนดเป็น 0.05 สามารถคำนวณขนาดกลุ่มตัวอย่างได้ ดังนี้

$$n = \frac{3,685}{1 + 3,685 * (0.05)^2}$$

ได้ขนาดของกลุ่มตัวอย่างจำนวน 361 คน ทั้งนี้เพื่อลดความคลาดเคลื่อนในงานวิจัย ได้กำหนดกลุ่มตัวอย่างขนาดใหญ่ขึ้นเป็นจำนวน 500 คน โดยจัดทำแบบสอบถามทั้งหมดจำนวน 500 ชุด เพื่อนำไปเก็บข้อมูลด้วยตนเองในช่วงเดือนสิงหาคม 2562 – พฤศจิกายน 2562 และมีนักศึกษาบัญชีชั้นปีที่ 4 เป็นผู้ช่วยในการเก็บรวบรวมข้อมูล เมื่อครบกำหนดได้แบบสอบถามฉบับสมบูรณ์ทั้งหมดจำนวน 369 ชุด รวมระยะเวลาการเก็บรวบรวมข้อมูล 120 วัน คิดเป็นอัตราผลตอบแทน ร้อยละ 73.80 ซึ่งสอดคล้องกับ Aaker et al., (2001) ได้กล่าวว่า อัตราผลตอบแทนแบบสอบถามที่ยอมรับได้ต้องมีจำนวนอย่างน้อย ร้อยละ 20

ขอบเขตพื้นที่ ในการศึกษาโมเดลเชิงสาเหตุที่ส่งผลต่อความอยู่ดีมีสุขทางการเงินของผู้ปลูกมะม่วงหิมพานต์ ผู้วิจัยได้ศึกษาในพื้นที่จังหวัดอุดรดิตถ์ เพราะเป็นจังหวัดที่มีการปลูกมะม่วงหิมพานต์จำนวนมาก

การสุ่มเลือกตัวอย่าง ในงานวิจัยนี้มีขั้นตอนการสุ่มตัวอย่าง ดังนี้

1. ดำเนินการหาจำนวนกลุ่มตัวอย่างในแต่ละพื้นที่ที่มีผู้ปลูกมะม่วงหิมพานต์ โดยใช้วิธีการสุ่ม

แบบชั้นภูมิอย่างเป็นสัดส่วน เทียบสัดส่วนกลุ่มตัวอย่าง จากขนาดของประชากรในแต่ละพื้นที่

2. เมื่อได้กลุ่มตัวอย่างตามสัดส่วนแต่ละพื้นที่ ผู้วิจัยได้สุ่มรายชื่อผู้ปลูกมะม่วงหิมพานต์ โดยวิธีการสุ่มอย่างง่าย แบบจับฉลากไม่ใส่กลับ จนได้ครบตามจำนวนที่กำหนดไว้

ขอบเขตระยะเวลา ในการทำวิจัยเริ่มตั้งแต่ เดือน มิถุนายน 2562 – มกราคม 2563 รวมระยะเวลาทั้งสิ้น 8 เดือน

ขอบเขตเนื้อหา งานวิจัยครั้งนี้มีการศึกษา เนื้อหาเกี่ยวกับประสิทธิภาพการจัดทำบัญชีครัวเรือน ความสามารถในการวางแผนทางการเงิน การปรับปรุง พฤติกรรมทางการเงิน และความอยู่ดีมีสุขทางการเงิน

โดยในการวิจัยครั้งนี้มีแนวทางของสมมติฐาน การวิจัย ดังนี้ สมมติฐานที่ 1 โมเดลเชิงสาเหตุที่ส่งผล ต่อความอยู่ดีมีสุขทางการเงินมีความสอดคล้อง กับข้อมูลเชิงประจักษ์ สมมติฐานที่ 2 ประสิทธิภาพ การจัดทำบัญชีครัวเรือนมีอิทธิพลทางตรง ต่อความสามารถในการวางแผนทางการเงิน สมมติฐาน ที่ 3 ประสิทธิภาพการจัดทำบัญชีครัวเรือนมีอิทธิพล ทางตรงต่อการปรับปรุงพฤติกรรมทางการเงิน สมมติฐานที่ 4 ความสามารถในการวางแผน ทางการเงินมีอิทธิพลทางตรงต่อการปรับปรุงพฤติกรรม ทางการเงิน สมมติฐานที่ 5 ความสามารถในการ วางแผนทางการเงินมีอิทธิพลทางตรงต่อความ อยู่ดีมีสุขทางการเงิน สมมติฐานที่ 6 การปรับปรุง พฤติกรรมทางการเงินมีอิทธิพลทางตรงต่อความ อยู่ดีมีสุขทางการเงิน สมมติฐานที่ 7 ประสิทธิภาพ การจัดทำบัญชีครัวเรือนมีอิทธิพลทางอ้อม ต่อการปรับปรุงพฤติกรรมทางการเงิน ผ่านความสามารถในการวางแผนทางการเงิน สมมติฐานที่ 8 ประสิทธิภาพการจัดทำบัญชีครัวเรือน มีอิทธิพลทางอ้อมต่อความอยู่ดีมีสุขทางการเงินผ่าน

ความสามารถในการวางแผนทางการเงินและการ ปรับปรุงพฤติกรรมทางการเงิน และสมมติฐานที่ 9 ความสามารถในการวางแผนทางการเงินมีอิทธิพล ทางอ้อมต่อความอยู่ดีมีสุขทางการเงินผ่านการปรับปรุง พฤติกรรมทางการเงิน

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยนี้เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ โดยเครื่องมือ ที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบสอบถาม ซึ่งมีวิธีดำเนินการ วิจัย ดังนี้

1. การศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับ ประสิทธิภาพการจัดทำบัญชีครัวเรือน ความสามารถในการวางแผนทางการเงิน การปรับปรุงพฤติกรรม ทางการเงิน และความอยู่ดีมีสุขทางการเงิน

2. พัฒนาแบบสอบถามตามวัตถุประสงค์งานวิจัย และนำแบบสอบถามให้ผู้เชี่ยวชาญจำนวน 3 ท่าน เพื่อตรวจสอบเนื้อหาและความสอดคล้องของข้อ คำถามกับวัตถุประสงค์การวิจัย

3. นำคำแนะนำและข้อเสนอแนะจากผู้เชี่ยวชาญ มาปรับปรุงเนื้อหาในแบบสอบถาม เพื่อพัฒนา เป็นเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยฉบับสมบูรณ์ ซึ่งแบบสอบถามแบ่งเป็น 2 ตอนประกอบด้วย ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม เป็นแบบตรวจสอบรายการ (Checklist) จำนวน 10 ข้อ และตอนที่ 2 ลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบ มาตราส่วนประมาณค่าแบบลิเคิร์ต (Likert Ration Scales) 5 ระดับ ประกอบด้วย ประสิทธิภาพ การจัดทำบัญชีครัวเรือน จำนวน 3 ข้อ ความสามารถในการวางแผนทางการเงิน จำนวน 3 ข้อ การปรับปรุง พฤติกรรมทางการเงิน จำนวน 3 ข้อ และความอยู่ดี มีสุขทางการเงินจำนวน 3 ข้อ รวมทั้งสิ้น 12 ข้อ โดยผ่านการตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหาด้วยเทคนิค IOC จากผู้เชี่ยวชาญ 3 ท่าน มีค่าคะแนน IOC แต่ละ

ข้อคำถาม อยู่ระหว่าง 0.70 - 1.0 จากนั้น นำแบบสอบถามไปทดลองใช้ และผู้วิจัยได้ทำการ ทดสอบความเชื่อมั่นและความเที่ยงตรง โดยการ วิเคราะห์ หาค่าอำนาจจำแนกเป็น รายข้อ (Discrimination Power) ใช้ เท ค นิ ค Item-total Correlation ซึ่งประสิทธิภาพการจัดทำบัญชีครัวเรือน ความสามารถในการวางแผนทางการเงิน การปรับปรุง พฤติกรรมทางการเงิน และความอยู่ดีมีสุขทางการเงิน ได้ค่าอำนาจจำแนก (r) อยู่ระหว่าง 0.488 - 0.837 ซึ่งสอดคล้องกับ Nunnally (1978) ได้นำเสนอว่า การทดสอบค่าอำนาจจำแนกเกินกว่า 0.40 เป็นค่า ที่ยอมรับได้ และหาความเชื่อมั่นของเครื่องมือ (Reliability) โดยใช้ค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha Coefficient) ตามวิธีของ Cronbach ซึ่งมี ค่า สัมประสิทธิ์แอลฟา อยู่ระหว่าง 0.703 - 0.890 สอดคล้องกับ Nunnally และ Bernstein (1994) ได้เสนอว่าการทดสอบค่าความเชื่อมั่นของเครื่องมือ เกินกว่า 0.70 เป็นค่าที่ยอมรับได้

การวัดคุณลักษณะของตัวแปรตาม ตัวแปรต้น และตัวแปรกลาง มีการวัดคุณลักษณะได้ดังนี้

ประสิทธิภาพการบัญชีครัวเรือน วัดคุณลักษณะ จากการจดบันทึกบัญชีตามความเป็นจริง การบันทึก บัญชีอย่างครบถ้วน และการบันทึกบัญชีสม่ำเสมอ

ความสามารถในการวางแผนทางการเงิน วัดคุณลักษณะจากการวางแผนการใช้เงิน การวางแผนหนี้สิน และการวางแผนการออมเงิน

ความอยู่ดีมีสุขทางการเงิน วัดคุณลักษณะ จากสภาพคล่องทางการเงิน ภาระหนี้สิน และโอกาส การสร้างความมั่งคั่งทางการเงิน

การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูลผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บ รวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสอบถามและเก็บข้อมูล ด้วยตนเองในช่วงเดือนสิงหาคม 2562 – พฤศจิกายน

2562 โดยมีนักศึกษาบัญชี ชั้นปีที่ 4 เป็นผู้ช่วย ในการเก็บรวบรวมข้อมูล เพื่อรวบรวมข้อมูลให้ผู้วิจัย จัดกระทำข้อมูลและตรวจสอบ

การวิเคราะห์ข้อมูล

งานวิจัยนี้มีขั้นตอนการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

1. วิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม โดยใช้ค่าความถี่ และร้อยละ
2. วิเคราะห์ข้อมูลในตอนที่ 2 โดยใช้ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์ สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน
3. ทดสอบสมมติฐานด้วยการวิเคราะห์โมเดล สมการโครงสร้าง โมเดลเชิงสาเหตุที่ส่งผลต่อความอยู่ดี มีสุขทางการเงินที่พัฒนาขึ้นกับข้อมูลเชิงประจักษ์ โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางคอมพิวเตอร์

ผลการวิจัย

ความเหมาะสมในการวัดและกระบวนการ วิเคราะห์ข้อมูล

ความตรงเชิงสอดคล้องและความเชื่อมั่น

ความตรงเชิงสอดคล้องในการวัดเป็นการนิยาม ถึงระดับที่ซึ่งกำหนดรายการที่สอดคล้องกันกับการวัด แนวคิด ซึ่งสามารถที่จะเป็นการวัดโดยใช้เกณฑ์ การวิเคราะห์ ปัจจัย (ใช้ค่า Factor loading) Composite Reliability (CR) เป็น ดัชนี ที่ ใช้ วัด ความเชื่อถือได้ของมาตรวัดเรียงหมวด ค่านี้วัดแบบ เดียวกับ Cronbach's α อ่านผลและตีความ แบบเดียวกัน และ Average Variance Extracted (AVE) ใช้วัดดูว่า ξ_j อธิบาย หรือสะท้อนภาพของตน ไปยังตัวชี้วัดในบล็อกของตนได้มากน้อยเพียงใด (Hair et al., 2010) คณะผู้วิจัยจึงได้ใช้ค่า Factor loading เพื่อใช้แสดงให้เห็นว่ามาตรวัดหมวดใด ๆ มีความ คงเส้นคงวาเพียงใด และนำมาคำนวณหาค่า CR ซึ่งควรมีค่าตั้งแต่ 0.70 ขึ้นไป (Hair et al., 2010)

ซึ่งค่า CR ที่คำนวณได้มีค่าระหว่าง 0.753 ถึง 0.843 ซึ่งค่า CR มีค่าตั้งแต่ 0.70 ขึ้นไป ชี้ให้เห็นว่ามีความเพียงพอของความตรงเชิงสอดคล้อง (Fornell and Larcker, 1981; Hair et al., 2010) และคณะผู้วิจัยได้คำนวณหา ค่า AVE เพื่อเปรียบเทียบกรอบความแปรปรวน เป็นตัวที่ระบุถึงความแปรปรวนเกี่ยวกับความคลาดเคลื่อนในการวัด มีค่าระหว่าง 0.504 ถึง 0.642 ซึ่งค่า AVE มีค่าตั้งแต่ 0.5 ขึ้นไป ชี้ให้เห็นว่าการวัดมีความตรงเชิงสอดคล้องในระดับที่เพียงพอ (Barclay et al., 1995)

Composite Reliability (CR) = ผลรวมของ Factor Loading แล้วยกกำลังสองหารด้วยผลรวมของ Factor Loading แล้วยกกำลังสองบวกด้วยผลรวมของความแปรปรวนคลาดเคลื่อน

$$CR = \frac{(\sum \lambda_{ij})^2}{(\sum \lambda_{ij})^2 + \sum \text{Var}(\epsilon_{ij})}$$

$$\frac{(\sum \lambda_{ij})^2}{(\sum \lambda_{ij})^2 + \sum \text{Var}(1 - \lambda_{ij}^2)}$$

Average Variance Extracted (AVE) = ผลรวมของ Factor Loading ยกกำลังสอง หารด้วย ผลรวมของ Factor Loading ยกกำลังสองบวกด้วยผลรวมของความแปรปรวนความคลาดเคลื่อน

$$AVE_j = \frac{\sum \lambda_{ij}^2}{\sum \lambda_{ij}^2 + \sum \text{Var}(1 - \lambda_{ij}^2)} = \frac{\sum \lambda_{ij}^2}{m_j}$$

ตารางที่ 1 สรุปผลโมเดลโครงสร้าง

ตัวแปรโครงสร้าง	ข้อคำถาม	ค่า Standardized Estimates	ค่า t-value
ความสามารถในการวางแผนทางการเงิน (FPA)	Y1	0.813	N/A
	Y2	0.796	16.452
	Y3	0.743	15.105
การปรับปรุงพฤติกรรมทางการเงิน (FBI)	Y4	0.807	N/A
	Y5	0.568	10.762
	Y6	0.788	15.650
ความอยู่ดีมีสุขทางการเงิน (FWB)	Y7	0.685	N/A
	Y8	0.609	9.181
	Y9	0.648	9.594
ประสิทธิภาพการแก้ไขปัญหาชีวิตวัยเรียน (HAE)	X1	0.775	16.720
	X2	0.799	17.477
	X3	0.829	18.402

การประเมินโมเดลการวัดค่าผลลัพธ์ ได้สรุปผล ความเกี่ยวข้องตามโครงสร้างหลักตามข้อ

ที่ทำการศึกษา ประสิทธิภาพการแก้ไขปัญหาชีวิตวัยเรียน ความสามารถในการวางแผนทางการเงิน การปรับปรุง

พฤติกรรมทางการเงิน และความอยู่ดีมีสุขทางการเงิน ซึ่งแสดงในตารางที่ 1 โดยโครงสร้างทั้ง 4 ตัว แสดงถึงระดับความพอเพียงของความตรงในการวัดตามโครงสร้างเนื่องจากได้แสดงนัยสำคัญทางสถิติจากการพิจารณาค่า t-value ของค่า Loading (Chow and Chan, 2008)

ความตรงเชิงจำแนก

ความตรงเชิงจำแนก ผู้วิจัยได้นำเกณฑ์ของ (Fornell and Larcker, 1981) มาใช้ในงานวิจัยนี้ โดยวิธีนี้รากที่สองของ AVE ควรจะสูงขึ้น และจากการพิจารณาค่าสหสัมพันธ์ไขว้ระหว่างโครงสร้าง

ซึ่งได้แสดงในตาราง 2 องค์กรประกอบตามเส้นทแยงมุม ซึ่งเป็นรากที่สองของ AVE สำหรับโครงสร้างแต่ละตัว ซึ่งมีค่าสูงกว่าความสัมพันธ์ไขว้ระหว่างโครงสร้างนั้น และโครงสร้างอื่น ๆ ได้แสดงให้เห็นว่ามีความตรงเชิงจำแนกอย่างเพียงพอซึ่งสะท้อนถึงตัวแบบมีความเที่ยงตรงเชิงจำแนก คือมาตรวัดของแต่ละ Construct สามารถวัดเรื่องราวเฉพาะหมวดของตนได้ดี ไม่ข้ามไปวัดหมวดอื่นได้ดีด้วยเช่นกันจากการวิเคราะห์ความตรงตามโครงสร้างและความตรงเชิงสอดคล้อง ความตรงตามโครงสร้างในการวัดสามารถสรุปได้ดังตารางที่ 2

ตารางที่ 2 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และ ผลการทดสอบความเที่ยงตรงเชิงจำแนกของตัวแปรโครงสร้าง

ตัวแปรโครงสร้าง	1	2	3	4
ค่าเฉลี่ย	3.26	3.16	3.07	3.05
ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน	0.77	0.82	0.86	0.97
ความอยู่ดีมีสุขทางการเงิน (1)	1			
การปรับปรุงพฤติกรรมทางการเงิน (2)	0.596*	1		
ความสามารถในการวางแผนทางการเงิน (3)	0.599*	0.580*	1	
ประสิทธิภาพการจัดทำบัญชีครัวเรือน (4)	0.615*	0.626*	0.646*	1

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

การวัดความเหมาะสมโดยรวม (Overall Fit Assessment)

จากการวิเคราะห์พิจารณาความสอดคล้องของโมเดลกับข้อมูลเชิงประจักษ์ มีค่าใช้ในการพิจารณา ดังนี้ ค่า $\chi^2 = 61.231$, p-value = 0.113, df = 49 ($\chi^2/df = 1.250$), RMSEA = 0.026, GFI = 0.973, AGFI = 0.957, NFI = 0.988, NNFI = 0.996, IFI = 0.997, CFI = 0.997, RFI = 0.983, RMR = 0.26, SRMR = 0.025, CN = 445.857 ซึ่งพบว่าค่าไควสแควร์ไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ค่า χ^2/df มีค่า

น้อยกว่า 2 ค่า RMSEA น้อยกว่า 0.05 ค่า GFI ค่า AGFI ค่า NFI และ NNFI มีค่ามากกว่า 0.90 ค่า CN มากกว่า 200 ซึ่งให้เห็นว่าโมเดลตามสมมติฐานมีความสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์ ค่า IFI มีค่าเข้าใกล้ 1 และค่า CFI มีค่าสูงกว่า 0.90 ซึ่งให้เห็นว่าโมเดลตามสมมติฐานมีความสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์ ค่า RFI มีค่าสูงกว่า 0.90 และค่า RMR และ SRMR มีค่าน้อยกว่า 0.05 ซึ่งให้เห็นว่าโมเดลตามทฤษฎีมีความสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์ (ฉัตรศิริปิยะพิมลสิทธิ์, 2543) จึงสรุปได้ว่า การพิจารณาความกลมกลืนโมเดลทั้งหมดมีความสอดคล้องกับ

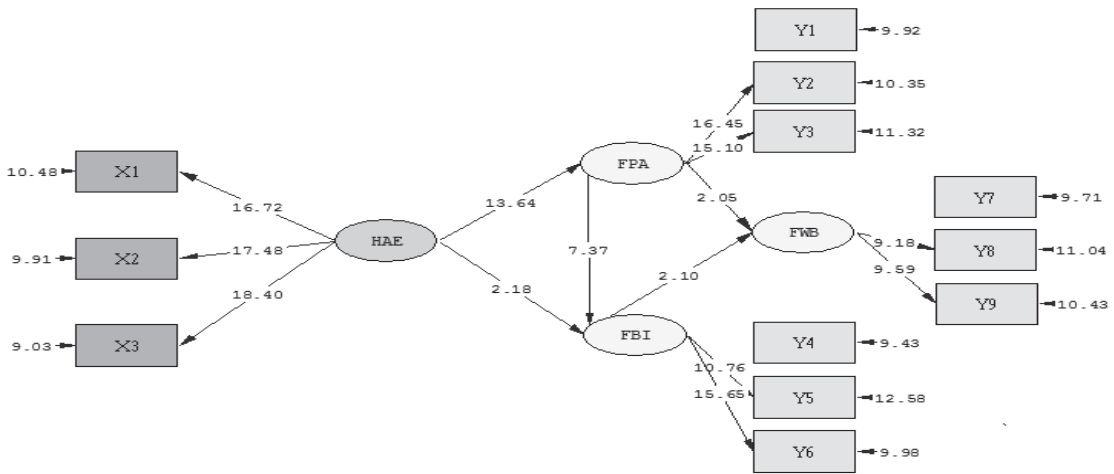
ข้อมูลเชิงประจักษ์ นอกจากนั้นคณะผู้วิจัยได้พิจารณา ค่า R^2 ของความสามารถในการวางแผนทางการเงิน การปรับปรุงพฤติกรรมทางการเงิน และความอยู่ดี มีสุขทางการเงินโดยมีค่า 0.632 0.797 และ 0.859 ตามลำดับ ซึ่งแสดงถึงสมการโครงสร้างความแปรปรวน ของตัวแปรแฝง ความสามารถในการวางแผนทางการเงิน การปรับปรุงพฤติกรรมทางการเงินและความอยู่ดีมีสุขทางการเงินในถูกอธิบายได้ด้วย ความแปรปรวนของตัวแปรอิสระได้ร้อยละ 63.20 79.70 และ 57.70 ตามลำดับ แสดงให้เห็นว่าโมเดลเชิงสาเหตุ ที่ส่งผลต่อความอยู่ดีมีสุขทางการเงินมีความสอดคล้อง กับข้อมูลเชิงประจักษ์จึงยอมรับสมมติฐานที่ 1

การทดสอบโมเดลเชิงสาเหตุ

จากการทดสอบโมเดลเชิงสาเหตุที่ส่งผล ต่อความอยู่ดีมีสุขทางการเงินของเกษตรกร ผู้ปลูกมะม่วงหิมพานต์ในจังหวัดอุดรดิตถ์ ผลการวิจัย พบว่า ประสิทธิภาพการจัดทำบัญชีครัวเรือน (HAE) มีอิทธิพลทางตรงต่อความสามารถในการวางแผนทางการเงิน (FPA) ($\beta = 0.646$, $t\text{-value} = 13.645$, $p < 0.05$) ดังนั้น จึงยอมรับสมมติฐานที่ 2 ประสิทธิภาพการจัดทำบัญชีครัวเรือน (HAE) มีอิทธิพลทางตรง ต่อการปรับปรุงพฤติกรรมทางการเงิน (FBI) ($\beta = 0.159$, $t\text{-value} = 2.177$, $p < 0.05$) ดังนั้น จึงยอมรับ สมมติฐานที่ 3 ความสามารถในการวางแผนทางการเงิน (FPA) มีอิทธิพลทางตรงต่อการปรับปรุง พฤติกรรมทางการเงิน (FBI) ($\beta = 0.722$, $t\text{-value} = 7.372$, $p < 0.05$) ดังนั้น จึงยอมรับสมมติฐานที่ 4 ความสามารถในการวางแผนทางการเงิน (FPA) มีอิทธิพลทางตรงต่อความอยู่ดีมีสุขทางการเงิน (FWB) ($\beta = 0.473$, $t\text{-value} = 2.050$, $p < 0.05$) ดังนั้น

จึงยอมรับสมมติฐานที่ 5 การปรับปรุงพฤติกรรม ทางการเงิน (FBI) มีอิทธิพลทางตรงต่อความอยู่ดี มีสุขทางการเงิน (FWB) ($\beta = 0.493$, $t\text{-value} = 2.096$, $p < 0.05$) ดังนั้น จึงยอมรับสมมติฐานที่ 6 ประสิทธิภาพการจัดทำบัญชีครัวเรือน (HAE) มีอิทธิพลทางอ้อมต่อการปรับปรุงพฤติกรรมทางการเงิน (FBI) ผ่านความสามารถในการวางแผนทางการเงิน (FPA) ($\beta = 0.0467$, $t\text{-value} = 6.824$, $p < 0.05$) ดังนั้น จึงยอมรับสมมติฐานที่ 7 ประสิทธิภาพการจัดทำบัญชีครัวเรือน (HAE) มีอิทธิพลทางอ้อม ต่อความอยู่ดีมีสุขทางการเงิน (FWB) ผ่านความสามารถในการวางแผนทางการเงิน (FPA) และการปรับปรุงพฤติกรรมทางการเงิน (FBI) ($\beta = 0.615$, $t\text{-value} = 9.581$, $p < 0.05$) จึงยอมรับ สมมติฐานที่ 8 ความสามารถในการวางแผน ทางการเงิน (FPA) มีอิทธิพลทางอ้อมต่อความอยู่ดี มีสุขทางการเงิน (FWB) ผ่านการปรับปรุงพฤติกรรม ทางการเงิน (FBI) ($\beta = 0.356$, $t\text{-value} = 2.074$, $p < 0.05$) ดังนั้น จึงยอมรับสมมติฐานที่ 9 สรุปจากการ ทดสอบสามารถยอมรับสมมติฐานได้ทั้งหมด

นอกจากนั้นเกษตรกรผู้ปลูกมะม่วงหิมพานต์ ในจังหวัดอุดรดิตถ์ได้เสนอแนะแนวทางการพัฒนา ความอยู่ดีมีสุขทางการเงิน มีข้อเสนอแนะต้องการให้มีการปลูกฝังพฤติกรรมทางการเงิน โดยการถ่ายทอด ความรู้เชิงเทคนิคในการจัดทำบัญชีครัวเรือนเพื่อใช้ ในการวางแผนทางการเงินให้มากขึ้นเพื่อให้เกษตรกร วางแผนและควบคุมค่าใช้จ่ายเงิน การบริหารหนี้สิน การออม และการลงทุนให้สัมพันธ์กับรายได้ที่เกิดขึ้น จริงได้อย่างมีประสิทธิภาพ

Chi-Square=61.23, df=49, P-value=0.11283, RMSEA=0.026

รูปภาพที่ 1 ค่า t-values จากผลการวิเคราะห์โมเดลเชิงสาเหตุ

ตารางที่ 3 การวิเคราะห์อิทธิพลโมเดลเชิงสาเหตุที่ส่งผลต่อความอยู่ดีมีสุขทางการเงินของเกษตรกรผู้ปลูกมะม่วงหิมพานต์ ในจังหวัดอุดรธานี

ตัวแปรผล	FPA			FBI			FWB		
	TE	IE	DE	TE	IE	DE	TE	IE	DE
FPA	-	-	-	-	-	-	0.829*	0.356*	0.473*
							(0.110)	(0.172)	(0.231)
FBI	0.722*	-	0.722*	-	-	-	0.493*	-	0.493*
	(0.098)		(0.098)				(0.235)		(0.235)
HAE	0.646*	-	0.646*	0.626*	0.467*	0.159*	0.615*	0.615*	-
	(0.047)		(0.047)	(0.048)	(0.068)	(0.073)	(0.064)	(0.064)	

*p<0.05

สรุปและอภิปรายผลการวิจัย

ผลการศึกษาโมเดลเชิงสาเหตุที่ส่งผลต่อความอยู่ดีมีสุขทางการเงินของเกษตรกรผู้ปลูกมะม่วงหิมพานต์ ในจังหวัดอุดรธานี มีความสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์ตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ โดยมีค่า ($\chi^2 = 61.231$, p-value = 0.113, df = 49 ($\chi^2/df = 1.250$), RMSEA =

0.026, GFI = 0.973, AGFI = 0.957, NFI = 0.988, NNFI = 0.996, IFI = 0.997, CFI = 0.997, RFI = 0.983, RMR = 0.26, SRMR = 0.025, CN = 445.857) ประกอบด้วย ตัวแปรแฝงภายนอก 1 ตัวแปร คือ ประสิทธิภาพการจัดทำบัญชีครัวเรือน มีตัวแปรสังเกตได้จำนวน 3 ตัวแปร คือ ความถูกต้อง ความครบถ้วน และความต่อเนื่อง

สำหรับตัวแปรแฝงภายใน 3 ตัวแปร ได้แก่

- 1) ความสามารถในการวางแผนทางการเงิน มีตัวแปรสังเกตได้จำนวน 3 ตัวแปร คือ การวางแผนการใช้จ่ายเงิน การวางแผนหนี้สิน และการวางแผนออมเงิน
- 2) การปรับปรุงพฤติกรรมทางการเงิน มีตัวแปรสังเกตได้จำนวน 3 ตัวแปร คือ การมีวินัยการใช้จ่าย ความระมัดระวังการก่อหนี้ และการมีวินัยการออมเงิน
- 3) ความอยู่ดีมีสุขทางการเงิน มีตัวแปรสังเกตได้จำนวน 3 ตัวแปร คือ สภาพคล่องทางการเงิน ภาระหนี้สิน และโอกาสการสร้างความมั่งคั่งทางการเงิน

ทั้งนี้ เมื่อพิจารณาค่า R^2 ของความสามารถในการวางแผนทางการเงิน การปรับปรุงพฤติกรรมทางการเงิน และความอยู่ดีมีสุขทางการเงิน ของเกษตรกรผู้ปลูกมะม่วงหิมพานต์ในจังหวัดอุดรดิตถ์ มีค่า 0.632, 0.797 และ 0.859 ตามลำดับ สามารถอธิบายความแปรปรวนของตัวแปรแฝง ความสามารถในการวางแผนทางการเงิน การปรับปรุงพฤติกรรมทางการเงิน และความอยู่ดีมีสุขทางการเงิน และความสามารถแปรปรวนของตัวแปรอิสระได้ ร้อยละ 63.20 79.70 และ 57.70 ตามลำดับ และพบว่า ประสิทธิภาพการจัดทำบัญชีครัวเรือนมีอิทธิพลทางตรงต่อความสามารถในการวางแผนทางการเงิน และการปรับปรุงพฤติกรรมทางการเงิน และมีอิทธิพลทางอ้อมต่อการปรับปรุงพฤติกรรมทางการเงินผ่านความสามารถในการวางแผนทางการเงิน นอกจากนี้ ยังมีอิทธิพลทางอ้อมต่อความอยู่ดีมีสุขทางการเงินผ่านความสามารถในการวางแผนทางการเงินและการปรับปรุงพฤติกรรมทางการเงิน ในขณะที่ความสามารถในการวางแผนทางการเงินมีอิทธิพลทางตรงต่อการปรับปรุงพฤติกรรมทางการเงิน และความอยู่ดีมีสุขทางการเงิน และมีอิทธิพลทางอ้อมต่อความอยู่ดีมีสุขทางการเงินผ่านการปรับปรุงพฤติกรรมทางการเงิน และการ

ปรับปรุงพฤติกรรมทางการเงินมีอิทธิพลทางตรงต่อความอยู่ดีมีสุขทางการเงิน อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ 0.05 โดยสรุปโมเดลเชิงสาเหตุที่ส่งผลต่อความอยู่ดีมีสุขทางการเงินของเกษตรกรผู้ปลูกมะม่วงหิมพานต์ ในจังหวัดอุดรดิตถ์สอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์ เนื่องจาก สอดคล้องกับงานวิจัยของภาวินีย์ ธนาอนวัช (2556) ที่ระบุว่า การจัดทำบัญชีครัวเรือนจะช่วยเพิ่มประสิทธิภาพการวางแผนทางการเงินในอนาคต และงานวิจัยของนภาพร ลิขิตวงศ์ขจร (2550) แสดงให้เห็นว่าการจัดทำบัญชีครัวเรือนช่วยให้ข้อมูลที่เป็นประโยชน์ต่อการวางแผนทางการเงินของครัวเรือนช่วยให้ผู้จัดทำบัญชีครัวเรือนรู้จักตนเอง รู้รายรับและรายจ่าย สามารถวางแผนทางการเงินได้อย่างถูกต้อง สร้างความเป็นอยู่ของครอบครัวให้ดีขึ้น ทั้งนี้ ผลการวิจัยครั้งนี้ยังมีความสอดคล้องกับผลการวิจัยต่างประเทศของ Gerhard et al. (2018) สรุปว่า การนำโปรแกรมการจดบันทึกรายรับ-รายจ่าย มาใช้ในครอบครัวจะช่วยเพิ่มอัตราการออมเงินของครอบครัวสูงขึ้น Fernandes et al. (2014) พบว่า บุคคลที่มีความรู้เรื่องการเงินและการจดบันทึกการใช้เงินที่ถูกต้องจะทำให้เห็นข้อบกพร่องในการใช้เงินที่ขาดประสิทธิภาพ ซึ่งจะส่งผลกระทบต่อประสิทธิภาพ ซึ่งจะส่งผลกระทบต่อประสิทธิภาพทางการเงินในระยะยาว นอกจากนี้ Consumer Financial Protection Bureau. (2015) ชี้ให้เห็นว่า หากมีการปรับปรุงแนวทางการบริหารการใช้จ่ายเงินภายในครัวเรือนให้มีประสิทธิภาพ จะทำให้เกิดความอยู่ดีมีสุขทางเศรษฐกิจ และทำให้เกิดความพึงพอใจต่อสถานะทางการเงินของครอบครัวในระยะยาว นอกจากนี้ แนวทางการพัฒนาความอยู่ดีมีสุขทางการเงินของเกษตรกรผู้ปลูกมะม่วงหิมพานต์ ในจังหวัดอุดรดิตถ์ ควรมีการปลูกฝังพฤติกรรมทางการเงิน โดยการถ่ายทอดความรู้เชิงเทคนิคในการ

จัดทำบัญชีครัวเรือนเพื่อให้เกิดความรู้ความเข้าใจในบทบาทของ การทำบัญชีครัวเรือนเชิงลึก และสามารถนำมาเป็นเครื่องมือในการวางแผนควบคุมค่าใช้จ่าย บริหารหนี้สินและวางแผนการลงทุนให้มีประสิทธิภาพมากขึ้นสอดคล้องกับงานวิจัยของนภาพร ลิขิตวงศ์ขจร (2550) ที่ระบุว่า การจัดทำบัญชีครัวเรือน สามารถนำข้อมูลที่ได้ไปใช้ประโยชน์ในการวางแผนทางการเงินของครัวเรือนได้อย่างถูกต้อง สร้างความยั่งยืนของครอบครัวให้ดีขึ้นได้ ดังนั้นสามารถสรุปได้ว่าความสัมพันธ์เชิงสาเหตุของประสิทธิภาพการจัดทำบัญชีความสามารถในการวางแผนทางการเงิน การปรับปรุงพฤติกรรมทางการเงิน และความอยู่ดีมีสุขทางการเงินเกษตรกรผู้ปลูกมะม่วงหิมพานต์ในจังหวัดอุดรดิตถ์ที่ได้จากการวิจัยเป็นรูปแบบที่สอดคล้องกลมกลืนกับข้อมูลเชิงประจักษ์ และเป็นรูปแบบสามารถนำไปประยุกต์ใช้ได้จริงกับธุรกิจอื่น ๆ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะเพื่อนำผลการวิจัยไปใช้

1. ผลการวิจัย พบว่า การปรับปรุงพฤติกรรมทางการเงินของเกษตรกรผู้ปลูกมะม่วงหิมพานต์ในจังหวัดอุดรดิตถ์ ได้รับอิทธิพลจากความสามารถในการวางแผนทางการเงินมากที่สุด ดังนั้น เกษตรกรผู้ปลูกมะม่วงหิมพานต์ควรมีการบริหารรายได้ให้มีเงินออมและควบคุมค่าใช้จ่ายตามแผนทางการเงินที่กำหนดไว้ และมีการกันเงินสำรองฉุกเฉินไว้ใช้

เอกสารอ้างอิง

ฉัตรศิริ ปิยะพิมลสิทธิ์. (2543). โมเดล Lisrel เพื่อการวิจัย. สำนักทดสอบการศึกษาและจิตวิทยา. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.

ยามจำเป็นเพื่อสร้างวินัยทางการเงิน และความอยู่ดีมีสุขทางการเงินที่ยั่งยืน

2. ผลการวิจัย พบว่า ประสิทธิภาพการจัดทำบัญชีครัวเรือนมีอิทธิพลทางตรง และทางอ้อมต่อความสามารถในการวางแผนทางการเงิน การปรับปรุงพฤติกรรมทางการเงิน และความอยู่ดีมีสุขทางการเงิน ดังนั้น หน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรมีการส่งเสริมให้มีการจัดทำบัญชีครัวเรือนอย่างมีประสิทธิภาพ โดยเน้นการบันทึกบัญชีครัวเรือนอย่างต่อเนื่อง มุ่งจัดทำบัญชีครัวเรือนให้สามารถสะท้อนฐานะการเงินที่แท้จริง และมุ่งจัดทำข้อมูลจากบัญชีครัวเรือนอย่างสม่ำเสมอ

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1. ผลการวิจัย พบว่า ประสิทธิภาพการจัดทำบัญชีครัวเรือนสามารถอธิบายความอยู่ดีมีสุขทางการเงินของเกษตรกรผู้ปลูกมะม่วงหิมพานต์ในจังหวัดอุดรดิตถ์ได้ร้อยละ 57.70 แสดงถึงยังมีปัจจัยเชิงสาเหตุอื่นที่ส่งผลต่อความอยู่ดีมีสุขทางการเงิน ดังนั้น ในการศึกษาวิจัยในอนาคตควรมีการศึกษาปัจจัยเชิงสาเหตุอื่น ๆ เพิ่มเติมที่อาจส่งผลต่อความอยู่ดีมีสุขทางการเงิน

2. ผลการวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษากลุ่มตัวอย่างจากเกษตรกรผู้ปลูกมะม่วงหิมพานต์ในจังหวัดอุดรดิตถ์ ซึ่งเป็นพื้นที่ปลูกมะม่วงหิมพานต์ที่สำคัญของประเทศในการวิจัยในอนาคตควรมีการศึกษาในพื้นที่จังหวัดตราดซึ่งเป็นแหล่งปลูกมะม่วงหิมพานต์ที่สำคัญเพื่อนำผลการวิจัยมาเปรียบเทียบกับว่ามีความอยู่ดีมีสุขเหมือนหรือแตกต่างกันหรือไม่

- ธนาคารแห่งประเทศไทย. (2562). **ภูมิทัศน์ภาคเกษตรไทย จะพลิกโฉมอย่างไรสู่การพัฒนาที่ยั่งยืน?** ค้นเมื่อ กันยายน 12, 2562 จาก https://www.bot.or.th/Thai/ResearchAndPublications/DocLib_/Article_26Sep2019.pdf
- นภาพร ลิขิตวงศ์จร. (2550). บัญชีครัวเรือน: เครื่องมือสู่เศรษฐกิจพอเพียง. **วารสารศูนย์บริการวิชาการ มหาวิทยาลัยขอนแก่น**, 15(3), 25-29.
- ภาวินีย์ ธนาอนวัช. (2556). บัญชีครัวเรือนตามแนวทางเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อชีวิตที่เพียงพอ. กองทุนวิจัย: มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา.
- รพีพัฒน์ อิงคสิทธิ์. (2561). **ภาคเกษตรไทย ทำไมยิ่งทำยิ่งจน แล้วจะแก้ปัญหาอย่างไรดี?** ค้นเมื่อ กันยายน 12, 2562 จาก <https://themomentum.co/agriculture-in-thailand-2019/>
- สำนักงานเกษตรจังหวัดอุดรธานี. (2559). **ข้อมูลพื้นที่การเกษตรจังหวัดอุดรธานี**. ค้นเมื่อ สิงหาคม 10, 2562 , จาก <https://mgronline.com/local/detail/9580000002526>
- Aaker, D. A., Kumar, V. & Day, G. S. (2001). **Marketing research**. New York: John Wiley & Son.
- Barclay, D., Higgins, C. & Thompson, R. (1995). The partial least squares (PLS) approach to causal modeling: Personal computer adoption and use as an illustration. **Technology studies**, 2(2), 285-309.
- Chow, W.S. and Chan, L.S. (2008). Social Network, Social Trust and Shared Goals in Organizational Knowledge Sharing. **Information & Management**, 45(7), 458-462.
- Consumer Financial Protection Bureau. (2015). **Financial Well-Being: The Goal of Financial Education**. ค้นเมื่อ กันยายน 20, 2562, จาก <https://consumerfinance.gov/data-research/research-reports/financial-well-being>.
- Fernandes, D., Lynch Jr, J. G., and Netemeyer, R. G. (2014). Financial Literacy, Financial Education, and Downstream Financial Behaviors. **Management Science**, 60(8), 1861-1883.
- Fornell C., and Larcker, D.F. (1981). Evaluating structural equation models with unobservable variables and measurement error. **Journal of Market Research**, 18(1), 39-50.
- Gerhard, P., Gladstone, J.J., Hoffmann, A, O, I. (2018). Psychological Characteristics and Household Savings Behavior: The Importance of Accounting for Latent Heterogeneity. **Journal of Economic Behavior & Organization**. 148 (April), 66-82.
- Hair, J. F., Black, W. C., Babin, B. J., & Anderson, R. E. (2010). **Multivariate data analysis: A global perspective. (7th ed.)**. New Jersey: Pearson Education Inc.
- Nunnally, J. C. (1978). **Psychometric theory**. New York: McGraw-Hill.
- Nunnally, J. C., & Bernstein, I. H. (1994). **Psychometric theory (3rd ed.)**. New York, NY: McGraw-Hill.

ผลสัมฤทธิ์และผลจากการจัดการเรียนรู้โดยใช้สื่อผ่านเกม

ACHIEVEMENTS AND RESULTS OF THE MANAGEMENT OF LEARNING THROUGH GAMES

Receive : March 24, 2020

Revised: May 20,2020

Accepted: July 22,2020

ปิยะนุช เทือกเทพ

อาจารย์ประจำคณะบริหารศาสตร์ สาขาวิชาบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยกาฬสินธุ์

Piyanuch Thuakthep

Lecturer of Faculty of Management Science (Business Administration) Kalasin University

บทคัดย่อ

งานวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์ 2 ประการ 1) เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ของการจัดการเรียนรู้โดยใช้สื่อผ่านเกมและการเรียนแบบปกติ 2) เพื่อศึกษาผลการจัดการเรียนรู้โดยใช้สื่อผ่านเกมที่มีต่อการเรียนรู้ของผู้เรียน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แผนการสอน แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน แบบสอบถาม และมีการวิเคราะห์และแปรผลด้วย t-test กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาเป็นนักศึกษาหลักสูตรบริหารธุรกิจบัณฑิต คณะบริหารศาสตร์ มหาวิทยาลัยกาฬสินธุ์ จำนวน 64 คน

ผลการวิจัยพบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษาในการจัดการเรียนรู้โดยใช้สื่อผ่านเกมหลังการทดลองสูงกว่าการเรียนการสอนรูปแบบปกติอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ 0.01 ($t = 6.93, p = 0.01$) คะแนนทดสอบหลังเรียนของกลุ่มการเรียนการสอนรูปแบบปกติมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 16.50 กลุ่มการจัดการเรียนรู้ผ่านเกม มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 20.97 และผลการจัดการการเรียนรู้ผ่านเกม โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 4.32, S.D. = 0.76$) เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่าด้านทัศนคติที่ดีมีความกระตือรือร้นในการเรียน อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{x} = 4.53, S.D. = 0.72$) ด้านเพิ่มความน่าสนใจใฝ่เรียน สนุกกับการเรียน อยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 4.41, S.D. = 0.82$) และด้านความคิดสร้างสรรค์ ทำงานอย่างมีเหตุผล อยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 4.40, S.D. = 0.75$) ตามลำดับ

คำสำคัญ : ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน การจัดการเรียนรู้ เกม สื่อการเรียนรู้

ABSTRACTS

The purposes of this research were 1) to compare the achievements between the management of learning through games and traditional teaching methods, and 2) to study how games affected the students' learning. The tools for data collection comprised lesson plans, an achievement test and a questionnaire. The statistical devices employed included the t-test analysis. The Samples were 64 students in Business Administration Program, Business School, Kalasin University.

The study found that the students' achievement as a result of the management of learning through games was higher than that of traditional teaching methods at the statistically significant level of 0.01 ($t=6.93$, $p=0.01$). The post-test scores of the students learning by the traditional teaching methods averaged at 16.50. The average score of the students learning through games was 20.97. The overall result of the management of learning through games was at a high level ($\bar{x}=4.32$, S.D.=0.76), When considering the different contributions separately, it was found that the aspect with the highest level was 'positive attitude and active learning' ($\bar{x}=4.53$, S.D.=0.72), followed by 'interesting and enjoyable lessons' ($\bar{x}=4.41$, S.D.=0.82) and 'creativity and logic' ($\bar{x}=4.40$, S.D.=0.75) respectively.#

Keywords : Academic Achievement, Learning Management, Game, Learning Media

บทนำ

การจัดการเรียนรู้โดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญทำให้เกิดองค์ความรู้ได้ด้วยตนเองผ่านสื่อและวิธีการจัดการเรียนรู้ที่หลากหลาย ตามความสนใจของผู้เรียน โดยมีผู้สอนเป็นผู้สนับสนุน อำนวยความสะดวกที่มีความรู้ความสามารถ มีทักษะความรู้ใหม่รวมถึงต้องรู้จักห้วงในการสอดแทรกสิ่งที่ต้องการสอนเข้าไปในการเรียนรู้ของผู้เรียน เพราะการกำกับดูแลของผู้สอนในการจัดการเรียนรู้ตามแบบผู้เรียนเป็นสำคัญถือเป็นตัวแปรหนึ่งในการส่งเสริมให้การจัดการเรียนรู้มีประสิทธิภาพการจัดการเรียนรู้รูปแบบนี้เกิดขึ้นจากการที่ผู้เรียนทุกคน สามารถที่จะเรียนรู้และพัฒนาได้ตามของตัวเอง แต่แตกต่างที่ความต้องการความสนใจ ความถนัด และทักษะทำให้การจัดการศึกษานี้ไม่ควรที่จะเป็นไปในแนวทางเดียวควรมีความหลากหลายและตอบสนองได้กับผู้เรียนทุกกลุ่ม (นรรชต์ ผินเชียร, 2561, [ออนไลน์].) จึงนำไปพัฒนาเป็นนวัตกรรมการสอนในรูปแบบต่าง ๆ เช่น การสอนแบบโครงการ แบบจำลองสถานการณ์ กรณีศึกษา แบบใช้ปัญหาเป็นฐาน เป็นต้น และการสอน

แบบโครงการที่ให้ผู้เรียนแสวงหาคำตอบจากการเรียนเรื่องใดเรื่องหนึ่ง เพื่อสร้างองค์ความรู้ด้วยตนเอง โดยที่ผู้เรียนและผู้สอนร่วมกันกำหนดเรื่องที่ต้องการเรียนรู้ ดำเนินการแสวงหาความรู้ด้วยกระบวนการทางวิทยาศาสตร์ให้เกิดนวัตกรรมการจัดการเรียนรู้ที่ได้พัฒนาขึ้นจากการรวบรวมและประสานสัมพันธ์ของรูปแบบการจัดการเรียนการสอนที่มีประสิทธิภาพทำให้เกิดแนวคิดการสร้างความรู้ กระบวนการกลุ่ม และการเรียนรู้แบบร่วมมือ ความพร้อมในการเรียนรู้ การเรียนรู้กระบวนการและการถ่ายโอนการเรียนรู้ (ทิตินา แซมมณี, 2560, [ออนไลน์].) จากรูปแบบการสอนดังกล่าวช่วยสนับสนุนแนวการจัดการศึกษาที่มุ่งเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ จึงมีการนำเกมที่เป็นสื่อ นวัตกรรมจัดการเรียนรู้มาใช้กับผู้เรียนให้สามารถเรียนรู้ พัฒนาตนเอง ค้นคว้าหาความรู้จนนำไปสู่การเกิดองค์ความรู้ได้ด้วยตัวเองตามความเหมาะสมและตรงตามความต้องการ

การจัดการเรียนรู้โดยใช้สื่อเกม (ประหยัด จีระวรพงศ์, 2561, [ออนไลน์].) เป็นนวัตกรรมจัดการเรียนรู้รูปแบบหนึ่งที่ยังคงแบบมาเพื่อให้

ผู้เรียนมีความสนุกสนานพร้อมกับการได้รับความรู้ โดยสอดแทรกเนื้อหาในการเรียนเอาไว้ในเกมให้ผู้เรียน ได้ลงมือเล่นเกมทำให้เกิดการรับรู้ของผู้เรียน แรงจูงใจ ความกระตือรือร้นอยากทดลองเล่นเกม สอดคล้องกับ งานวิจัยของพิศมัย หาญมงคลพิพัฒน์ (2560) เป็นวิธีการสอนที่เกิดความสนุกสนานได้รับความรู้ จำเนื้อหาได้ง่ายและสามารถวิเคราะห์ สังเคราะห์ เนื้อหาสาระการเรียนรู้ได้แก้ปัญหาจากที่ผู้เรียน ที่มีการเรียนรู้ที่น่าเบื่อไม่สนุก ต้องอ่านหนังสือ จำนวนมากไม่อยากจะเรียน มีกิจกรรมอื่นน่าสนใจ มากกว่าและสำหรับผู้ที่เรียนวิชาหลักเศรษฐศาสตร์ โดยเฉพาะการเรียนในเนื้อหา นโยบาย ผู้เรียน ไม่สามารถเชื่อมโยงการประยุกต์ใช้นโยบายการเงินการ ลงทุนกับการแก้ปัญหาเศรษฐกิจ และการปรับเปลี่ยน กลยุทธ์ที่มีต่อทิศทางแนวโน้มการลงทุน และการ ประกอบการในอนาคต ผู้เรียนจึงต้องอ่านหนังสือ จำนวนมากทำให้เกิดความน่าเบื่อและไม่อยากเรียน ปัญหาเหล่านี้เป็นความท้าทายสำหรับผู้สอนที่ต้องให้ ความสำคัญกับการสอนเพิ่มขึ้นต้องปรับเปลี่ยนรูปแบบ และเทคนิคการสอนเพื่อให้เหมาะกับผู้เรียน ทิศทาง ของการเรียนการสอนสมัยใหม่ เปลี่ยนแปลงไปจากเดิม จากการเน้นหนักที่วิชาการ เป็นเน้นให้ความสำคัญ ไปที่ผู้เรียน การจัดการเรียนรู้สมัยใหม่จะเน้น ไปที่กิจกรรมและสื่อที่น่าสนใจ เช่น สื่อการเรียนรู้ ผ่านเกม กิจกรรมโครงงาน และแบบจำลอง สถานการณ์ เป็นต้น เพื่อให้ผู้เรียนเข้าใจและทดลอง ทำด้วยตนเอง

ดังนั้นผู้วิจัยจึงศึกษาการจัดการเรียนรู้ผ่านเกม ในวิชาหลักเศรษฐศาสตร์โดยใช้แอปพลิเคชันเกมนัก ลงทุนหุ้น(Expert Option) เป็นการจำลองการใช้นโยบายการเงินการลงทุนมาใช้ควบคู่กับการเรียน การสอน ส่งเสริมให้ผู้เรียนได้เข้าใจถึงหลักการ ของการลงทุนเพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ของการ

จัดการเรียนรู้ผ่านเกมโดยใช้สื่อการเรียนรู้แบบการ เรียนรู้ผ่านเกมกับการสอนแบบปกติและให้ได้ผลที่เกิด จากการจัดการเรียนรู้ผ่านเกมที่มีต่อการเรียนรู้ ของผู้เรียนตลอดจนส่งเสริมให้การจัดการเรียนรู้ มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น สามารถนำความรู้ที่ได้ไป ประยุกต์ใช้กับการดำเนินชีวิตในยุคปฏิวัติ การเปลี่ยนแปลงที่ต้องการเป็นผู้ประกอบการอิสระ และธุรกิจส่วนตัวที่สร้างรายได้ในอนาคต

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ของการจัดการ เรียนรู้โดยใช้สื่อการเรียนรู้แบบการเรียนรู้ผ่านเกมและ การเรียนแบบปกติ
2. เพื่อศึกษาผลการจัดการเรียนรู้โดยใช้สื่อ ผ่านเกมที่มีต่อการเรียนรู้ของผู้เรียน

ขอบเขตของการวิจัย

1. ขอบเขตด้านตัวแปร

1.1 ตัวแปรต้น ได้แก่ รูปแบบการเรียน แบ่งเป็น การเรียนแบบใช้สื่อการเรียนรู้ผ่านเกมและ การเรียนแบบปกติ

1.2 ตัวแปรตาม ได้แก่ ผลสัมฤทธิ์ทางการ เรียน และผลการจัดการการเรียนรู้

2. ขอบเขตด้านเนื้อหา

เนื้อหา นโยบายการเงินการลงทุน ได้แก่ นโยบายการเงินการลงทุนกับสถานการณ์เศรษฐกิจ การวิเคราะห์สถานการณ์ทางเศรษฐกิจ การนำนโยบาย ไปสู่การปฏิบัติกับการลงทุนหุ้นและการแก้ปัญหา เศรษฐกิจ การลงทุน การประกอบการในอนาคต ที่ทำแผนการสอน และแผนการจัดการเรียนรู้ เข้ามาช่วยในการแก้ปัญหาอย่างเป็นระบบ

3. ขอบเขตด้านประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ นักศึกษาที่เรียนรายวิชาหลักเศรษฐศาสตร์ หลักสูตรบริหารธุรกิจบัณฑิต คณะบริหารศาสตร์ มหาวิทยาลัยกาฬสินธุ์ ด้วยการสุ่มกลุ่มตัวอย่างแบบง่ายโดยจับฉลากได้กลุ่มที่การเรียนรู้ผ่านเกมจำนวน 32 คน และกลุ่มที่เรียนรู้แบบปกติจำนวน 32 คน

วิธีการดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยดำเนินการตามแบบแผนการทดลอง มีการวัดผล การทดลองก่อน และหลังการทดลอง(The Randomized Control Group Pretest-Posttest Design) (ล้วน สายยศ และ อังคณา สายยศ, 2543: 249) โดยกลุ่มทดลองที่ได้รับการจัดการเรียนรู้ผ่านเกม และเนื้อหาการเรียนรู้ นโยบายการเงินการลงทุนในตลาดหุ้น วิชาหลักเศรษฐศาสตร์โดยใช้แอปพลิเคชัน Expert Option จำนวน 32 คน และกลุ่มควบคุมได้รับการสอนตามปกติ จำนวน 32 คน การจัดการเรียนรู้ทั้ง 2 กลุ่ม กำหนดให้ผู้สอน และแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์การเรียนรู้เหมือนกันทั้ง 2 กลุ่ม แต่ละกลุ่มทดลองที่ได้รับการจัดการเรียนรู้ผ่านเกม ถูกมอบหมายให้ทำภารกิจ เป็นเครื่องมือที่ใช้กำหนดจุดหมายในการเรียนรู้ของผู้เรียน

มีการออกแบบการทดลองโดยเกมที่นำมาใช้สำหรับการวิจัยในครั้งนี้ คือ เกมนักลงทุนหุ้น (Expert Option) ซึ่งผู้เล่นต้องมีทักษะด้านความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับธุรกิจและการลงทุนผ่านสถานการณ์จำลองของการเทรดหุ้นซึ่งมีระดับแนวโน้มตลาดหุ้นที่มีความผันผวน ความซับซ้อนที่แตกต่างกัน ข่าวสารความรู้ ความช่วยเหลือ การวิเคราะห์สถานการณ์และอัตราผลตอบแทนต่อการลงทุนโดยผู้เล่นจะต้องทำภารกิจให้บรรลุเป้าหมายอย่างมีประสิทธิภาพกับการเรียนรู้

(Interactive learning) จากการโต้ตอบของเกม ซึ่งผู้เล่นต้องใช้ทักษะความรู้เกี่ยวกับหลักเศรษฐศาสตร์ หัวข้อนโยบายการเงินการลงทุน แบบการจัดการเรียนรู้ ในภาคทฤษฎีเข้ามาช่วยในการแก้ปัญหาอย่างเป็นระบบ

วิธีการดำเนินการวิจัย มีแผนการสอนที่ใช้กับกลุ่มควบคุมจำนวน 3 แผน และแผนการสอนที่ใช้กับกลุ่มทดลองจำนวน 4 แผน แผนการสอนแต่ละแผนใช้เวลาในการสอน 1 คาบ คาบละ 1 ชั่วโมง 15 นาที แผนการสอนที่ใช้กับกลุ่มตัวอย่างทั้งสองกลุ่มนี้มีเนื้อหาที่เหมือนกัน แต่แตกต่างกันที่ขั้นตอนและกิจกรรมในการเรียนการสอน โดยแผนการสอนของกลุ่มทดลองมีขั้นตอนและกิจกรรมการเรียนการสอนผ่านเกมกับเนื้อหาในหนังสือ และอาจารย์ผู้รับผิดชอบวิชาหลักเศรษฐศาสตร์โดยมีเนื้อหาดังนี้

แผนการสอนที่ 1 การแนะนำเกมนักลงทุนหุ้น (Expert Option) และภารกิจที่ 1 ในเกมเรื่องนโยบายการเงินการลงทุนกับสถานการณ์เศรษฐกิจและสั่งให้ทำภารกิจที่ 2 เป็นการบ้าน ใช้กับกลุ่มทดลองกลุ่มเดียว

แผนการสอนที่ 2 เรื่องข่าวสารความรู้ของนโยบายการเงินการลงทุนกับการวิเคราะห์สถานการณ์ เป็นภารกิจที่ 3 และสั่งให้ทำภารกิจที่ 4 เป็นการบ้านใช้กับกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม

แผนการสอนที่ 3 เรื่องการนำนโยบายไปสู่การปฏิบัติกับการลงทุนหุ้น เป็นภารกิจที่ 5 และสั่งให้ทำภารกิจที่ 6 เป็นการบ้านใช้กับกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม

แผนการสอนที่ 4 เรื่องการประยุกต์ใช้นโยบายการเงินการลงทุนกับการแก้ปัญหาเศรษฐกิจ การลงทุน การประกอบการในอนาคต เป็นภารกิจที่ 7 และสั่งให้ทำภารกิจที่ 8 เป็นการบ้าน ใช้กับกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

การวิจัยในครั้งนี้มีเครื่องมือและการสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยประกอบด้วย

1. แผนการจัดการเรียนรู้วิชาหลักเศรษฐศาสตร์ โดยเนื้อหาของบทเรียนจะมีแผนการจัดการเรียนรู้ 2 วิธี คือ การจัดการเรียนรู้ผ่านเกมในวิชาหลักเศรษฐศาสตร์โดยใช้แอปพลิเคชันเกมนักลงทุนหุ้น (Expert Option) และการจัดการเรียนรู้ด้วยการสอนตามปกติโดยมีขั้นตอนดังต่อไปนี้

1.1 ศึกษาหลักทฤษฎีเกี่ยวกับการสร้างแผนการสอนโดยการจัดกิจกรรมการจัดการเรียนรู้ด้วยเกมจากเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

1.2 วิเคราะห์สาระการเรียนรู้วิชาหลักเศรษฐศาสตร์ เพื่อกำหนดจุดประสงค์รายวิชาและวิธีการประเมินผลให้สอดคล้องกับหลักทฤษฎีเกี่ยวกับการสร้างแผนการสอนโดยการจัดกิจกรรมการจัดการเรียนรู้ด้วยเกมจากนั้นนำแผนการจัดการเรียนรู้ผ่านเกมในวิชาหลักเศรษฐศาสตร์ โดยใช้แอปพลิเคชันเกม นักลงทุนหุ้น (Expert Option) เสนอต่อผู้เชี่ยวชาญ 3 ท่าน เพื่อตรวจสอบความเหมาะสมและความถูกต้องของวัตถุประสงค์การเรียนรู้ กิจกรรมการเรียนรู้ เป็นต้น

1.3 ปรับปรุงแผนการจัดการเรียนรู้ผ่านเกมในวิชาหลักเศรษฐศาสตร์ โดยใช้แอปพลิเคชันเกม นักลงทุนหุ้น (Expert Option) ตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญ 3 ท่าน โดยมีค่าความสอดคล้องอยู่ระหว่าง 0.67-1.00 จึงถือว่าใช้ได้

1.4 แนวคิดหลักของเกมนักลงทุนหุ้น (Expert Option) จำลองผู้เล่นเป็นนักลงทุนในตลาดหุ้น นักธุรกิจ นายหน้า ซึ่งผู้เรียนต้องทำหน้าที่ลงทุนและวิเคราะห์แนวโน้มตลาดหุ้นที่มีความผันผวนต้องประสานความรู้ด้านทฤษฎีสู่การปฏิบัติตามสถานการณ์จำลองที่เกิดขึ้น ทั้งนี้แต่ละภารกิจ

จะมีระดับความยากที่แตกต่างกันเมื่อหลังเสร็จสิ้นภารกิจผู้เรียนจะได้รับผลตอบแทนจากเงินลงทุนในเกม นักลงทุนหุ้น (Expert Option) มากน้อยแตกต่างกันจากการวิเคราะห์สถานการณ์ตลาดหุ้น มีวิธีการเล่นประกอบด้วย 5 ขั้นตอน ดังต่อไปนี้

1.4.1 อ่านคำแนะนำ ความช่วยเหลือเงื่อนไขกติกาการลงทุนเทรดหุ้นในแต่ละครั้ง มีวัตถุประสงค์และระดับแนวโน้มตลาดหุ้นที่มีความผันผวนที่ต่างกัน

1.4.2 วางแผน ศึกษาข่าวสารความรู้ การวิเคราะห์สถานการณ์ด้วยเทคนิคจากกราฟผลิตภัณฑ์ทางการเงินของตลาดเงินต่างประเทศ เช่น หุ้นสกุลเงินตราต่างประเทศ หุ้นเงินคริปโตเคอร์เรนซี หุ้นทองคำ และอัตราผลตอบแทนต่อการลงทุน

1.4.3 ผู้เรียนลงทุนเทรดหุ้นที่มีการซื้อขายหุ้น จะต้องซื้อหุ้นในราคาที่ต่ำกว่าราคาตลาดหุ้นและขายหุ้นในราคาที่สูงกว่าราคาตลาดหุ้นก่อนตลาดหุ้นจะปิด

1.4.4 เกมจะสรุปผลจากการลงทุนเทรดหุ้นเป็นผลตอบแทนต่อการลงทุนที่มีทั้งได้กำไรและขาดทุน

2. แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการจัดการเรียนรู้ผ่านเกมในวิชาหลักเศรษฐศาสตร์ โดยใช้แอปพลิเคชันเกมนักลงทุนหุ้น (Expert Option) มีขั้นตอนการสร้างดังต่อไปนี้

2.1 สร้างแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน รวมถึงวิเคราะห์เนื้อหาและจุดประสงค์รายวิชาเพื่อกำหนดความสำคัญของเนื้อหา จุดหมายเชิงพฤติกรรมที่ต้องการวัดและจำนวนแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนแบบเลือกตอบ (Multiple Choices) จำนวน 30 ข้อ

2.2 นำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ที่ผ่านการตรวจสอบคุณภาพ ด้านความ

เที่ยงตรงเชิงเนื้อหาแล้วหาค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อสอบ และจุดประสงค์การเรียนรู้ โดยพิจารณาคัดเลือกจากคุณค่าของจุดประสงค์เชิงพฤติกรรม (index item object congruence: IOC) ตั้งแต่ 0.50 ขึ้นไป (ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ, 2543) ซึ่งได้ข้อคำถามที่มีค่าของจุดประสงค์เชิงพฤติกรรม (IOC) อยู่ระหว่าง 0.67-1.00 จึงถือว่าใช้ได้ จำนวน 15 ข้อ

2.3 ทดลองใช้ (try-out) แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่ผ่านการตรวจสอบคุณภาพด้านความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาแล้วกับนักศึกษาที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 100 คน เพื่อหาคุณภาพของแบบทดสอบ

2.4 นำผลการทดลองใช้แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนมาวิเคราะห์รายข้อเพื่อหาค่าความยากง่าย (p) และหาค่าอำนาจจำแนก (r) ของแบบทดสอบแบบอิงกลุ่มโดยใช้เทคนิค 27 เปอร์เซ็นต์ แล้วทำการคัดเลือกข้อสอบที่มีค่าความยากง่ายของข้อสอบแต่ละข้อ ถ้าตอบถูกจะได้ 1 คะแนน ถ้าตอบผิดจะได้ 0 คะแนน แบบทดสอบมีค่าความยากง่าย (p) ตั้งแต่ 0.24-0.74 และค่าอำนาจจำแนก (r) ตั้งแต่ 0.41 ขึ้นไป

2.5 นำแบบทดสอบที่ผ่านการคัดเลือกแล้วจำนวน 15 ข้อ ไปทดลองใช้กับนักศึกษาที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง เพื่อวิเคราะห์หาค่าความยากง่ายโดยใช้สูตร KR-20 ปรากฏว่าได้ค่าความเชื่อมั่นที่ 0.83 เป็นค่าความเชื่อมั่นที่ยอมรับได้

2.6 นำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน จำนวน 15 ข้อ ไปใช้กับกลุ่มตัวอย่างต่อไป

3. แบบสอบถามผลจากการจัดการเรียนรู้โดยใช้สื่อผ่านเกม ในวิชาหลัก เศรษฐศาสตร์ ประกอบด้วยข้อความในประเด็นความรู้สึกรู้สึก และ

พฤติกรรมในระดับการแสดงออกเกี่ยวกับวิชาหลัก เศรษฐศาสตร์ มีขั้นตอนการสร้างดังต่อไปนี้

3.1 สร้างแบบสอบถามผลจากการจัดการเรียนรู้โดยใช้สื่อผ่านเกม วิชาหลัก เศรษฐศาสตร์และสร้างแบบสอบถามเลือกพิจารณา 5 ระดับ จำนวน 15 ข้อ

3.2 นำแบบสอบถาม ผลจากการจัดการเรียนรู้วิชาหลัก เศรษฐศาสตร์ที่สร้างขึ้นเสนอต่อผู้เชี่ยวชาญจำนวน 3 ท่าน เพื่อตรวจสอบคุณภาพด้านความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาแล้วหาค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อสอบและจุดประสงค์การเรียนรู้โดยมีค่าความสอดคล้องและความเหมาะสมอยู่ระหว่าง 0.67 - 1.00 จึงถือว่าใช้ได้ จำนวน 15 ข้อ

3.3 นำแบบสอบถาม ผลจากการจัดการเรียนรู้วิชาหลัก เศรษฐศาสตร์ที่ผ่านการตรวจสอบคุณภาพไปทดลองใช้กับประชากรที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างจำนวน 100 คน จากนั้นนำข้อมูลมาพิจารณาเป็นรายข้อโดยเลือกเฉพาะข้อที่มีค่าอำนาจจำแนก 0.20 ขึ้นไปจำนวน 15 ข้อ

3.4 นำผลการทดลองใช้แบบสอบถามผลจากการจัดการเรียนรู้มาวิเคราะห์รายข้อ หาค่าความเชื่อมั่น โดยใช้สูตรสัมประสิทธิ์อัลฟาได้ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.87

3.5 นำแบบสอบถามผลจากการจัดการเรียนรู้ไปใช้กับกลุ่มตัวอย่างต่อไป

วิธีเก็บรวบรวมข้อมูล

การรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยได้ใช้แบบแผนการทดลอง โดยกลุ่มทดลองได้รับการจัดการเรียนรู้ผ่านเกมและการทดลองปฏิบัติผ่านการเรียนรู้แบบปฏิสัมพันธ์ในวิชาหลัก เศรษฐศาสตร์โดยใช้แอปพลิเคชันเกม นักลงทุนหุ้น (Expert Option) และกลุ่มควบคุมได้รับการสอนตามปกติ ซึ่งได้เก็บรวบรวมข้อมูลดังนี้

1. ชี้แจงให้กลุ่มทดลองได้รับการจัดการเรียนรู้ผ่านเกมและทดลองปฏิบัติผ่านการเรียนรู้แบบปฏิสัมพันธ์ในวิชาหลักเศรษฐศาสตร์โดยใช้แอปพลิเคชันเกมนักลงทุนหุ้น (Expert Option) เพื่อให้ผู้เรียนปฏิบัติได้ถูกต้องตามเงื่อนไขที่ตั้งไว้

2. ทำการทดลองก่อนเรียน (Pretest) จำนวน 1 ฉบับ กับนักศึกษาในกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมด้วยแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรู้ฉบับเดียวกัน ซึ่งเป็นแบบทดสอบจำนวน 15 ข้อ

3. ผู้วิจัยดำเนินการจัดการเรียนรู้โดยใช้แอปพลิเคชันเกมนักลงทุนหุ้น (Expert Option) ในการจัดการเรียนรู้ผ่านเกมและการทดลองปฏิบัติผ่านการเรียนรู้แบบปฏิสัมพันธ์ในวิชาหลักเศรษฐศาสตร์กับกลุ่มทดลองและจัดการเรียนการสอนด้วยวิธีปกติ กับกลุ่มควบคุมโดยใช้เวลาในการจัดการเรียนรู้ 12 ชั่วโมง

4. ทำการทดสอบหลังเรียน (Posttest) จำนวน 1 ฉบับ กับนักศึกษาในกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมด้วยแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรู้ฉบับเดียวกันที่ใช้ในการทดสอบก่อนเรียน

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. หาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนและหลังของผู้เรียนกลุ่มทดลอง และกลุ่มควบคุมด้วยวิธีการทางสถิติเพื่อการทดสอบสมมติฐานของกลุ่มตัวอย่างทั้ง 2 กลุ่ม แบบมีความสัมพันธ์กัน (Paired Samples t-test)

2. หาผลสัมฤทธิ์การเรียนรู้ผ่านเกมในวิชาหลักเศรษฐศาสตร์ของผู้เรียนกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมด้วยวิธีการทางสถิติเพื่อการทดสอบสมมติฐานของกลุ่มตัวอย่างที่ทั้ง 2 กลุ่มที่เป็นอิสระต่อกัน (t-test independent)

ผลการวิจัย

ผู้วิจัยได้ดำเนินการทดลองตามวิธีดำเนินการวิจัย ทำให้ได้ผลการวิจัยดังต่อไปนี้

1. ผลการศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนและหลังของผู้เรียนโดยใช้การจัดการเรียนรู้แบบปกติเมื่อสิ้นสุดการทดลองผู้วิจัยทำการทดสอบเพื่อหาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนและหลังของผู้เรียนโดยใช้การทดสอบความแตกต่างค่าเฉลี่ยของกลุ่ม (Paired Samples t-test) ได้ผลดังแสดงในตารางที่ 1

ตารางที่ 1 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ก่อนและหลังของผู้เรียน โดยใช้การจัดการเรียนรู้แบบปกติ

ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน	\bar{x}	S.D.	Correlation	df.	t	p
Pre-learnin	13.81	2.72	0.79	31	8.99	0.00
Post-learning	16.50	2.38				

จากตารางพบว่า เมื่อทดสอบความแตกต่างของผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนเรียนของผู้เรียนมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 13.81 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 2.72 ส่วนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนของนักศึกษามีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 16.50 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 2.38 ดังนั้นจากการทดสอบ

สถิติ t พบว่า ค่าเฉลี่ยระหว่างคะแนนทดสอบหลังเรียนสูงกว่าคะแนนทดสอบก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

2. ผลการศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนและหลังของผู้เรียนโดยใช้การจัดการเรียนรู้ผ่านเกมมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนและหลังของผู้เรียน

โดยใช้การทดสอบความแตกต่างค่าเฉลี่ยของกลุ่ม (Paired Samples t-test) ได้ผลดังแสดงในตารางที่ 2

ตารางที่ 2 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนและหลังของผู้เรียนโดยใช้การจัดการเรียนรู้ผ่านเกม

ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน	\bar{x}	S.D.	Correlation	df.	t	p
Pre-learnin	19.03	2.82	0.87	31	7.89	0.00
Post-learning	20.97	2.68				

จากตารางพบว่า เมื่อทดสอบความแตกต่างของผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนเรียนและหลังเรียนของนักศึกษามีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 19.03 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 2.82 ส่วนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนของนักศึกษามีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 20.97 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 2.68 ดังนั้นจากการทดสอบสถิติ t พบว่า ค่าเฉลี่ยระหว่างคะแนนทดสอบหลังเรียนสูงกว่าคะแนนทดสอบก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ 0.01

3. ผลการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์การจัดการเรียนรู้ของกลุ่มทดลองผ่านเกมและกลุ่มควบคุมจากการสอนตามปกติเมื่อสิ้นสุดการทดลองผู้วิจัยทำการทดสอบเพื่อหาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนและหลังของผู้เรียนโดยใช้การทดสอบความแตกต่างค่าเฉลี่ยของกลุ่ม ตัวอย่างทั้ง 2 กลุ่ม (Independent Samples t-test) ได้ผลดังแสดงในตารางที่ 3

ตารางที่ 3 ผลสัมฤทธิ์การจัดการเรียนรู้ของกลุ่มทดลองผ่านเกม และกลุ่มควบคุมจากการสอนตามปกติ

ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน	\bar{x}	S.D.	Correlation	df.	t	p
Pre-learning	16.50	2.38	0.03	31	6.93	0.00
Post-learning	20.97	2.52				

จากตารางพบว่า เมื่อทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยทั้งสองกลุ่มของผู้เรียน คะแนนทดสอบหลังเรียนของกลุ่มทดลองมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 16.50 คะแนนทดสอบหลังเรียนของกลุ่มควบคุมมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 20.97 เมื่อเปรียบเทียบแล้วมีความแตกต่างกันเท่ากับ 0.03 ดังนั้นจากการทดสอบสถิติ t พบว่า

ระหว่างคะแนนทดสอบหลังเรียนสูงกว่าคะแนนทดสอบก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.014. ผลจากการจัดการเรียนรู้โดยใช้สื่อผ่านเกมวิชาหลักเศรษฐศาสตร์โดยการเรียนรู้ใช้ผ่านเกมแอปพลิเคชันเกมกับนักศึกษาหลักสูตรบริหารธุรกิจบัณฑิต ได้ผลดังแสดงในตารางที่ 4

ตารางที่ 4 ผลจากการจัดการเรียนรู้โดยใช้สื่อการเรียนรู้ผ่านเกม

รายการประเมิน	\bar{x}	S.D.	ระดับ
1. การเรียนสอดคล้องกับเนื้อหาและวัตถุประสงค์	4.39	0.78	มาก
2. เพิ่มความน่าสนใจใฝ่เรียน และสนุกกับการเรียน	4.41	0.82	มาก
3. สร้างบรรยากาศที่ดีในการเรียนรู้	4.36	0.72	มาก
4. มีทัศนคติที่ดีมีความกระตือรือร้นต่อการเรียน	4.53	0.72	มากที่สุด
5. มีความกล้าแสดงออกมากขึ้น	4.09	0.78	มาก
6. เข้าใจเนื้อหาในบทเรียนได้มากยิ่งขึ้น	4.11	0.75	มาก
7. สามารถทำงานร่วมกับผู้อื่นได้	3.89	0.75	มาก
8. สามารถนำความรู้ที่ได้ไปประยุกต์ใช้ในชีวิตจริง	4.38	0.81	มาก
9. เกิดความคิดสร้างสรรค์	4.40	0.75	มาก
10. มีกระบวนการคิด วิเคราะห์ และแก้ปัญหาได้	4.38	0.81	มาก
11. ทำงานอย่างมีเหตุผล	4.40	0.75	มาก
12. คลายความกังวลต่อการเรียนรู้	4.39	0.78	มาก
13. มีความพยายามทำงานให้สำเร็จ และส่งงานตามกำหนด	4.38	0.81	มาก
14. ให้ความสำคัญต่อรายวิชานี้มากขึ้น	4.39	0.78	มาก
15. อยากให้มีการจัดการเรียนรู้โดยใช้สื่อ Game Based Learning ในรายวิชาอื่น	4.36	0.72	มาก
รวม	4.32	0.76	มาก

จากตารางพบว่า การจัดการเรียนรู้โดยใช้สื่อผ่านเกมโดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 4.32$, S.D.=0.76) เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ผู้เรียนมีความพึงพอใจมากที่สุด คือ ผู้เรียนมีทัศนคติที่ดีมีความกระตือรือร้นต่อการเรียน อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{x} = 4.53$, S.D.=0.72) รองลงมาคือ เพิ่มความน่าสนใจใฝ่เรียนและสนุกกับการเรียน อยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 4.41$, S.D.=0.82) และน้อยที่สุดคือ ส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถทำงานร่วมกับผู้อื่นได้ อยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 3.89$, S.D.=0.75) ตามลำดับ

สรุปและอภิปรายผลการวิจัย

จากการศึกษาในครั้งนี้ มีจุดมุ่งหมายเพื่อการศึกษาผลสัมฤทธิ์ของการจัดการเรียนรู้โดยใช้สื่อผ่านเกม วิชาหลักเศรษฐศาสตร์ด้วยการเรียนรู้ใช้ผ่านเกมแอปพลิเคชันเกมนักลงทุนหุ้น (Expert Option) และผลการจัดการเรียนรู้ผ่านเกมที่มีต่อการเรียนรู้ของผู้เรียน มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาหลักเศรษฐศาสตร์สูงกว่าเมื่อเทียบกับการเรียนการสอนรูปแบบปกติ อย่างมีระดับนัยสำคัญที่ระดับ 0.05 ทั้งนี้เนื่องจากนักศึกษาที่ได้รับการจัดการเรียนรู้ผ่านเกม มีโอกาสรับความรู้ด้านวิชาการในรายวิชาหลักเศรษฐศาสตร์เข้ากับการจำลองสถานการณ์

ที่เกิดขึ้น เพื่อวิเคราะห์แนวโน้มสถานการณ์ ข่าวสารส่งเสริมให้เกิดทักษะ และกระบวนการตัดสินใจจากการเรียนรู้ผ่านเกมซึ่งผู้เรียนจะมีการเปรียบเทียบระดับการตัดสินใจที่ผ่านมาและบททวนเนื้อหาของบทเรียนเพื่อพิชิตภารกิจของตนเองซึ่งแสดงให้เห็นว่าการเรียนรู้ผ่านเกมช่วยกระตุ้นให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้เพิ่มขึ้น จึงส่งผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษาต่อการเรียนรู้ผ่านเกมมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาหลัก เศรษฐศาสตร์ สอดคล้องกับงานวิจัยของ ศานต์ พานิชิติและคณะ (2560) ศึกษาผลสัมฤทธิ์ของการจัดการเรียนรู้ผ่านในวิชาระบบเครือข่ายคอมพิวเตอร์โดยใช้สื่อการเรียนรู้ผ่านเกม ให้กับนักศึกษาหลักสูตรครุศาสตรบัณฑิต สาขาการงานอาชีพและเทคโนโลยี คณะเทคโนโลยีการเกษตรและเทคโนโลยีอุตสาหกรรมมหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์ พบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษาในการเรียนรู้โดยใช้สื่อผ่านเกมสูงกว่ากับการเรียนการสอนรูปแบบปกติอย่างมีระดับนัยสำคัญที่ระดับ 0.05 ($t=3.174, p<0.05$) และเจตคติต่อการเรียนรู้ผ่านเกมในวิชาระบบเครือข่ายคอมพิวเตอร์โดยใช้สื่อการเรียนรู้ผ่านเกมสูงกว่ากับการเรียนการสอนรูปแบบปกติอย่างมีระดับนัยสำคัญที่ระดับ 0.05 และยังสอดคล้องกับงานวิจัยของราตรี สุภาเฮียง และวชิระ อินทร์อุดม (2557) ศึกษาการพัฒนาเกมการสอนบนเว็บ เรื่องการสื่อสารข้อมูล สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนขอนแก่นวิทยายน 2 พบว่า มีค่าประสิทธิภาพ 82.44/ 83.11 มีคะแนนทดสอบหลังเรียน สูงกว่าคะแนนทดสอบก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ 0.05 และนักเรียนที่เรียนด้วยเกมการสอนบนเว็บ เรื่องการสื่อสารข้อมูล มีความพึงพอใจในระดับมากที่สุดต่อการเรียนรู้ รองลงมาคือ การนำเสนอเกมตัวอักษรและข้อความชัดเจน เหมาะสม คำแนะนำและวิธีการใช้เกมเข้าใจง่าย ตามลำดับ

ผลการจัดการการเรียนรู้โดยใช้สื่อผ่านเกมต่อผู้เรียนเมื่อพิจารณารายด้านโดยเฉลี่ยอยู่ในระดับมากเกือบทุกด้าน ได้แก่ ด้านความกระตือรือร้นต่อการเรียน ด้านเพิ่มความน่าสนใจใฝ่เรียนและสนุกกับการเรียน ด้านความคิดสร้างสรรค์ ด้านการทำงานอย่างมีเหตุผล ตามลำดับเกิดจากกิจกรรมแผนการสอนโดยใช้สื่อการเรียนรู้ผ่านเกม ผู้เรียนได้มีบทบาทปฏิบัติหน้าที่ลงทุน และวิเคราะห์แนวโน้มตลาดหุ้นที่มีความผันผวน ต้องประสานความรู้ด้านทฤษฎีสู่การปฏิบัติตามนโยบายการเงินการลงทุน สถานการณ์เศรษฐกิจจำลองที่เกิดขึ้น ทั้งนี้แต่ละภารกิจจะมีระดับความยากที่แตกต่างกัน เมื่อหลังเสร็จสิ้นภารกิจผู้เรียนจะได้รับผลตอบแทนจากเงินลงทุนในเกมนักลงทุนหุ้น (Expert Option) มากน้อยแตกต่างกันจากการวิเคราะห์สถานการณ์ตลาดหุ้น ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของเดชดนัย จุ้ยชุมและคณะ (2558) การพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเรื่อง ทักษะการคิดของนักศึกษาในรายวิชาทักษะการคิด ปีการศึกษา 2558 ด้วยการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วมพบว่า พฤติกรรมการเรียนของนักศึกษาหลังการเรียนรู้ดีขึ้นทั้งในด้านการทำงานเป็นกลุ่ม การแสดงความคิดเห็น การแสดงออกเพื่อสะท้อนความคิดเห็นร่วมกัน มีความพึงพอใจในระดับมากที่สุดต่อความกล้าแสดงออกมากขึ้น รองลงมาคือ การเรียนการสอนแบบมีส่วนร่วมมีความน่าสนใจ รู้สึกสนุกสนานกับการเรียนและส่งเสริมกระบวนการคิด วิเคราะห์ แก้ปัญหาได้ด้วยตนเองอีกทั้งยังสอดคล้องกับงานวิจัยของกฤตณัย ชุมวุฒิสักดิ์และลัดดา ศิลาน้อย (2558) มีการใช้รูปแบบการสอนด้วยเกมเพื่อพัฒนาเจตคติความเป็นพลเมืองดีตามวิถีประชาธิปไตยพบว่าผู้เรียนสามารถแสดงพฤติกรรมในด้านที่พึงประสงค์มีการแสดงออกถึงเจตคติที่ดีของผู้เรียนที่สูงขึ้น

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะทั่วไป

1.1 ควรมีวิธีการประเมินผลผู้เรียนที่หลากหลาย เช่น แบบวัดภาคปฏิบัติ ทดสอบย่อย สังเกตพฤติกรรมและตรวจงานศึกษาการมีส่วนร่วม กิจกรรมกลุ่มในชั้นเรียน เป็นต้น เพราะงานวิจัยนี้ใช้วิธีการประเมินผลผู้เรียนน้อยทำให้ได้ผลการประเมินผู้เรียนไม่ครอบคลุมทุกมิติ

1.2 ผู้สอนควรทำบันทึกพฤติกรรมของผู้เรียนและผู้เรียนควรบันทึกสิ่งที่ผู้เรียนได้เรียนรู้พฤติกรรม การเรียนและปัญหาของผู้เรียนในการเล่นเกมน เพื่อเป็นการสรุปผลหลังเรียน และทำให้ผู้เรียนได้ตระหนักถึงวัตถุประสงค์ในการเล่นเกมน ผู้สอนได้นำผลมาปรับปรุง และแก้ไขปัญหาในกิจกรรมการเรียน การสอนเนื่องจากงานวิจัยนี้กำหนดเวลาในการจัดทำแผนกิจกรรมการสอนเท่านั้นและไม่ได้กำหนดเวลาในการบันทึกพฤติกรรม

1.3 ผู้สอนต้องใช้เวลาผู้เรียนในการคิดหาคำตอบในกิจกรรมการเรียนรู้ เป็นเวลามากกว่า การตอบคำถามทั่วไปเพราะผู้เรียนต้องใช้เวลาในการคิดวิเคราะห์อย่างลึกซึ้ง และต้องมีวิจรรย์ญาณ ในการตอบคำถามไม่ควรถามแล้วต้องการคำตอบ ในทันทีโดยไม่ให้เวลาผู้เรียนในการคิดหาคำตอบจะทำให้เกิดความผิดพลาดในการตอบคำถามและทำให้ การประเมินผลผู้เรียนของงานวิจัยนี้ต้องทำการทดสอบ อีกครั้ง

เอกสารอ้างอิง

กฤตณัย ชุมวุฒิกักดิ์ และลัดดา ศิลาน้อย. (2558). การพัฒนาทักษะการคิดวิเคราะห์และเจตคติต่อความเป็นพลเมือง ตามวิถีประชาธิปไตย หน่วยการเรียนรู้เรื่องพลเมืองตีตามวิถีประชาธิปไตย รายวิชา ส 15101 สังคมศึกษา 5 ระดับ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โดยใช้รูปแบบการสอนด้วยโปรแกรม (Gam-based-learning). วารสารศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น, 38(2), 117-185.

1.4 กติกาการเล่นเกมน ผู้สอนควร กำหนดเวลาในการเล่นที่ชัดเจนและควบคุมเวลา ให้เป็นไปตามกำหนด เนื่องจากงานวิจัยนี้มีจำนวน ผู้เรียนมากและผู้เรียนแต่ละคนใช้เวลาในการเรียนรู้ ผ่านกิจกรรมเยอะ ผู้สอนจึงควรติดตามผู้เรียนให้เรียนรู้ บทเรียนผ่านเกมทำกิจกรรมการเรียนรู้ที่ได้รับ มอบหมายให้เสร็จตามเวลาและมีความเข้าใจในกติกา การเล่นเกมที่ตรงกัน

2. ข้อเสนอแนะในการทำวิจัย

2.1 ควรเพิ่มขั้นตอนการจัดผู้เรียนเป็นกลุ่ม ตามระดับความสามารถเพื่อทำการศึกษาเปรียบเทียบ ความสามารถในการเรียนรู้และแรงจูงใจของผู้เรียน โดยแบ่งออกเป็นกลุ่มผู้เรียนที่มีความสามารถอยู่ใน ระดับสูง ปานกลางและต่ำ

2.2 ควรศึกษาตัวแปรอื่นที่สามารถนำมาใช้ กับรูปแบบการสอนด้วยเกม ทำให้มีทักษะ ความสามารถด้านต่าง ๆ ของผู้เรียนเพิ่มขึ้น เช่น คุณธรรมจริยธรรม ความเชี่ยวชาญ คิดอย่างมี วิจรรย์ญาณ ทักษะทางสังคม คิดวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสารและการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ เป็นต้น

2.3 การใช้สื่อการเรียนรู้ผ่านเกมโดยผ่าน แอปพลิเคชันเกมนักลงทุนหุ้น (Expert Option) มาใช้ ในการวิจัยครั้งนี้และในงานวิจัยครั้งต่อไปควรเลือก แอปพลิเคชัน บล็อกและเว็บไซต์ประเภทต่าง ๆ เพื่อการศึกษาที่แยกไว้ชัดเจนตามวัตถุประสงค์การวิจัย

- เดชดนัย จุ้ยชุม และคณะ. (2558). การพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเรื่อง ทักษะการคิดของนักศึกษาในรายวิชา
ทักษะการคิด ปีการศึกษา 2558 ด้วยการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วม. วารสารมหาวิทยาลัยราชภัฏวรา
ราชนครินทร์, 3(2), 47-57.
- ทิตนา แคมมณี. (2560). รูปแบบการเรียนการสอน ทางเลือกที่หลากหลาย. ค้นเมื่อ มิถุนายน 14, 2562,
จาก <http://064winitakaekham.blogspot.com/2018/08/064-winita-committee-work-method.html>.
- นรรัตน์ ผืนเขียว. (2561). การจัดการเรียนรู้โดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ. ค้นเมื่อ มิถุนายน 14, 2562, จาก
<https://www.trueplookpanya.com/blog/content/68591/-teaartedu-teaart-teaarttea>.
- ประหยัด จิระวรวงศ์. (2560). นวัตกรรมและเทคโนโลยีสารสนเทศทางการศึกษา. ค้นเมื่อ มิถุนายน 3, 2563,
จาก <https://antawe.wordpress.com/2013/12/30/game-baesd-learning/>
- พิศมัย หาญมงคลพิพัฒน์. (2560). การจัดการเรียนการสอนในรูปแบบเกม. วารสารมหาวิทยาลัยหาดใหญ่, 9(1),
1129-1138.
- ราตรี สุภาเอื้อง และวชิระ อินทร์อุดม. (2555). การพัฒนาเกมการสอนบนเว็บเรื่อง การสื่อสารข้อมูล สำหรับ
นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนขอนแก่นวิทยายน 2. วารสารศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยขอนแก่น, 5(3), 81-86.
- ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ. (2538). เทคนิคการวิจัยทางการศึกษา (พิมพ์ครั้งที่ 4). กรุงเทพมหานคร :
สุวีริยาสาส์น.
- ศานต์ พานิชลิตี และคณะ. (2560). การศึกษาผลสัมฤทธิ์ของการจัดการเรียนรู้ผ่านเกมในวิชาระบบเครือข่าย
คอมพิวเตอร์โดยใช้ Cisco aspire networking academy edition. วารสารวิชาการ มหาวิทยาลัย
เทคโนโลยีราชมงคลสุวรรณภูมิ, 2(1), 79-89.

การสร้างรูปแบบการพัฒนาทักษะการจำคำศัพท์ภาษาอังกฤษ โดยใช้เทคนิคการสอนแบบ Back to the Board ของนักศึกษาสาขาวิชาภาษาอังกฤษ คณะครุศาสตร์มหาวิทยาลัยราชภัฏกาญจนบุรี

THE DESIGN AND DEVELOPMENT OF ENGLISH VOCABULARY MEMORIZATION SKILL USING BACK-TO-THE-BOARD GAME OF EDUCATION ENGLISH-MAJOR STUDENTS IN FACUKTY OF EDUCATION, KANCHANABURI RAJABHAT UNIVERSITY

อนัญญา เอกจัน

คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏกาญจนบุรี

Ananya Ekjeen

Faculty of Education, Kanchanaburi Rajaphat University

Receive : March 27, 2020

Revised: April 27, 2020

Accepted: June 15, 2020

บทคัดย่อ

บทความนี้ศึกษาการสร้างรูปแบบการพัฒนาทักษะการจำคำศัพท์ภาษาอังกฤษ โดยใช้เทคนิคการสอนแบบ Back to the Board เพื่อพัฒนานักศึกษามีความรู้และจำคำศัพท์ภาษาอังกฤษในการเป็นครูสอนวิชาภาษาอังกฤษเพิ่มมากขึ้น จากงานวิจัยเชิงปริมาณเรื่อง การสร้างรูปแบบการพัฒนาทักษะการจำคำศัพท์ภาษาอังกฤษ โดยใช้เทคนิคการสอนแบบ Back to the Board ของนักศึกษาสาขาวิชาภาษาอังกฤษ คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏกาญจนบุรี พบว่า การสร้างรูปแบบการพัฒนาทักษะการจำคำศัพท์ภาษาอังกฤษ โดยใช้เกม Back to the Board ในการประกอบการเรียนการสอนมีประสิทธิภาพสามารถใช้เป็นเกมประกอบการสอนได้ 3 ด้าน คือ การใช้เทคนิคการสอนแบบ Back to the Board ต้องหาค่าประเมินความสอดคล้องจากผู้เชี่ยวชาญมีค่า มากกว่า 0.60 ซึ่งทำให้ด้านผลการเปรียบเทียบผลคะแนนแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์การเรียนรู้คำศัพท์ก่อนเรียนและหลังเรียนคะแนนของนักศึกษาเพิ่มขึ้นหลังเรียนรู้ผ่านเกม Back to the Board ขณะที่ด้านระดับความพึงพอใจของนักศึกษาที่มีต่อเกม Back to the Board ในภาพรวมจะอยู่ในระดับมาก

คำสำคัญ : การสร้างรูปแบบการพัฒนาทักษะทักษะการจำคำศัพท์ เทคนิคการสอนแบบ Back to the Board

ABSTRACT

This quantitative study aimed to design and develop the English vocabulary memorization skill of English-major students in Faculty of Education, Kanchanaburi Rajabhat University, using back-to-the board game. The research found that the model for developing English vocabulary memorization skills using Back to the Board game in teaching and learning was effective in 3 ways: the expert's evaluation of the consistency values was higher than 0.60, the students' post-test scores were higher than their pre-test scores, and the students' overall satisfaction level was high.

Keywords : Design and development of English vocabulary memorization skill, Back to the board teaching techniques

บทนำ

สังคมโลกปัจจุบันนี้มีความเจริญก้าวหน้า และมีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วในด้านต่าง ๆ โดยเฉพาะอย่างยิ่งการสื่อสารได้พัฒนาไปอย่างรวดเร็ว รวมทั้งด้านข้อมูลข่าวสารทางเทคโนโลยี การศึกษาไทย ควรพัฒนาให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลง ดังนั้น การติดต่อสื่อสารกันนั้นจำเป็นต้องมีภาษาเป็นสื่อกลาง เพื่อให้เกิดความเข้าใจในแนวเดียวกัน นอกจากจะใช้ ภาษาในกลุ่มเดียวกันแล้ว คนเราต้องติดต่อสื่อสาร แสดงความเข้าใจกับคนภายนอกกลุ่มอีกด้วย ภาษาอังกฤษจัดเป็นภาษาสากล (International Language) ดังนั้นผู้ที่รู้ภาษาเป็นอย่างดีย่อมเป็นผู้ได้เปรียบในการใช้ภาษาอังกฤษ เพื่อเป็นเครื่องมือ ในการติดต่อสื่อสารแลกเปลี่ยนความรู้ความคิด และ แสวงหาความรู้ในด้านต่างๆ (Ruttanapaitonchai; ITD, 2012) ซึ่งกระทรวงศึกษาธิการได้กำหนดแนวทาง ปรับปรุงภาษาอังกฤษโดยมุ่งให้ผู้เรียนเกิดความเข้าใจ ในการสื่อสารด้วยภาษาอังกฤษ คือ สามารถนำไปใช้ ในการเข้าสู่สังคม และเข้าใจวัฒนธรรมของภาษา (Social Cultural Functions) แล้วสื่อความหมาย ได้ถูกต้องตามหลักภาษา (Cognitive Linguistic

Functions) ดังนั้นการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษจึงประกอบด้วย 4 ทักษะคือ การฟัง การพูด การอ่าน และการเขียน ให้เหมาะสมกับสภาพ ของผู้เรียนและสังคมไทย อย่างไรก็ตามในการเรียน การสอนภาษาอังกฤษหรือภาษาใหม่ใด ๆ ก็ตามความรู้ ในเรื่องคำศัพท์เป็นองค์ประกอบหนึ่งที่มีความสำคัญ มาก (McCarthy, 1997: 73) การจดจำคำศัพท์ได้เป็น องค์ประกอบที่สำคัญในการเรียนรู้ภาษาที่สองเพราะ คำศัพท์มีบทบาทที่สำคัญต่อความสำเร็จในการเรียน ในชั้นเรียน (Krashen & Terrel, 1983: 12) และไม่ได้ ง่ายไปกว่าการเรียนรู้เรื่องไวยากรณ์หรือโครงสร้าง ประโยค ตลอดจนความรู้ในเรื่องวัฒนธรรมของเจ้าของ ภาษา ผู้เรียนส่วนใหญ่มักจะให้ความสนใจในเรื่อง การเรียนรู้คำศัพท์ก่อนเป็นอันดับแรก ทั้งนี้เพราะ คำศัพท์เป็นองค์ประกอบพื้นฐานที่สำคัญส่วนหนึ่ง ในการเรียนภาษาและเป็นสิ่งจำเป็นสำหรับการ เรียนรู้ ทักษะการฟัง พูด และเขียน ซึ่งสามารถช่วยให้สื่อสาร ได้อย่างมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น ดังนั้นการเรียนรู้คำศัพท์ จึงสมควรให้ความสำคัญเทียบเท่ากับองค์ประกอบ การเรียนรู้อื่น ๆ (กรมวิชาการ, 2551: 6) รูปภาพ เกม และปริศนาอักษรไขว้ต่าง ๆ ได้ถูกนำมาดัดแปลง

เพื่อใช้ในการสะกดคำแก่นักเรียน นักศึกษา ซึ่งนักการศึกษาและนักวิจัยได้หันมาใช้เกมการสอน (Academic Game) เป็นสื่อประกอบการเรียนการสอนในห้องเรียนกันมากขึ้น

การใช้เกมประกอบการสอนจะช่วยให้บรรยากาศในการเรียนรู้เป็นไปด้วยความเข้าใจสนุกสนาน รวมทั้งยังช่วยให้นักเรียนเกิดทัศนคติที่ดีต่อวิชาที่เรียนอีกด้วย (จริยาพร ศรีพิทักษ์พลรบ และรุ่งทิพย์ ดาจำง, 2551: 2-3) สื่อเกมที่ใช้ในการเรียนการสอนนั้น นอกจากนักเรียนจะได้เรียนทักษะต่าง ๆ ด้วยตนเองแล้ว เกมทักษะทางภาษาเป็นกิจกรรมที่สอดคล้องกับการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ผู้เรียนเป็นผู้ปฏิบัติ การเรียนในรูปแบบกระบวนการกลุ่ม เรียนรู้ตามหลักธรรมชาติของผู้เรียน อีกทั้งยังสอดคล้องกับ ทฤษฎีปรัชญาคอนสตรัคติวิสต์ (Constructivist) ที่เชื่อว่าความรู้ถูกสร้างขึ้นจากบุคคลแต่ละคนโดยผ่านปฏิสัมพันธ์กับสิ่งแวดล้อม ซึ่งต้องอาศัยองค์ประกอบ 3 ส่วน ได้แก่ ความรู้เดิม ความรู้ใหม่ และกระบวนการด้านสติปัญญา (Cognitive Structure) สร้างองค์ความรู้ทาคความเข้าใจกับประสบการณ์ที่กระทำอยู่มาประยุกต์กับความรู้เดิม และตรงกับแนวความคิดของจอห์น ดิวอี้ (John Dewey) ซึ่งเป็นต้นคิดในเรื่องของ “การเรียนรู้โดยการกระทำ” หรือ “Learning by Doing” (Dewey, 1963 : 21) ดังจะเห็นได้ว่า คำศัพท์มีความสำคัญอย่างยิ่งต่อการพัฒนาทักษะกระบวนการเรียนรู้ในด้านต่างๆ ส่งผลให้เกิดการเรียนรู้อย่างมีประสิทธิภาพ และการที่ผู้เรียนมีความสามารถในการเรียนรู้คำศัพท์ หน้าที่ และการใช้คำศัพท์นั้นได้มากเท่าใดย่อมนำมาใช้ในการพูด การอ่าน การเขียนจนเกิดทักษะการใช้ภาษาที่ดีได้ จึงมีความจำเป็นที่ผู้เรียนควรต้องรู้คำศัพท์ให้ได้ก่อน จึงจะช่วยให้การเรียนรู้ทักษะด้านอื่น ๆ ประสบ

ผลสำเร็จในการสื่อสารได้ตามเป้าหมายของหลักสูตร จากการศึกษาปัญหาและเทคนิควิธีการสอนคำศัพท์ภาษาอังกฤษดังที่ได้กล่าวมาข้างต้น

จากความสำคัญของคำศัพท์ภาษาอังกฤษ ผู้วิจัยได้เล็งเห็นความสำคัญของคำศัพท์ภาษาอังกฤษ จึงหาวิธีให้นักศึกษาจะต้องรู้คำศัพท์ระดับ A1-C2 เป็นระดับคำศัพท์สากลสำหรับครูสอนภาษาอังกฤษทุกคน ผู้วิจัยมีประสบการณ์การสอนกลวิธีการสอนทักษะแบบบูรณาการเป็นรายวิชาเอกบังคับซึ่งเป็นสาระการเรียนรู้ที่มีเป้าหมายสำคัญของการจัดการเรียนรู้ คือ เพื่อให้นักศึกษามีความรู้ทั้ง 4 ทักษะให้มีประสิทธิภาพ และเป็นครูสอนภาษาอังกฤษที่มีประสิทธิภาพ ดังนั้น การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อหาประสิทธิภาพของเกม Back to the Board ในการประกอบการเรียนในรายวิชาที่สอน โดยการดูผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรู้คำศัพท์ก่อนเรียนและหลังเรียนและนักศึกษามีความพึงพอใจต่อการเรียนรู้คำศัพท์ภาษาอังกฤษโดยใช้ Back to the Board เพื่อใช้ประกอบการเรียนการสอนในรายวิชาวิธีการสอนทักษะแบบบูรณาการ โดยใช้เกมเสริมทักษะการฟัง พูดภาษาอังกฤษเป็นวิธีที่เหมาะสมที่จะนำมาใช้สอนการจำคำศัพท์ในหน่วยการเรียนรู้ สามารถนำมาพัฒนาการเรียนรู้คำศัพท์ภาษาอังกฤษให้ผู้เรียนเกิดความสุขสนุกสนานเพลิดเพลินในการจำคำศัพท์เพิ่มพูนมากขึ้น อีกทั้งเพื่อกระตุ้นและเร้าความสนใจของผู้เรียนให้เกิดแรงจูงใจใฝ่เรียนรู้จดจำคำศัพท์ภาษาอังกฤษคงทนเพิ่มพูนมากขึ้น และเป็นครูที่มีประสิทธิภาพต่อการสอนภาษาอังกฤษในสถานการณ์ปัจจุบันที่มุ่งเน้นภาษาอังกฤษให้กับเด็กไทยในการเข้าสู่สากล นอกจากนี้เป็นนวัตกรรมใหม่เพื่อพัฒนาความสามารถการพูดและฟังภาษาอังกฤษของนักศึกษา

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อหาประสิทธิภาพของเกม Back to the Board ในการประกอบการเรียนการสอน

2. เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรู้ คำศัพท์ ภาษาอังกฤษของนักศึกษา สาขาวิชา ภาษาอังกฤษชั้นปีที่ 3 ก่อนและหลังการสอนโดยใช้เกม ประกอบการเรียนการสอน

3. เพื่อศึกษาความพึงพอใจของนักศึกษา สาขาวิชาภาษาอังกฤษชั้นปีที่ 3 ต่อการเรียนรู้คำศัพท์ ภาษาอังกฤษโดยใช้ Back to the Board ประกอบ การเรียนการสอน

ขอบเขตของการวิจัย

ขอบเขตด้านเนื้อหา

หัวใจที่สำคัญ ในด้านเนื้อหาจะมุ่งเน้น ที่การออกแบบสร้างชุดคำศัพท์ระดับ A1-C2 of the Common European Framework of Reference (CEFR) ผู้วิจัยได้โหลดคำศัพท์จากอินเทอร์เน็ต นำมาจัดทำเป็นรูปเล่มเพื่อประกอบในการเล่น เกม Back to the Board ซึ่งนักศึกษาทุกคนมีจะต้องมี คำศัพท์จำนวนประมาณ 13,800 คำต่อ 1 เล่ม ต่อ 1 คน และผู้วิจัยนำมาจัดเป็นชุดเล่นเกม จำนวน 6 ชุด ชุดละ 50 คำโดยแต่ละชุดจะสุ่มคำศัพท์ จากคำศัพท์จำนวน 2,300 คำ จะแบ่งตามการเรียง ตัวอักษรชุดที่ 1 a-c, ชุดที่ 2 c-f, ชุดที่ 3 f-l, ชุดที่ 4 l-p, ชุดที่ 5 p-s, ชุดที่ 6 s-z ผู้วิจัยจะสุ่มคำศัพท์กัน ตั้งแต่ระดับ A1-C2 แต่คำศัพท์จะสุ่มอยู่ในระดับ B2-C2 มากกว่าของในแต่ละชุดเพื่อให้ นักศึกษา ได้คำศัพท์ในระดับยาก เนื่องจากนักศึกษาจะได้ คำศัพท์ในระดับ A1-B1 อยู่แล้วและทำแบบทดสอบ คำศัพท์ก่อนเรียน และ หลังเรียนเพื่อ ประเมิน ประสิทธิภาพการจำคำศัพท์ของนักศึกษา

ขอบเขตประชากร

หน่วยในการวิเคราะห์ครั้งนี้คือ นักศึกษา วิชาภาษาอังกฤษ ภาคปกติ ชั้นปีที่ 3 ภาคการศึกษา ที่ 2 ปีการศึกษา 2560 จำนวน 50 คน ทั้งเพศหญิง และเพศชาย

ขอบเขตด้านระยะเวลา

ในการวิจัยนี้ได้ใช้ระยะเวลาในการศึกษาตลอด ภาคเรียนที่ 2 ของปีการศึกษาข้างต้น กล่าวคือ คิดเป็น เวลาที่ใช้ประมาณ 60 ชั่วโมง หรือ ประมาณ 15 สัปดาห์ สัปดาห์ละ 4 คาบ ในการใช้ชุดคำศัพท์เล่น เกม Back to the Board เป็นทักษะการพูดในการจำ คำศัพท์ภาษาอังกฤษ จะใช้ชุดคำศัพท์เล่นเกม สัปดาห์เว้น 1 สัปดาห์ให้นักศึกษาใช้เวลาในการจำ คำศัพท์ 1 สัปดาห์ คำศัพท์ 6 ชุด ใช้เวลา 6 สัปดาห์ จำนวน 24 ชั่วโมง

วิธีดำเนินการวิจัย

ลำดับต่อไปนี้จะขออธิบายถึงขั้นตอนการวิจัย โดยจะเริ่มชี้ให้เห็นตั้งแต่ การรวบรวมข้อมูลที่เป็น การวิจัยเอกสารเป็นอันดับแรก หลังจากนั้นจะกล่าวถึง การรวบรวมข้อมูลแบบปฐมภูมิจากนักศึกษา ในสาขาวิชาข้างต้น ที่มีรายละเอียดตามขั้นตอนดังนี้

1. การวิจัยเอกสาร

ในขั้นตอนนี้ได้ทำการศึกษาค้นคว้ารวบรวม แนวคิดทฤษฎี ผลงานวิจัย ตลอดจนเอกสารที่เกี่ยวข้อง กับการจัดการเรียนการสอนแบบบูรณาการ และ คำอธิบายรายวิชามาใช้เป็นข้อมูล ที่นำไปสู่จัดทำ และออกแบบสร้างชุดคำศัพท์ระดับ A1-C2 of the Common European Framework of Reference (CEFR) ที่มีคำศัพท์ภาษาอังกฤษที่มุ่งสู่ทักษะ ที่จะก่อให้เกิดความสามารถสำหรับพัฒนานักศึกษา ให้มีความรู้ทางการฟัง การพูด การอ่าน และการ เขียน ที่จะเป็นการบูรณาการทั้ง 4 ทักษะเข้าด้วยกัน

และที่สำคัญคือ ต้องเป็นคำศัพท์ที่สามารถพัฒนา นักศึกษาครูให้มีประสิทธิภาพที่สอดคล้องกับคำอธิบาย รายวิชาของหลักสูตรที่ทำให้นักศึกษามีความสนใจ

2. ขั้นตอนการสร้างเกม

ผู้วิจัยศึกษาหนังสือตำราและเอกสารที่เกี่ยวข้อง เกี่ยวกับเกมและนำข้อมูลที่ศึกษาค้นคว้าคำศัพท์ ภาษาอังกฤษตั้งแต่ระดับ A1-C2 (UEFC) มาสร้าง เป็นเกมใหม่คือ Back to the board โดยการเลือก คำศัพท์คละกันแต่ผู้วิจัยจะเลือกคำศัพท์ที่อยู่ในระดับ B2-C2 ขึ้นไปมากกว่าในระดับ A1-B1 เนื่องจาก คำศัพท์ในระดับ A1-B1 นักศึกษามีความรู้เป็นพื้นฐาน อยู่แล้ว และจัดทำเป็นชุดโดยเป็น Power Point ใส่คำศัพท์ลงในสไลด์ สไลด์ ละ 1 คำ จำนวน 50 สไลด์ ต่อหนึ่งชุด สร้างจำนวน 6 ชุด ชุดละ 50 คำ ในแต่ละ ชุดคำศัพท์ ใช้วิธีสุ่มเฉพาะ เจาะจงจำนวนคำศัพท์ มีจำนวนทั้งหมดประมาณ 13,800 คำ 140 หน้า ๆ ละ ประมาณ 100 คำ ชุดละ 23 หน้า จำนวน 6 ชุด การเล่นเกมใช้คอมพิวเตอร์นำเสนอคำศัพท์ จากโปรแกรม Power-Point เมื่อสามารถดำเนินการ ออกแบบสร้างชุดคำศัพท์ระดับ A1-C2 of the Common European Framework of Reference (CEFR) ทั้ง 6 ชุดได้แล้ว ได้ทำการส่งให้ผู้เชี่ยวชาญ 3 คน ที่มีคุณสมบัติ เช่น มีความเชี่ยวชาญทางด้าน เนื้อหาการจัดทำหลักสูตร การจัดกิจกรรมการเรียน การสอน และด้านเทคโนโลยีทางการศึกษาในการสร้าง เกมประกอบในการเรียนการสอน ทำการประเมินความ สอดคล้องของเนื้อหา (Index of consistency : IOC) โดยเฉพาะในด้านภาษาอังกฤษ

3. การดำเนินการทดลอง

หลังจากนั้นได้นำเกม Back to the board ไปทำ การสอนตามแผนการสอนในรายวิชาทวิวิธีการสอน ทักษะแบบบูรณาการในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2560 ทั้ง 6 ชุดตลอดระยะเวลา 4 เดือน โดยนักศึกษา ที่เรียนทุกคนจะมีเล่มคำศัพท์ในการนำไปฝึกท่องจำ

และหาความหมายของคำศัพท์ อนึ่งก่อนที่จะได้ทำการ สอนเพื่อวัดผลสัมฤทธิ์ของเกม Back to the board ได้ทำการทดสอบความรู้ของนักศึกษาก่อนการใช้เกมนี่ ที่เรียกว่าการทดสอบก่อนการทดลอง (Pre-test) หลังจากนั้นจึงเริ่มการใช้เกมประกอบการสอน ตามลำดับจนจบภาคการศึกษา แล้วทำการวัดและ ประเมินผลในลำดับถัดไปที่เรียกว่าการประเมิน รอบสุดท้าย (Post-test) พร้อมทำแบบสอบถามความ พึงพอใจของของนักศึกษาต่อการเรียนรู้คำศัพท์ ภาษาอังกฤษโดยใช้ Back to the Board

การวิเคราะห์ข้อมูล

เกม Back to the Board ที่ผู้วิจัยนำข้อมูล ที่ได้มาวิเคราะห์มี ขั้นตอนดังนี้

1. วิเคราะห์ ข้อมูล ความ สอด คล้อง (Index of consistency : IOC) ของการสร้างชุด คำศัพท์จากผู้เชี่ยวชาญ โดยการหาค่าความเชื่อมั่น ของเครื่องมือ โดยมีเกณฑ์การให้คะแนนดังนี้

+1 เมื่อแน่ใจว่าเนื้อหาที่มีความสอดคล้อง

0 เมื่อไม่แน่ใจว่าเนื้อหาที่มีความสอดคล้อง

-1 เมื่อแน่ใจว่าเนื้อหาไม่มีความสอดคล้อง

นำแบบประเมินของผู้เชี่ยวชาญมาหาค่าเฉลี่ย ดัชนีความสอดคล้อง (IOC) โดยใช้เกณฑ์ตั้งแต่ 0.5-1.0 (บุญชม ศรีสะอาดและคนอื่นๆ, 2551)

2. วิเคราะห์ข้อมูลการประเมินความพึงพอใจ ของนักศึกษาต่อ เกม Back to the Board โดยใช้หา ค่าเฉลี่ย \bar{x} และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ในแต่ ละด้านกำหนดการแปลความหมายตามแนวคิด ของ เบสต์ (Best, 1990, pp.185-190) แล้วนำเสนอ ในรูปแบบตารางประกอบความเรียง

3. วิเคราะห์ข้อมูลที่เป็นคำตอบจากคำถาม ปลายเปิดนำมาสรุปความต้องการและข้อเสนอแนะ ของผู้ตอบแบบสอบถามเป็นความเรียง

ผลการวิจัย

1. ดั้งที่นำเสนอแล้วข้างต้น การวิจัยนี้มุ่งเน้นที่การได้มาซึ่ง เกม Back to the Board เป็นชุดคำศัพท์ภาษาอังกฤษระดับ A1-C2 เป็นเอกสารประกอบการสอนที่มีความเชื่อมั่นและมีประสิทธิภาพที่จะนำไปใช้จริงกับนักศึกษา ดังนั้น ก่อนที่จะนำไปใช้ในการเรียนและการสอน ได้ส่งเกม Back to the Board เป็นชุดคำศัพท์คำศัพท์ภาษาอังกฤษระดับ A1-C2 ประกอบในการเรียนการสอนในรายวิชาการวิธีการสอนทักษะแบบบูรณาการ ไปให้ผู้เชี่ยวชาญด้านการออกแบบสร้างเกมทางเทคโนโลยีการศึกษา การจัดทำหลักสูตรและจัดกิจกรรมการเรียนการสอน โดยเฉพาะภาษาอังกฤษ ทำการประเมินด้านเนื้อหา ที่กล่าวได้ว่ามีเนื้อหาเหมาะสมและสอดคล้องกับคำอธิบายรายวิชา โดยคะแนน Index of consistency : IOC อยู่ที่ระดับ 0.80 หลังจากนั้นจึงนำชุดคำศัพท์ทั้ง 6 ชุดที่ประกอบด้วย ชุดที่ 1 คำศัพท์จากตัวอักษร a-c จำนวน 50 คำที่สุ่มมาจากคำศัพท์ทั้งหมด 2,300 คำ ชุดที่ 2 คำศัพท์จากตัวอักษร c-f จำนวน 50 คำที่สุ่มมาจากคำศัพท์ทั้งหมด 2,300 คำ ชุดที่ 3 คำศัพท์จากตัวอักษร f-l จำนวน 50 คำที่สุ่มมาจากคำศัพท์ทั้งหมด 2,300 คำ ชุดที่ 4 คำศัพท์จากตัวอักษร l-p จำนวน 50 คำที่สุ่มมาจากคำศัพท์ทั้งหมด 2,300 คำ ชุดที่ 5 คำศัพท์จากตัวอักษร p-s จำนวน 50 คำที่สุ่มมาจากคำศัพท์ทั้งหมด 2,300 คำ และชุดที่ 6 คำศัพท์จากตัวอักษร s-z จำนวน 50 คำที่สุ่มมาจากคำศัพท์ทั้งหมด 2,300 คำ ไปใช้จริงกับนักศึกษาที่เป็นกลุ่มเป้าหมายที่ได้ข้อค้นพบที่น่าสนใจ

2. แบบทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียนเป็นแบบทดสอบเกี่ยวกับคำศัพท์ที่สุ่มมาจากชุดคำศัพท์จำนวน 6 ชุดจำนวน 80 ข้อและแบบทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียนเป็นแบบทดสอบที่เหมือนกันนำไปใช้กับนักศึกษาและนำมาวิเคราะห์ข้อมูลคะแนนก่อนการเรียนและหลังเรียน พบว่าคะแนนก่อนการ

เรียนมีค่าเฉลี่ยอยู่ที่ 22.8 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 7.35 ซึ่งค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานค่อนข้างมากแสดงว่ามีการกระจายตัวไม่มากมีการเกาะกลุ่มกัน และคะแนนหลังการเรียนรู้ผ่านเกม Back to the Board มีค่าเฉลี่ยอยู่ที่ 72.04 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 4.64 ซึ่งค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานค่อนข้างมากแต่น้อยกว่าค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของก่อนการเรียนรู้ผ่านเกม Back to the Board แสดงว่ามีการกระจายตัวมากกว่ามีการเกาะกลุ่มกันน้อยกว่า ซึ่งผลการเปรียบเทียบผลคะแนนแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์การเรียนรู้อำนาจก่อนเรียนและหลังเรียน คะแนนของนักศึกษาเพิ่มขึ้นหลังเรียนรู้ผ่านเกม Back to the Board ผลจากการใช้มีค่าเฉลี่ยต่างอยู่ที่ 49.24 ดังนั้น เกม Back to the Board ใช้ประกอบการเรียนการสอนช่วยพัฒนานักศึกษามีความรู้และจำคำศัพท์ภาษาอังกฤษเพิ่มมากขึ้น

3. ผู้วิจัยได้พิจารณาข้อมูลผลการวิเคราะห์ข้อมูลด้านระดับความพึงพอใจของนักศึกษา มีประเด็นคำถามจำนวน 8 ข้อ ผลการวิเคราะห์ข้อมูลด้านระดับความพึงพอใจของนักศึกษา ต่อเกม Back to the Board ในภาพรวมอยู่ในระดับที่มาก กล่าวคือ ได้ผลค่าเฉลี่ย (\bar{x}) = 3.78 และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) = 0.95 ที่หมายความว่าจากประเด็นคำถามของเอกสารต้นแบบมีอยู่ทั้งหมด 8 ข้อ ดังนี้ 1) ผู้เรียนส่วนใหญ่มีความพึงพอใจในระดับมาก คือ ได้ผลค่าเฉลี่ย (\bar{x}) = 3.88 และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) = 0.70 ที่หมายถึง เกม Back to the Board ช่วยพัฒนาการเรียนรู้อำนาจในการสะกดคำศัพท์ 2) ผู้เรียนส่วนใหญ่มีความพึงพอใจในระดับมาก คือ ได้ผลค่าเฉลี่ย (\bar{x}) = 3.90 และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) = 0.76 ที่หมายถึงเกม Back to the Board ช่วยพัฒนาการเรียนรู้อำนาจที่เรื่องความหมายของคำศัพท์ 3) ผู้เรียนส่วนใหญ่มีความพึงพอใจ

ในระดับมาก คือ ได้ผลค่าเฉลี่ย (\bar{x}) = 3.62 และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) = 0.88 ที่หมายถึงเกม Back to the Board ช่วยพัฒนาการเรียนรู้ประเภท หน้าที่ของคำศัพท์ในการแต่งประโยค 4) ผู้เรียนส่วนใหญ่มีความพึงพอใจในระดับมาก คือ ได้ผลค่าเฉลี่ย (\bar{x}) = 3.60 และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) = 1.03 ที่หมายถึง เกม Back to the Board ช่วยนักศึกษาในการเรียนรู้คำศัพท์ภาษาอังกฤษเพิ่มและนานมากขึ้น 5) ผู้เรียนส่วนใหญ่มีความพึงพอใจในระดับมาก คือ ได้ผลค่าเฉลี่ย (\bar{x}) = 3.84 และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) = 1.04 ที่หมายถึง เกม Back to the Board ช่วยสร้างบรรยากาศที่ดีในห้องเรียน 6) ผู้เรียนส่วนใหญ่มีความพึงพอใจในระดับมาก คือ ได้ผลค่าเฉลี่ย (\bar{x}) = 3.88 และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) = 1.12 ที่หมายถึงเกม Back to the Board ช่วยกระตุ้นความสนใจให้นักศึกษา มีความกระตือรือร้นในการเรียนรู้คำศัพท์ 7) ผู้เรียนส่วนใหญ่มีความพึงพอใจในระดับมาก คือ ได้ผลค่าเฉลี่ย (\bar{x}) = 3.78 และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) = 1.00 ที่หมายถึงเกม Back to the Board ช่วยให้นักศึกษามีความสนุกสนานในการเรียนรู้คำศัพท์ 8) ผู้เรียนส่วนใหญ่มีความพึงพอใจในระดับมาก คือ ได้ผลค่าเฉลี่ย (\bar{x}) = 3.72 และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) = 1.03 ที่หมายถึงเกม Back to the Board เหมาะสมกับระดับความรู้ของนักศึกษา คำศัพท์ทั้ง 6 ชุด ผู้เรียนส่วนมากในภาพรวมมีความพึงพอใจในระดับมาก เป็นที่น่าสนใจ คือ ได้ผลค่าเฉลี่ย (\bar{x}) = 3.90 และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) = 0.76 จากประเด็นคำถามในเกม Back to the Board ช่วยพัฒนาการเรียนรู้คำศัพท์เรื่องความหมายของคำศัพท์

สรุปและอภิปรายผลการวิจัย

จากรายละเอียดที่เป็นข้อค้นพบที่สำคัญตามที่ได้บรรยายข้างต้น เพื่อให้สามารถเข้าใจอย่างลึกซึ้งถึงผลที่เกิดขึ้นจากการใช้การสร้างรูปแบบการพัฒนาทักษะการจำคำศัพท์ภาษาอังกฤษ โดยใช้เทคนิคการสอนแบบ Back to the Board กับนักศึกษาในครั้งนี้ จึงจะขอทำการอภิปรายผลและสรุปผลจากการวิจัยไว้ดังนี้

1. การสร้างเกม Back to the Board ในการประกอบการเรียนการสอน เพื่อนำมาทดลองกับกลุ่มตัวอย่างที่มีการสร้างที่ผ่านการทำงานของผู้เชี่ยวชาญทางด้านวัดผลประเมินผลทางเทคโนโลยีทางการศึกษา ผู้เชี่ยวชาญทางด้านรูปแบบการสร้างสื่อทางเทคโนโลยี และผู้เชี่ยวชาญทางด้านเนื้อหา ก่อนนำไปใช้จริง พบว่าการหาประสิทธิภาพของเกม Back to the Board ของผู้เชี่ยวชาญสามารถนำเกมไปใช้พัฒนานักศึกษาในเรื่องการจำคำศัพท์ภาษาอังกฤษได้ การหาค่าประเมินความสอดคล้องจากผู้เชี่ยวชาญมีค่า 0.80 จากการสร้างเกม Back to the Board นี้ผู้วิจัยได้คิดสร้างเกมขึ้นเพื่อพัฒนานักศึกษาในการจำคำศัพท์ภาษาอังกฤษระดับ A1-C2 (UEFC) ซึ่งมีความสำคัญมากในการเป็นครูภาษาอังกฤษที่มีประสิทธิภาพ โดยได้แนวคิดสอดคล้องกับนันทพร ศษศิริพงศ์ (2541 : 79) กล่าวถึงการเลือกคำศัพท์ภาษาอังกฤษ ว่าควรเลือกคำศัพท์ที่เกี่ยวข้องกับประสบการณ์ที่ใกล้ตัวเด็กที่สุด มาสอน หัวใจของการสอนคำศัพท์ อยู่ที่การฝึกซ้ำจนผู้เรียนสามารถนำคำศัพท์ไปใช้ในสถานการณ์ที่ต้องการได้อย่างคล่องแคล่วโดยอัตโนมัติ นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับ แม็กกี้ (Maggi. 1997 : 176-190) และ ศิธร แสงธนู (2541 : 13-14) ได้ให้ความเห็นเกี่ยวกับหลักการในการเลือกคำศัพท์มาสอนนักเรียนดังนี้ 1) คำศัพท์ที่ปรากฏบ่อยๆ (Frequency) หมายถึง คำศัพท์ที่ปรากฏบ่อยในหนังสือ เป็นคำศัพท์ที่นักเรียนต้องรู้จักจึงจำเป็นต้องนำมาสอนเพื่อให้นักเรียนรู้และใช้ได้อย่างถูกต้อง 2) อัตราความถี่ของคำศัพท์

จากหนังสือต่างๆ สูง (Range) หมายถึง จำนวนหนังสือที่นำมาใช้ในการนับความถี่ ใช้หนังสือจำนวนมากเท่าไร บัญชีความถี่ยิ่งมีคุณค่ามากเท่านั้น เพราะค่าที่จะหามาได้จากหลายแหล่งย่อมมีความสำคัญมากกว่าค่าที่พบเฉพาะในหนังสือเล่มใดเล่มหนึ่งอย่างเดียวนั่นเอง แม้ว่าความถี่ของคำศัพท์ที่พบในหนังสือเล่มนั้นจะมีมากก็ตาม 3) สถานการณ์หรือสภาวะในขณะนั้น (Availability) คำศัพท์ที่เลือกมาใช้ไม่ได้ขึ้นอยู่กับความถี่เพียงอย่างเดียว ต้องพิจารณาถึงสถานการณ์ด้วย เช่น คำว่า blackboard ถ้าเกี่ยวกับห้องเรียนครูต้องใช้คำนี้ แม้จะเป็นคำที่ไม่ปรากฏบ่อยที่อื่น 4) คำที่ครอบคลุมคำได้หลายอย่าง (Coverage) หมายถึง คำที่สามารถครอบคลุมความหมายได้หลายอย่างหรือสามารถใช้คำอื่นแทนได้ 5) คำที่เรียนรู้ได้ง่าย (Learn ability) หมายถึง คำที่สามารถเรียนรู้ได้ง่าย เช่น คำที่คล้ายกับภาษาเดิม มีความหมายชัดเจน สั้น จำง่าย ดังนั้น ผู้วิจัยได้สร้างเกมที่สามารถใช้คำศัพท์ภาษาอังกฤษจำนวนมากได้เพื่อให้เกมตรงกับการพัฒนาใช้งานมากที่สุด สร้างประโยชน์สุดกับการพัฒนาการศึกษาศาสาวิชาภาษาอังกฤษ การสร้างเกมเป็นสื่อที่ทำให้เกิดความสุขสนุกสนานเพลิดเพลิน ช่วยฝึกทักษะต่างๆ เพราะเกมเป็นกิจกรรมที่นักเรียนกระทำด้วยตนเอง เด็กได้เรียนรู้จากประสบการณ์ตรงในการเล่นอาจมีผู้เล่น 2 คน หรือ มากกว่า 2 คน ก็ได้ในการนำเกมมาใช้สำหรับการเรียนการสอน ซึ่งครูผู้สอนทำได้หลายวิธี อาจมีการแข่งขันหรือไม่มีก็ได้แต่ต้องมีกติกาการเล่นที่กำหนดไว้ให้ชัดเจนในการควบคุมการเล่น แต่ไม่ต้องมีกฎระเบียบมากนักสามารถใช้เป็นแรงจูงใจนักเรียนให้นักเรียนมีความต้องการเรียนในวิชานั้น เพื่อผ่อนคลายความเครียด อีกทั้งยังส่งเสริมพัฒนาการทั้งในด้าน ร่างกาย อารมณ์ สังคม สติปัญญา ในขณะเดียวกันก็สามารถนำเอาแนวคิดจากการเล่นเกมไป วิเคราะห์วิจารณ์ เพื่อให้เกิดการเรียนรู้ต่อไป โดยผู้วิจัยได้แนวคิดสอดคล้องกับ

กำพล ดำรงค์วงศ์ (2555: 11) ได้ให้คำนิยามของเกมว่าเป็นสิ่งที่ทำให้เกิดการเรียนรู้ที่ดีสำหรับนักเรียน เพราะเกมเป็นกิจกรรมที่นักเรียนกระทำด้วยตนเอง การใช้เกมจึงเป็นประสบการณ์ตรงที่นักเรียนได้รับการสัมผัสด้วยประสาทสัมผัสทั้ง 5 ซึ่งจะช่วยให้ นักเรียนเกิดการเรียนรู้ที่ดีที่สุดมีความคิดริเริ่ม เกิดจินตนาการอันเป็นการแสดงถึงความก้าวหน้าทางระดับสติปัญญาของนักเรียน ซึ่งงานวิจัยนี้ได้สอดคล้องกับ ฌีญวราพร เปลี่ยนปราณ (2558) การเรียนรู้คำศัพท์ภาษาอังกฤษโดยใช้เกมประกอบการสอนของนักเรียนชั้น ประถมศึกษาปีที่ 6 ผลการวิจัยสรุปได้ว่า แผนการเรียนรู้คำศัพท์ภาษาอังกฤษโดยใช้เกมประกอบของนักเรียนชั้น ประถมศึกษาปีที่ 6 มีประสิทธิภาพเท่ากับ 70.08/95.17 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนดไว้ คือ 70/70 2) ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรู้คำศัพท์ภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้น ประถมศึกษาปีที่ 6 หลังใช้วิธีสอนโดยใช้เกมประกอบ สูงกว่าก่อนการทดลอง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และมีร้อยละความก้าวหน้าเท่ากับ 25.08 และ 3) ความพึงพอใจของนักเรียนชั้น ประถมศึกษาปีที่ 6 ที่มีต่อการเรียนรู้คำศัพท์ภาษาอังกฤษโดยใช้เกมประกอบ โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายข้อพบว่าข้อที่มีค่าเฉลี่ยอยู่ในสูงสุดได้แก่ นักเรียนมีความเข้าใจบทเรียนมากขึ้น เมื่อเรียนโดยใช้เกมประกอบ รองลงมาคือ นักเรียนชื่นชอบและให้ความร่วมมือกับครูสอนภาษาอังกฤษที่ให้เล่นเกมประกอบการเรียนรู้คำศัพท์ภาษาอังกฤษ และนักเรียนในกลุ่มให้ความร่วมมือในการทำกิจกรรมเป็นอย่างดี นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับ บุษรีย์ ฤกษ์เมือง (2552) การใช้เกมคำศัพท์ภาษาอังกฤษเพื่อพัฒนาการเรียนรู้คำศัพท์ภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้น ประถมศึกษาปีที่ 4 ผลการศึกษาพบว่า 1) นักเรียนที่เรียนโดยใช้เกมคำศัพท์ประกอบการเรียนการสอน มีคะแนนเฉลี่ยทักษะคำศัพท์ภาษาอังกฤษสูงกว่า

ร้อยละ 70 2) นักเรียนมีความรู้สึกชอบในกิจกรรม เกมคำศัพท์ที่ใช้ประกอบการสอนในระดับขอบมาก ทุกเกม

2. การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรู้ คำศัพท์ภาษาอังกฤษก่อนและหลังการสอนโดยใช้เกม ประกอบการเรียนการสอน ผู้วิจัยได้ศึกษาการทำ แบบทดสอบวัดและประเมินผลการเรียนรู้ โดยทั้งนี้ แบบทดสอบได้ผ่านการพิจารณาจากผู้เชี่ยวชาญ มาเรียบร้อยแล้ว ผู้วิจัยได้ทำการบันทึกคะแนน ก่อนและหลังทำการเรียนรู้ผ่านเกม Back to the Board เพื่อนำมาเปรียบเทียบผล พบว่า คะแนนหลัง เรียนมีค่าสูงกว่าคะแนนก่อนเรียนมากผลต่างคะแนน ระหว่างก่อนและหลังเรียนเกินครึ่ง ทั้งนี้ด้วยเหตุผล ที่นักศึกษาเล่นเกมโดยการพูดใบ้คำความหมาย เป็นภาษาอังกฤษจึงทำให้นักศึกษามีการพัฒนาคำศัพท์ เพิ่มขึ้นซึ่งงานวิจัยได้สอดคล้องกับจริยาพร ศรีพิทักษ์ พลรบ และรุ่งทิพย์ ดาจำง (2551) ได้ศึกษาการ เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์การเรียนรู้คำศัพท์ภาษาอังกฤษ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ที่สอนโดยใช้เกม ประกอบและการสอนตามคู่มือครู ผลการวิจัยพบว่า ผลการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์การเรียนรู้คำศัพท์ ภาษาอังกฤษด้วยการสอนโดยใช้เกมประกอบการสอน และการสอนตามคู่มือครูของนักเรียนชั้นประถมศึกษา ปีที่ 4 พบว่า นักเรียนที่ได้รับการสอนโดยใช้เกม ประกอบ การสอนมีผลสัมฤทธิ์การเรียนรู้คำศัพท์ ภาษาอังกฤษสูงกว่านักเรียนที่ได้รับการสอนตามคู่มือ ครู อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .01 เป็นไปตามสมมติฐาน งานวิจัยได้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรู้สูงกว่าก่อนเรียน มากสอดคล้องกับเหิงยีน ถิ ญีอ อี (2556) การใช้เกม คำศัพท์เพื่อพัฒนาการเรียนรู้คำศัพท์ภาษาไทย ของนักศึกษา ชั้นปีที่ 1 ผลการวิจัยสรุปได้ว่า แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรู้ มีประสิทธิภาพ 93.75/93 สูงกว่าเกณฑ์มาตรฐาน ที่ตั้งไว้ 80/80 แสดงว่าการใช้เกมคำศัพท์ประกอบ

การสอนสามารถพัฒนาการเรียนรู้คำศัพท์ภาษาไทยได้ นอกจากนี้โดยภาพรวมจากแบบสอบถามความคิดเห็น ต่อเกมคำศัพท์ของนักศึกษามีค่าคะแนนเฉลี่ยอยู่ใน ระดับขอบมาก (4.4) แสดงให้เห็นว่าเกมคำศัพท์ ช่วยพัฒนาการเรียนรู้คำศัพท์ได้อย่างมีประสิทธิภาพ นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับงานวิจัยต่างประเทศกับ พิน เตอร์ (Pinter, 2015: 710 – A) ได้ศึกษา เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ ทางการสะกดคำที่สอนโดยใช้ เกมการศึกษา และสอนโดยตำรากับนักเรียนระดับ 3 ในเพนซิลวาเนีย จำนวน 94 คน โดยได้ศึกษา เกี่ยวกับมโนภาพและความสามารถในการจดจำ ผลการทดลอง พบว่า 1) กลุ่มที่ใช้เกมการศึกษา มีคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการสะกดคำสูงกว่ากลุ่มที่สอน ตามตำรา 2) นักเรียนหญิง และนักเรียนชายในกลุ่ม ที่ใช้เกมการศึกษา มีผลสัมฤทธิ์ทางการ สะกดคำ สูงกว่ากลุ่มที่เรียนตามตำรา 3) กลุ่มที่ใช้เกมการศึกษา มีความคงทนในการจำสูงกว่ากลุ่มที่สอนตามตำรา 4) นักเรียนที่มีสติปัญญาปานกลางและต่ำในกลุ่ม การใช้เกมการศึกษามีผลสัมฤทธิ์ทางการสะกดคำ สูงกว่ากลุ่มที่เรียนตามตำรา 5) เด็กผู้หญิงมีมโนภาพ แห่งตนในการร่วมมือมากกว่าเด็กชาย และวอลลิง (Walling, 2015) ได้ศึกษาผลการเรียนโดยใช้เกม การศึกษาเป็นสื่อขั้นต้นกับ การสอน ผลการการวิจัย พบว่า กลุ่มนักเรียนที่ใช้เกมเป็นสื่อการสอนทุกชั้นตอน มีผลสัมฤทธิ์ การเรียนสูงกว่ากลุ่มนักเรียนกลุ่มอื่น

3. ด้านความพึงพอใจของนักศึกษาต่อเกม Back to the Board ของนักศึกษาสาขาวิชาภาษาอังกฤษ จากการศึกษาพบว่า นักศึกษาสาขาวิชาภาษาอังกฤษ มีระดับความพึงพอใจต่อเกม Back to the Board โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ผู้วิจัยได้วิเคราะห์จากผล ที่นักศึกษามีความพึงพอใจต่อเกมในแต่ละประเด็น ของเกม Back to the Board ที่นักศึกษามีความ พึงพอใจมากที่สุดคือ เกม Back to the Board ช่วยพัฒนาการเรียนรู้คำศัพท์เรื่องความหมาย

ของคำศัพท์ทั้งนี้อาจเป็นเพราะนักเรียนได้เล่นเกม โดยการบอกความหมายเหมือนและตรงข้าม เป็นส่วนใหญ่ และในส่วนประเด็นที่นักศึกษาพึงพอใจ น้อยที่สุดคือ เกม Back to the Board ช่วยนักศึกษ การเรียนรู้คำศัพท์ภาษาอังกฤษเพิ่มและนานมากขึ้น ทั้งนี้อาจเป็นเพราะคำศัพท์มีจำนวนมากเกินไป นอกจากนี้งานวิจัยได้สอดคล้องกับ สุภาชิต พาณยง (2555) ได้ศึกษาการพัฒนาทักษะการอ่านและการ เขียนภาษาอังกฤษโดยใช้เกมการศึกษา สำหรับ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนสวนรัษฎวิทยา กรุงเทพมหานคร ผลการวิจัยพบว่านักเรียนมีความ

พึงพอใจต่อการเรียนภาษาอังกฤษโดยใช้เกมการศึกษา อยู่ในระดับมาก

ข้อเสนอแนะ

ควรมีการลดจำนวนคำศัพท์ลงเพื่อให้นักศึกษา สามารถจำคำศัพท์ได้นานและมีเวลามากขึ้นในการจำ คำศัพท์ นอกจากนี้ ควรลดคำศัพท์ในแต่ละชุด ให้มีจำนวนน้อยลงและทำการแข่งขัน 2 รอบ ในรอบ ที่สองจะเป็นคำศัพท์ที่เข้ามาแล้วในรอบแรกแต่จะไม่ เจอคำศัพท์ชุดเดิมเพื่อให้นักศึกษาตั้งใจดูคำศัพท์ ที่เพื่อนไปและจำในการทำคะแนนรอบที่สอง

เอกสารอ้างอิง

กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ. (2551). **หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544**. กรุงเทพฯ: วัฒนาพานิช.

กำพล ดำรงวงศ์. (2535). “เกม”. **วารสารกองทุนสงเคราะห์**, 5(39) : 11.

จริยาพร ศรีพิทักษ์พลรบ และรุ่งทิพย์ ดาจำง. (2550). การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์การเรียนรู้คำศัพท์ ภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ที่สอนโดยใช้เกมประกอบและสอนตามคู่มือครู. การค้นคว้าอิสระศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาภาษาอังกฤษ มหาวิทยาลัยนเรศวร.

ณัฐวราพร เปลี่ยนปราน. (2558). การเรียนรู้คำศัพท์ภาษาอังกฤษโดยใช้เกมประกอบการสอนของนักเรียน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนวัดทุ่งน้อย อำเภอกุยบุรี จังหวัดประจวบคีรีขันธ์. วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาภาษาอังกฤษ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัย ราชภัฏเพชรบุรี.

นันทพร คชศิริพงษ์. (2540). การศึกษาเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์และความคงทนในการเรียนรู้คำศัพท์ ภาษาอังกฤษระดับมัธยมศึกษาปีที่ 1 โดยการใช้แบบฝึกหัดมีเกมและไม่มีเกมประกอบ. วิทยานิพนธ์ปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาหลักสูตรและการสอน บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยขอนแก่น.

บุษรีย์ ฤกษ์เมือง. (2552). การใช้เกมคำศัพท์ภาษาอังกฤษเพื่อพัฒนาการเรียนรู้คำศัพท์ภาษาอังกฤษของนักเรียน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียน บุรารักษ์. วิทยานิพนธ์ปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการสอน ภาษาอังกฤษในฐานะภาษาต่างประเทศ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.

ศิธร แสงธนู และคิด พงศทัต. (2546). **คู่มือครูภาษาอังกฤษภาคทฤษฎีและปฏิบัติ (พิมพ์ครั้งที่ 7)**. กรุงเทพฯ: ไทยวัฒนาพานิช.

- สุภาจิต พานยง. (2555). การพัฒนาทักษะการอ่านและการเขียนภาษาอังกฤษโดยใช้เกมการศึกษาสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนสวนรัฐวิทยากรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์ศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- เหงียน, ถิ หลือ อี้. (2556). การใช้เกมคำศัพท์เพื่อพัฒนาการเรียนรู้คำศัพท์ภาษาไทยของนักศึกษาชั้นปีที่ 1 มหาวิทยาลัยสังคมศาสตร์และมนุษยศาสตร์. นครโฮจิมินห์ วิทยานิพนธ์ สาธารณรัฐสังคมนิยมเวียดนาม. มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- อนัญญา เอกจัน. (2561). การสร้างรูปแบบการพัฒนาทักษะการจำคำศัพท์ภาษาอังกฤษ โดยใช้เทคนิคการสอนแบบ Back to the Board ของนักศึกษาศาสาวิชาภาษาอังกฤษ. คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏกาญจนบุรี.
- Dewey, J. (1963). *Experience and Education*. New York: Collier Books.
- Krashen, S. D. & Terrel, T. D. (1983). *The Natural Approach*. Oxford : Pergamon Press.
- McCarthy, B. (1997). *A tale of four learner: 4 MAT learning styles* . Eric Accession : NISC Discover Report, 46-51.
- Ruttanapaitonchai, J. (2012). Towards AEC : Is ASAN Language necessary?. Retrieved September 4 , 2012 , from <https://www.bangkokpost.com/learning/news/1124161/maybe-aec-should-stand-for-asean-english-competence>.

การศึกษาระบบให้คำปรึกษาแก่นักศึกษาระดับปริญญาตรีของสถาบันอุดมศึกษาเอกชน แห่งหนึ่งในประเทศไทย

A STUDY OF THE CONSULTING SYSTEM FOR UNDERGRADUATE STUDENTS IN A PRIVATE HIGHER EDUCATION INSTITUTION IN THAILAND.

สาคร สมเสริฐ¹⁾, เกวรินทร์ ฉันทนะสุขศิลป์²⁾, วรัญญา มหาจันทการ³⁾, พิชญา ตียะรัตนาชัย⁴⁾

^{1),2),3),4)} คณะศิลปศาสตร์ สถาบันการจัดการปัญญาภิวัฒน์

Sakorn Somsert¹⁾, Kelvarin Chantanasuksilpa²⁾, Waranya Mahajuntakarn³⁾, Pitchaya Tiyarattanachai⁴⁾

^{1),2),3),4)} Faculty of Liberal Arts, Panyapiwat Institute of Management

Receive : March 23, 2020

Revised: April 10, 2020

Accepted: May 21, 2020

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาความต้องการขอรับคำปรึกษาของนักศึกษาระดับปริญญาตรีของสถาบันอุดมศึกษาเอกชนแห่งหนึ่งในประเทศไทย และ 2) เพื่อศึกษาและสังเคราะห์ระบบให้คำปรึกษาแก่นักศึกษาระดับปริญญาตรีสถาบันอุดมศึกษาเอกชนแห่งหนึ่งในประเทศไทยโดยใช้การวิจัยแบบผสม ระหว่างการวิจัยเชิงปริมาณ กับการวิจัยเชิงคุณภาพ

โดยการวิจัยเชิงปริมาณ มีกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 790 คนซึ่งได้มาจากการสุ่มโดยอาศัยหลักความน่าจะเป็นทางสถิติ เก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสอบถาม วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติเชิงพรรณนา ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ส่วนการวิจัยเชิงคุณภาพมีกลุ่มตัวอย่างหรือผู้ให้ข้อมูลหลัก จำนวน 30 คน ซึ่งได้มาจากการเลือกแบบเฉพาะเจาะจง เก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้การสัมภาษณ์เชิงลึก วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้การวิเคราะห์แบบอุปนัย และการวิเคราะห์จำแนกชนิดข้อมูล

ผลการวิจัยพบว่า 1) ภาพรวมของนักศึกษาระดับปริญญาตรีของสถาบันอุดมศึกษาเอกชนแห่งหนึ่งในประเทศไทยมีความต้องการขอรับคำปรึกษาจากสถาบัน “ระดับต้องการมาก” ครอบคลุม 3 ด้าน คือ ด้านวิชาการ ด้านการฝึกปฏิบัติงาน และด้านการใช้ชีวิต คิดเป็นค่าเฉลี่ย 3.83 โดยมีความต้องการขอรับคำปรึกษาด้านการฝึกปฏิบัติงานมากที่สุด คิดเป็นค่าเฉลี่ย 3.96 รองลงมาคือ ด้านวิชาการ และด้านการใช้ชีวิต คิดเป็นค่าเฉลี่ย 3.85 และ ร้อยละ 3.67 ตามลำดับ 2) สถาบันมีระบบการให้คำปรึกษาที่มีลักษณะเฉพาะ คือ การให้คำปรึกษาด้านวิชาการและการฝึกปฏิบัติงานที่สอดคล้องกับการจัดการศึกษาแบบ Work-based Education ที่เน้นการเรียนรู้คู่การปฏิบัติจริง และ ระบบการให้คำปรึกษาแก่นักศึกษาที่สอดคล้องกับบริบทของสถาบัน ประกอบด้วย 1. มีระบบให้คำปรึกษาแก่นักศึกษาที่ครอบคลุมด้านวิชาการ ด้านการฝึกปฏิบัติงาน และด้านการใช้ชีวิต 2. ผู้ให้คำปรึกษามีความรู้และทักษะการให้คำปรึกษาแก่นักศึกษา 3. มีหน่วยให้คำปรึกษาแก่นักศึกษาโดยผู้เชี่ยวชาญ 4. หน่วยงานทุกหน่วยงานของสถาบันมีภาระงานด้านการให้คำปรึกษาแก่นักศึกษา 5. นำเทคโนโลยีการสื่อสารที่ทันสมัยมาพัฒนาระบบให้คำปรึกษาแก่นักศึกษา 6. มีพื้นที่และสิ่งแวดล้อมที่เอื้อต่อการให้คำปรึกษาแก่นักศึกษา

7. มีกระบวนการและขั้นตอนการให้คำปรึกษาแก่นักศึกษาที่กระชับ และ 8. มีระบบการประเมินการให้คำปรึกษาแก่นักศึกษาและสะท้อนกลับเพื่อการปรับปรุงแก้ไขที่รวดเร็ว

คำสำคัญ : การให้คำปรึกษา ความต้องการขอรับคำปรึกษา ระบบให้คำปรึกษาแก่นักศึกษา

ABSTRACT

The objectives of this research were: 1) to study undergraduate students' needs for consultation in a private higher education institution in Thailand; and 2) to study and synthesize the consulting system for undergraduate students in a private higher education institution in Thailand. This research combined quantitative and qualitative methods.

For the quantitative study, the sample group of 790 undergraduate students was selected using the probability sampling technique. The research tool was a questionnaire. The descriptive statistics employed for the data analysis included percentage, mean, and standard deviation. For the qualitative study, the sample group of 50 undergraduate students was selected using specific sampling. The research tool comprised in-depth interviews. The data were analyzed by means of analytic induction and typological analysis.

The findings revealed that: 1) In overall, the undergraduate students needed consultation at a "very high" level (3.83) in three aspects: academic matter, internship, and livelihood, with the consultation regarding internship at the highest level (3.96), and the consultation regarding academic matter and regarding livelihood at 3.85 and 3.67 respectively; and 2) The higher education institution provided a specific consulting system in accordance with the work-based education, focusing on practical learning and a context-appropriate consulting system that takes into account the following: 1. A consulting system that covered academic matter, internship, and livelihood, 2. Consultants with the knowledge and skills to provide advice to undergraduate students, 3. A higher education institution that provided a consulting department with professionals to provide consultation to undergraduate students, 4. All departments in the higher education institution with the responsibility to provide consultation to undergraduate students, 5. Modern technology to develop the consulting system for undergraduate students, 6. Suitable areas and environments that supported the consultation for undergraduate students, 7. Concise process and procedure of consultation for undergraduate students, and 8. An evaluation system for undergraduate student to immediately reflect and improve the consulting system.

Keywords : Consulting, Need for Consultation, Consulting System for Undergraduate Students.

บทนำ

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 ได้วางแนวการจัดการศึกษาว่าต้องยึดหลักผู้เรียนทุกคนมีความสามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้ และถือว่าผู้เรียนมีความสำคัญที่สุด กระบวนการจัดการเรียนการสอนต้องส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาตามธรรมชาติและเต็มตามศักยภาพ (พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542) และพระราชบัญญัติการอุดมศึกษา พ.ศ. 2562 ระบุให้สถาบันอุดมศึกษาต้องสร้างเสริมผู้เรียนให้เป็นผู้มีคุณธรรม จริยธรรม และมีความรับผิดชอบต่อตนเอง ครอบครัว ชุมชน สังคม และประเทศ ให้สถาบันอุดมศึกษาจัดให้มีระบบการประกันคุณภาพการศึกษาเพื่อพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาของสถาบันอุดมศึกษา (พระราชบัญญัติการอุดมศึกษา พ.ศ. 2562) และเพื่อให้เป็นไปตามมาตรฐานดังกล่าวคณะกรรมการประกันคุณภาพการศึกษาภายในระดับอุดมศึกษา ได้มีประกาศเรื่อง หลักเกณฑ์และแนวปฏิบัติเกี่ยวกับการประกันคุณภาพภายใน ระดับอุดมศึกษา พ.ศ. 2557 โดยกำหนดให้หลักสูตรมีการควบคุม การดูแล การให้คำปรึกษาวิชาการ และแนะแนวแก่นักศึกษาปริญญาตรี รวมทั้งให้คณะจัดให้บริการให้คำปรึกษาทางวิชาการ และการใช้ชีวิตแก่นักศึกษาในคณะ (สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา, 2560)

นอกจากนี้ยังมีประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง นโยบายที่สถาบันอุดมศึกษาพึงปฏิบัติต่อนักศึกษาโดยให้สถาบันอุดมศึกษาต้องมีระบบที่ทำให้นักศึกษาสามารถได้รับคำแนะนำทั้งด้านความรู้ทางวิชาการและคุณธรรมในการดำเนินชีวิตควบคู่กัน (สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา, 2554)

จะเห็นได้ว่ากฎหมายที่เกี่ยวข้องด้านการอุดมศึกษาดังกล่าวมุ่งหวังให้สถาบันอุดมศึกษาปฏิบัติตามภารกิจหลักโดยเฉพาะอย่างยิ่งการผลิตบัณฑิต การพัฒนานักศึกษา การบริการวิชาการ และอื่น ๆ โดยมุ่งเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ เพื่อให้นักศึกษาหรือผู้เรียนได้สำเร็จการศึกษาตามกำหนด เป็นบัณฑิตที่มีคุณภาพ มีคุณธรรม และเป็นกำลังสำคัญในการพัฒนาประเทศชาติและสังคม

อย่างไรก็ตามแม้สถาบันอุดมศึกษาจะมีกฎมาตรฐาน หรือแนวปฏิบัติด้านการศึกษาอันเป็นเครื่องมือในการเพิ่มพูนความรู้ ทักษะ และประสบการณ์ต่างๆให้แก่ นักศึกษาในช่วงชีวิตที่ศึกษาในมหาวิทยาลัย แต่ก็ยังปรากฏว่าการศึกษาอุดมศึกษาไทยยังคงมีปัญหารู้ได้โดยทั่วไป อาทิ ปัญหาบัณฑิตตกงาน ปัญหานักศึกษาลาออกกลางคัน ปัญหาอันเนื่องมาจากการฝึกงาน ปัญหาการใช้ชีวิต ปัญหาส่วนตัวและสังคม ซึ่งปัญหาที่กล่าวมาชี้ชวนให้เราตั้งข้อสังเกตว่าระบบการศึกษา หลักสูตร กระบวนการเรียนการสอน ระบบให้คำปรึกษาแก่นักศึกษา รวมทั้งกิจกรรมต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นระหว่างที่นักศึกษาอยู่ในมหาวิทยาลัยนั้นมีประสิทธิภาพและประสิทธิผลมากน้อยเพียงใด ถึงเวลาแล้วที่เราจะต้องมาช่วยกันพัฒนาระบบการศึกษาให้ได้คุณภาพมาตรฐาน อย่างน้อยที่สุดในมหาวิทยาลัยควรมีระบบการให้คำปรึกษาแก่นักศึกษาที่ดีและมีประสิทธิภาพ สิ่งนี้จะเป็นสิ่งที่ส่งเสริมและสนับสนุนให้นักศึกษาเรียนรู้และใช้ชีวิตในมหาวิทยาลัยอย่างมีความสุข จนสำเร็จการศึกษาเป็นบัณฑิตที่มีคุณภาพ ด้วยเหตุดังกล่าวจึงเป็นที่มาของงานวิจัยเรื่อง “การศึกษาระบบให้คำปรึกษาแก่นักศึกษาระดับปริญญาตรีของสถาบันอุดมศึกษาเอกชนแห่งหนึ่งในประเทศไทย”

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาความต้องการขอรับคำปรึกษาของนักศึกษาระดับปริญญาตรีสถาบันอุดมศึกษาเอกชนแห่งหนึ่งในประเทศไทย

2. เพื่อศึกษาและสังเคราะห์ระบบให้คำปรึกษาแก่นักศึกษาระดับปริญญาตรีสถาบันอุดมศึกษาเอกชนแห่งหนึ่งในประเทศไทย

ขอบเขตการวิจัย

งานวิจัยนี้ดำเนินการศึกษาความต้องการขอรับคำปรึกษาของนักศึกษารวมทั้งศึกษาและสังเคราะห์ระบบให้คำปรึกษาแก่นักศึกษาของสถาบันอุดมศึกษาแห่งหนึ่งในประเทศไทย โดยกลุ่มประชากร คือนักศึกษา ผู้บริหาร อาจารย์ และบุคลากรที่เกี่ยวข้องกับการให้คำปรึกษาแก่นักศึกษา โดยมีทั้งกลุ่มตัวอย่างเชิงปริมาณ ได้แก่ นักศึกษาปริญญาตรีทุกคณะ จำนวน 790 คน และกลุ่มตัวอย่างเชิงคุณภาพ ได้แก่ ผู้บริหาร อาจารย์ บุคลากรที่เกี่ยวข้องกับการให้คำปรึกษาแก่นักศึกษา และนักศึกษา รวมจำนวน 30 คน งานวิจัยนี้มีระยะเวลาการดำเนินการตั้งแต่เดือนมีนาคม-ธันวาคม 2562 รวม 9 เดือน

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยนี้เป็น การวิจัยแบบผสม (Mixed Method Research) ระหว่างการวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) และการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) โดยมีหลักการพื้นฐาน คือ (1) การวิจัยหนึ่งช่วยสนับสนุนอีกการวิจัยหนึ่ง กล่าวคือ การวิจัยเชิงปริมาณช่วยให้เห็น “ภาพรวม” ของหน่วยที่ศึกษาซึ่งผู้วิจัยจะใช้แบบสอบถาม (questionnaire) เป็น เครื่องมือหลักในการเก็บรวบรวมข้อมูลที่ค่อนข้างไม่ซับซ้อน (simple) หรือ ข้อมูลเกี่ยวกับตัวเลขจากหน่วยศึกษาหรือกลุ่มตัวอย่าง

ขนาดใหญ่ (2) การวิจัยเชิงคุณภาพช่วยให้เห็น “รายละเอียดเฉพาะ” ของหน่วยที่ศึกษา ซึ่งผู้วิจัยจะใช้แบบ สัมภาษณ์ กึ่ง โครงสร้าง (Semi-Structure Interview) และการสนทนากลุ่ม (Focus Group) เป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลที่ละเอียดซับซ้อนหรือข้อมูลเกี่ยวกับการตีความของหน่วยศึกษาหรือกลุ่มตัวอย่างขนาดเล็ก

การเก็บรวบรวมข้อมูล

วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัยนี้มี 2 วิธี คือ การใช้แบบสอบถาม (Questionnaire) ซึ่งเป็นวิธีการเก็บรวบรวมข้อมูลสำหรับการวิจัยเชิงปริมาณ และการสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth Interview) กับ การสนทนากลุ่ม (Focus Group) ซึ่งเป็นวิธีการเก็บรวบรวมข้อมูลสำหรับการวิจัยเชิงคุณภาพ

โดยการใช้แบบสอบถาม (Questionnaire) ผู้วิจัยขออนุญาตเก็บรวบรวมข้อมูล (ทั้งข้อมูลเชิงปริมาณและข้อมูลเชิงคุณภาพ) จากผู้บริหารระดับสูงของสถาบัน จากนั้นกระจายและเก็บรวบรวมแบบสอบถามกับนักศึกษา จำนวน 790 ชุด

การสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth Interview) ผู้วิจัยประสานกับฝ่ายทรัพยากรมนุษย์ ฝ่ายวิชาการ ฝ่ายกิจการนักศึกษา ฝ่ายที่ปรึกษาและพัฒนาอาชีพ นักศึกษา เพื่ออำนวยความสะดวกให้ผู้วิจัยสามารถทำการสัมภาษณ์เจาะลึกผู้ให้ข้อมูลหลัก จำนวน 30 คน ซึ่งการเก็บรวบรวมข้อมูลเชิงคุณภาพนั้นนอกจากผู้วิจัยจะจดบันทึกแล้ว ยังมีการบันทึกเสียงรายละเอียดระหว่างการสัมภาษณ์หรือสนทนาอีกด้วย

การสนทนากลุ่ม (focus group) ภายหลังจากที่มีการเก็บข้อมูลเชิงปริมาณจากแบบสอบถาม และการเก็บข้อมูลเชิงคุณภาพผ่านการสัมภาษณ์เชิงลึกแล้ว เพื่อให้ได้ข้อมูลที่ครบถ้วนและข้อสรุปที่ชัดเจนยิ่งขึ้น ต่อมาผู้วิจัยจะเก็บข้อมูลด้วยการสนทนากลุ่ม (focus group) กับกลุ่มผู้ให้ข้อมูลหลักที่ผู้วิจัยได้เคย

สัมภาษณ์เชิงลึกโดยจะคัดเลือกตามจำนวนที่เหมาะสม และเป็นผู้ที่สามารถให้ข้อมูลผ่านการสนทนากลุ่ม ได้เป็นอย่างดีจำนวน 6 คน

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยนี้มีกระบวนการวิเคราะห์ข้อมูล 2 แบบ คือ การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณ และการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพ โดยการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณ คือ กระบวนการจัดการข้อมูลเพื่อยืนยันความถูกต้องของหลักการบางอย่างด้วยหลักฐานที่เป็นตัวเลขทางสถิติ ซึ่งสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล คือ สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Analysis) ได้แก่ ค่าร้อยละ (Percentage) และค่าเฉลี่ย (Mean) และการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพ คือ กระบวนการจัดการข้อมูลเพื่อทำให้ข้อมูลมีความหมายขึ้นมา เป็นการตีความและเป็นการหาคำอธิบายเชิงทฤษฎีขึ้นมาจากข้อมูล (ชาย โพธิสิตา, 2550) โดยใช้วิธีการวิเคราะห์ข้อมูล 2 รูปแบบ คือ การวิเคราะห์แบบอุปนัย (Analytic Induction) และการวิเคราะห์โดยการจำแนกชนิดข้อมูล (Typological Analysis)

ผลการวิจัย

ผู้วิจัยได้สรุปผลการวิจัยให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ซึ่งมีรายละเอียดสำคัญ ดังนี้

1. ความต้องการขอรับคำปรึกษาของนักศึกษา ระดับปริญญาตรีของสถาบันอุดมศึกษาเอกชนแห่งหนึ่ง ในประเทศไทย

1.1 ความ ต้องการ ขอ รับ คำ ปรึกษา ของนักศึกษาในภาพรวม

โดยภาพรวมแล้วนักศึกษาระดับปริญญาตรีของสถาบันอุดมศึกษาเอกชนแห่งหนึ่ง ในประเทศไทยมีความต้องการขอรับคำปรึกษา “ระดับ ต้องการมาก” ครอบคลุม 3 ด้าน คือ ด้านวิชาการ ด้านการฝึกปฏิบัติงาน และด้านการใช้ชีวิต คิดเป็น

ค่าเฉลี่ย 3.83 และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า นักศึกษาส่วนใหญ่ มีความต้องการขอรับคำปรึกษา ด้านการฝึกปฏิบัติงานมากที่สุด คิดเป็นค่าเฉลี่ย 3.96 รองลงมา คือ ด้านวิชาการ และด้านการใช้ชีวิต คิดเป็นค่าเฉลี่ย 3.85 และค่าเฉลี่ย 3.67 ตามลำดับ และเมื่อพิจารณาในรายละเอียดของความต้องการในแต่ละด้าน พบว่า

1.2 ความ ต้องการ ขอ รับ คำ ปรึกษา ของนักศึกษาด้านวิชาการ

นักศึกษามีความต้องการขอรับคำปรึกษาด้านวิชาการ “ระดับต้องการมาก” คิดเป็นค่าเฉลี่ย 3.85 และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า นักศึกษามีความต้องการขอรับคำปรึกษา “ระดับต้องการมากที่สุด” เกี่ยวกับแนวทางหรือเทคนิคการเรียนให้ประสบความสำเร็จ คิดเป็นค่าเฉลี่ย 4.25 รองลงมา คือ การสำเร็จการศึกษา/การรับปริญญาบัตรมีค่าเฉลี่ย 4.16 ส่วนความต้องการขอรับคำปรึกษาเกี่ยวกับการลาออก/การพ้นสภาพนักศึกษาเป็นความต้องการขอรับคำปรึกษา “ระดับต้องการปานกลาง” คิดเป็นค่าเฉลี่ย 2.99 ซึ่งเป็นค่าเฉลี่ยต่ำสุด

1.3 ความ ต้องการ ขอ รับ คำ ปรึกษา ของนักศึกษาด้านการฝึกปฏิบัติงาน

นักศึกษามีความต้องการขอรับคำปรึกษาด้านการฝึกปฏิบัติงาน “ระดับต้องการมาก” คิดเป็นค่าเฉลี่ย 3.96 และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า นักศึกษามีความต้องการขอรับคำปรึกษาเกี่ยวกับการเลือกสถานที่หรือสถานประกอบการในการฝึกปฏิบัติงาน และอาชีพภายหลังสำเร็จการศึกษา “ระดับ ต้องการมากที่สุด” คิดเป็นค่าเฉลี่ย 4.22 รองลงมา คือ วิธีการและขั้นตอนต่าง ๆ ของการฝึกปฏิบัติงาน มีค่าเฉลี่ย 4.16 ส่วนความต้องการขอรับคำปรึกษาเกี่ยวกับปัญหาเชิงคู่สาวที่เกิดขึ้นในสถานที่ฝึกปฏิบัติงาน เป็นความต้องการขอรับคำปรึกษา “ระดับ

ต้องการปานกลาง” คิดเป็นค่าเฉลี่ย 3.25 ซึ่งเป็นค่าเฉลี่ยต่ำสุด

1.4 ความต้องการขอรับคำปรึกษาของนักศึกษาด้านการใช้ชีวิต

นักศึกษามีความต้องการขอรับคำปรึกษาด้านการใช้ชีวิต “ระดับต้องการมาก” คิดเป็นค่าเฉลี่ย 3.67 และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า นักศึกษามีความต้องการขอรับคำปรึกษาเกี่ยวกับการวางแผนและกำหนดเป้าหมายชีวิต “ระดับต้องการมาก” คิดเป็นค่าเฉลี่ย 4.03 รองลงมา คือ การทำงานพิเศษ (Part time) เพื่อหารายได้เสริมมีค่าเฉลี่ย 3.99 ส่วนความต้องการขอรับคำปรึกษาเกี่ยวกับปัญหาครอบครัว เป็นความต้องการขอรับคำปรึกษา “ระดับต้องการปานกลาง” คิดเป็นค่าเฉลี่ย 3.19 ซึ่งเป็นค่าเฉลี่ยต่ำสุด

2. การศึกษาและสังเคราะห์ระบบให้คำปรึกษาแก่นักศึกษาระดับปริญญาตรีของสถาบันอุดมศึกษาเอกชนแห่งหนึ่งในประเทศไทย

สถาบันมีระบบให้คำปรึกษาแก่นักศึกษาที่มีลักษณะเฉพาะ คือ การให้คำปรึกษาด้านวิชาการและการฝึกปฏิบัติงานที่สอดคล้องกับการจัดการศึกษาแบบ Work-based Education เน้น การเรียนรู้คู่การปฏิบัติจริงโดยมีองค์ประกอบสำคัญ ดังนี้

2.1 บริบทของสถาบันอุดมศึกษาเอกชนแห่งหนึ่งในประเทศไทย

สถาบันอุดมศึกษาเอกชนแห่งหนึ่งในประเทศไทย เป็นสถาบันอุดมศึกษาที่ได้รับการสนับสนุนทุนในการก่อตั้งจากองค์กรธุรกิจขนาดใหญ่ของประเทศไทยซึ่งมีการจัดการศึกษาแบบ Work-based Education (WBE) ที่ไม่ได้มุ่งเน้นการเรียนรู้ด้านวิชาการในห้องเรียนเพียงอย่างเดียว แต่มุ่งเน้นให้ผู้เรียนได้เรียนรู้จากประสบการณ์จริงในสถานประกอบการหรือพื้นที่แห่งการทำงานควบคู่

กันไปหรือที่เรียกว่า “เรียนรู้คู่ปฏิบัติ” บริบทการจัดการศึกษาดังกล่าวส่งผลให้นักศึกษาต้องเผชิญสถานการณ์ต่าง ๆ ที่เข้ามาในชีวิตที่หลากหลายมิติซึ่งมีความยากและซับซ้อนไม่ว่าจะเป็น มิติแห่งการเรียนรู้ทางวิชาการ การฝึกปฏิบัติงาน และการใช้ชีวิตที่มีความสัมพันธ์เชื่อมโยงกันทำให้ระบบให้คำปรึกษาแก่นักศึกษาของสถาบันมีลักษณะเฉพาะ

2.2 แนวคิดและนโยบายเกี่ยวกับการให้คำปรึกษาแก่นักศึกษา

สถาบันมีแนวคิดและนโยบายเกี่ยวกับการให้คำปรึกษาแก่นักศึกษาภายใต้หลักของการมีความสัมพันธ์ที่ดีต่อกันระหว่างอาจารย์ บุคลากรกับนักศึกษาด้วยการมีระบบการดูแลนักศึกษาอย่างใกล้ชิดที่เรียกว่า Teacher Student Relation (TSR)

2.3 โครงสร้างและพัฒนาการของการให้คำปรึกษาแก่นักศึกษา

ในช่วงแรกของการก่อตั้งสถาบันการให้คำปรึกษาแก่นักศึกษาเป็นหนึ่งในภาระงานของอาจารย์ประจำที่สังกัดคณะวิชาและสำนักวิชา โดยมีหน้าที่ให้คำปรึกษาที่ครอบคลุมทุกเรื่องที่เกี่ยวข้องกับนักศึกษาไม่ว่าจะเป็นด้านวิชาการ การฝึกงาน กิจกรรม และอื่น ๆ ซึ่งดำเนินงานภายใต้การกำกับดูแลของรองอธิการบดีฝ่ายวิชาการ เมื่อสถาบันมีการขยายตัวและนักศึกษาต้องฝึกงานในสถานประกอบการมากยิ่งขึ้นบทบาทการให้คำปรึกษาได้กระจายไปสู่ผู้ที่ไม่ได้มีตำแหน่งอาจารย์ ได้แก่ บุคลากรที่อยู่ในสังกัดสำนักพัฒนานักศึกษา หรือหน่วยงานที่เสี่ยงเพื่อให้การดูแลให้คำปรึกษาด้านการฝึกงานของนักศึกษาโดยเฉพาะ และเมื่อสถาบันเติบโตและมีการเปิดคณะวิชาและหลักสูตรใหม่ ๆ เพิ่มขึ้นสถาบันตั้งหน่วยงานและบุคลากรที่ดูแลให้คำปรึกษาแก่นักศึกษาด้านการฝึกปฏิบัติงานประจำอยู่ในคณะ

วิชาต่าง ๆ เรียกว่า “ศูนย์ที่ปรึกษาและพัฒนาอาชีพนักศึกษา” ขึ้นตรงต่อรองอธิการบดีฝ่ายวิชาการ ปัจจุบันสถาบันมีระบบการให้คำปรึกษา 2 ระบบใหญ่ๆ คือ 1) อาจารย์ที่ปรึกษามีภาระหน้าที่ในการดูแลให้คำปรึกษานักศึกษาด้านวิชาการ ด้านบริการและพัฒนา นักศึกษา และด้านประสานงานและอื่น ๆ และ 2) ศูนย์ที่ปรึกษาและพัฒนาอาชีพ นักศึกษามีภาระหน้าที่ในการดูแลให้คำปรึกษาแก่นักศึกษาด้านการฝึกปฏิบัติงานโดยเฉพาะรวมถึงด้านอื่น ๆ นอกจากนี้บุคลากรในหน่วยงานสนับสนุนอื่น ๆ ที่มีความสัมพันธ์กับนักศึกษายังได้ปฏิบัติหน้าที่การให้คำปรึกษาแก่นักศึกษาแม้ว่าจะไม่มีการกำหนดไว้ในภาระงานอย่างชัดเจน

2.4 หน่วยให้คำปรึกษาแก่นักศึกษา

สถาบันมีหน่วยให้คำปรึกษาแก่นักศึกษา 2 ประเภท คือ หน่วยหลัก และหน่วยสนับสนุน กล่าวคือ หน่วยหลัก หมายถึง หน่วยที่ให้คำปรึกษาแก่นักศึกษาโดยที่สถาบันมีการระบุให้มีบทบาทหน้าที่ให้คำปรึกษาแก่นักศึกษาอย่างเป็นทางการในรูปแบบประกาศหรือคำสั่ง ได้แก่ อาจารย์ที่ปรึกษาและศูนย์ที่ปรึกษาและพัฒนาอาชีพนักศึกษา ซึ่งผู้ที่มีบทบาทสำคัญในการให้คำปรึกษาประจำศูนย์นี้คือ “พี่เลี้ยง” ส่วนหน่วยสนับสนุน หมายถึงหน่วยที่ให้คำปรึกษาแก่นักศึกษาโดยที่สถาบันไม่มีการระบุบทบาทหน้าที่การให้คำปรึกษาแก่นักศึกษาอย่างเป็นทางการแต่เป็นลักษณะเป็นการบริการหรือให้คำแนะนำแก่นักศึกษา เช่น สำนักพัฒนานักศึกษา สำนักกิจการนักศึกษา สำนักส่งเสริมวิชาการ สำนักส่งเสริมศิลปะและวัฒนธรรม งานกองทุนชีวิตเพื่อการเรียนรู้ เป็นต้น

2.5 บทบาทของผู้ให้คำปรึกษานักศึกษา

ผู้ให้คำปรึกษาแก่นักศึกษาของสถาบัน ได้แก่ อาจารย์ที่ปรึกษา พี่เลี้ยง และบุคลากรของหน่วยงาน

ที่เกี่ยวข้องกับนักศึกษา ซึ่งมีบทบาทสำคัญ คือ การรับฟัง การให้ข้อมูลที่ถูกต้องแม่นยำ การให้ข้อเสนอแนะ การประสานงาน และการติดตามผล

2.6 คู่มือหรือสารสนเทศการให้คำปรึกษาแก่นักศึกษา

สถาบันมีคู่มืออาจารย์ที่ปรึกษาที่ทุกคณะวิชาต่างๆ ใช้ร่วมกัน และมีคู่มือศูนย์ที่ปรึกษาและพัฒนาอาชีพ นักศึกษาของคณะกรรมการจัดการธุรกิจอาหาร ส่วนคณะวิชาอื่น ๆ แม้จะไม่มีการจัดทำเป็นคู่มือในลักษณะดังกล่าว แต่ทุกคณะได้มีแนวทางการให้คำปรึกษาดังกล่าวแก่นักศึกษาในรูปแบบของเกณฑ์หรือแนวปฏิบัติต่าง ๆ ในการฝึกปฏิบัติงาน

2.7 ห้องหรือสถานที่สำหรับการให้คำปรึกษาแก่นักศึกษา

สถาบันไม่มีห้องหรือสถานที่สำหรับการให้คำปรึกษาแก่นักศึกษาโดยเฉพาะ สำหรับการให้คำปรึกษาแต่ละครั้งผู้ให้คำปรึกษาและนักศึกษามักจะเลือกใช้ห้องหรือสถานที่สำหรับการปรึกษาดูตามความเหมาะสม เช่น โต๊ะทำงาน พื้นที่ส่วนกลางหรือห้องประชุมย่อยในคณะหรือสำนัก ห้องประชุมหรือห้องเรียน หรือบริเวณพื้นที่ต่าง ๆ ภายในสถาบัน ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับประเด็นหรือลักษณะของเรื่องที่ปรึกษาเป็นสำคัญ กล่าวคือ หากเป็นประเด็นทั่วไปที่ไม่ใช่เรื่องส่วนตัวหรือเป็นความลับก็จะทำการปรึกษابริเวณโต๊ะทำงาน หรือพื้นที่สาธารณะ แต่หากเป็นประเด็นเฉพาะที่เกี่ยวกับเรื่องส่วนตัวหรือเป็นความลับผู้ให้คำปรึกษาจะนัดหมายให้นักศึกษาพบตามความเหมาะสม บางกรณีผู้ให้คำปรึกษาอาจจองห้องประชุมย่อยเพื่อให้คำปรึกษาแก่นักศึกษาเป็นการเฉพาะได้

2.8 กระบวนการให้คำปรึกษาแก่นักศึกษา

กระบวนการให้คำปรึกษาแก่นักศึกษาที่มีอยู่เป็นรูปธรรม มี 2 กระบวนการ คือ 1) กระบวนการให้คำปรึกษาของอาจารย์ที่ปรึกษา

ประกอบด้วย แต่งตั้งอาจารย์ที่ปรึกษา วางแผนการให้
คำปรึกษา ประชาสัมพันธ์ช่องทางและตารางเวลา
การให้คำปรึกษา ดำเนินการให้คำปรึกษาและประเมิน
และสรุปผลการให้คำปรึกษา 2) กระบวนการให้
คำปรึกษาของศูนย์ที่ปรึกษาและพัฒนาอาชีพนักศึกษา
ประกอบด้วย จัดทำข้อมูลนักศึกษาลงฝึกปฏิบัติงาน
จัดทำแผนการฝึกปฏิบัติงาน ตรวจสอบนักศึกษาที่
สถานประกอบการ จัดทำแผนออกตรวจเยี่ยมนักศึกษา
ตรวจเยี่ยมนักศึกษาฝึกปฏิบัติงาน จัดการนำเสนอ
หลังฝึกปฏิบัติงาน และส่งคะแนนฝึกปฏิบัติงาน
และประมวลผลการฝึกปฏิบัติงานประจำปีภาคเรียน

2.9 กิจกรรมด้านการให้คำปรึกษาแก่นักศึกษา

สถาบันมีกิจกรรมด้านการให้คำปรึกษา
แก่นักศึกษา ดังนี้ กิจกรรมพบอาจารย์ที่ปรึกษา
กิจกรรม Homeroom กิจกรรม Student Care
Challenge กิจกรรมอบรมเตรียมความพร้อมก่อนฝึก
ปฏิบัติงาน กิจกรรมตรวจเยี่ยมนักศึกษาฝึกปฏิบัติงาน
กิจกรรม Job Matching และกิจกรรมอื่น ๆ

2.10 รูปแบบการให้คำปรึกษาแก่นักศึกษา

สถาบันมีการให้คำปรึกษาแก่นักศึกษา
2 แบบใหญ่ ๆ คือ การให้คำปรึกษาโดยตรง และการ
ให้คำปรึกษาผ่านเทคโนโลยีการสื่อสาร ได้แก่ การให้
คำปรึกษาผ่านโทรศัพท์ อีเมล และเครือข่ายสังคม
ออนไลน์ ซึ่งแต่ละรูปแบบมีทั้งการให้คำปรึกษา
เป็นรายบุคคล และรายกลุ่ม

2.11 การประเมินผลการให้คำปรึกษา แก่นักศึกษา

สถาบันมีการประเมินการให้คำปรึกษา
แก่นักศึกษา 2 ระบบใหญ่ ๆ คือ การประเมินอาจารย์
ที่ปรึกษา และการประเมินการจัดกิจกรรม
และการจัดบริการแก่นักศึกษา โดยสถาบันมีระบบการ
ประเมินการให้คำปรึกษาแก่นักศึกษาชัดเจนที่สุด คือ
การประเมินอาจารย์ที่ปรึกษา โดยเฉพาะอย่างยิ่ง

การกำหนดให้นักศึกษาทุกคนต้องประเมินอาจารย์
ที่ปรึกษาและผลการประเมินดังกล่าวได้ กลายเป็น
ผลงานของอาจารย์ที่ปรึกษาที่ถูกวัดและประเมินผล
การปฏิบัติงานประจำปีของอาจารย์คนนั้น ๆ ส่วนการ
ประเมินด้านการจัดกิจกรรมและการจัดบริการ
แก่นักศึกษาที่ครอบคลุมการประเมินด้านการฝึก
ปฏิบัติงานของนักศึกษานั้น ผลการประเมินที่แสดง
ออกมาเป็น ภาพรวม ๆ ที่ไม่อาจจะบออย่าง
เฉพาะเจาะจงได้

2.12 การสะท้อนกลับที่มีต่อการปรับปรุงและ พัฒนาระบบให้คำปรึกษาแก่นักศึกษา

สถาบันมีข้อมูลสะท้อนกลับที่นำไปสู่การ
ปรับปรุงและพัฒนาระบบให้คำปรึกษาแก่นักศึกษา
ที่ชัดเจนและมีประสิทธิภาพคือข้อมูลสะท้อนกลับ
การประเมินอาจารย์ที่ปรึกษาเป็นรายบุคคล ส่วนข้อมูล
สะท้อนกลับด้านการจัดกิจกรรมและการจัดบริการ
แก่นักศึกษานั้นเป็นข้อมูลสะท้อนกลับในภาพรวม ๆ
เท่านั้น

2.13 ระบบการให้คำปรึกษาแก่นักศึกษา ที่สอดคล้องกับบริบทของสถาบัน

จากการวิจัยพบว่า สถาบันมีจัดการศึกษา
แบบ Work-based Education (WBE) ที่ไม่ได้มุ่งเน้น
การเรียนรู้ด้านวิชาการในห้องเรียนเพียงอย่างเดียว
แต่ยังมุ่งเน้นให้ผู้เรียนได้เรียนรู้จากประสบการณ์จริง
ในสถานประกอบการหรือพื้นที่แห่งการทำงานควบคู่
กันไปด้วย ดังที่เรียกว่า “เรียนรู้คู่ปฏิบัติ” บริบทการจัด
การศึกษาเช่นนี้ส่งผลให้นักศึกษาต้องเผชิญสถานการณ์
ต่าง ๆ ที่เข้ามาในชีวิตอย่างหลากหลายมิติซึ่งมีความ
ยากและซับซ้อนไม่ว่าจะจะเป็นมิติแห่งการเรียนรู้
ทางวิชาการ การฝึกปฏิบัติงาน และการใช้ชีวิต
ซึ่งมีความสัมพันธ์เชื่อมโยงกัน ดังนั้น เพื่อให้สามารถ
จัดการกับสิ่งดังกล่าวได้สถาบันควรมีระบบให้

คำปรึกษาแก่นักศึกษาที่สอดคล้องกับบริบทของสถาบัน ดังนี้

1) มีระบบให้คำปรึกษาแก่นักศึกษาที่ครอบคลุมด้านวิชาการ ด้านการฝึกปฏิบัติงาน และด้านการใช้ชีวิต

การที่นักศึกษาจะก้าวสู่ความสำเร็จทางการศึกษาภายใต้การจัดการศึกษาแบบ Work-based Education (WBE) การให้คำปรึกษาแก่นักศึกษาแบบเดิมที่พึ่งพาระบบอาจารย์ที่ปรึกษาซึ่งเน้นการให้คำปรึกษาด้านวิชาการเป็นหลักแต่อาจเน้นด้านอื่นน้อยอาจไม่เพียงพอและสอดคล้องกับสิ่งที่นักศึกษาได้เผชิญอยู่เพื่อให้การให้คำปรึกษาแก่นักศึกษาสมบูรณ์ยิ่งขึ้นสถาบันควรมีระบบให้คำปรึกษาแก่นักศึกษาที่ครอบคลุมด้านวิชาการ ด้านการฝึกปฏิบัติงาน และด้านการใช้ชีวิต โดยเฉพาะอย่างยิ่งการพัฒนาต่อยอดระบบการให้คำปรึกษาแก่นักศึกษาด้านการฝึกปฏิบัติงานให้มีประสิทธิภาพที่มีการดูแลให้คำปรึกษาแก่นักศึกษาเป็นรายบุคคล และนักศึกษาสามารถสะท้อนการให้คำปรึกษาแก่ผู้ให้คำปรึกษาได้โดยทันทีผ่านเทคโนโลยีที่ทันสมัยเพื่อให้สามารถปรับปรุงและพัฒนาระบบการให้คำปรึกษาแก่นักศึกษาให้สอดคล้องกับสถานการณ์ปัจจุบันอยู่เสมอ นอกจากนี้สถาบันควรมีระบบการให้คำปรึกษาแก่นักศึกษาด้านการใช้ชีวิตที่ครอบคลุมเรื่องสุขภาพร่างกาย สุขภาพจิตใจ และสังคม ทั้งนี้เพื่อให้ให้นักศึกษาได้รับการให้คำปรึกษาแนะนำได้อย่างครบถ้วนครอบคลุมชีวิตทุกมิติของนักศึกษา

2) ผู้ให้คำปรึกษามีความรู้และทักษะการให้คำปรึกษาแก่นักศึกษา

เพื่อให้การให้คำปรึกษาแก่นักศึกษาเป็นไปตามหลักการและวิธีการที่ถูกต้อง สถาบันควรมีการจัดอบรมเพื่อเพิ่มความรู้และพัฒนาทักษะ

ด้านการให้คำปรึกษาแก่ผู้ให้คำปรึกษา โดยในเบื้องต้นเป็นการให้ความรู้และทักษะพื้นฐานของการให้คำปรึกษาโดยกำหนดให้อาจารย์ที่ปรึกษา พี่เลี้ยง และบุคลากรที่คณะวิชาและหน่วยงานที่ต้องเกี่ยวข้องกับนักศึกษาเข้าอบรม เพื่อรับมือกับการให้คำปรึกษาในประเด็นปัญหาการให้คำปรึกษาทั่วไปและไม่ซับซ้อน เช่น ข้อมูลด้านกฎเกณฑ์ ประกาศ หรือระเบียบต่าง ๆ รวมทั้งข้อมูลของหน่วยงานต่างๆ ที่จำเป็นต่อนักศึกษาปรึกษาแนะนำในการปรับตัวในการเรียน การฝึกงาน และการใช้ชีวิตโดยทั่วไป นอกจากนี้สถาบันควรมีการให้ความรู้และทักษะขั้นสูงของการให้คำปรึกษาสำหรับอาจารย์ที่ปรึกษา และพี่เลี้ยง เพราะผู้ให้คำปรึกษา 2 กลุ่มนี้มีความเกี่ยวข้องสัมพันธ์กับนักศึกษาโดยตรงและต่อเนื่อง ทั้งนี้ก็เพื่อรับมือกับประเด็นปัญหาการให้คำปรึกษาที่เฉพาะและซับซ้อนยิ่งขึ้น เช่น ปัญหาชีวิตในภาวะวิกฤต การจัดการความเครียด และภาวะซึมเศร้า เป็นต้น

3) มีหน่วยให้คำปรึกษาแก่นักศึกษาโดยผู้เชี่ยวชาญ

นักศึกษาจำนวนไม่น้อยต้องการให้สถาบันมีหน่วยให้คำปรึกษาแก่นักศึกษาเกี่ยวกับสุขภาพจิตเพื่อป้องกันและแก้ไขปัญหาความเครียด และภาวะซึมเศร้าของนักศึกษา โดยเฉพาะเพื่อตอบสนองความต้องการของนักศึกษาดังกล่าว สถาบันควรมีผู้เชี่ยวชาญสำหรับการให้คำปรึกษาแก่นักศึกษากรณีที่พบว่านักศึกษามีปัญหาด้านชีวิตและสุขภาพจิตอย่างรุนแรง อย่างไรก็ตามหน่วยให้คำปรึกษาที่สถาบันอาจกำหนดโครงสร้างตามความเหมาะสม โดยมีความเป็นไปได้ 3 รูปแบบคือ

(1) หน่วยที่มีภารกิจด้านการให้คำปรึกษาเฉพาะทางและมีผู้เชี่ยวชาญประจำ โดยหน่วยนี้มีหน้าที่รับผิดชอบหลักในการให้คำปรึกษาทางจิตโดยตรง ในแง่ของโครงสร้างอาจตั้งเป็น

หน่วยงานใหม่ หรือเพิ่มส่วนงานในหน่วยงานที่มีอยู่แล้วเป็นผู้กำกับดูแล เช่น สำนักกิจการนักศึกษา สำนักพัฒนานักศึกษา ศูนย์ที่ปรึกษาและพัฒนาอาชีพนักศึกษา เป็นต้น

(2) หน่วยที่มีภารกิจด้านการประสานงานด้านการให้คำปรึกษา โดยหน่วยนี้มีหน้าที่รับผิดชอบหลักในการประสานงานกับหน่วยงานหรือผู้เชี่ยวชาญภายนอกกรณีมีเหตุต้องให้คำปรึกษาแก่นักศึกษาเป็นครั้งคราวไป ในแง่ของโครงสร้างอาจไม่จำเป็นต้องตั้งเป็นหน่วยงานใหม่แต่ให้เพิ่มส่วนงานในหน่วยงานที่มีอยู่แล้วเป็นผู้กำกับดูแล เช่น สำนักกิจการนักศึกษา สำนักพัฒนานักศึกษา ศูนย์ที่ปรึกษาและพัฒนาอาชีพนักศึกษา เป็นต้น

(3) หน่วยให้คำปรึกษานิรนาม โดยหน่วยนี้ไม่ได้อยู่ภายใต้โครงสร้างของสถาบัน แต่สถาบันเป็นผู้ทำสัญญาว่าจ้างเพื่อการเป็นที่ปรึกษาแก่นักศึกษาโดยเฉพาะ นักศึกษาที่ประสงค์จะขอคำปรึกษาที่ต้องการเก็บเป็นความลับสามารถเข้ามาใช้บริการขอคำปรึกษาได้โดยไม่ต้องระบุข้อมูลส่วนตัว และไม่ได้รู้จักกับผู้เชี่ยวชาญในฐานะผู้ให้คำปรึกษาเป็นการส่วนตัวด้วยเช่นกัน

4) ทุกหน่วยงานของสถาบันกำหนดให้มีภาระงานด้านการให้คำปรึกษาแก่นักศึกษา

ด้วยสถาบันมีแนวคิดนโยบายในการดูแลอย่างใกล้ชิด ที่เรียกว่า Teacher Student Relation (TSR) และจากการศึกษาพบว่า ผู้ให้คำปรึกษาแก่นักศึกษาของสถาบันไม่ได้มีเฉพาะอาจารย์ที่ปรึกษา พี่เลี้ยง และครูฝึกปฏิบัติงานเท่านั้น บุคลากรของหน่วยงานต่างๆ ของสถาบันมีโอกาสให้คำปรึกษาแก่นักศึกษา ดังนั้น เพื่อให้งานให้คำปรึกษามีความชัดเจนและสอดคล้องกับแนวคิด TSR ดังกล่าว สถาบันควรกำหนดให้หน่วยงานมีภาระงานด้านการให้คำปรึกษาแก่นักศึกษาพร้อมทั้งมีการวัด

และประเมินผลอย่างชัดเจนและเหมาะสมกับธรรมชาติของหน่วยงานนั้นๆ ทั้งนี้เพื่อให้อาจารย์และบุคลากรของทุกหน่วยงานมีส่วนร่วมในการดูแลให้คำปรึกษาแก่นักศึกษาอย่างใกล้ชิดและเป็นรูปธรรม

5) นำเทคโนโลยีการสื่อสารที่ทันสมัยมาพัฒนาระบบการให้คำปรึกษาแก่นักศึกษา

นักศึกษาจำนวนมากมีการปรึกษากับผู้ให้คำปรึกษาผ่านเทคโนโลยีการสื่อสาร เพื่อให้การปรึกษาแก่นักศึกษามีประสิทธิภาพและสอดคล้องกับแบบการใช้ชีวิตของนักศึกษาในปัจจุบัน สถาบันอาจพัฒนาเทคโนโลยีการสื่อสารที่ทันสมัยมาพัฒนาระบบการให้คำปรึกษาแก่นักศึกษา เช่น ระบบฐานข้อมูลการให้คำปรึกษาแก่นักศึกษาขนาดใหญ่ (big data) แอปพลิเคชันการให้คำปรึกษาแก่นักศึกษา เป็นต้น ซึ่งเป็นประโยชน์ทั้งในแง่ของการเรียกใช้ข้อมูลและสารสนเทศได้อย่างรวดเร็ว ความถูกต้องแม่นยำ สามารถลดขั้นตอนต่าง ๆ ของการให้คำปรึกษารวมทั้งประหยัดงบประมาณอีกด้วย

6) มีพื้นที่และสิ่งแวดลอมที่เอื้อต่อการให้คำปรึกษาแก่นักศึกษา

สถาบันไม่ได้กำหนดพื้นที่สำหรับการให้คำปรึกษาแก่นักศึกษาโดยเฉพาะอีกทั้งห้องหรือสถานที่ใช้งานของสถาบันก็มีจำกัดทำให้ประสิทธิภาพและประสิทธิผลของการให้คำปรึกษาแก่นักศึกษาด้อยลงได้ ดังนั้น สถาบันควรเพิ่มพื้นที่และพัฒนาสีงแวดลอมที่เอื้อต่อการให้คำปรึกษา โดยเพิ่มห้องหรือพื้นที่ที่สามารถให้คำปรึกษาหรือสนทนา ระหว่างกันได้ พร้อม ๆ กับการพัฒนาสีงแวดลอม หรือภูมิทัศน์ภายในสถาบันให้เหมาะสมต่อการให้คำปรึกษา เช่น เพิ่มพื้นที่สีเขียว การมีห้องหรือมุมสำหรับผ่อนคลาย หรือการพักผ่อน เป็นต้น

7) มีกระบวนการและขั้นตอนการให้คำปรึกษาแก่นักศึกษาที่กระชับ

สถาบันมีกระบวนการและขั้นตอนการให้คำปรึกษาที่ค่อนข้างยืดหยุ่นและใช้เวลาค่อนข้างนาน ไม่ว่าจะเป็นการขอคำปรึกษาจากอาจารย์ที่ปรึกษา และการขอคำปรึกษาจากพี่เลี้ยงศูนย์ที่ปรึกษาและพัฒนาอาชีพนักศึกษา เพื่อให้การให้คำปรึกษา มีความรวดเร็วเท่าทันต่อปัญหาและความต้องการของนักศึกษา สถาบันควรมีกระบวนการและขั้นตอนการให้คำปรึกษาที่สั้น กระชับ และทราบผลการให้คำปรึกษาได้ทันที หรือใช้เวลาน้อยที่สุด ด้วยการนำเทคโนโลยีมาใช้ในระบบการให้คำปรึกษาและประสานความร่วมมือด้านการให้คำปรึกษากับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น

8) มีระบบการประเมินการให้คำปรึกษาแก่นักศึกษาและสะท้อนกลับเพื่อการปรับปรุงแก้ไขที่รวดเร็ว

นักศึกษาประเมินอาจารย์ที่ปรึกษาในช่วงปลายภาคการศึกษา โดยภายใน 1 ปีการศึกษา อาจารย์ได้รับการประเมิน 2 ครั้ง ส่วนการประเมินศูนย์ที่ปรึกษาและพัฒนาอาชีพนักศึกษา ภายใน 1 ปีการศึกษาได้รับการประเมินเพียง 1 ครั้ง และในส่วนของ การให้คำปรึกษาแก่นักศึกษาโดยบุคลากรหน่วยงานอื่น ๆ ไม่พบว่ามีการประเมินจากนักศึกษา ข้อเท็จจริงดังกล่าวส่งผลให้ผู้ให้คำปรึกษาได้รับผลการประเมินล่าช้าหรือไม่ได้รับผลการประเมินเลย เมื่อเป็นดังนี้ผู้ให้คำปรึกษาจะไม่อาจทราบได้ว่าการให้คำปรึกษาของตนส่งผลอย่างไรต่อนักศึกษามีจุดที่ควรแก้ไข ปรับปรุง และพัฒนาอย่างไร ดังนั้นสถาบันควรมีระบบการประเมินการให้คำปรึกษาและสะท้อนกลับเพื่อการปรับปรุงแก้ไขที่รวดเร็ว ด้วยการนำเทคโนโลยีสารสนเทศที่ทันสมัยมาปรับใช้กับระบบการประเมินนี้ด้วย

สรุปและอภิปรายผลการวิจัย

ผลวิจัยสรุปได้ว่า 1) ภาพรวมของนักศึกษาระดับปริญญาตรีของสถาบันอุดมศึกษาเอกชนแห่งหนึ่งในประเทศไทยมีความต้องการขอรับคำปรึกษาจากสถาบัน “ระดับต้องการมาก” ครอบคลุม 3 ด้าน คือ ด้านวิชาการ ด้านการฝึกปฏิบัติงาน และด้านการใช้ชีวิต คิดเป็นค่าเฉลี่ย 3.83 โดยมีความต้องการขอรับคำปรึกษาด้านการฝึกปฏิบัติงานมากที่สุดคิดเป็นค่าเฉลี่ย 3.96 รองลงมาคือ ด้านวิชาการ และด้านการใช้ชีวิต คิดเป็นค่าเฉลี่ย 3.85 และ ร้อยละ 3.67 ตามลำดับ 2) สถาบันมีระบบการให้คำปรึกษาที่มีลักษณะเฉพาะ คือ การให้คำปรึกษาด้านวิชาการ และการฝึกปฏิบัติงานที่สอดคล้องกับการจัดการศึกษาแบบ Work-based Education ที่เน้นการเรียนรู้ คู่การปฏิบัติจริง และ ระบบการให้คำปรึกษาแก่นักศึกษาที่สอดคล้องกับบริบทของสถาบัน ประกอบด้วย 1) มีระบบให้คำปรึกษาแก่นักศึกษาที่ครอบคลุมด้านวิชาการ ด้านการฝึกปฏิบัติงาน และด้านการใช้ชีวิต 2) ผู้ให้คำปรึกษามีความรู้และทักษะการให้คำปรึกษาแก่นักศึกษา 3) มีหน่วยให้คำปรึกษาแก่นักศึกษาโดยผู้เชี่ยวชาญ 4) หน่วยงานทุกหน่วยงานของสถาบันมีภาระงานด้านการให้คำปรึกษาแก่นักศึกษา 5) นำเทคโนโลยีการสื่อสารที่ทันสมัยมาพัฒนาระบบให้คำปรึกษาแก่นักศึกษา 6) มีพื้นที่และสิ่งแวดล้อมที่เอื้อต่อการให้คำปรึกษาแก่นักศึกษา 7) มีกระบวนการและขั้นตอนการให้คำปรึกษาแก่นักศึกษาที่กระชับ และ 8) มีระบบการประเมินการให้คำปรึกษาแก่นักศึกษาและสะท้อนกลับเพื่อการปรับปรุงแก้ไขที่รวดเร็ว

จากผลการวิจัยที่ว่าสถาบันควรมีระบบให้คำปรึกษาแก่นักศึกษาที่ควรครอบคลุมด้านวิชาการ ด้านการฝึกปฏิบัติงาน และด้านการใช้ชีวิตเพื่อให้สอดคล้องกับบริบทการจัดการศึกษาของสถาบัน

รวมทั้งผลการวิจัยที่ระบุให้หน่วยงานของสถาบัน มีภาระงานด้านการให้คำปรึกษาแก่นักศึกษา ผลการวิจัยดังกล่าวสอดคล้องกับระบบให้คำปรึกษา ในสหราชอาณาจักร (Europa Commision, 2018) ที่ได้กำหนดให้สถาบันอุดมศึกษาทุกแห่งต้องมีการ ดำเนินงานหรือจัดตั้งหน่วยงานในที่ตั้งเพื่อช่วยพัฒนา ศักยภาพของนักศึกษาทั้งในด้านวิชาการ ด้านส่วนตัว และด้านวิชาชีพ ซึ่งสะท้อนว่าการให้คำปรึกษา แก่นักศึกษาไม่ได้มี ประเด็นการให้คำปรึกษา เพียงประเด็นเดียวแต่มีหลายประเด็นครอบคลุม การใช้ชีวิตของนักศึกษาในทุกมิติ

จากผลการวิจัยที่พบว่า ภาพรวมของนักศึกษา ที่ต้องการขอรับคำปรึกษาด้านการฝึกปฏิบัติงาน มากที่สุด รองลงมาคือ ด้านวิชาการ และด้านการใช้ ชีวิต ในขณะที่ผลการศึกษาวิจัยด้านการให้คำปรึกษา ของนักวิชาการในสถาบัน อุดมศึกษาแห่งอื่น อาทิงานของวิสุตร จำเริญ (2543) ได้ศึกษาเรื่องการ ปฏิบัติงานของอาจารย์ที่ปรึกษาเกี่ยวกับบทบาทในการ ให้คำปรึกษาแก่นักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏธนบุรี ที่ระบุว่าอาจารย์ที่ปรึกษามีบทบาทในการให้คำปรึกษา แก่นักศึกษาใน ด้านการศึกษาหรือวิชาการมากที่สุด ได้แก่ การให้ข้อมูลเกี่ยวกับหลักสูตรที่เรียน รองลงมา คือด้านการพัฒนานักศึกษา ได้แก่ การให้คำแนะนำ เกี่ยวกับการแต่งกาย การที่ผู้ให้คำปรึกษา

ผลการวิจัยดังกล่าวได้สะท้อนถึงความต้องการ ขอรับคำปรึกษาของนักศึกษาด้านวิชาการ และ กิจกรรมการพัฒนา นักศึกษา ในขณะที่นักศึกษา ของสถาบันอุดมศึกษาแห่งหนึ่งในประเทศไทยต้องการ ขอรับคำปรึกษาด้านการฝึกปฏิบัติงานมากกว่า ด้านอื่นๆ ผลการศึกษานี้สะท้อนให้เห็นว่าความ ต้องการขอรับคำปรึกษาของนักศึกษาแต่ละสถาบัน มีความแตกต่างกัน ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับบริบทของการจัด การศึกษาที่แตกต่างกัน กล่าวคือ การจัดการศึกษา

ในบริบทของมหาวิทยาลัยราชภัฏที่เน้นการผลิต นักการศึกษาและนักวิชาการ นักศึกษาย่อมมี ความต้องการขอรับคำปรึกษาด้านการศึกษา หรือด้านวิชาการมากกว่าด้านอื่น ๆ ในขณะที่การจัด การศึกษาในบริบทของสถาบันอุดมศึกษาแห่งหนึ่ง ของประเทศไทยที่เน้นการผลิตแรงงานให้กับภาคธุรกิจ และการเป็นผู้ประกอบการซึ่งมีการฝึกปฏิบัติงาน ระหว่างการศึกษา ความต้องการขอรับคำปรึกษาย่อมเกี่ยวกับการฝึกปฏิบัติงานมากกว่าด้านอื่นๆ ด้วยเช่นกัน

จากผลการวิจัยที่พบว่า ผู้ให้คำปรึกษา แก่นักศึกษาควรมีความรู้และทักษะการให้คำปรึกษา แก่นักศึกษาที่ครอบคลุมเรื่องวิชาการ ฝึกปฏิบัติงาน และการใช้ชีวิต โดยเฉพาะอย่างยิ่งความรู้และทักษะ ทางด้านจิตวิทยาการให้คำปรึกษานั้นสอดคล้อง กับงานของสุริชัย แยมทิม (2543) ได้ศึกษาแนวทางการแก้ปัญหาและอุปสรรคของระบบอาจารย์ที่ปรึกษา ว่ามหาวิทยาลัยควรจัดให้มีผู้มีความรู้เรื่องจิตวิทยา การให้คำปรึกษาเพื่อช่วยเหลืออาจารย์ที่ปรึกษา ความสอดคล้องกันดังกล่าวของผลการวิจัยสะท้อน ให้เห็นถึงบทบาทของอาจารย์ที่ปรึกษาที่นอกจากจะ ให้คำปรึกษาในเรื่องทั่วไปที่อาศัยความรู้และทักษะ การให้คำปรึกษาขั้นพื้นฐานแล้ว อาจารย์ที่ปรึกษา ยังต้องมีความรู้และทักษะการให้คำปรึกษาเฉพาะด้าน ด้วย โดยเฉพาะด้านจิตวิทยาการให้คำปรึกษา

จากผลการวิจัยที่เสนอให้ทุกหน่วยงาน ของสถาบันมีภาระงานด้านการให้คำปรึกษา แก่นักศึกษาซึ่งคล้ายกับงานของสุริชัย แยมทิม (2543) ที่เสนอว่า ควรระบุให้อาจารย์ทุกคนเป็นอาจารย์ ที่ปรึกษาทั้งด้านวิชาการและด้านทั่วไปรวมทั้ง กำหนดให้งานการเป็นอาจารย์ที่ปรึกษาเป็นหนึ่งใน ภาระงานของอาจารย์ ผลวิจัยที่พบนี้สะท้อนให้เห็น ถึงความสำคัญของการให้คำปรึกษาแก่นักศึกษา

ที่อาจารย์และบุคลากรทุกคนควรร่วมกันรับผิดชอบ ในการให้คำปรึกษาไม่ใช่เป็นหน้าที่ของอาจารย์ ที่ปรึกษาแต่เพียงฝ่ายเดียว

ข้อเสนอแนะ

1. สถาบันควรนำเทคโนโลยีที่ทันสมัยมาพัฒนา ต่อยอดระบบให้คำปรึกษาแก่นักศึกษารวมทั้งมีระบบ ติดตาม และประเมินผลการให้คำปรึกษาแก่นักศึกษา ที่สามารถสะท้อนผลการประเมินและข้อเสนอแนะ ต่าง ๆ กลับมายังหน่วยให้คำปรึกษา ได้แก่ อาจารย์ ที่ปรึกษา พี่เลี้ยง ศูนย์ที่ปรึกษาและพัฒนาอาชีพ นักศึกษา คณะวิชา และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องได้อย่าง รวดเร็ว เพื่อการปรับปรุงและพัฒนาระบบให้คำปรึกษา อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล

2. สถาบันควรกำหนดให้หน่วยงานทุกหน่วยงาน มีภาระงานด้านการให้คำปรึกษาแก่นักศึกษา และมี หน่วยให้คำปรึกษาแก่นักศึกษาโดยผู้เชี่ยวชาญ ในรูปแบบที่เหมาะสม รวมทั้งการเพิ่มความรู้และ พัฒนาทักษะด้านการให้คำปรึกษาแก่ผู้ให้คำปรึกษา ได้แก่ อาจารย์ที่ปรึกษา พี่เลี้ยง และบุคลากร ของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับนักศึกษา

3. สถาบันควรเพิ่มพื้นที่และพัฒนาสิ่งแวดลอม ที่เอื้อต่อการให้คำปรึกษาแก่นักศึกษาอย่างเพียงพอ

เอกสารอ้างอิง

ชาย โพธิ์สิตา. (2550). **ศาสตร์และศิลป์แห่งการวิจัยเชิงคุณภาพ**. กรุงเทพฯ: อมรินทร์พริ้นติ้งฯ.

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542. (2542, สิงหาคม). **ราชกิจจานุเบกษา**. เล่ม 116 (ตอนที่ 74 ก).

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2562. (2562, เมษายน). **ราชกิจจานุเบกษา**. เล่ม 136 (ตอนที่ 57 ก).

วิสูตร จำเนียร. (2543). **การปฏิบัติของอาจารย์ที่ปรึกษาเกี่ยวกับบทบาทในการให้คำปรึกษาแก่นักศึกษา**

ในสถาบันราชภัฏธนบุรี. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต สาขาวิชาการอุดมศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.

และเหมาะสม เช่น เพิ่มมุมการพักผ่อนหรือผ่อนคลาย เพิ่มพื้นที่สีเขียว เพิ่มห้องประชุมย่อย เป็นต้น

4. การให้คำปรึกษาแก่นักศึกษาจัดเป็นรูปแบบ การปฏิสัมพันธ์ทางสังคมอย่างหนึ่งที่เกิดขึ้นระหว่าง ผู้ให้คำปรึกษาและนักศึกษา ดังนั้น องค์ความรู้ที่เกิดขึ้น จากการวิจัยนี้ไม่ได้มีแค่เพียงเรื่องเกี่ยวกับระบบ การให้คำปรึกษาที่จำกัดอยู่เฉพาะความรู้ด้าน การจัดการศึกษาเพียงเท่านั้น แต่ยังขยายความรู้ ไปสู่ด้านอื่นๆ ไม่ว่าจะเป็นด้านสังคมวิทยา จิตวิทยา สังคม สัมพันธภาพทางสังคม เป็นต้น ระหว่าง กระบวนการวิจัยหากผู้วิจัยมีกรอบคิดในเชิง สหวิทยาการจะช่วยให้ผู้วิจัยมองเห็นปรากฏการณ์ ที่เกิดขึ้นได้หลากหลายและลึกซึ้งยิ่งขึ้น

5. การศึกษาระบบการให้คำปรึกษาแก่นักศึกษา มีความสัมพันธ์กับบริบทของสถาบัน กล่าวคือ ในการศึกษาวิจัยต้องคำนึงถึงบริบทด้านการ จัดการศึกษาที่มีลักษณะเฉพาะของแต่ละสถาบันด้วย เพราะสถาบันการศึกษาแต่ละแห่งมีบริบทหรือสภาวะ แวดลอมการจัดการเรียนการสอนที่แตกต่างกัน ซึ่งมีผลต่อระบบหรือรูปแบบการให้คำปรึกษา ที่แตกต่างกันตามไปด้วย

สุริชัย แยมทิม. (2543). การปฏิบัติงานของอาจารย์ที่ปรึกษาในสถานศึกษา สังกัดกรมอาชีวศึกษาจังหวัดสงขลา. วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต สาขาวิชาบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง.

สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา. (2554). คู่มือการใช้ระบบการให้คำปรึกษาวิชาการระดับปริญญาตรี สถาบันอุดมศึกษาของรัฐ. ค้นเมื่อ มีนาคม 15, 2562, จาก http://www5.pha.nu.ac.th/attach/files/2011103110212_4333.pdf.

สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา. (2560). คู่มือการประกันคุณภาพการศึกษาภายใน ระดับอุดมศึกษา พ.ศ. 2557 (พิมพ์ครั้งที่ 4). กรุงเทพฯ : ภาพพิมพ์.

Europa Commision. (2018). **United Kingdom - Wales Guidance and Counselling in Higher Education**. Retrieved from https://eacea.ec.europa.eu/national-policies/eurydice/content/guidance-and-counselling-higher-education-80_en.

การพัฒนาความสามารถในการพูดภาษาอังกฤษโดยใช้ละครและเทคนิคการแสดงละคร
ของนักศึกษาชั้นปีที่ 3 สาขาวิชาภาษาอังกฤษ คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏ
กาญจนบุรี

THE DEVELOPMENT OF THE ENGLISH SPEAKING ABILITY USING DRAMA
AND DRAMA TECHNIQUES OF THIRD-YEAR ENGLISH-MAJOR STUDENTS IN
FACULTY OF EDUCATION, KANCHANABURI RAJABHAT UNIVERSITY

สิริวรินทร์ เกรย์

คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏกาญจนบุรี

Siriwarin Gray

The Faculty of Education, Kanchanaburi Rajabhat University

Receive : March 26, 2020

Revised: April 23, 2020

Accepted: June 15, 2020

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีจุดประสงค์ เพื่อ 1) ศึกษาและเปรียบเทียบความสามารถในการพูดภาษาอังกฤษโดยใช้ละครและเทคนิคการแสดงละคร ก่อนเรียนและหลังเรียน ของนักศึกษาชั้นปีที่ 3 สาขาวิชาภาษาอังกฤษ คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏกาญจนบุรี 2) ศึกษาความก้าวหน้าความสามารถการพูดภาษาอังกฤษของนักศึกษาชั้นปีที่ 3 สาขาวิชาภาษาอังกฤษ คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏกาญจนบุรี ที่ได้รับการพัฒนาความสามารถในการพูดภาษาอังกฤษโดยใช้ละครและเทคนิคการแสดงละคร 3) ศึกษาเจตคติจากการพัฒนาความสามารถในการพูดภาษาอังกฤษโดยใช้ละครและเทคนิคการแสดงละคร ของนักศึกษาชั้นปีที่ 3 สาขาวิชาภาษาอังกฤษ คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏกาญจนบุรี กลุ่มเป้าหมายในการศึกษา คือ นักศึกษาชั้นปีที่ 3 สาขาวิชาภาษาอังกฤษ คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏกาญจนบุรี ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2561 จำนวน 54 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ประกอบด้วย 1) แผนการจัดการเรียนรู้ จำนวน 15 แผน 2) แบบประเมินทักษะการพูดภาษาอังกฤษก่อนเรียนและหลังเรียน 3) แบบบันทึกการสังเกตพฤติกรรมการเรียนรู้รายบุคคล 4) แบบวัดเจตคติจากการพัฒนาความสามารถในการพูดภาษาอังกฤษโดยใช้ละครและเทคนิคการแสดงละครของนักศึกษา ดำเนินการทดลองใช้ระยะเวลา 15 สัปดาห์ สัปดาห์ละ 4 ชั่วโมง รวมทั้งหมด 60 ชั่วโมง สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และ t-test

ผลการวิจัย พบว่า 1) ภายหลังจากที่นักศึกษาได้รับการจัดการเรียนรู้การพูดภาษาอังกฤษโดยใช้ละครและเทคนิคการแสดงละคร นักศึกษามีความสามารถในการพูดภาษาอังกฤษแตกต่างจากก่อนได้รับการจัดการเรียนรู้อการพูดภาษาอังกฤษโดยใช้ละครและเทคนิคการแสดงละคร อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.01 โดยคะแนนหลังเรียนสูงกว่าคะแนนก่อนเรียน 2) ความก้าวหน้าความสามารถการพูดภาษาอังกฤษของนักศึกษา ที่ได้รับการพัฒนา

โดยใช้ละครและเทคนิคการแสดงละคร นักศึกษามีความก้าวหน้าในการพูดภาษาอังกฤษสูงขึ้น 3) เจตคติจากการพัฒนาความสามารถในการพูดภาษาอังกฤษโดยใช้ละครและเทคนิคการแสดงละครของนักศึกษาอยู่ในระดับดีมาก

คำสำคัญ : การพัฒนาความสามารถในการพูดภาษาอังกฤษ ละคร เทคนิคการแสดงละคร

ABSTRACT

The purposes of this research were to 1) study and compare the development of the English speaking ability using drama and drama techniques of the 3rd-year English-major students in Faculty of Education, Kanchanaburi Rajabhat University; 2) study the progress of the development of the English speaking ability using drama and drama techniques of the 3rd-year English-major students in Faculty of Education, Kanchanaburi Rajabhat University; and 3) study the students' opinions of students on the development of their English speaking ability using drama and drama techniques. The target group consisted of 54 third- year English-major students in Faculty of Education, Kanchanaburi Rajabhat University, in the first semester of the 2018 academic year. The research tools were 1) 15 learning plans; 2) a pre-test and a post-test to assess English speaking skills; 3) an individual observation behavior record form; 4) a questionnaire to survey the students' opinions on the development of their English speaking ability using drama and drama techniques. The research was conducted for a period of 15 weeks, for 4 hours a week, with the total of 60 hours. The data were analyzed using mean, standard deviation and t-test. The results showed that: 1) The students' English speaking skills in the post-test were higher than those in the pre-test at the 0.01 level of statistical significance; 2) The students' progress in the development of their English speaking skills was high; and 3) The average score of the students' satisfaction with the development of their English speaking ability using drama activities was at a high level.

Keywords : The development of English speaking ability, Drama, Drama techniques

บทนำ

ภาษาอังกฤษเป็นภาษาสากลที่ทั่วโลกยอมรับให้เป็นภาษาที่ใช้ในการติดต่อสื่อสารเพื่อเสริมสร้างความเข้าใจและสัมพันธภาพอันดีงาม ความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีสารสนเทศ ความเคลื่อนไหวของโลกทุกด้าน นวัตกรรมการพัฒนาทั้งด้านวิทยาศาสตร์

การศึกษา อาชีพ และธุรกิจ (Jeremy Harmer, 2010, 11) และเป็นภาษาราชการของประชาคมอาเซียน ตามกฎบัตรสมาคมแห่งประชาชาติเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ ข้อ 34 ที่บัญญัติไว้ว่า “The working language of ASEAN shall be English” ส่งผลให้การเสริมทักษะพลเมืองเพื่อให้สามารถใช้ภาษาอังกฤษ

ในการสื่อสารได้ตีความจำเป็นอย่างยิ่ง (ศูนย์ข้อมูลความรู้ ประชาคมอาเซียน, 2558) ประเทศที่ประชากรมีทักษะด้านภาษาอังกฤษดีกว่าย่อมดึงดูดการค้าการลงทุนจากต่างประเทศได้มากกว่า

อย่างไรก็ตามเมื่อพิจารณาความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษของคนไทยโดยเฉลี่ยจากคะแนน TOEFL iBT กับประเทศอื่นในอาเซียนพบว่า คะแนน TOEFL iBT เฉลี่ยของไทยในปี 2553 อยู่ที่ 75 คะแนน จากคะแนนเต็ม 120 คะแนน โดยสูงกว่าประเทศเพื่อนบ้านอย่างกัมพูชา ลาวและเวียดนาม เท่านั้น แต่ยังต่ำกว่าประเทศคู่แข่งสำคัญในอาเซียนอย่าง สิงคโปร์ มาเลเซีย ฟิลิปปินส์ และอินโดนีเซีย ซึ่งถือว่าการวัดผลความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษของเด็กไทยและคนไทยโดยเฉลี่ยได้คะแนนต่ำ (วีรพงษ์ รามางกูร, 2561) สะท้อนให้เห็นว่าบุคลากรไทยยังมีความจำเป็นที่จะต้องพัฒนาระดับความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษให้สูงขึ้น (ขวัญใจ เดชเสนสกุล, 2555) เพื่อสร้างโอกาสที่เหนือกว่าในงานอาชีพและคุณภาพชีวิต ปัญหาการใช้ภาษาอังกฤษที่สำคัญสำหรับคนไทย คือ ความสามารถในการพูด การสนทนา การสัมภาษณ์ การทำธุรกิจ การค้า การท่องเที่ยวซึ่งพบว่า คนไทยที่พูดภาษาอังกฤษได้อย่างถูกต้องมีน้อยมาก ส่วนใหญ่พอสื่อสารได้ ไวยากรณ์ไม่ถูกต้อง ออกเสียงคำผิด ออกเสียงสระพยัญชนะผิด ลงเสียงเน้นหนักผิดพยางค์ ทำนองเสียงในประโยคผิด ทำให้การสื่อความหมายผิดพลาด โดยเฉพาะถ้าผู้รับสารเป็นเจ้าของภาษา (native speakers of English) ก็จะไม่สามารถเข้าใจภาษาพูดของชาวไทยที่พูดภาษาอังกฤษได้ดีนัก ที่เป็นเช่นนี้เพราะคนไทยทั่วไปเรียนรู้อังกฤษแบบไวยากรณ์และการแปล (grammar – translation method) ตั้งแต่ ชั้น ประถมศึกษา มัธยมศึกษา จนถึงระดับอุดมศึกษาซึ่งปัญหาความสามารถในการพูดนี้

ก็เป็นปัญหาที่พบมากที่สุดสำหรับนักศึกษาเช่นเดียวกัน ทั้งๆที่ทักษะการพูดมีความสำคัญต่อนักศึกษาในประเทศไทยเป็นอย่างมาก (Tribolet, 2012: 36-40 ; Sarkis, 2012: 19-23) โดย ธีรวัฒน์ ตันทนิส (2556 : 170-177) พบว่า นักศึกษาชาวไทยมีปัญหาในการออกเสียงในตำแหน่งพยัญชนะต้น คือ /θ/, /ð/, /v/, /r/, /z/, /ʃ/, /ʒ/, /tʃ/, /dʒ/ ตำแหน่งพยัญชนะท้าย คือ /ʒ/, /dʒ/, /ʃ/, /θ/, /ð/, /z/, /tʃ/, /g/, /v/ และเสียงสระ คือ /ə/, /ɒ/, /ɑ/, /ɒɪ/, /ʊə/ โดยสาเหตุเกิดจากไม่มีเสียงเหล่านี้ในระบบเสียงภาษาไทย นักศึกษาจึงใช้เสียงภาษาไทยแทน ซึ่งเป็นอิทธิพลจากการแทรกแซงของภาษาแม่และเป็นกระบวนการทำให้การออกเสียงง่ายขึ้น ทำให้ผู้เรียนไม่สามารถแยกแยะรับรู้เสียงและการออกเสียงที่ถูกต้องจึงมักใช้ลักษณะเสียงที่มีในภาษาไทยแทนการออกเสียงในภาษาอังกฤษ (ธีรภรณ์ พลาลัยเล็ก, 2554) นอกจากนี้ยังพบว่า ปัญหาการพูดภาษาอังกฤษของนักศึกษาส่วนใหญ่เกิดจากการขาดความมั่นใจ ในตนเองสืบเนื่องมาจากมีความรู้พื้นฐานทางด้านภาษาอังกฤษไม่เพียงพอสำหรับการสื่อสาร มีจำนวนคำศัพท์น้อย ขาดทักษะการใช้ภาษาเพื่อสื่อสารในสภาพจริง ขาดทักษะการคิดวิเคราะห์และการให้เหตุผลสนับสนุนความคิด (นงสมร พงษ์พานิช, 2554: 85) สาเหตุหลักเกิดจากตัวนักศึกษาเอง เช่น เกิดความกังวล ความกลัวเมื่อต้องพูด หรือในขณะที่พูดคิดคำศัพท์ไม่ออก ขาดการฝึกฝนกับอาจารย์และบุคคลอื่น ไม่ชอบเรียนรายวิชาที่เน้นทักษะการพูดภาษาอังกฤษ และนักศึกษาต้องนึกเป็นภาษาไทยก่อนเสมอเมื่อต้องพูดภาษาอังกฤษ (ณัฐนันท์ ฤทธิรัตน์ และ ัญญา ชिरम्मณี, 2557: 2839-2846) รวมถึงความประหม่าเขินอายไม่กล้าพูดจากการขาดความมั่นใจ ในตนเอง (จุไรรัตน์ สวัสดิ์ และคณะ, 2559: 303)

จากปัญหาดังกล่าว ผู้วิจัยเห็นว่าทักษะการพูดภาษาอังกฤษสำหรับนักศึกษาที่มีความสำคัญมาก จึงได้คิดค้นกิจกรรมการเรียนรู้ที่จะให้ผู้เรียนมีความกล้าที่จะพูดภาษาอังกฤษได้อย่างถูกต้อง คล่องแคล่ว มีเจตคติที่ดีต่อการพูดภาษาอังกฤษ ผู้วิจัยจึงได้ใช้วิธีการสอนพูดภาษาอังกฤษโดยใช้การแสดงละคร ซึ่งเป็นวิธีสอนที่เปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้ฝึกทักษะจำนวนมาก ทั้งด้านการพูด การเขียน การแสดงออก การจัดการ การแสวงหาข้อมูลความรู้ และการทำงาน ร่วมกันเป็นกลุ่ม (ทิตินา แซมมณี, 2555: 357) โดยเน้น พัฒนา ทักษะการพูด และการเขียน (Productive Skills) ผ่านบทสนทนา (Dialogue) และ ผ่านการเขียนบทละคร (Script-Writing) เป็นการจัดการกระบวนการเรียนรู้ระบบกลุ่มที่จะช่วยให้ผู้เรียนได้ใช้ ทักษะภาษาอังกฤษ และ ความคิดสร้างสรรค์ ขณะแลกเปลี่ยนความคิดกับเพื่อน ๆ ในกลุ่ม และที่สำคัญการแสดงละครไม่ใช่เพียงการให้ผู้เรียนได้แสดง ความรู้สึกผ่านทางคำพูดเท่านั้น แต่ยังสามารถ แสดงออกทางสีหน้า (Facial Expressions) และ ท่าทาง (Body Language) ซึ่งเป็นการแสดงออกที่จะ ช่วยเสริมสร้างความกล้าในการพูดภาษาอังกฤษอย่างเป็นธรรมชาติได้อีกด้วย

ด้วยหลักการและเหตุผลดังกล่าว ผู้วิจัยซึ่งเป็น อาจารย์ประจำหลักสูตรครุศาสตรบัณฑิต สาขาวิชา ภาษาอังกฤษ จึงได้เลือกให้รายวิชา การเรียนภาษา ด้วยการแสดง เป็นวิชาเอกเลือกที่เปิดสอนในภาค การศึกษาที่ 1 ของทุกปี ในโครงสร้างหลักสูตร ของนักศึกษาสาขาวิชาภาษาอังกฤษ ชั้นปีที่ 3 ซึ่งเป็นการจัดการเรียนการสอนเพื่อเปิดโอกาสให้นักศึกษา ได้ฝึกการใช้ภาษาอังกฤษด้วยวิธีธรรมชาติ โดยเน้น หลักการเรียนการสอนภาษาอังกฤษพร้อมไปกับการ สร้างแรงบันดาลใจ เป็นการพัฒนาศักยภาพพร้อมทั้ง

เกิดความสุขทางการแสดงออกในการเรียน ภาษาอังกฤษ

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาและเปรียบเทียบความสามารถ ในการพูดภาษาอังกฤษโดยใช้ละครและเทคนิค การแสดงละคร ก่อนเรียนและหลังเรียน ของนักศึกษา ชั้นปีที่ 3 สาขาวิชาภาษาอังกฤษ คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏกาญจนบุรี

2. เพื่อศึกษาความก้าวหน้าความสามารถการพูด ภาษาอังกฤษของนักศึกษาชั้นปีที่ 3 สาขาวิชา ภาษาอังกฤษ คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏ กาญจนบุรี ที่ได้รับการพัฒนาความสามารถในการพูด ภาษาอังกฤษโดยใช้ละครและเทคนิคการแสดงละคร

3. เพื่อศึกษาเจตคติจากการพัฒนาความสามารถ ในการพูดภาษาอังกฤษโดยใช้ละครและเทคนิค การแสดงละครของนักศึกษาชั้นปีที่ 3 สาขาวิชา ภาษาอังกฤษ คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏ กาญจนบุรี

ขอบเขตของการวิจัย

1. กลุ่มเป้าหมาย
กลุ่มเป้าหมายในการวิจัยเลือกแบบเจาะจง จาก นักศึกษาชั้นปีที่ 3 สาขาวิชาภาษาอังกฤษ คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏกาญจนบุรี ที่ลงทะเบียนเรียนรายวิชา 202702 การเรียนภาษา ด้วยการแสดง ในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2561 จำนวน 54 คน

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
2.1 แผนการจัดการเรียนรู้ รายวิชา 202702 การเรียนภาษาด้วยการแสดง จำนวน 15 แผน ดำเนินการทดลองใช้ระยะเวลา 15 สัปดาห์ๆ ละ 4 ชั่วโมง รวมทั้งหมด 60 ชั่วโมง

2.2 แบบประเมินทักษะการพูดภาษาอังกฤษ เป็นแบบทดสอบปากเปล่า (Oral Test) จำนวน 1 ชุด โดยให้นักศึกษาจับฉลากจากใน 5 สถานการณ์ที่กำหนด ใช้วัดความสามารถในการพูดภาษาอังกฤษ ก่อนเรียนและหลังเรียน

2.3 แบบบันทึกการสังเกตพฤติกรรม การเรียนรู้รายบุคคล จากการทำงานเดี่ยว และการทำงานเป็นกลุ่ม

2.4 แบบวัดเจตคติจากการพัฒนาความสามารถในการพูดภาษาอังกฤษโดยใช้ละคร และเทคนิคการแสดงละครของนักศึกษา เป็นแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ ของลิเคิร์ต (Linkert Rating Scale) คือ ระดับมากที่สุด ระดับมาก ระดับปานกลาง ระดับน้อย และระดับน้อยที่สุด

วิธีดำเนินการวิจัย

ผู้วิจัยดำเนินการศึกษาความสามารถในการพูดภาษาอังกฤษโดยใช้ละครและเทคนิคการแสดงละครของนักศึกษาชั้นปีที่ 3 ด้วยตนเองในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2561 ตามขั้นตอน ดังนี้

1. สร้างแผนการจัดการเรียนรู้รายวิชา 202702 การเรียนภาษาด้วยการแสดง โดยผู้วิจัยนำผลการเรียนการสอนในรายวิชานี้ของปีการศึกษา 2559 และ 2560 มาวิเคราะห์และปรับปรุงให้เหมาะสมกับสถานการณ์ปัจจุบัน จำนวน 15 แผน ใช้เวลาเรียนแผนละ 4 ชั่วโมง รวมเวลาเรียนทั้งหมด 60 ชั่วโมง ประกอบด้วย สาระการเรียนรู้ จุดประสงค์การเรียนรู้ สมรรถนะประจำหน่วยการเรียนรู้ สาระสำคัญ คุณลักษณะอันพึงประสงค์ กิจกรรมการเรียนรู้ เอกสารประกอบการสอน สื่อประกอบการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ แบบบันทึกการสอน แบบทดสอบทักษะการพูดภาษาอังกฤษก่อนเรียนและหลังเรียน

และแบบสอบถามความคิดเห็นต่อการสอนพูดภาษาอังกฤษโดยใช้ละครและเทคนิคการแสดงละคร แผนการจัดการเรียนรู้นี้ผ่านการประเมินคุณภาพโดยผู้ทรงคุณวุฒิจำนวน 3 ท่าน

2. ขั้นตอนกิจกรรมการเรียนการสอน

2.1 ทดสอบทักษะการพูดภาษาอังกฤษก่อนเรียน โดยใช้สถานการณ์จำนวน 5 สถานการณ์ เพื่อวัดทักษะการพูดภาษาอังกฤษของนักศึกษา ใช้เวลาทดสอบคนละ 5-10 นาที โดยทดสอบนอกเวลาเรียน

2.2 ดำเนินการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนด้วยแผนการจัดการเรียนรู้ที่สร้างขึ้น ในเวลา 15 สัปดาห์ สัปดาห์ละ 4 ชั่วโมง โดยมีการชี้แจงรูปแบบการจัดกิจกรรมการพัฒนาทักษะการพูดโดยใช้ละครและเทคนิคการแสดงละคร เพื่อให้ นักศึกษาทราบขั้นตอนการเรียนรู้และบทบาทหน้าที่ของตนในระหว่างปฏิบัติกิจกรรมการเรียนรู้นี้ในห้องเรียน จากนั้นในแต่ละสัปดาห์นักศึกษาจะได้รับมอบหมายงานตามแผนการจัดการเรียนรู้ โดยมีการทำงานเดี่ยวและกลุ่ม ให้นักศึกษาไปศึกษาด้วยตนเอง และจัดโครงการละครเวทีภาษาอังกฤษ โดยแบ่งขั้นตอนได้ดังนี้

2.2.1 ให้นักศึกษาฝึกการใช้ น้ำเสียง และท่าทางในการพูดบทสนทนาในสถานการณ์ต่าง ๆ และจากนั้นผู้วิจัยได้สอนให้นักศึกษารู้จักองค์ประกอบต่าง ๆ ของละครเวที จนในที่สุดจึงสอนให้เขียนบทละคร ซึ่งประกอบด้วย การออกแบบรูปแบบของเรื่อง การเขียนเรื่องย่อ การออกแบบเสื้อผ้า การออกแบบเพลงประกอบฉาก และการเขียนอธิบายตัวละครเป็นภาษาอังกฤษ

2.2.2 จากนั้นผู้วิจัยได้เลือกเรื่องที่น่าสนใจซึ่งสามารถนำมาทำเป็นละครเวทีได้จากการเขียนของนักศึกษาทั้งหมด โดยคัดเลือกออกมา 7 เรื่อง เท่ากับจำนวนกลุ่มที่เหมาะสมกับจำนวนนักศึกษา คือ

กลุ่มละ 7 - 8 คน โดยให้เจ้าของเรื่องนั้นๆ ทำหน้าที่เป็นผู้กำกับและนำเรื่องของตัวเองมาเขียนบทฉบับเต็ม และเลือกสมาชิกเข้ามาเป็นนักแสดงที่เหมาะสม เพื่อนำไปสู่การทำงานร่วมกันเป็นทีมในการแสดงละครเวทีภาษาอังกฤษ ที่บูรณาการกับโครงการของสาขาวิชา คือ “โครงการ KRU Drama Festival” ซึ่งจัดเป็นประจำทุกปี ผู้วิจัยได้ใช้กิจกรรมดังกล่าวเป็นการประเมินผลการเรียนรู้ และทดสอบหลังเรียน (Post-test) กับนักศึกษากลุ่มเป้าหมาย

2.2.3 นักศึกษาแต่ละกลุ่มปฏิบัติกิจกรรมการแสดงละครละครเวทีที่หอประชุมในสัปดาห์ที่ 13 - 15 ของการเรียน

2.3 ศึกษาความก้าวหน้าทักษะการพูดภาษาอังกฤษของนักศึกษาในแต่ละสัปดาห์

2.4 ประเมินทักษะการพูดของนักศึกษาหลังการเรียน

2.5 เปรียบเทียบพัฒนาการพูดของนักศึกษาก่อนการเรียนและหลังการเรียน

2.6 ศึกษาเจตคติจากการพัฒนาความสามารถในการพูดภาษาอังกฤษของนักศึกษา

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มเป้าหมาย โดยใช้เกณฑ์การคัดเลือก (Inclusion criteria) คือ เป็นนักศึกษาที่ลงทะเบียนเรียนรายวิชา 202702 การเรียนภาษาด้วยการแสดง ในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2561 จำนวน 54 คน ที่สามารถเข้าเรียนได้มากกว่าร้อยละ 80 ของเวลาเรียนตลอดภาคการศึกษาโดยผู้วิจัยดำเนินการรวบรวมข้อมูล ดังนี้

1. ศึกษาและเปรียบเทียบการพัฒนาความสามารถในการพูดภาษาอังกฤษ ก่อนเรียนและหลังเรียน ผู้วิจัยดำเนินการทดสอบก่อนเรียน

และหลังเรียนของนักศึกษาเป็นรายบุคคล โดยใช้สถานการณ์จำนวน 5 สถานการณ์

2. ศึกษาความก้าวหน้าความสามารถในการพูดภาษาอังกฤษของนักศึกษาโดยผู้วิจัยใช้แบบบันทึกการสังเกตพฤติกรรมการเรียนรู้รายบุคคล

3. ศึกษาเจตคติจากการพัฒนาความสามารถในการพูดภาษาอังกฤษของนักศึกษา ผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูลจากการใช้แบบวัดเจตคติเป็นรายบุคคล

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. วิเคราะห์ผลการศึกษาและเปรียบเทียบการพัฒนาความสามารถในการพูดภาษาอังกฤษของนักศึกษาก่อนเรียนและหลังเรียน ใช้ค่า t-test for dependent Sample

2. วิเคราะห์ความก้าวหน้าความสามารถในการพูดภาษาอังกฤษของนักศึกษาโดยแบบบันทึกการสังเกต ใช้ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และค่าร้อยละ

3. วิเคราะห์เจตคติจากการพัฒนาความสามารถในการพูดภาษาอังกฤษของนักศึกษา ใช้ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และค่าร้อยละ

ผลการวิจัย

1. ผลการศึกษาและเปรียบเทียบการพัฒนาความสามารถในการพูดภาษาอังกฤษของนักศึกษาก่อนเรียนและหลังเรียน พบว่า มีค่าเฉลี่ยของคะแนนทดสอบก่อนเรียนร้อยละ 32.46 และมีค่าเฉลี่ยของคะแนนทดสอบหลังเรียน ร้อยละ 77.45 เมื่อเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ย พบว่า คะแนนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 ผลการเปรียบเทียบความสามารถในการพูดภาษาอังกฤษโดยใช้ละครและเทคนิคการแสดงละคร ก่อนเรียนและหลังเรียน ของนักศึกษาชั้นปีที่ 3 สาขาวิชาภาษาอังกฤษ คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏกาญจนบุรี

การทดสอบ	N	\bar{x}	S.D.	เฉลี่ยร้อยละ	t
ก่อนเรียน	54	32.46	8.01	32.46	29.31
หลังเรียน	54	77.45	12.55	77.45	

จากตารางที่ 1 พบว่าการศึกษาความสามารถในการพูดภาษาอังกฤษของนักศึกษาชั้นปีที่ 3 จำนวน 54 คน มีค่าเฉลี่ยคะแนนทดสอบก่อนเรียนร้อยละ 32.46 และค่าเฉลี่ยคะแนนทดสอบหลังเรียน

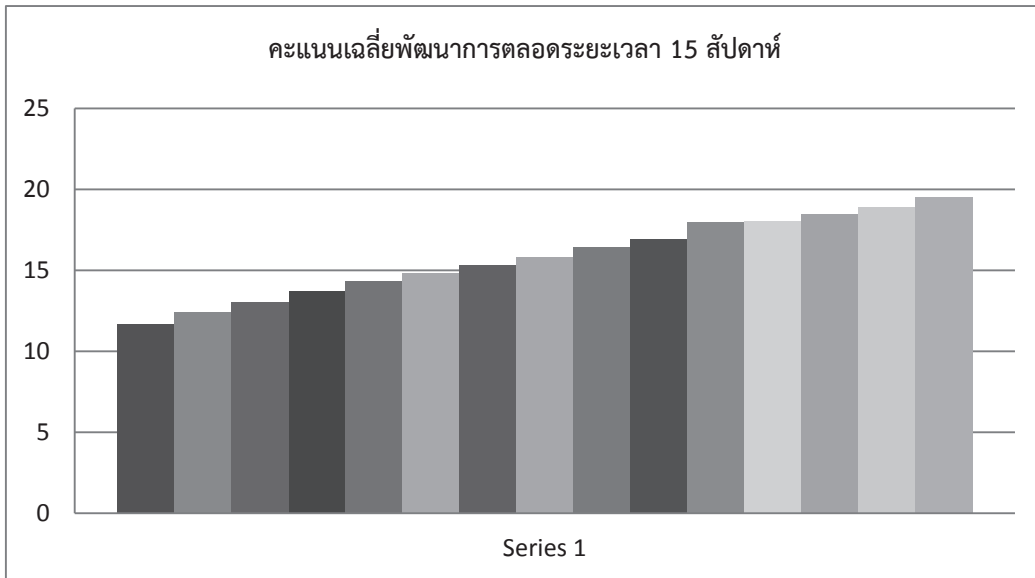
ร้อยละ 77.45 เมื่อเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ย พบว่า คะแนนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ตารางที่ 2 ความก้าวหน้าการพูดภาษาอังกฤษของนักศึกษาชั้นปีที่ 3 สาขาวิชาภาษาอังกฤษ คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏกาญจนบุรี ที่ได้รับการพัฒนาความสามารถในการพูดภาษาอังกฤษโดยใช้ละครและเทคนิคการแสดงละคร

สัปดาห์ที่	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
ค่าเฉลี่ย	11.66	12.42	13.05	13.71	14.36	14.81	15.33	15.83	16.42	16.94	17.99	18.00	18.49	18.92	19.52
ร้อยละ	58.3	62.1	62.25	68.55	71.8	74.05	76.65	79.15	81.2	84.7	89.95	90	92.45	94.6	97.6

2. ผลการศึกษาความก้าวหน้าความสามารถในการพูดภาษาอังกฤษของนักศึกษาชั้นปีที่ 3 สาขาวิชาภาษาอังกฤษ คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏกาญจนบุรี ที่ได้รับการพัฒนาความสามารถในการพูด

ภาษาอังกฤษโดยใช้ละครและเทคนิคการแสดงละคร นักศึกษามีความก้าวหน้าความสามารถการพูดภาษาอังกฤษสูงขึ้น ดังตารางที่ 2 และภาพที่ 1

ภาพที่ 1 พัฒนาการคะแนนเฉลี่ยความก้าวหน้าการพูดภาษาอังกฤษของนักศึกษาชั้นปีที่ 3 สาขาวิชาภาษาอังกฤษ คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏกาญจนบุรี ที่ได้รับการพัฒนาความสามารถในการพูดภาษาอังกฤษโดยใช้ละคร และเทคนิคการแสดงละคร ของคะแนนเฉลี่ย สัปดาห์ที่ 1-15

จากภาพที่ 1 แสดงให้เห็นถึงพัฒนาการของคะแนนรวม (Sum) ของการบันทึกใน 15 สัปดาห์ ค่าเฉลี่ยของคะแนนในสัปดาห์แรก คือ 11.66 (SD = 1.98) และสัปดาห์ที่ 15 คือ 19.52 (SD = 1.73) ตามลำดับ ความลาดเอียงที่สูงขึ้นแสดงให้เห็นถึงพัฒนาการของนักศึกษาด้านความสามารถในการพูดภาษาอังกฤษที่สูงขึ้นตามช่วงเวลา และเชื่อว่าการใช้ละครและเทคนิคการแสดงละครในชั้นเรียน

ภาษาอังกฤษมีส่วนช่วยในการพัฒนาความสามารถในการพูดภาษาอังกฤษของนักศึกษา

3. ผลการวิเคราะห์เจตคติจากการพัฒนาความสามารถในการพูดภาษาอังกฤษโดยใช้ละครและเทคนิคการแสดงละครของนักศึกษาชั้นปีที่ 3 สาขาวิชาภาษาอังกฤษ คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏกาญจนบุรี โดยใช้หาค่าเฉลี่ย (\bar{x}) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และร้อยละ แล้วนำมาแปลค่าตามเกณฑ์การแปล ผลดังตารางที่ 3

ตารางที่ 3 ผลการวิเคราะห์เจตคติจากการพัฒนาความสามารถในการพูดภาษาอังกฤษโดยใช้ละครและเทคนิคการแสดงละครของนักศึกษาชั้นปีที่ 3 สาขาวิชาภาษาอังกฤษ คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏกาญจนบุรี

การวิเคราะห์เจตคติ	N	\bar{x}	S.D	แปลความ
เจตคติจากการพัฒนาความสามารถในการพูดภาษาอังกฤษโดยใช้ละครและเทคนิคการแสดงละคร	54	4.54	0.64	ดีมาก

จากตารางที่ 3 แสดงผลการวิเคราะห์เจตคติจากการพัฒนาความสามารถในการพูดภาษาอังกฤษโดยใช้ละครและเทคนิคการแสดงละครของนักศึกษาชั้นปีที่ 3 สาขาวิชาภาษาอังกฤษ คณะครุศาสตร์มหาวิทยาลัยราชภัฏกาญจนบุรี มีค่าเฉลี่ย 4.54 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.64 แสดงว่านักศึกษามีเจตคติอยู่ในระดับดีมาก

สรุปและอภิปรายผลการวิจัย

ผลการวิจัยในครั้งนี้สรุปจากผลการเปรียบเทียบคะแนนและความสามารถในการพูดภาษาอังกฤษโดยใช้ละครและเทคนิคการแสดงละครของนักศึกษาชั้นปีที่ 3 ระหว่างก่อนเรียน และ หลังเรียน และเปรียบเทียบคะแนนจากแบบวัดเจตคติต่อการสอนพูดภาษาอังกฤษโดยใช้ละครและเทคนิคการแสดงละคร ซึ่งสรุปผลได้ดังนี้

1. นักศึกษามีคะแนนในการพูดภาษาอังกฤษมีคะแนนเฉลี่ยก่อนเรียนเท่ากับ 32.46 คะแนน คิดเป็นร้อยละ 32.46 และมีคะแนนเฉลี่ยหลังเรียนเท่ากับ 77.45 คะแนน คิดเป็นร้อยละ 77.45 และเมื่อทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ย พบว่า คะแนนความสามารถในการพูดภาษาอังกฤษ หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

2. ระหว่างการทดลองนั้นความสามารถของนักศึกษาในการพูดภาษาอังกฤษพัฒนาขึ้นจากระดับปกติในช่วงเริ่มต้นของการเรียน และสูงขึ้นทีละน้อย และหลังจากจบการทดลอง นักเรียนสามารถพูดได้ดีขึ้นโดยมีคะแนนรวมพัฒนาขึ้นถึง 7.86 คะแนน

3. นักศึกษามีเจตคติจากการพัฒนาความสามารถในการพูดภาษาอังกฤษโดยใช้ละครและเทคนิคการแสดงละครอยู่ในระดับดีมาก

จากผลการวิจัยนี้ซึ่งเป็นการวิจัยเชิงทดลอง ผู้วิจัยได้แยกการอภิปรายผลเป็นประเด็นต่างๆ ตามลำดับ ดังนี้

1. ผลจากการศึกษาเปรียบเทียบคะแนนในการพูดภาษาอังกฤษ พบว่า คะแนนความสามารถในการพูดภาษาอังกฤษหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน ทั้งนี้เนื่องจากการจัดการเรียนการสอนเชิงกระบวนการโดยใช้แผนการจัดการเรียนรู้ที่ออกแบบอย่างเป็นระบบทั้งเนื้อหาและกิจกรรมการฝึกทักษะและ ผู้เรียนได้เรียนรู้ร่วมกันโดยใช้กระบวนการกลุ่มทำให้ผู้เรียนได้ฝึกทักษะอย่างหลากหลายและต่อเนื่อง มีการประเมินผลตนเองแบบเพื่อนช่วยเพื่อน และมีเป้าหมายร่วมกันคือการพัฒนาการพูดภาษาอังกฤษแบบธรรมชาติทั้งภาษาพูดและภาษากาย ดังที่ ทิศนา ขัมมณี (2555 : 353-357) ได้กล่าวถึงข้อดีของการสอนโดยใช้เทคนิคการละคร และสอดคล้องกับผลการศึกษาของ แอนดริว ลี สวินนี่ และคณะ (2560 : 112-123) และ Simona Floare Bora (2017) ที่พบว่าวิธีการแสดงละครช่วยปรับปรุงการออกเสียงของผู้เรียนอย่างมีนัยสำคัญ มีความแม่นยำ ความเร็ว ความคล่องแคล่ว สามารถพูดข้อความที่มีความซับซ้อนได้มากขึ้นและรวดเร็วขึ้น นอกจากนี้ปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จอีกประการหนึ่ง คือ บรรยากาศของการทำงานร่วมกัน การแสดงออกร่วมกัน ความสมจริง ความกระตือรือร้น ความสนใจใฝ่รู้ ความตั้งใจที่ปราศจากความกดดัน ความวิตกกังวล และความสนุกสนานทำให้ลดความประหม่า ความกลัวได้เป็นอย่างดี (Bang, 2003 : 19-34) นอกจากนี้จากแผนการเรียนรู้ที่ได้ออกแบบให้ผู้เรียนศึกษาค้นคว้า สร้างเรื่อง เขียนบทละคร ออกแบบสื่อและฉากประกอบการแสดง โดยเน้นให้ทุกคนมีส่วนร่วมในกลุ่มและระหว่างกลุ่ม จึงถือว่าเป็นกิจกรรมการเรียนรู้ที่สามารถสร้างแรงจูงใจและสร้างปฏิสัมพันธ์

ระหว่างผู้เรียนซึ่งได้พัฒนาความสามารถในการพูด ในฐานะผู้แสดงละครและพัฒนาทักษะการฟังในฐานะผู้ชมละครจึงถือว่าทุกคนได้ฝึกทักษะอย่างเข้มข้น มีชีวิตชีวาตลอดทั้งภาคเรียน นอกจากทักษะการพูดแล้ว ผู้เรียนยังได้ฝึกทักษะในการแสดงออก ทักษะการคิดสร้างสรรค์ในการออกแบบการแสดงด้วย (Carson, 2012: 1-14)

2. ผลของการศึกษาความก้าวหน้าการพูดภาษาอังกฤษระหว่างการทดลองนั้น นักศึกษามีความสามารถในการพูดภาษาอังกฤษพัฒนาขึ้นจากระดับปกติในช่วงเริ่มต้นของการเรียน และสูงขึ้นทุกสัปดาห์ โดยหลังจากการทดลอง นักศึกษาสามารถพูดได้ดีขึ้นโดยมีคะแนนเฉลี่ย พัฒนาขึ้นถึง 7.86 ปัจจัยความสำเร็จที่สำคัญ คือ นักศึกษาได้ฝึกทักษะการพูดตามแผนการเรียนรู้ทั้ง 15 แผน ซึ่งทุกแผนการเรียนรู้ นักศึกษาจะได้ฝึกทั้งการแสดงออกและการพูดโดยใช้ น้ำเสียงสื่ออารมณ์และความรู้สึกในชีวิตประจำวัน ผู้สอนบันทึกความก้าวหน้าโดยสังเกตพัฒนาการและพฤติกรรมนักศึกษารายสัปดาห์ พบว่า นักศึกษามีความสนใจ กระตือรือร้น มีความรับผิดชอบ มีทัศนคติเชิงบวก และมีพัฒนาการในการพูดภาษาอังกฤษดีขึ้น ถือว่ากิจกรรมการแสดงละครเป็นความสำเร็จของกระบวนการเรียนรู้และการฝึกความสามารถในการพูดซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ Susilawati (2013) และบัณฑิตชิษฐ์ พันสิริ (2554: 50 -58) ที่พบว่าการแสดงละครในการพัฒนาการพูดภาษาอังกฤษของผู้เรียนนั้นต้องเป็นบรรยากาศที่ปราศจากการกดดัน เป็นการเรียนรู้โดยเน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง ถือว่าเป็นกิจกรรมที่มีประสิทธิภาพสูงสุดในการลดความกังวล ครูมีบุคลิกภาพที่มีความเป็นมิตร มีอารมณ์ขัน ไม่ใช้คำพูดคุกคาม ตั้งใจชมการแสดงของผู้เรียน หาวีธีสร้างการมีส่วนร่วมของผู้เรียนและสามารถสร้างแรงจูงใจผู้เรียนที่ไม่กล้าแสดงออกในการ

มีส่วนร่วมกับกิจกรรมกลุ่ม ให้มีภาวะผู้นำมีส่วนร่วมในกลุ่ม และเพื่อนร่วมชั้นเรียน พัฒนาการที่สำคัญอีกประการหนึ่งที่เกิดขึ้นกับนักศึกษา คือ ความคล่องแคล่วในการออกเสียงและน้ำเสียงที่เป็นธรรมชาติของภาษาอังกฤษซึ่งสอดคล้องกับข้อค้นพบของ Lestari et al., (2018: 51-77) ที่พบว่า กิจกรรมการแสดงละครที่พัฒนาอย่างเป็นกระบวนการจะสามารถพัฒนาการพูดและการออกเสียงภาษาอังกฤษได้อย่างเป็นธรรมชาติ

3. นักศึกษามีเจตคติต่อการพัฒนาความสามารถในการพูดภาษาอังกฤษโดยใช้กิจกรรมการละครและเทคนิคการแสดงละครอยู่ในระดับดีมาก ทั้งนี้เป็นเพราะผู้เรียนเป็นศูนย์กลางในการคิดสร้างสรรค์ การมีส่วนร่วมในกลุ่ม ระหว่างกลุ่ม และมีกระบวนการจัดการที่ผู้เรียนเรียนร่วมคิด ร่วมวางแผน ร่วมปฏิบัติ ร่วมรับผิดชอบและร่วมรับประโยชน์ คือ ความสำเร็จร่วมกัน นักศึกษาจึงมีทัศนคติเชิงบวกต่อการพัฒนาความสามารถในการพูดภาษาอังกฤษโดยใช้กิจกรรมละครและเทคนิคการแสดงละครโดยเฉพาะกระบวนการเรียนรู้ที่ออกแบบในแผนการจัดการเรียนรู้ทั้ง 15 แผน ในขณะเดียวกันในกิจกรรมการนำเข้าสู่บทเรียนในแต่ละแผนนั้นผู้วิจัยได้ออกแบบให้มีความยืดหยุ่นตามบริบทและสถานการณ์ทางสังคมและในชีวิตจริง ซึ่งทำให้นักศึกษาเห็นคุณค่าของรายวิชาและกิจกรรมการละครและเทคนิคการแสดงละครซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ Alvarado (2017: 305) ที่พบว่า การออกแบบกระบวนการเรียนรู้โดยผู้เรียนมีส่วนร่วมและมีโอกาสได้แสดงออกอย่างสร้างสรรค์ สนุกสนาน มีความสำคัญอย่างยิ่ง ทั้งต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและเจตคติของผู้เรียน ซึ่ง TAJAREH and OROJI (2017: 67-80) ให้ความเห็นในเชิงสนับสนุนว่า การแสดงละครเป็นกิจกรรมการเรียนรู้ที่เปิดโอกาสให้ผู้เรียนเกิดจินตนาการและ

ความคิดสร้างสรรค์อย่างมีความสุข ซึ่งสรุปได้ว่า ประสิทธิภาพของการพัฒนาความสามารถในการพูดภาษาอังกฤษด้วยละครและเทคนิคการแสดงละคร สามารถพัฒนาทักษะความก้าวหน้าทางการเรียนรู้ และเจตคติของผู้เรียนได้ในระดับดีมาก

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้ คือ

1.1 การพัฒนาแผนการเรียนรู้ให้สอดคล้องกับบริบทของสังคม ศักยภาพ และความสนใจของผู้เรียน

1.2 บูรณาการกับรายวิชาอื่นที่เกี่ยวข้องและ พัฒนาเป็นกิจกรรมของสถานศึกษา

2. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 การพัฒนารูปแบบการแสดงละคร ในการพัฒนาทักษะเชิงบูรณาการทั้งทักษะการคิด การอ่าน การเขียน การฟัง และการพูด

2.2 การพัฒนารูปแบบการแสดงละครกับการขับร้อง เช่น ละครเวทีหรือละครเพลง เพื่อสร้างรูปแบบการพัฒนาทักษะการสื่อสารภาษาอังกฤษของผู้เรียนให้มีความหลากหลาย

เอกสารอ้างอิง

ขวัญใจ เตชเสนสกุล. (2555). ความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษ ทักษะที่แรงงานไทยยังต้องพัฒนา.

ค้นเมื่อ ธันวาคม 29, 2560 , จาก <http://www.thai-aec.com/458>.

จุไรรัตน์ สวัสดิ์ เสน่ห์ สวัสดิ์ และวชิ พวงมณี. (2559). ศึกษาปัญหาการสื่อสารภาษาอังกฤษกับอาจารย์

ชาวต่างประเทศของนักศึกษาสาขาวิชาภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารสากล มหาวิทยาลัย

เทคโนโลยีราชมงคลล้านนา น่าน. น่าน : สาขามนุษยศาสตร์ สังคมวิทยาและการศึกษา มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลล้านนา น่าน.

ถิรวัดน์ ต้นทนิส. (2556). ปัญหาการออกเสียงภาษาอังกฤษของนักศึกษาสหวิทยาการชั้นปีที่ 3

มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.

ทิศนา แคมมณี. (2555). ศาสตร์การสอน : องค์ความรู้เพื่อการจัดกระบวนการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพ.

(พิมพ์ครั้งที่ 16). กรุงเทพมหานคร : ด่านสุทธาการพิมพ์.

ธีรภรณ์ พลายนเล็ก. (2554). ปัจจัยที่มีผลต่อการพูดภาษาอังกฤษของนักศึกษาชั้นปีที่2 สาขาวิชาภาษาอังกฤษ

คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏในเขตกรุงเทพมหานคร. วารสารวิจัยและพัฒนา, 3, 52-57.

นางสมร พงษ์พานิช. (2554). การศึกษาปัญหาของการพูดภาษาอังกฤษในการสื่อสารด้วยวาจาของนิสิต

คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วิทยาเขตศรีราชา ตุลาคม 2550 ถึง กันยายน 2551.

วารสารมนุษยศาสตร์, 18 (1), 85

บัณขิษฐ์ พันสิริ. (2554). ประสิทธิภาพของเทคนิคการละครที่มีต่อการลดความกังวลในการใช้ภาษาต่างประเทศ

ในชั้นเรียนของนักเรียนไทยที่เรียนภาษาอังกฤษในฐานะภาษาต่างประเทศ. ปริญญาโททางการสอน

ภาษาอังกฤษในฐานะภาษาต่างประเทศ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.

พัชรี พลาวงศ์. (2548). “เทคนิคและวิธีสอนออกเสียงภาษาอังกฤษให้กับผู้เรียนภาษาอังกฤษเป็นภาษา

ที่สองหรือภาษาต่างประเทศ.” รามคำแหง, 22,3 : 28-39.

- วีรพงษ์ รามางกูง. (2561). คนไทยกับภาษาอังกฤษ. **ประชาชาติธุรกิจออนไลน์**, ค้นเมื่อ พฤศจิกายน 3, 2561, จาก <https://www.prachachat.net/opinion-column/news-190406>.
- ศูนย์ข้อมูลความรู้ ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน. (2558). **กฎบัตรอาเซียน**. ค้นเมื่อ มีนาคม 30, 2560, จาก <https://www.thai-aec.com>.
- แอนดริว ลี สวีนนี่ ทวีศักดิ์ ชันยศ และอารีย์ ปรีดีกุล. (2560). การใช้การจัดการเรียนรู้แบบเน้นภาระงานและการละครในการพัฒนาความสามารถด้านการสื่อสารของนักศึกษาามมหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม. **วารสารครูพิบูล**. 4, 2 : 112-123.
- Bang, Y. J. (2003). Developing communicative competence through drama-oriented activities in an EFL classroom. **Journal of Pan-Pacific Association of Applied Linguistics**, 8, 19-34.
- Carson, L. (2012). The role of drama in task-based learning: agency, identity and autonomy. **Scenario**. 2, 1-14.
- Harmer, J. (2010). **How to Teach English**. Oxford : Ocelot Publishing.
- Jonnathan Salas Alvarado. (2017). The Use of Theater and Drama Techniques to Foster Speaking Skills in the English Class. **Revista de Lenguas Modernas**, 26 : 305-317.
- Mansoureh Jozi TAJAREH, Mohamad Reza OROJI (2017). The Impact of Drama on Iranian EFL Young Learners' Reading Comprehension Performance. **Bulletin de la Société Royale des Sciences de Liège**, 86, : 67 – 80.
- Rr. Ery Susilawati. (2013). **Improving Students' Speaking Skill Using Drama at the Eleventh Grade Students of Language Class of Man Yogyakarta II in the Academic Year of 2012/ 2013**. A Thesis Presented as Partial Fulfillment of the Requirements for the Attainment of the Sarjana Pendidikan Degree in English Language Education, English Education Department Faculty Of Languages and Arts Yogyakarta State University.
- Sarkis, R. (2012). Using Cognitive Strategies to Improve English Speaking Skill and Selfconfidence. **American Journal of Education Sciences**. 2(4): 19-23.
- Tribolet, C. (2012). Using Cognitive Strategies to Improve English Speaking Skill and Selfconfidence. **American Journal of Education Sciences**. 2(3): 36-40.
- Simona Floare Bora. (2017). **Beyond the mere word :Exploring the language of Drama through text- and performance-based approaches for developing L2 oral skills**. Thesis submitted for the degree of Doctor in Philosophy in English Language Teaching Department of language and Linguistics University of Essex.
- Suci Lestari, Hery Yufriзал, Ari Nurweni. (2018). **Developing Students' Speaking Through Drama Performance of SMK NEGERI 1 METRO**. Thesis. Graduate Program of English Education of Teacher Training and Education Faculty. Lampung University.

ปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อสมรรถนะของผู้สอบบัญชีภาษีอากรในประเทศไทย

FACTORS AFFECTING THE COMPETENCY OF THAI TAXATION AUDITORS

ศิริวรรณ พูลเขตกิจ¹, สร้อยเพชร ลิสนิ², สุรเดช เล็กแจ่ง³, สุรีย์ โบษกรณัฐ⁴, ประเวศ เพ็ญวุฒิกุล⁵

^{1),2),3)} นักศึกษาหลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการบัญชี คณะบัญชี มหาวิทยาลัยศรีปทุม

^{4),5)} อาจารย์ประจำคณะบัญชี มหาวิทยาลัยศรีปทุม

Siriwan Poonkhetkit¹, Sroeypet Lissani², Suradej Lekjaeng³, Suree Bosakoranut⁴, Pravas Penvutikul⁵

^{1),2),3)} Doctor of Philosophy Program, Faculty of Accounting, Sripatum University

^{4),5)} Lecturer of School of Accountancy, Sripatum University

Receive : April 14, 2020
Revised: May 5, 2020 (1)
May 14, 2020 (2)
Accepted: June 15, 2020

บทคัดย่อ

งานวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาปัจจัยด้านความรู้ทางวิชาชีพ ด้านการพัฒนาทางวิชาชีพอย่างต่อเนื่อง ด้านประสบการณ์จากการทำงาน ด้านทักษะทางวิชาชีพ และด้านหลักการพื้นฐานของจรรยาบรรณวิชาชีพที่ส่งผลกระทบต่อสมรรถนะของผู้สอบบัญชีภาษีอากร ประชากรคือ ผู้สอบบัญชีภาษีอากรในประเทศไทย กำหนดขนาดตัวอย่างโดยใช้สูตรของยามานะ ได้ขนาดตัวอย่างจำนวน 348 ตัวอย่าง ใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบง่าย เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบสอบถาม สถิติที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ สถิติเชิงพรรณนา และใช้การวิเคราะห์การถดถอยเชิงพหุคูณเพื่อทดสอบสมมติฐาน ผลการวิจัยพบว่า ปัจจัยด้านการพัฒนาทางวิชาชีพอย่างต่อเนื่อง ด้านทักษะทางวิชาชีพ และด้านหลักการพื้นฐานของจรรยาบรรณวิชาชีพ ส่งผลเชิงบวกต่อสมรรถนะของผู้สอบบัญชีภาษีอากรในประเทศไทย อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 แสดงให้เห็นว่า ผู้สอบบัญชีที่มีการพัฒนาทางวิชาชีพอย่างต่อเนื่อง ทำให้การปฏิบัติงานตรวจสอบมีคุณภาพถูกต้อง เชื่อถือได้ตามมาตรฐานการสอบบัญชี มีการเตรียมความพร้อมสำหรับการเปลี่ยนแปลงในมาตรฐานการบัญชีและมาตรฐานการรายงานทางการเงินต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง และการมีทักษะทางวิชาชีพด้านต่าง ๆ รวมทั้งผู้สอบบัญชีภาษีอากรควรปฏิบัติตามหลักการพื้นฐานของจรรยาบรรณวิชาชีพของผู้สอบบัญชี ในการรักษาความลับ มีความโปร่งใส ความเป็นอิสระ ความเที่ยงธรรม และความซื่อสัตย์สุจริต มีความรู้ความสามารถและมีมาตรฐานในการปฏิบัติงานจะส่งผลให้การปฏิบัติงานมีคุณภาพและประสิทธิภาพมากขึ้น นำไปสู่ความสำเร็จในการทำงาน

คำสำคัญ: ความรู้ทางวิชาชีพ ประสบการณ์ ทักษะทางวิชาชีพ สมรรถนะ ผู้สอบบัญชีภาษีอากร

ABSTRACT

This research study aimed to study professional knowledge factors in the field of continuing professional development. The experience of working, professional skills, and basic principles of professional conduct could affect the competency of taxation auditors. The population, determined by the Taro Yamane's formula, comprised 348 Thai taxation auditors derived from simple random sampling. The instruments used in the study was a questionnaire, and the statistics used was descriptive statistics. A multiple regression was also used to test the determined hypothesis. The results indicated that the factors of continuing professional development, professional skills, and basic principles of professional conduct positively affected Thai taxation auditors at a statistically significant level of 0.05. It was found that Thai auditors with continuing professional development performed quality inspection work and provided reliable auditing standard. They were prepared for changes in relevant accounting and financial standards and possessed professional skills. Also, Thai taxation auditors should follow the basic principles for professional conduct regarding confidentiality, transparency, independence, fairness and honesty. Auditors with these qualifications could enhance their performance quality leading to their professional success.

Keywords : Professional Knowledge, Experience, Professional Skills, Competency, Thai Taxation Auditors

บทนำ

สำหรับประเทศไทย กรมสรรพากรได้จัดให้มีการตรวจสอบและรับรองบัญชีตามประมวลรัษฎากร เพื่อประโยชน์แห่งการเสียภาษีอากรตามประมวลรัษฎากร ซึ่งกระทำโดยผู้ตรวจสอบและรับรองบัญชีโดย ผู้สอบบัญชีรับอนุญาต (Certified Public Accountant: CPA) หรือผู้สอบบัญชีภาษีอากร (Tax Auditor: TA) แต่สำหรับกิจการห้างหุ้นส่วนนิติบุคคลขนาดเล็ก ที่มีทุนจดทะเบียนชำระแล้วไม่เกิน 5 ล้านบาท และรายได้ในรอบระยะเวลาบัญชีไม่ถึง 30 ล้านบาท และมีสินทรัพย์รวมในรอบระยะเวลาบัญชีไม่ถึง 30 ล้านบาท เป็นกิจการที่ได้รับยกเว้นไม่ต้องจัดให้งบการเงินที่ได้รับการตรวจสอบและแสดงความเห็นโดยผู้สอบบัญชี

รับอนุญาต (กรมพัฒนาธุรกิจการค้า, 2563) สามารถตรวจสอบและรับรองบัญชีโดยผู้สอบบัญชีภาษีอากรได้ เนื่องจากผู้สอบบัญชีรับอนุญาตมีไม่เพียงพอที่จะให้บริการแก่ห้างหุ้นส่วนนิติบุคคลดังกล่าว

ผู้สอบบัญชีภาษีอากรจึงมีบทบาทสำคัญในการตรวจสอบและรับรองบัญชีแก่ห้างหุ้นส่วนนิติบุคคลขนาดเล็ก โดยมีหน้าที่สำคัญในการตรวจสอบและรับรองบัญชีคือ ตรวจสอบและรับรองว่าบริษัทหรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคลมีการจัดทำบัญชีให้เป็นไปตามหลักการบัญชีที่รับรองทั่วไปหรือมาตรฐานการบัญชีหรือไม่ ซึ่งในการปฏิบัติงานการตรวจสอบ และรับรองบัญชีผู้สอบบัญชีภาษีอากรจะต้องปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่อธิบดีกรมสรรพากรกำหนด (กรมสรรพากร, 2563)

ทั้งในเรื่องต้องรักษามรรยาทในการตรวจสอบและ
รับรองบัญชี ต้องสอดส่องใช้ความรู้และความ
ระมัดระวังในการตรวจสอบและรับรองบัญชี
เยี่ยงผู้ประกอบการวิชาชีพพึงปฏิบัติต้องเปิดเผย
ข้อเท็จจริงที่พบในการตรวจสอบ นอกจากนี้ยังต้อง
มีหน้าที่รักษามรรยาทในการปฏิบัติงาน มีจรรยาบรรณ
ของผู้ตรวจสอบและรับรองบัญชี ที่เรียกว่า
จรรยาบรรณแห่งวิชาชีพ (Professional code of
ethics)

กรมพัฒนาธุรกิจการค้า ในฐานะหน่วยงาน
ส่งเสริมและสนับสนุนผู้ประกอบการวิชาชีพบัญชี
ให้มีสมรรถนะ มีความเป็นมืออาชีพ และมี
จรรยาบรรณทางวิชาชีพ ได้เล็งเห็นถึงความสำคัญ
ในการพัฒนาและการเพิ่มพูนองค์ความรู้ ด้านมาตรฐาน
รายงานทางการเงิน มาตรฐานการรายงานทางบัญชี
ให้สามารถก้าวทันต่อการเปลี่ยนแปลงในวิชาชีพและ
ก้าวทันต่อเทคโนโลยีที่ก้าวหน้าอย่างรวดเร็ว
ในขณะนี้ ยังรวมไปถึงการกำกับดูแลและการส่งเสริม
ให้ภาคธุรกิจ มีการจัดทำบัญชีอย่างครบถ้วน
ถูกต้องตามกฎหมาย อีกทั้งยังเล็งเห็นความสำคัญ
ในการยกระดับวิชาชีพ ผู้สอบบัญชีภาษีอากร ซึ่งเป็น
วิชาชีพที่มีความสำคัญที่มีบทบาทสำคัญต่อภาคธุรกิจ
ของโลก ไม่ว่าจะต่างประเทศหรือในประเทศ เนื่องจาก
ตามกติกาสากลได้มีการกำหนดว่าทุกธุรกิจ
จะต้องจัดทำงบการเงินและจะต้องมีการตรวจสอบ
บัญชี ซึ่งเป็นการตรวจสอบข้อมูลในรายงานทางการเงิน
ในด้านการบัญชีในทุกด้านที่กระทบและมีความสัมพันธ์
เกี่ยวข้องกับธุรกิจซึ่งแสดงให้เห็นถึงความน่าเชื่อถือ
ความมั่นใจ ต่อการใช้รายงานทางการเงินดังกล่าว
ซึ่งในรายงานการเงินดังกล่าวนี้จะแสดงให้เห็นถึงผล
การดำเนินงานและฐานะทางการเงินของธุรกิจ ซึ่งทำให้
ผู้เป็นหุ้นส่วน ผู้ถือหุ้น เจ้าของกิจการ และผู้บริหาร
เข้าใจได้อย่างไม่คลาดเคลื่อน ดังนั้น เพื่อแสดงให้เห็น

ถึงสมรรถนะของผู้สอบบัญชีอากร ส่วนที่เป็นปัจจัย
ที่สำคัญ คือผู้สอบบัญชีอากรควรต้องมีความรู้
ทางวิชาชีพบัญชี (นฤนาถ ศรภักย์วานิช และคณะ,
2561) มีการพัฒนาศักยภาพและความรู้ความสามารถ
ของตนเองอย่างต่อเนื่องเพื่อให้สามารถปฏิบัติงาน
สอบบัญชีได้อย่างมีประสิทธิภาพ (Kang et al., 2015,
p. 61-62) มีประสบการณ์จากการทำงานด้านการ
ตรวจสอบทักษะทางวิชาชีพ (ฉัตรรัชดา วิโรจน์รัตน์,
2561) อีกทั้งต้องอยู่บนหลักการพื้นฐาน
ของจรรยาบรรณวิชาชีพผู้สอบบัญชีต้องเพื่อตรวจสอบ
และรับรองงบการเงินอย่างมีความถูกต้อง
แม่นยำ และลดข้อผิดพลาดในการแสดงความคิดเห็น
ในงบการเงินได้ (Salameh, et al., 2011, p. 48)

จากการศึกษาข้อมูลเบื้องต้นผู้วิจัยเห็นว่าวิชาชีพ
บัญชีไทยยังขาดงานวิจัยเชิงประจักษ์ในเรื่องสมรรถนะ
ทางวิชาชีพของผู้ประกอบการวิชาชีพบัญชีและผู้สอบ
บัญชีภาษีอากรของประเทศไทย โดยผู้วิจัย
ให้ความสนใจในกลุ่มวิชาชีพบัญชีที่เกี่ยวกับงานสอบ
บัญชี ดังจะเห็นได้ว่ากลุ่มอาชีพนี้ต้องมีความรับผิดชอบ
อย่างสูง ในการตรวจสอบและรับรองงบการเงิน และ
ลดข้อผิดพลาดต่อการรับรองงบการเงินของธุรกิจต่างๆ
ให้มีความถูกต้องโปร่งใส และเที่ยงธรรม จึงเป็น
ที่น่าสนใจศึกษาถึงปัจจัยที่ส่งผลต่อสมรรถนะ
ของผู้สอบบัญชีภาษีอากรในประเทศไทย ว่ามีปัจจัย
อะไรบ้าง เพื่อเป็นข้อมูลในการพัฒนา ปรับปรุง
หลักสูตรการศึกษาด้านวิชาชีพบัญชีตามมาตรฐาน
การศึกษาศาสกให้กับนักศึกษาบัญชีในประเทศไทย
และเป็นแนวทางพัฒนาผู้สอบบัญชีภาษีอากร
ให้มีความรู้ ความสามารถ ทักษะทางวิชาชีพ
ทักษะการปฏิบัติงาน เกิดความชำนาญและเชี่ยวชาญ
ในวิชาชีพ เกิดเชี่ยวชาญในงานตรวจสอบ และทำให้มี
การปฏิบัติงานที่มีคุณภาพและประสิทธิภาพมากขึ้น
ส่งผลให้เกิดความสำเร็จในการทำงานต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

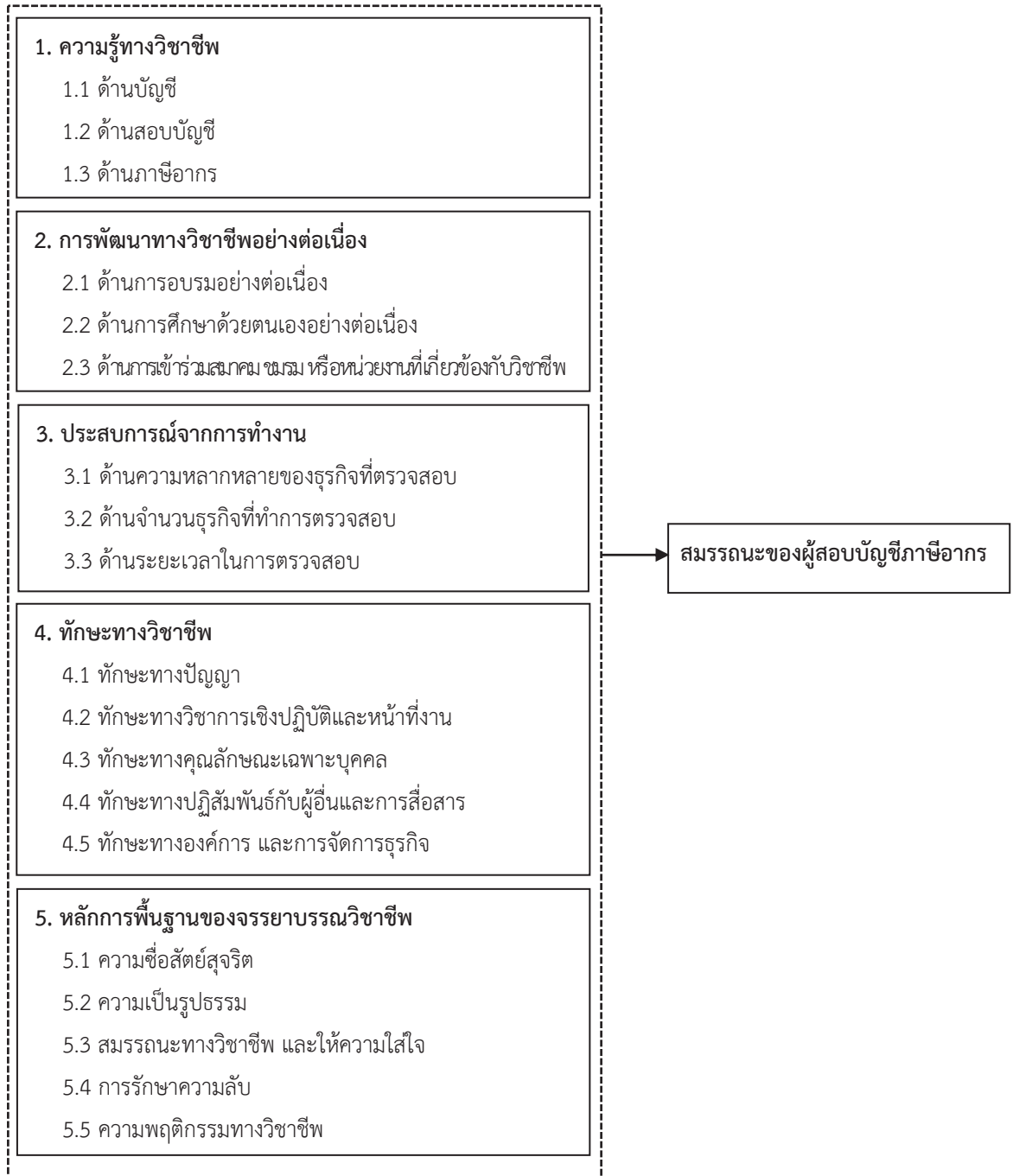
1. เพื่อศึกษาระดับความสำคัญของปัจจัยด้านความรู้ทางวิชาชีพ ด้านการพัฒนาทางวิชาชีพอย่างต่อเนื่อง ด้านประสบการณ์ในการทำงาน ด้านทักษะทางวิชาชีพ ด้านหลักพื้นฐานของจรรยาบรรณวิชาชีพ และด้านสมรรถนะของผู้สอบบัญชีภาษีอากรในประเทศไทย

2. เพื่อศึกษาปัจจัยด้านความรู้ทางวิชาชีพ ด้านการพัฒนาทางวิชาชีพอย่างต่อเนื่อง ด้านประสบการณ์ในการทำงาน ด้านทักษะทางวิชาชีพ ด้านหลักพื้นฐานของจรรยาบรรณวิชาชีพที่ส่งผลต่อสมรรถนะของผู้สอบบัญชีภาษีอากรในประเทศไทย

ขอบเขตของการวิจัย

ขอบเขตตัวแปร ได้แก่ ปัจจัยด้านความรู้ทางวิชาชีพ ด้านการพัฒนาทางวิชาชีพอย่างต่อเนื่อง ด้านประสบการณ์ในการทำงาน ด้านทักษะทางวิชาชีพ ด้านหลักพื้นฐานของจรรยาบรรณวิชาชีพ ตัวแปรตาม ได้แก่ สมรรถนะของผู้สอบบัญชีภาษีอากร

ขอบเขตด้านประชากร ประชากร ได้แก่ ผู้สอบบัญชีภาษีอากรในประเทศไทย จำนวน 2,704 คน ข้อมูล ณ วันที่ 15 พฤศจิกายน 2562 (กรมสรรพากร, 2563) กำหนดขนาดตัวอย่างโดยใช้สูตรของยามาเน่ (Yamane, 1973) ได้ขนาดตัวอย่าง จำนวน 348 ตัวอย่าง ใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบง่าย ระยะเวลาที่ใช้ในการวิจัย 6 เดือน เริ่มตั้งแต่ พฤศจิกายน 2562-เมษายน 2563

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

วิธีการดำเนินการวิจัย

งานวิจัยนี้เป็นงานวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) ประชากร ได้แก่ ผู้สอบบัญชีภาษีอากรในประเทศไทย โดยเป็นกลุ่มประชากรที่ปรากฏในบัญชีรายชื่อผู้สอบบัญชีภาษีอากร ณ วันที่ 15 พฤศจิกายน 2562 (กรมสรรพากร, 2563) จำนวนทั้งสิ้น 2,704 ราย กำหนดขนาดตัวอย่างโดยใช้สูตรของยามาเน่ (Yamane, 1973) ที่ระดับความเชื่อมั่น 95% และยอมรับความคลาดเคลื่อนในการเลือกตัวอย่าง 5% ได้จำนวนขนาดตัวอย่างจำนวน 348 ราย ใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบง่ายขั้นตอนการวิจัยแบ่งออกเป็น 3 ระยะ คือ

1. ระยะเตรียมการวิจัย ผู้วิจัยทบทวน ค้นคว้า และรวบรวมข้อมูลทุติยภูมิจากเอกสาร บทความ และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ตลอดจนข้อมูลต่าง ๆ ที่เก็บรวบรวมได้จากหน่วยงานต่าง ๆ เพื่อสร้างเครื่องมือวิจัย และกำหนดกลุ่มตัวอย่าง กำหนดกรอบแนวคิดการวิจัย กำหนดกลุ่มตัวอย่างในการวิจัยดำเนินการสร้างเครื่องมือวิจัย

2. ระยะดำเนินการวิจัย ผู้วิจัยสำรวจและเก็บรวบรวมข้อมูล โดยใช้เครื่องมือวิจัยที่เตรียมไว้ล่วงหน้า ตรวจสอบความถูกต้อง ครบถ้วนของข้อมูลที่เก็บรวบรวมได้ เพื่อประมวลผลข้อมูล ดำเนินการจัดทำสรุปผลการวิจัย

3. ระยะสรุปผลการวิจัย ผู้วิจัยดำเนินการสังเคราะห์ผลการวิจัยเพื่อจัดทำรายงานฉบับสมบูรณ์ และเผยแพร่ผลการวิจัย

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล ดังนี้

1. ข้อมูลปฐมภูมิ (Primary Data) เป็นการเก็บรวบรวมข้อมูลเชิงปริมาณจากเครื่องมือที่ได้เตรียมไว้ล่วงหน้า

2. ข้อมูลทุติยภูมิ (Secondary Data) เป็นข้อมูลที่เก็บรวบรวมได้จากเอกสาร บทความและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ตลอดจนข้อมูลต่าง ๆ ที่เก็บรวบรวมได้จากหน่วยงานต่าง ๆ

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ได้แก่ แบบสอบถาม (Questionnaire) ซึ่งได้สร้างขึ้นตามวัตถุประสงค์และกรอบแนวคิด โดยแบ่งออกเป็น 8 ส่วน ได้แก่

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับผู้สอบบัญชีภาษีอากร ลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check list) จำนวน 9 ข้อ

ส่วนที่ 2 ความคิดเห็นเกี่ยวกับด้านความรู้ทางวิชาชีพของผู้สอบบัญชีภาษีอากร จำนวน 12 ข้อ โดยแบ่งช่วงของระดับความคิดเห็นออกเป็น 5 ระดับ ใช้มาตรวัดแบบลิเคิร์ต (Likert Type Scale) (Likert, 1932)

ส่วนที่ 3 ความเห็นด้วยเกี่ยวกับการพัฒนาทางวิชาชีพอย่างต่อเนื่องของผู้สอบบัญชีภาษีอากร จำนวน 11 ข้อ ใช้มาตรวัดแบบลิเคิร์ต

ส่วนที่ 4 ความเห็นปัจจัยทางด้านประสิทธิภาพการทำงาน จำนวน 9 ข้อ โดยแบ่งช่วงของระดับความคิดเห็นออกเป็น 5 ระดับ ใช้มาตรวัดแบบลิเคิร์ต

ส่วนที่ 5 ระดับความเห็นด้วยเกี่ยวกับหลักการพื้นฐานของจรรยาบรรณวิชาชีพ จำนวน 6 ข้อ โดยแบ่งช่วงของระดับความคิดเห็นออกเป็น 5 ระดับ ใช้มาตรวัดแบบลิเคิร์ต

ส่วนที่ 6 ความเห็นด้วยเกี่ยวกับทักษะทางวิชาชีพของผู้สอบบัญชีภาษีอากร จำนวน 6 ข้อ โดยแบ่งช่วงของระดับความคิดเห็นออกเป็น 5 ระดับ ใช้มาตรวัดแบบลิเคิร์ต

ส่วนที่ 7 ความเห็นด้วยเกี่ยวกับสมรรถนะของผู้สอบบัญชีภาษีอากร จำนวน 4 ข้อ โดยแบ่งช่วง

ของระดับความคิดเห็นออกเป็น 5 ระดับ ใช้มาตรวัดแบบลิเคิร์ต

ส่วนที่ 8 ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะมีลักษณะเป็นคำถามปลายเปิด เพื่อให้ผู้ตอบแบบสอบถามแสดงความคิดเห็น

การหาความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) ของแบบสอบถามที่สร้างขึ้นโดยผู้เชี่ยวชาญจำนวน 5 ท่าน โดยใช้ดัชนี IOC (Index of Item Objective Congruence) คือ เกณฑ์ ความเห็น สอดคล้องกันและยอมรับของผู้ทรงคุณวุฒิ ได้ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.60-1.00 ซึ่งที่มีค่า 0.50 ขึ้นไป ถือว่ามีความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา และได้ทำการทดสอบความเชื่อมั่น (Reliability test) โดยนำแบบสอบถามไปทำการทดสอบ (Prior-test) กับผู้จัดการฝ่ายบัญชีจำนวน 30 ราย ได้ค่าสัมประสิทธิ์ความเชื่อมั่น (Cronbach's alpha) เท่ากับ 0.965 ซึ่งเกิน 0.80 จึงถือว่าอยู่ในเกณฑ์ที่ยอมรับได้ จึงได้นำแบบสอบถามไปใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล โดยวิธีส่งแบบสอบถามทางจดหมายอิเล็กทรอนิกส์ให้กับกลุ่มตัวอย่างผู้สอบบัญชีภาษีอากร และดำเนินการตรวจสอบความถูกต้องและความครบถ้วนของแบบสอบถามที่ได้รับการตอบกลับ และนำไปวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูล

สถิติที่ใช้การวิเคราะห์ข้อมูล ประกอบด้วย

1. สถิติเชิงพรรณนา ได้แก่ ค่าร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) สำหรับวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม และวิเคราะห์ระดับความสำคัญของปัจจัยด้านความรู้ทางวิชาชีพด้านการพัฒนาทางวิชาชีพอย่างต่อเนื่อง ด้านประสบการณ์ในการทำงาน ด้านทักษะทางวิชาชีพด้านหลักพื้นฐานของจรรยาบรรณวิชาชีพ และด้านสมรรถนะของผู้สอบบัญชีภาษีอากรในประเทศไทย

2. การวิเคราะห์การถดถอยเชิงพหุคูณ (Multiple Regression Analysis) เพื่อทดสอบสมมติฐานที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ผลการวิจัย

ผู้วิจัยได้นำข้อมูลที่เก็บรวบรวมได้ทำการประมวลผลและวิเคราะห์ข้อมูลโดยสถิติที่ใช้ในการประมวลผลข้อมูลในการวิจัย โดยแบ่งขั้นตอนการวิเคราะห์ข้อมูล ได้ดังนี้

1. ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้สอบบัญชีภาษีอากร

จากผลการวิเคราะห์ พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง คิดเป็นร้อยละ 53.70 อายุมากกว่า 40 ปี คิดเป็นร้อยละ 68.40 มีสถานที่ตั้งของที่ทำงานอยู่กรุงเทพมหานคร คิดเป็นร้อยละ 54.30 มีระดับการศึกษาสูงกว่าปริญญาตรี คิดเป็นร้อยละ 69.50 มีประสบการณ์การทำงานด้านวิชาชีพบัญชี (การบัญชี การภาษีอากร การตรวจสอบบัญชี) มากกว่า 15 ปี คิดเป็นร้อยละ 69.50 มีรายได้เฉลี่ยต่อปีมากกว่า 1,000,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 87.40 มีประสบการณ์ในการเป็นผู้สอบบัญชีมากกว่า 6 ปี คิดเป็นร้อยละ 85.90 มีจำนวนพนักงานในองค์กรที่ทำงานอยู่ในปัจจุบันส่วนใหญ่ มีพนักงานน้อยกว่า 50 คน คิดเป็นร้อยละ 90.80 มีจำนวนผู้ใช้บริการ (ลูกค้า) ที่ให้บริการงานตรวจสอบบัญชีทั้งหมดต่อปีส่วนใหญ่มีจำนวนผู้ใช้บริการน้อยกว่า 50 ราย คิดเป็นร้อยละ 35.10

2. ผลการวิเคราะห์ระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับความสำคัญของปัจจัยด้านความรู้ทางวิชาชีพด้านการพัฒนาทางวิชาชีพอย่างต่อเนื่อง ด้านประสบการณ์ในการทำงาน ด้านทักษะทางวิชาชีพ ด้านหลักพื้นฐานของจรรยาบรรณ

วิชาชีพ และด้านสมรรถนะของผู้สอบบัญชีภาษีอากร ในประเทศไทย

การวิเคราะห์ระดับความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่าง
เกี่ยวกับความสำคัญของปัจจัยด้านความรู้ทางวิชาชีพ
ด้านการพัฒนาทางวิชาชีพอย่างต่อเนื่อง ด้านประสบการณ์

ในการทำงาน ด้านทักษะทางวิชาชีพ ด้านหลักพื้นฐาน
ของจรรยาบรรณวิชาชีพ และด้านสมรรถนะ
ของผู้สอบบัญชีภาษีอากรในประเทศไทยโดยรวม
แสดงได้ดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 แสดงระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับความสำคัญของปัจจัยด้านความรู้ทางวิชาชีพ ด้านการพัฒนา
ทางวิชาชีพอย่างต่อเนื่อง ด้านประสบการณ์ในการทำงาน ด้านทักษะทางวิชาชีพ และด้านหลักการพื้นฐาน
ของจรรยาบรรณวิชาชีพ และด้านสมรรถนะของผู้สอบบัญชีภาษีอากรในประเทศไทย

ตัวแปร/ตัวชี้วัด	\bar{x}	S.D.	แปลผล
ตัวแปรอิสระ			
ด้านความรู้ทางวิชาชีพ	4.43	0.381	มาก
ด้านการพัฒนาทางวิชาชีพอย่างต่อเนื่อง	4.02	0.546	มาก
ด้านประสบการณ์ในการทำงาน	4.31	0.416	มาก
ด้านทักษะทางวิชาชีพ	4.19	0.565	มาก
ด้านหลักพื้นฐานของจรรยาบรรณวิชาชีพ	4.34	0.524	มาก
ภาพรวม	4.27	0.404	มาก
ตัวแปรตาม			
ด้านสมรรถนะ	4.35	0.606	มาก

จากตารางที่ 1 พบว่า ระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับ
ความสำคัญปัจจัยด้านความรู้ทางวิชาชีพ ด้านการ
พัฒนาทางวิชาชีพอย่างต่อเนื่อง ด้านประสบการณ์
ในการทำงาน ด้านทักษะทางวิชาชีพ และด้านหลักการ
พื้นฐานของจรรยาบรรณวิชาชีพ ของผู้สอบบัญชีภาษี
อากรในประเทศไทยโดยรวมอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย
เท่ากับ 4.26 เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า ด้านที่มี
ค่าเฉลี่ยสูงสุดที่สุดคือ ด้านความรู้ทางวิชาชีพ มีค่าเฉลี่ย
เท่ากับ 4.43 รองลงมาคือ ด้านหลักการพื้นฐาน
ของจรรยาบรรณวิชาชีพ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.34
ด้านประสบการณ์ในการทำงานมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.31
ด้านทักษะทางวิชาชีพ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.19 และด้าน

การพัฒนาทางวิชาชีพอย่างต่อเนื่อง มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ
4.02 ตามลำดับ ในส่วนของระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับ
ความสำคัญของปัจจัยด้านสมรรถนะของผู้สอบบัญชี
ภาษีอากรในประเทศไทย อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย
เท่ากับ 4.35

3. การวิเคราะห์การถดถอยเชิงพหุคูณ เพื่อทดสอบสมมติฐานการวิจัย

การทดสอบสมมติฐาน ปัจจัยที่มีผลต่อสมรรถนะ
ของผู้สอบบัญชีภาษีอากรในประเทศไทย ประกอบด้วย
ด้านความรู้ทางวิชาชีพ (MK) ด้านการพัฒนา
ทางวิชาชีพอย่างต่อเนื่อง (MC) ด้านประสบการณ์
ในการทำงาน (ME) ด้านทักษะทางวิชาชีพ (MS)

และด้านหลักการพื้นฐานของจรรยาบรรณวิชาชีพ (MET) ในการทดสอบสมมติฐานผู้วิจัยกำหนดระดับความเชื่อมั่น 95% (ระดับนัยสำคัญ P = 0.05) ค่าสถิติที่ใช้ในการทดสอบสมมติฐาน คือ การวิเคราะห์ความถดถอยเชิงพหุคูณ (Multiple Regression

Analysis) ซึ่งจะปฏิเสธสมมติฐาน เมื่อค่า Sig. (2-tailed)/2 ที่คำนวณได้มีค่าความเชื่อมั่นน้อยกว่าระดับนัยสำคัญที่กำหนด (ระดับนัยสำคัญ P = 0.05) มีผลการทดสอบสมมติฐาน แสดงได้ดังตารางที่ 2

ตารางที่ 2 แสดงค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยของตัวแปรอิสระส่งผลต่อสมรรถนะของผู้สอบบัญชีภาษีอากรในประเทศไทย

Model	Unstandardized Coefficients		Standardized Coefficients	t	Sig.
	B	Std. Error	Beta		
1 (Constant)	0.736	0.220		3.349	0.001
MK	-0.016	0.129	-0.012	-0.125	0.900
MC	0.186	0.076	0.190	2.463	0.014*
ME	0.045	0.146	0.035	0.310	0.756
MS	0.516	0.053	0.544	9.823	0.000**
MET	0.110	0.058	0.108	1.902	0.050*

R = 0.805, R² = 0.645, SE = 0.320, Maximum VIF = 1.371

*, **, *** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05, 0.01, 0.001

จากตารางที่ 2 พบว่า ปัจจัยด้านการพัฒนาทางวิชาชีพอย่างต่อเนื่อง (MC) และด้านหลักการพื้นฐานของจรรยาบรรณวิชาชีพ (MET) ส่งผลต่อสมรรถนะของผู้สอบบัญชีภาษีอากร อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ด้านทักษะทางวิชาชีพ

(MS) ส่งผลต่อสมรรถนะของผู้สอบบัญชีภาษีอากร อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ 0.001 ส่วนปัจจัยด้านความรู้ทางวิชาชีพ (MK) ด้านประสบการณ์ในการทำงาน (ME) ไม่ส่งผลต่อสมรรถนะของผู้สอบบัญชีภาษีอากร

ตารางที่ 3 แสดงการสรุปสมมติฐานการวิจัย

ตัวแปรอิสระ	สนับสนุน/ไม่สนับสนุนสมมติฐานสมรรถนะของผู้สอบบัญชีภาษีอากร	
ด้านความรู้ทางวิชาชีพ	ไม่สนับสนุน	สมมติฐาน
ด้านการพัฒนาทางวิชาชีพอย่างต่อเนื่อง	สนับสนุน	สมมติฐาน
ด้านประสบการณ์ในการทำงาน	ไม่สนับสนุน	สมมติฐาน
ด้านทักษะทางวิชาชีพ	สนับสนุน	สมมติฐาน
ด้านหลักการพื้นฐานของจรรยาบรรณวิชาชีพ	สนับสนุน	สมมติฐาน

จากตารางที่ 3 พบว่า ปัจจัยด้านการพัฒนาทางวิชาชีพอย่างต่อเนื่อง ด้านทักษะทางวิชาชีพ และด้านหลักการพื้นฐานของจรรยาบรรณวิชาชีพ ส่งผลต่อสมรรถนะของผู้สอบบัญชีภาษีอากรอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ จึงสนับสนุนสมมติฐานส่วนปัจจัยด้านความรู้ทางวิชาชีพ ด้านประสบการณ์ในการทำงาน ไม่ส่งผลต่อสมรรถนะของผู้สอบบัญชีภาษีอากรจึงไม่สนับสนุนสมมติฐาน

สรุปและอภิปรายผลการวิจัย

จากการศึกษาเรื่องปัจจัยที่ส่งผลต่อสมรรถนะของผู้สอบบัญชีภาษีอากรในประเทศไทย สามารถสรุปและอภิปรายผลการวิจัยได้ดังนี้

สรุปผลการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ วัตถุประสงค์เพื่อศึกษา ระดับ ความสำคัญของปัจจัยด้านความรู้ทางวิชาชีพ ด้านการพัฒนาทางวิชาชีพอย่างต่อเนื่องด้านประสบการณ์ในการทำงานด้านทักษะทางวิชาชีพ ด้านหลักพื้นฐานของจรรยาบรรณวิชาชีพ และด้านสมรรถนะของผู้สอบบัญชีภาษีอากรในประเทศไทย และศึกษาปัจจัยด้านความรู้ทางวิชาชีพ ด้านการพัฒนาทางวิชาชีพอย่างต่อเนื่อง ด้านประสบการณ์จากการทำงาน ด้านทักษะทางวิชาชีพ และด้านหลักการพื้นฐานของจรรยาบรรณวิชาชีพที่ส่งผลต่อสมรรถนะของผู้สอบบัญชีภาษีอากร กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ผู้สอบบัญชีภาษีอากร จำนวน 348 ราย ผลการศึกษาพบว่า ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง อายุมากกว่า 40 ปี มีสถานที่ตั้งของที่ทำงานอยู่กรุงเทพมหานคร มีระดับการศึกษาสูงกว่าปริญญาตรี มีประสบการณ์การทำงานด้านวิชาชีพบัญชี (การบัญชี การภาษีอากร การตรวจสอบบัญชี) มากกว่า 15 ปี มีรายได้เฉลี่ยต่อปี

มากกว่า 1,000,000 บาท มีประสบการณ์ในการเป็นผู้สอบบัญชีมากกว่า 6 ปี มีจำนวนพนักงานในองค์กรที่ทำงานอยู่ในปัจจุบัน ส่วนใหญ่มีพนักงานน้อยกว่า 50 คน มีจำนวนผู้ใช้บริการ (ลูกค้า) ที่ให้บริการงานตรวจสอบบัญชีทั้งหมดต่อส่วนใหญ่มีจำนวนผู้ใช้บริการน้อยกว่า 50 ราย การวิเคราะห์ระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับความสำคัญของปัจจัยด้านความรู้ทางวิชาชีพ ด้านการพัฒนาทางวิชาชีพอย่างต่อเนื่อง ด้านประสบการณ์ในการทำงาน ด้านทักษะทางวิชาชีพ และด้านหลักการพื้นฐานของจรรยาบรรณวิชาชีพ ของผู้สอบบัญชีภาษีอากรในประเทศไทยโดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาทางด้านพบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านความรู้ทางวิชาชีพ รองลงมา คือ ด้านหลักการพื้นฐานของจรรยาบรรณวิชาชีพ ด้านประสบการณ์ในการทำงาน ด้านทักษะทางวิชาชีพ และด้านการพัฒนาทางวิชาชีพอย่างต่อเนื่อง ตามลำดับ ในส่วนของระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับความสำคัญของปัจจัยด้านสมรรถนะของผู้สอบบัญชีภาษีอากรในประเทศไทย อยู่ในระดับมาก ค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยของตัวแปรอิสระ พบว่า ปัจจัยด้านการพัฒนาทางวิชาชีพอย่างต่อเนื่อง และด้านหลักการพื้นฐานของจรรยาบรรณวิชาชีพ ส่งผลต่อสมรรถนะของผู้สอบบัญชีภาษีอากร อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ 0.05 ด้านทักษะทางวิชาชีพ ส่งผลต่อสมรรถนะของผู้สอบบัญชีภาษีอากร อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ 0.001 ส่วนปัจจัยด้านความรู้ทางวิชาชีพ ด้านประสบการณ์ในการทำงาน ไม่ส่งผลต่อสมรรถนะของผู้สอบบัญชีภาษีอากร สรุปสมมติฐานการวิจัย คือ ปัจจัยด้านการพัฒนาทางวิชาชีพอย่างต่อเนื่อง ด้านทักษะทางวิชาชีพ และด้านหลักการพื้นฐานของจรรยาบรรณวิชาชีพ ส่งผลต่อสมรรถนะของผู้สอบบัญชีภาษีอากร อย่างมี

นัยสำคัญทางสถิติ จึงสนับสนุนสมมติฐาน ส่วนปัจจัยด้านความรู้ทางวิชาชีพ ด้านประสบการณ์ในการทำงานไม่ส่งผลกระทบต่อสมรรถนะของผู้สอบบัญชีภาษีอากร จึงไม่สนับสนุนสมมติฐาน

อภิปรายผลการวิจัย

จากการศึกษาเรื่องปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อสมรรถนะของผู้สอบบัญชีภาษีอากรในประเทศไทย สามารถอภิปรายผลการวิจัย ได้ดังนี้

1. ปัจจัยด้านความรู้ทางวิชาชีพ ประกอบด้วย ด้านบัญชี ด้านสอบบัญชี และด้านภาษีอากร ไม่ส่งผลกระทบต่อสมรรถนะของผู้สอบบัญชีภาษีอากร อาจเป็นเพราะว่าในการขึ้นทะเบียนเป็นผู้สอบบัญชีภาษีอากร กับกรมสรรพากรนั้น จะต้องมีการผ่านการทดสอบรายวิชาดังกล่าวซึ่งเป็นความรู้พื้นฐานที่ถูกกำหนดในการสอบเพื่อขอขึ้นทะเบียนเป็นผู้สอบบัญชีภาษีอากร

2. ปัจจัยด้านการพัฒนาทางวิชาชีพอย่างต่อเนื่องของผู้สอบบัญชี ประกอบด้วย ด้านการเข้าอบรมอย่างต่อเนื่อง และด้านการเข้าร่วมสมาคม ชมรม หรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับวิชาชีพส่งผลเชิงบวกต่อสมรรถนะของผู้สอบบัญชีภาษีอากร แสดงว่าผู้สอบบัญชีที่มีการพัฒนาทางวิชาชีพอย่างต่อเนื่อง ช่วยให้ผู้สอบบัญชีปฏิบัติงานตรวจสอบมีคุณภาพถูกต้อง เชื่อถือได้ตามมาตรฐานการสอบบัญชีที่รับรองทั่วไป ได้ยอมรับและมีการเตรียมความพร้อมสำหรับการเปลี่ยนแปลงในมาตรฐานการบัญชีและมาตรฐานการรายงานทางการเงินต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องนำไปสู่การดำเนินงานที่ดีและมีประสิทธิภาพ สอดคล้องกับงานวิจัยของ ดุจกมล นานาจารย์ อัครเดช ฉวีรักษ์ และคณะ (2558) พบว่า การพัฒนาทางวิชาชีพอย่างต่อเนื่องด้านการอบรมอย่างต่อเนื่องของผู้สอบบัญชีและผู้สอบบัญชีที่ได้อบรมสัมมนาอย่างต่อเนื่อง ทำให้มีการเปลี่ยนความรู้ระหว่างผู้สอบบัญชีด้วยกัน ส่งผลให้

การปฏิบัติงานที่มีคุณภาพ บรรลุเป้าหมาย และตรงตามมาตรฐานและงานวิจัยของ Hannimitkulchai and Ussahawanitchakit (2016) และ Wangcharoendate (2015) พบว่า ผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีทุกคนต้องมีการพัฒนาความรู้ทางวิชาชีพอย่างต่อเนื่อง เป็นองค์ประกอบสำคัญในการดำรงไว้ซึ่งความมั่นใจและความเชื่อมั่นของสาธารณชน

3. ปัจจัยด้านประสบการณ์จากการทำงาน ประกอบด้วย ด้านความหลากหลายของธุรกิจที่ตรวจสอบ ด้านจำนวนธุรกิจที่ทำการตรวจสอบ และด้านระยะเวลาในการตรวจสอบ ไม่ส่งผลกระทบต่อสมรรถนะของผู้สอบบัญชีภาษีอากร อาจเป็นเพราะว่าในการตรวจสอบบัญชีหรือให้คำแนะนำในหลายธุรกิจมีลักษณะเฉพาะที่แตกต่างกันไป เช่น การที่ผู้สอบบัญชีภาษีอากรมีประสบการณ์ด้านการตรวจสอบในธุรกิจผลิตหลายธุรกิจหลายปี แต่ก็เชื่อว่า จะทำให้ผู้สอบบัญชีภาษีอากรมีสมรรถนะด้านการตรวจสอบในธุรกิจนำเข้าหรือส่งออกหรือธุรกิจซื้อขายไปเพราะลักษณะธุรกิจแตกต่างกัน

4. ปัจจัยด้านทักษะทางวิชาชีพ ประกอบด้วย ทักษะทางปัญญา ทักษะทางคุณลักษณะเฉพาะบุคคล และทักษะทางองค์การและการจัดการธุรกิจ ส่งผลเชิงบวกต่อสมรรถนะของผู้สอบบัญชีภาษีอากร แสดงว่า ทักษะทางวิชาชีพด้านต่าง ๆ เช่น ทักษะทางปัญญา ทักษะทางวิชาการเชิงปฏิบัติและหน้าทำงาน ทักษะทางคุณลักษณะเฉพาะบุคคล ทักษะทางปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่นและการสื่อสาร ทักษะทางองค์กร และจัดการธุรกิจ นำไปสู่การดำเนินงานที่ดีและควมมีประสิทธิภาพของผู้สอบบัญชีภาษีอากร สอดคล้องกับงานวิจัยของกมลพร วรรณชาติ (2561) พบว่า ปัจจัยด้านสมรรถนะหลักและสมรรถนะทั่วไปด้านสมรรถนะวิชาชีพ และด้านความสำเร็จในการประกอบวิชาชีพมีความสัมพันธ์เชิงบวกกับความ

พร้อมด้านทักษะทางวิชาชีพ ผลที่ได้จากการศึกษาครั้งนี้สามารถเป็นแนวทางในการพัฒนาและปรับปรุงประสิทธิภาพการดำเนินงานหลักสูตรอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีให้มีความพร้อมในทุกด้านตามมาตรฐานการศึกษาระหว่างประเทศสำหรับผู้ประกอบวิชาชีพ บัญชี และงานวิจัยของณัฐธยา ปัญญาไชยวิษณุ และสมใจ บุญหมื่นไวย (2561) และ Wittayapoom and Limanonthachai (2016) ที่พบว่า ทักษะทางวิชาชีพของผู้สอบบัญชี ด้านทักษะทางปฏิสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและการสื่อสาร ด้านจรรยาบรรณวิชาชีพ ทักษะทางวิชาการเชิงปฏิบัติและหน้าที่งานมีผลกระทบต่อความรับผิดชอบทางการสอบบัญชี ซึ่งเป็นทักษะเฉพาะสำหรับผู้ประกอบวิชาชีพสอบบัญชี

5. ปัจจัยด้านหลักพื้นฐานของจรรยาบรรณวิชาชีพ ประกอบด้วย ด้านความเป็นรูปธรรม ด้านสมรรถนะทางวิชาชีพและความใส่ใจ ด้านการรักษาความลับ และด้านพฤติกรรมทางวิชาชีพ ส่งผลเชิงบวกต่อสมรรถนะ ของผู้สอบบัญชีภาษีอากร แสดงว่า ผู้สอบบัญชีภาษีอากรควรปฏิบัติตามหลักการพื้นฐานของจรรยาบรรณวิชาชีพของผู้สอบบัญชี เช่น ด้านการรักษาความลับ ด้านความโปร่งใส ความเป็นอิสระ ความเที่ยงธรรม และความซื่อสัตย์สุจริต ด้านความรู้ความสามารถและมาตรฐานในการปฏิบัติงาน สอดคล้องกับงานวิจัยของนวพร ชูเปียแต่ง และฐิตาภรณ์ สินจรูญศักดิ์ (2559) พบว่า ปัจจัยเชิงสาเหตุที่ส่งผลต่อคุณภาพของรายงานการตรวจสอบและรับรองบัญชีของผู้สอบบัญชีภาษีอากรในประเทศไทยคือ จรรยาบรรณในการปฏิบัติงาน ทักษะในการปฏิบัติงาน หมายถึง ปัจจัยเชิงสาเหตุจรรยาบรรณในการปฏิบัติงานและทักษะในการปฏิบัติงานร่วมกันพยากรณ์คุณภาพของรายงานการตรวจสอบและรับรองบัญชีของผู้สอบบัญชีภาษีอากรในประเทศไทย ปัจจัยที่เป็นปัจจัยเชิงสาเหตุ

ที่ส่งผลต่อคุณภาพของรายงานการตรวจสอบและรับรองบัญชีของผู้สอบบัญชีภาษีอากรในประเทศไทย สูงที่สุด คือ ปัจจัยด้านความรับผิดชอบต่อบุคคลหรือนิติบุคคลที่ปฏิบัติงาน ด้านความซื่อสัตย์ ด้านมาตรฐาน การตรวจสอบ และด้านความรับผิดชอบต่อผู้รับบริการ

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้ประโยชน์

1. สามารถนำข้อค้นพบทางวิชาการเกี่ยวกับการอธิบายถึงปัจจัยที่ส่งผลต่อสมรรถนะของผู้สอบบัญชีภาษีอากรไปใช้เป็นองค์ประกอบในการพิจารณาเลือกผู้สอบบัญชีภาษีอากร
2. หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ough ใช้เป็นข้อมูลในการกำหนดแนวทางการพัฒนาความรู้ ความสามารถ และทักษะต่าง ๆ ที่ส่งผลต่อการปฏิบัติงานสอบบัญชีของผู้สอบบัญชีภาษีอากร
3. ผู้สอบบัญชีควรตระหนักและให้ความสำคัญกับการพัฒนาความเชี่ยวชาญ และทักษะทางวิชาชีพต่าง ๆ เพื่อการตรวจสอบบัญชีได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

นอกจากประโยชน์ข้างต้นที่กล่าวมาแล้วนี้ การศึกษาเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อสมรรถนะของผู้สอบบัญชีภาษีอากรสามารถใช้เป็นฐานข้อมูลในการจัดทำงานวิจัยสำหรับผู้ที่มีความสนใจศึกษาและใช้เป็นแนวทางในการวิเคราะห์ และใช้เป็นกรณีศึกษาเพื่อพัฒนา ด้าน การศึกษาวิจัยเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อสมรรถนะของผู้สอบบัญชีภาษีอากรสามารถศึกษาเพิ่มเติมได้ในหลายประเด็น เช่น การเพิ่มกรอบแนวคิดการวิจัย ศึกษาปัจจัยด้านอื่น ๆ ที่ส่งผลต่อสมรรถนะ และศึกษาสภาพแวดล้อมที่เปลี่ยนแปลงไปซึ่งส่งผลต่อสมรรถนะของผู้สอบบัญชี

ภาชีอากร รวมทั้งอาจศึกษาในเชิงลึกใช้สถิติที่สูงขึ้น ระหว่างประเทศ เป็นต้น หรืออาจมีการเปรียบเทียบผู้สอบบัญชีภาชีอากร

เอกสารอ้างอิง

- กรมพัฒนาธุรกิจการค้า. (2563). กฎกระทรวงว่าด้วยการยกเว้นไม่ต้องจัดให้งบการเงินได้รับรองการตรวจสอบ และแสดงความเห็นโดยผู้สอบบัญชีรับอนุญาต พ.ศ.2544. ค้นเมื่อ มกราคม 19, 2563, จาก <http://www.dbd.go.th>.
- กรมสรรพากร. (2563). ความรู้เกี่ยวกับผู้สอบบัญชีภาชีอากร. ค้นเมื่อ มกราคม 17, 2563, จาก <https://www.rd.go.th/publish/25624.0>.
- _____. (2563). รายชื่อผู้ตรวจสอบและรับรองบัญชี. ค้นเมื่อ มกราคม 17, 2563, จาก <https://www.rd.go.th/publish/7244.0>.
- กมลพร วรรณชาติ ภัทรดา พุทธสวัสดิ์ และมัทนชัย สุทธิพันธุ์. (2561). ประสิทธิภาพการดำเนินงานหลักสูตร อาชีวศึกษาระบบทวิภาคี ความพร้อมด้านทักษะวิชาชีพตามมาตรฐานการศึกษาระหว่างประเทศสำหรับผู้ ประกอบวิชาชีพบัญชี (IES3) ของนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง สาขางานการบัญชี. **วารสารมหาวิทยาลัยนราธิวาสราชนครินทร์ สาขามนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์**, 5(2), 196-206.
- ฉัตรรัชดา วิโรจน์รัตน์. (2561). โมเดลความสัมพันธ์เชิงสาเหตุของการประยุกต์ใช้นวัตกรรมและเทคโนโลยี ปฏิบัติงานบัญชีสมัยใหม่, การพัฒนาความรู้ต่อเนื้อหาวิชาวิชาชีพบัญชี, ความเชี่ยวชาญทางการบัญชีอย่าง มีอาชีพ ที่มีต่อประสิทธิภาพรายงานทางการเงินของนักบัญชีในประเทศไทย. **วารสารวิทยาการจัดการ สมัยใหม่**, 11(1), 17-34.
- ณัฐธยา ปัญญาไชยวิษญ์ และสมใจ บุญหมื่นไวย. (2560). ความสัมพันธ์ระหว่างทักษะทางวิชาชีพของผู้สอบบัญชี สหกรณ์ต่อความรับผิดชอบทางการสอบบัญชี. **วารสาร มทร.อีสาน**, 4(2), 30-45.
- ดุจกมล นางจารย์ อัครเดช ฉวีรักษ์ และศุภรักษ์ จันทร์จรัสจิตต์. (2558). ผลกระทบของการเรียนรู้ในวิชาชีพอย่างต่อเนื่องที่มีต่อคุณภาพการปฏิบัติงานการสอบบัญชีของผู้สอบบัญชีรับอนุญาตในประเทศไทย. **วารสาร มนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม**, 34(3), 116-125.
- นฤนาถ ศราภัยวานิช มนทิพย์ ตั้งเอกจิต สุวรรณมา เลหาหะวิสุทธิ์ และดุรยา สุขถมยา. (2561). ความรู้ความเข้าใจของ ผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีเกี่ยวกับมาตรฐานการรายงานทางการเงินสำหรับกิจการที่ไม่มีส่วนได้เสียสาธารณะ. **วารสารบริหารธุรกิจศรีนครินทรวิโรฒ**, 9(1), 137-152.
- นวพร ชูเปี้ยเต็ง และฐิตาภรณ์ สิ้นจรรยาศักดิ์. (2559). ปัจจัยเชิงสาเหตุของทักษะและจรรยาบรรณในการปฏิบัติงาน ที่มีต่อคุณภาพของรายงานการตรวจสอบและรับรองบัญชีของผู้สอบบัญชีภาชีอากรแห่งประเทศไทย. **วารสารบริหารธุรกิจเทคโนโลยีมหานคร**, 13(2), 100-116.
- สภาวิชาชีพบัญชีในพระบรมราชูปถัมภ์. 2563. **พระราชบัญญัติวิชาชีพบัญชี พ.ศ. 2547 “International Education Standards (IES)”**. ค้นเมื่อ มกราคม 27, 2563 จาก <http://www.fap.or.th>.

- Hannimitkulchai, K., & Ussahawanitchakit, P. (2016). Continuous audit development and audit survival: Evidence from tax auditors in Thailand. *The Business and Management Review*, **7(5)**, 487-498.
- Kang, Y. J., Trotman, A. J. & Trotman, K. T. (2015). The effect of an Audit Judgment Rule on audit committee members' professional skepticism: The case of accounting estimates. *Accounting Organizations and Society*, **46**, 59-76.
- Field, A. (2000). *Discovering statistic using SPSS for windows*. London: Sage.
- Likert, R. (1932). A technique for the measurement of attitudes. *Archives of Psychology*. **22(140)**, 55.
- Wangcharoendate, S. (2015). Audit professional learning and the antecedents and consequences: an empirical study of tax auditor in Thailand. *The Business and Management Review*, **7(1)**, 143-156.
- Wittayapoom, K. & Limanonthachai, T. (2016). Audit knowledge management strategies and audit job performance: A study of tax auditors in Thailand. *The Business and Management Review*, **7(5)**, 430-437.
- Salameh, R., Weshah, G., Nsour, M. & Hiyari, A. (2011). Alternative internal audit structures and perceived effectiveness of internal audit in fraud prevention: Evidence from Jordanian banking industry. *Canadian Social Science*, **7(3)**, 40-50.
- Yamane, T. (1973). *Statistics: An Introductory Analysis (3rd ed)*. USA: Harper & Row.

การบังคับใช้กฎหมายการกำกับดูแลหอพักขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองบัว อำเภอเมือง จังหวัดกาญจนบุรี

LAW ENFORCEMENT FOR DORMITORY SUPERVISION IN NONGBUA-SUBDISTRICT ADMINISTRATIVE ORGANIZATION, MUANG DISTRICT, KANCHANABURI PROVINCE

Receive : April 15, 2020

Revised: June 11, 2020

Accepted: July 21, 2020

ศศิวิมล ช่วยดำรง¹⁾, สมชาย เจริญกิจ²⁾

¹⁾นักวิชาการอิสระ,

²⁾สาขาวิชานิติศาสตร์ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏกาญจนบุรี

Sasivimol Choudumrong¹⁾, Somchai Charoenkit²⁾

¹⁾Independent Scholar,

²⁾A Bachelor of Law, Faculty of Humanities and Social Sciences, Kanchanaburi Rajabhat University.

บทคัดย่อ

การศึกษากการบังคับใช้กฎหมายการกำกับดูแลหอพักขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองบัว อำเภอเมือง จังหวัดกาญจนบุรี มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1. ศึกษามาตรการทางกฎหมายที่เกี่ยวข้องในการกำกับดูแลหอพัก 2. ศึกษา บทบาทการกำกับดูแลหอพักขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองบัว อำเภอเมือง จังหวัดกาญจนบุรี 3. ศึกษา การรับรู้และมีส่วนร่วมของผู้ประกอบกิจการหอพัก ในการกำกับดูแลหอพักขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองบัว อำเภอเมือง จังหวัดกาญจนบุรี 4. เพื่อศึกษาการรับรู้ของนักศึกษาที่พักอาศัยในหอพักจากการกำกับดูแลหอพัก ขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองบัว อำเภอเมือง จังหวัดกาญจนบุรี

การศึกษานี้ ศึกษาจากกลุ่มตัวอย่างที่ประกอบด้วยตัวแทนจากองค์การบริหารส่วนตำบลหนองบัว ตัวแทนจากผู้ประกอบกิจการหอพัก และตัวแทนจากนักศึกษาที่พักอาศัยในหอพัก

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาเป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นแล้วจึงนำไปทำการเก็บข้อมูลจากการ สัมภาษณ์โดยสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth Interview) โดยเก็บข้อมูลจากผู้ให้ข้อมูลสำคัญ (Key Informants) โดยใช้วิธีเลือกแบบเฉพาะเจาะจง (Purposive Sampling) ซึ่งผลการวิจัยพบว่า

1. กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับหอพัก 1) กฎกระทรวงกำหนดค่าธรรมเนียมเกี่ยวกับการประกอบกิจการหอพัก และการเป็นผู้จัดการหอพัก พ.ศ. 2560 2) กฎกระทรวงการอนุญาตประกอบกิจการหอพัก พ.ศ. 2560 3) กฎกระทรวงประกาศเกียรติคุณและการให้การสนับสนุนแก่หอพักเอกชน พ.ศ. 2561 4) ประกาศคณะกรรมการ ส่งเสริมกิจการหอพัก 5) ประกาศกระทรวงมหาดไทยเรื่อง กำหนดแบบคำขอและใบอนุญาตการประกอบกิจการ หอพัก และ 6) พระราชบัญญัติหอพัก พ.ศ. 2558

2. องค์การบริหารส่วนตำบลหนองบัว อำเภอเมือง จังหวัดกาญจนบุรี มีการบังคับใช้กฎหมายการกำกับ ดูแลหอพัก ตั้งแต่ 20 สิงหาคม 2558 ตามคู่มือการปฏิบัติงานหอพัก ตามพระราชบัญญัติหอพัก พ.ศ. 2558 ของกรม กิจการเด็กและเยาวชน กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์

3. ผู้ประกอบกิจการหอพักรับรู้ว่ามีการบังคับใช้กฎหมายการกำกับดูแลหอพัก และมีส่วนร่วมตั้งแต่ขอรับอนุญาตเป็นผู้ประกอบกิจการหอพัก การจัดให้มีสิ่งสาธารณูปโภคเบื้องต้นประจำหอพัก จนถึงการทำสัญญาประจำปีตามที่กฎหมายกำหนด

4. นักศึกษาพักอาศัยในหอพักแสดงความคิดเห็นว่าหอพักทั้งหมดที่เปิดให้บริการต้องผ่านการกำกับดูแลขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองบัว อำเภอเมือง จังหวัดกาญจนบุรี

คำสำคัญ : การบังคับใช้กฎหมาย การกำกับดูแล หอพัก องค์การบริหารส่วนตำบลหนองบัว

ABSTRACT

The objectives of this study were 1. To study the legal measures related to dormitory supervision; 2. To study the law enforcement for dormitory supervision in Nongbua-Subdistrict Administrative Organization, Muang District, Kanchanaburi Province; 3. To study the perception and participation of dormitory operators in dormitory supervision; and 4. To study the perception of students living in dormitories.

The sample consisted of representatives from Nong Bua Subdistrict Administrative Organization, representatives of dormitory operators and representatives of students living in dormitories.

The instrument used in the study was a questionnaire developed by the researcher and collected from in-depth interviews. Key informants were selected by purposive sampling.

The results could be concluded as follows:

1. Dormitory-related laws 1) The 2017 ministerial regulations prescribing fees for dormitory operations and concerning dormitory managers; 2) The 2017 ministerial regulations for dormitory operation; 3) The 2018 ministerial regulations for honoring and providing support to private dormitories; 4) An announcement of the dormitory promotion committee; 5) A notification of the Ministry of Interior; and 6) The 2015 Dormitory Act.

2. Nong Bua Subdistrict Administrative Organization, Muang District, Kanchanaburi Province, has enforced the law on dormitory supervision since 20 August 2015 according to the dormitory operation manual of the Department of Children and Youth Affairs, Ministry of Social Development and Human Security.

3. Dormitory operators recognize the law enforcement and dormitory supervision and have taken part in asking for permission to be dormitory operators, providing basic dormitory utilities and paying annual taxes.

4. Students living in the dormitories are of an opinion that all in-service dormitories must be under the supervision of Nong Bua Subdistrict Administrative Organization in Muang District, Kanchanaburi Province.

Keywords : Law enforcement, supervision, dormitory, Nong Bua Subdistrict Administrative Organization

บทนำ

การเรียน การสอนในมหาวิทยาลัยส่วนใหญ่ สถานศึกษามีสถานที่ตั้งอยู่ห่างไกลจากบ้านที่พักอาศัย อาจต่างอำเภอ หรือต่างจังหวัดเพื่อความสะดวกในการศึกษาเล่าเรียนและไม่เหน็ดเหนื่อยกับการเดินทาง นักศึกษาจึงต้องการที่พักในบริเวณพื้นที่รอบ ๆ มหาวิทยาลัยหรือใกล้มหาวิทยาลัยมากที่สุด หอพักจึงเป็นสถานที่ที่จัดขึ้นเพื่อรองรับการเข้าพักในระหว่างศึกษา แต่การดูแลให้เกิดความรู้สึกปลอดภัย แก่ตัวนักศึกษาหรือผู้ปกครองจะได้คลายความกังวล หอพักจะต้องมีมาตรการหรือข้อปฏิบัติในการเข้าพัก ซึ่งรัฐต้องออกกฎหมายเพื่อควบคุมจัดการให้เกิดความสงบเรียบร้อย และผู้ประกอบการหอพักจะได้มีการจัดการหอพักให้เกิดประสิทธิภาพ ซึ่งจะมี ส่วนสำคัญ ในการเสริมสร้างคุณภาพชีวิต ของนักศึกษาอีกประการสำคัญที่พบใน ส่วนของมหาวิทยาลัยคือ มีหอพักไม่เพียงพอกับความ ต้องการของนักศึกษาส่งผลให้ภาคเอกชนเข้ามา ประกอบกิจการธุรกิจด้านหอพักสำหรับนักศึกษา มากขึ้น ซึ่งในการดำเนินธุรกิจหอพักดังกล่าว ถือได้ว่าเป็น ประเด็นที่ส่งผลต่อสวัสดิภาพของเยาวชน ทั้งนี้ เพราะนักเรียน นักศึกษาที่กำลังอยู่ในวัยเรียน ล้วนแล้วแต่เป็นเยาวชนที่สมควรจะต้องได้รับการคุ้มครองสวัสดิภาพที่เหมาะสม สอดคล้องกับสภาพ สังคมและวัฒนธรรมไทย

การจัดการหอพักให้มีประสิทธิภาพ จึงต้องอาศัย อำนาจการกำกับดูแลหอพักตามกฎหมาย

พระราชบัญญัติหอพัก พ.ศ. 2558 ซึ่งได้มีการจัด ระเบียบหอพักใหม่ เพื่อแก้ปัญหาหมั่วสุ่ม คุ่มครอง สวัสดิภาพและลดปัญหาพฤติกรรมทางเพศที่ไม่ เหมาะสม และเป็นการกำหนดแนวทางและวิธีการ ในการกำกับดูแลการประกอบกิจการหอพักให้มีความ เหมาะสมยิ่งขึ้น เพื่อคุ้มครองสวัสดิภาพของเด็กและ เยาวชนที่อยู่ระหว่างการศึกษา ซึ่งกฎหมายดังกล่าวได้ มอบบทบาทให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการ กำกับดูแลหอพัก ถือว่าเป็นส่วนหนึ่งของภารกิจ การส่งเสริมสวัสดิภาพและพิทักษ์เด็กและเยาวชน ที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจะต้องดำเนินการ ให้เป็นไปตามพระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอน การกระจายอำนาจให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2542 ได้กำหนดให้ออนอำนาจในการกำกับดูแล การประกอบกิจการหอพักให้องค์กรปกครอง ส่วนท้องถิ่น (หมายเหตุท้ายพระราชบัญญัติหอพัก พ.ศ.2558) พระราชบัญญัติเทศบาล พ.ศ. 2496 และ พระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหาร ส่วนตำบล พ.ศ. 2537 อีกด้วย ทำให้องค์กรปกครอง ส่วนท้องถิ่นจำต้องเข้ามา มีบทบาทในการออก มาตรการทางกฎหมายรองรับการบังคับใช้ พระราชบัญญัติหอพัก พ.ศ. 2558 เพื่อให้เหมาะสม กับสภาพสังคมหรือท้องถิ่นนั้น ๆ

โดยกฎหมายที่กล่าวถึงข้างต้นได้กำหนดอำนาจ หน้าที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในการจัดการ ส่งเสริมพัฒนาเด็กและเยาวชนไว้อย่างชัดเจน นอกจากนั้น แผนปฏิบัติการกำหนดขั้นตอน

การกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ได้กำหนดให้มีการถ่ายโอนภารกิจจากราชการส่วนกลาง และราชการส่วนภูมิภาคไปให้กับราชการส่วนท้องถิ่น งานด้านการอนุญาตให้ควบคุมหอพัก เอกชนตามพระราชบัญญัติหอพัก พ.ศ. 2558 ซึ่งเดิมดำเนินงานโดยสำนักส่งเสริมสวัสดิภาพและพิทักษ์เด็ก เยาวชน ผู้ด้อยโอกาส คนพิการ และผู้สูงอายุ กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ เพื่อถ่ายโอนภารกิจที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานตามพระราชบัญญัติหอพัก พ.ศ. 2558 ให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นดำเนินการในฐานะนายทะเบียน และสำนักงานการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์จังหวัดเป็นหน่วยงาน กำกับดูแลการประกอบกิจการหอพักในเขตพื้นที่จังหวัดนั้น ๆ แต่ในทางปฏิบัติเมื่อกฎหมายฉบับนี้มีผลบังคับใช้ การออกข้อบัญญัติกฎหมายต่าง ๆ จากองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการกำกับดูแลจึงยังไม่ชัดเจน ไม่มีการระบุขั้นตอนในทางปฏิบัติเพื่อให้ผู้ประกอบการหอพัก เอกชนดำเนินการหรือแผนปฏิบัติการกำหนดขึ้นขั้นตอนต่าง ๆ เช่น ในเรื่องการขอใบอนุญาตประกอบกิจการหอพัก หากมีการอุทธรณ์คำสั่งกรณีผู้ประกอบการไม่ได้รับความเป็นธรรมจากการปฏิบัติของเจ้าหน้าที่ หรือหากการดำเนินการไม่แล้วเสร็จทันตามที่กฎหมายกำหนด ผู้ประกอบการสามารถขอขยายระยะเวลาดังกล่าวออกไปได้หรือไม่ เป็นต้น

เนื่องจากในบทเฉพาะกาลของพระราชบัญญัติหอพัก พ.ศ. 2558 มาตรา 104 ได้กำหนดให้ยกเลิกบรรดากฎหมายกระทรวง ระเบียบ ประกาศ หรือคำสั่งที่ออกตามพระราชบัญญัติหอพัก พ.ศ. 2507 ที่ใช้บังคับอยู่ในวันก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ให้ยังคงใช้บังคับได้ต่อไป เพียงเท่าที่ไม่ขัดหรือแย้งกับพระราชบัญญัตินี้ จนกว่าจะมีกฎหมายกระทรวง ระเบียบ ประกาศ หรือคำสั่งตามพระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ

ซึ่งเนื้อหาส่วนใหญ่ของกฎกระทรวง ระเบียบ ประกาศ หรือคำสั่งที่ออกตามพระราชบัญญัติหอพัก พ.ศ. 2507 มีเนื้อหาที่แตกต่างกับตามพระราชบัญญัติหอพัก พ.ศ. 2558 ทำให้ไม่สามารถนำกฎกระทรวง ระเบียบ ประกาศ หรือคำสั่งเหล่านั้นมาใช้บังคับกับกฎหมายปัจจุบันได้

การกำกับดูแลหอพักที่กฎหมายระบุไว้ถึงข้อกำหนด กฎเกณฑ์ดังกล่าวข้างต้น มีความละเอียดและครอบคลุมทุกด้าน แต่การตรวจสอบและการบังคับใช้จะถูกต้องครบทุกองค์ประกอบ อย่างเป็นมาตรฐานกับทุกหอพักที่มีนักศึกษาอาศัยอยู่จริงหรือไม่นั้น จึงยังเป็นเรื่องที่วิตกกังวลของผู้ปกครองและนักศึกษา เพื่อให้เกิดความมั่นใจและคลายความวิตกกังวลได้ ผู้วิจัยจึงเห็นสมควรในการศึกษาบทบาทขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในการกำกับดูแลหอพัก ในเชิงนิติศาสตร์ โดยผู้วิจัยได้เล็งเห็นถึงความสำคัญ ของพื้นที่ตั้งของมหาวิทยาลัยราชภัฏกาญจนบุรี โดยเป็นสถาบันการศึกษาแห่งท้องถิ่นที่สำคัญ ในพื้นที่ การกำกับดูแลตามพระราชบัญญัติหอพัก พ.ศ. 2558 ขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองบัว อำเภอเมือง จังหวัดกาญจนบุรี และมีการประกอบกิจการธุรกิจหอพักให้นักศึกษาอาศัยอยู่เป็นจำนวนมาก จึงเป็นพื้นที่สำคัญที่ควรทำการศึกษาวิจัย เพื่อให้กฎหมายเกิดประสิทธิภาพสูงสุดรองรับการบังคับใช้ให้เป็นไปตามพระราชบัญญัติหอพัก พ.ศ. 2558 ทำให้ได้ผลในทางปฏิบัติที่ดีขึ้น สร้างความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน เป็นการคุ้มครองด้านสวัสดิภาพ ลดปัญหาต่าง ๆ ให้น้อยลง สร้างความมั่นใจแก่บิดามารดา ผู้ปกครอง และสำคัญสูงสุดคือตัวนักศึกษา ซึ่งถือเป็นอนาคตของชาติ ที่เปี่ยมด้วยประสิทธิภาพต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษามาตรการทางกฎหมายที่เกี่ยวข้องในการกำกับดูแลหอพัก

2. เพื่อศึกษาบทบาทการกำกับดูแลหอพักขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองบัว อำเภอเมือง จังหวัดกาญจนบุรี

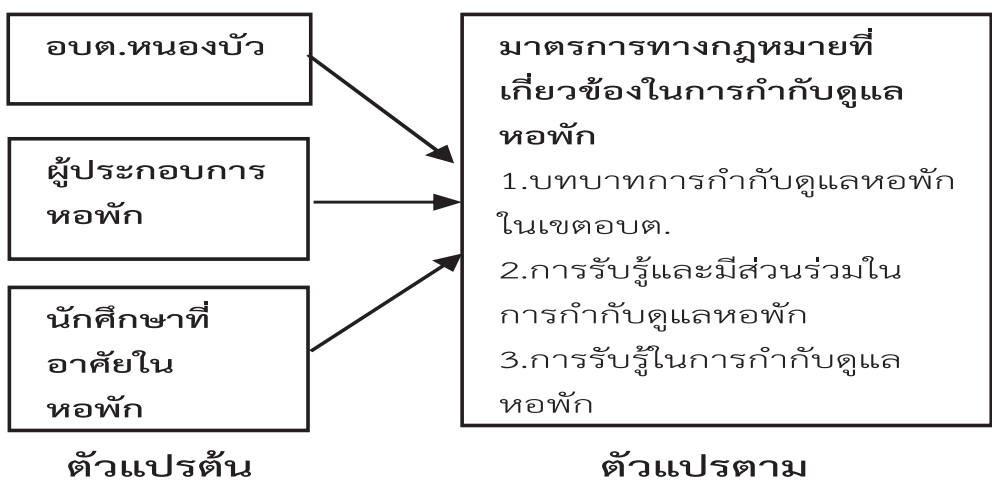
3. เพื่อศึกษาการรับรู้และมีส่วนร่วมของผู้ประกอบกิจการหอพักในการกำกับดูแลหอพักขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองบัว อำเภอเมือง จังหวัดกาญจนบุรี

4. เพื่อศึกษาการรับรู้ของนักศึกษาที่พักอาศัยในหอพักจากการกำกับดูแลหอพักขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองบัว อำเภอเมือง จังหวัดกาญจนบุรี

ขอบเขตของการวิจัย

ขอบเขตด้านเนื้อหา ในการศึกษาการบังคับใช้กฎหมายการกำกับดูแลหอพักขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองบัว อำเภอเมือง จังหวัดกาญจนบุรี ในแง่ของมาตรการทางกฎหมาย ดังนี้ พระราชบัญญัติหอพัก พ.ศ. 2558, พระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครอง

ขอบเขตด้านตัวแปรที่ศึกษา

ส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2542, พระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. 2537, ประมวลกฎหมายอาญา ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์, กฎกระทรวงการอนุญาตประกอบกิจการหอพัก พ.ศ. 2560, แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12 (พ.ศ. 2560 – 2564), ประกาศกระทรวงมหาดไทย เรื่องการแต่งตั้งพนักงานเจ้าหน้าที่ตามพระราชบัญญัติหอพัก พ.ศ. 2558

ขอบเขตด้านประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง ประกอบด้วย

- 1) ตัวแทนขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองบัว อำเภอเมือง จังหวัดกาญจนบุรี ทำหน้าที่เกี่ยวข้องกับบทบาทการกำกับดูแลหอพัก จำนวน 3 คน
- 2) ตัวแทนของผู้ประกอบกิจการหอพัก 5 คน
- 3) ตัวแทนของนักศึกษาที่พักอาศัยในหอพัก 15 คน แบ่งตามกิจการหอพักในข้อ 2) หอพักละ 3 คน ผู้วิจัยได้ทำการเก็บข้อมูลจากการสัมภาษณ์โดยสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth Interview) เก็บข้อมูลจากผู้ให้ข้อมูลสำคัญ (Key Informants) โดยใช้วิธีเลือกแบบเฉพาะเจาะจง (Purposive Sampling)

ขอบเขตด้านพื้นที่ที่ศึกษา ผู้วิจัยได้กำหนดพื้นที่สำหรับการศึกษาวิจัยในครั้งนี้คือ องค์การบริหารส่วนตำบลหนองบัว ซึ่งตั้งอยู่บนพื้นที่ตำบลหนองบัว อำเภอเมือง จังหวัดกาญจนบุรี

ขอบเขตด้านเวลาที่ศึกษา โดยทำการศึกษาเป็นระยะเวลา 12 เดือนตั้งแต่ มกราคม 2562 – ธันวาคม 2562

วิธีดำเนินการวิจัย

งานวิจัยเรื่องการศึกษาการบังคับใช้กฎหมายการกำกับดูแลหอพักขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองบัว อำเภอเมือง จังหวัดกาญจนบุรี ประกอบด้วยเนื้อหาที่เกี่ยวกับข้อมูลและวิธีการรวบรวมข้อมูลรวมทั้งวิธีการวิเคราะห์ข้อมูล โดยใช้การสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth Interview) เพื่อให้ได้คำตอบตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ของการวิจัยคือ

1. การเก็บรวบรวมข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้ได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลดังนี้

1.1 การศึกษาข้อมูลจากเอกสาร (Documentary Research) ผู้วิจัยได้ศึกษาแนวคิดทฤษฎีต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ บทความวารสารวิชาการ สืบค้นข้อมูลจากอินเทอร์เน็ต และงานวิจัยที่มีผู้ศึกษาไว้ในแง่มุมต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องเพื่อทำการวิเคราะห์ร่วมกับข้อมูลปฐมภูมิต่อไป เพื่อใช้ในการศึกษาข้อคิดเห็นเกี่ยวกับการบังคับใช้กฎหมายการกำกับดูแลหอพักขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองบัว อำเภอเมือง จังหวัดกาญจนบุรี ในแง่ของมาตรการทางกฎหมาย

1.2 การเก็บรวบรวมข้อมูลจากการสัมภาษณ์ (Interview) กับผู้ให้ข้อมูลสำคัญ (Key Informants) โดยผู้วิจัยได้ดำเนินการสัมภาษณ์โดยใช้วิธีการจดบันทึก และการบันทึกเสียงไว้แยกแยะ เพื่อให้ข้อมูล

นั้นเป็นไปตามระเบียบวิธีวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research)

2. การวิเคราะห์ข้อมูล

2.1 ข้อมูลที่ได้จากการวิจัยสนาม (Field Research Methodology) ที่ใช้วิเคราะห์ข้อมูลในการทำวิจัยเพื่อศึกษาครั้งนี้ ประกอบด้วย บันทึกเสียงสนทนาจากเครื่องอัดเสียงและถอดบทสนทนาของผู้ถูกสัมภาษณ์ และการเลือกวิธี Discourse Analysis มาใช้วิเคราะห์ข้อมูล เป็นวิธีที่เหมาะสมอย่างยิ่งในการให้ข้อมูลในเชิงลึกเกี่ยวกับการรับรู้และการมีส่วนร่วมในการกำกับดูแลหอพักของผู้มีส่วนเกี่ยวข้องตามที่ได้ระบุไว้ในงานวิจัย ช่วยให้คลายข้อสงสัย และสามารถตั้งคำถามในระหว่างการสนทนาเพื่อเก็บข้อมูลได้ ซึ่งจะนำไปสู่การรับรู้แนวคิดและมุมมองผู้ให้ข้อมูล อีกทั้งเป็นวิธีที่ช่วยให้ผู้วิจัยเข้าใจภาษา มุมมอง และทัศนคติของผู้ให้สัมภาษณ์ที่มีต่อวัตถุประสงค์ของงานวิจัยในครั้งนี้

2.2 ข้อมูลที่ได้จากการวิจัยเอกสาร (Document Research) ผู้วิจัยนำข้อมูลที่ได้มาจากหนังสือวิชาการ บทความ และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องรวมทั้งการบังคับใช้กฎหมายที่เกี่ยวข้องในการกำกับดูแลหอพักขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองบัว อำเภอเมือง จังหวัดกาญจนบุรี ในแง่ของมาตรการทางกฎหมายมาวิเคราะห์แล้วเขียนบรรยาย

ผลการวิจัย

การศึกษาการบังคับใช้กฎหมายการกำกับดูแลหอพักขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองบัว อำเภอเมือง จังหวัดกาญจนบุรี มีกฎหมายที่เกี่ยวข้องโดยเฉพาะ ได้แก่

- 1) พระราชบัญญัติหอพัก พ.ศ. 2558

2) พระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2542

3) พระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. 2537

4) กฎกระทรวงการอนุญาตประกอบกิจการหอพัก พ.ศ. 2560

5) แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12 (พ.ศ. 2560 – 2564)

6) ประกาศกระทรวงมหาดไทย เรื่องการแต่งตั้งพนักงานเจ้าหน้าที่ตามพระราชบัญญัติหอพัก พ.ศ. 2558

ผลการสัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูล

ผลที่ได้จากการสัมภาษณ์ผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง ทั้ง 3 ส่วน ได้แก่ 1. ตัวแทนจากองค์การบริหารส่วนตำบลหนองบัว 2. ตัวแทนจากผู้ประกอบการหอพัก และ 3. ตัวแทนจากนักศึกษาที่พักอาศัยในหอพัก โดยแยกผลการวิเคราะห์ ดังนี้

1. **องค์การบริหารส่วนตำบลหนองบัว** ผลการวิเคราะห์ที่ได้จากการสัมภาษณ์เชิงลึกของกลุ่มตัวอย่าง พบว่า ร้อยละ 100 มีความเห็นพ้องตรงกันว่า การบังคับใช้กฎหมายการกำกับดูแลหอพักของ องค์การบริหารส่วนตำบลหนองบัว มีความเหมาะสม เนื่องจากปัจจุบันมีกฎหมายเกี่ยวกับการจัดการหอพักเฉพาะ ที่ครอบคลุมการดำเนินงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นแล้ว

2. **ผู้ประกอบการหอพัก** ผลการวิเคราะห์ที่ได้จากการสัมภาษณ์เชิงลึกของกลุ่มตัวอย่าง พบว่า ร้อยละ 100 มีความเห็นว่าการบังคับใช้กฎหมายการกำกับดูแลหอพักขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองบัว มีความจำเป็นในการสร้างความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน เป็นการคุ้มครองด้านสวัสดิภาพแก่นักศึกษา และร้อยละ 80 มีความเห็นว่าการบังคับ

ใช้กฎหมายการกำกับดูแลหอพักขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองบัว ไม่เป็นอุปสรรคต่อการประกอบกิจการ

3. **นักศึกษาที่พักอาศัยในหอพัก** ผลการวิเคราะห์ที่ได้จากการสัมภาษณ์เชิงลึกของกลุ่มตัวอย่าง พบว่า ระยะเวลาที่นักศึกษาในกลุ่มตัวอย่างอาศัยในหอพักนานที่สุดคือ 6 ปี และระยะเวลาที่อาศัยอยู่น้อยที่สุดคือ 8 เดือน ค่าเฉลี่ยระยะเวลาที่อาศัยในหอพักคือ 2-3 ปี และร้อยละ 87 ไม่เคยย้ายหอพักเลย

นักศึกษาที่พักอาศัยในหอพัก ร้อยละ 80 มีการรับทราบว่ามี การบังคับใช้กฎหมายการกำกับดูแลหอพักขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองบัว และมีความคิดเห็นว่าการบังคับใช้กฎหมายการกำกับดูแลหอพักขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองบัว จะเป็นประโยชน์ต่อตัวนักศึกษา คือ ด้านความปลอดภัย, ด้านสวัสดิภาพของนักศึกษา, ด้านสิทธิระหว่างผู้ประกอบการหอพักกับตัวนักศึกษา และด้านความเป็นมาตรฐานของการเป็นหอพัก

นักศึกษากลุ่มตัวอย่างร้อยละ 100 มีความคิดเห็นว่าการบังคับใช้กฎหมายการกำกับดูแลหอพัก มีผลต่อการตัดสินใจเลือกหอพัก

สรุปและอภิปรายผลการวิจัย

สรุปผลการศึกษามาตรการทางกฎหมายที่เกี่ยวข้องในการกำกับดูแลหอพัก จากการศึกษาวิจัย พบว่า ใน คู่มือ การปฏิบัติ งาน หอพัก ตามพระราชบัญญัติหอพัก พ.ศ. 2558 ของกรมกิจการเด็กและเยาวชน กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์เป็นคู่มือหลักที่ระบุมาตรการทางกฎหมายที่ใช้กำกับดูแลหอพัก

สรุปผลการรับรู้ รับทราบการบังคับใช้กฎหมายการกำกับดูแลหอพัก

- องค์การบริหารส่วนตำบลหนองบัว อำเภอมือง จังหวัดกาญจนบุรี จากการศึกษาวิจัยพบว่า กลุ่มตัวอย่างจากองค์การบริหารส่วนตำบลหนองบัว มีการรับรู้ รับทราบการบังคับใช้กฎหมายการกำกับดูแลหอพักขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองบัว ตั้งแต่เมื่อได้รับมอบการถ่ายโอนภารกิจจากราชการส่วนกลางไปให้กับราชการส่วนท้องถิ่น ตามการประกาศใช้ของกฎหมายหอพักฉบับใหม่ เมื่อวันที่ 20 สิงหาคม พ.ศ. 2558 โดยก่อนการได้รับมอบภารกิจงานด้านการอนุญาตให้ควบคุมหอพักเอกชน ตามพระราชบัญญัติหอพัก พ.ศ. 2558 ทางส่วนกลาง ซึ่งดำเนินงานโดยสำนักส่งเสริมสวัสดิภาพและพิทักษ์เด็ก เยาวชน ผู้ด้อยโอกาส คนพิการ และผู้สูงอายุ กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ ได้มีการจัดอบรมให้แก่เจ้าหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนตำบลทั่วประเทศเพื่อทำความเข้าใจในมาตรการทางกฎหมายและการกำกับดูแลในเรื่องหอพักดังกล่าวแล้ว ทำให้เจ้าหน้าที่สามารถปฏิบัติงานได้อย่างชัดเจน รวมทั้งมีการจัดทำคู่มือการปฏิบัติงานหอพัก ตามพระราชบัญญัติหอพัก พ.ศ. 2558

ปัญหาและอุปสรรคที่พบคือ เรื่องของอัตราค่าธรรมเนียมที่ผู้ประกอบการหอพักที่ต้องชำระเพิ่มขึ้นจากเดิม เพราะอัตราค่าธรรมเนียมของกฎหมายที่ประกาศใช้ใหม่มีความแตกต่างกับกฎหมายฉบับเก่า จึงเป็นการเพิ่มภาระแก่ผู้ประกอบการหอพัก ทำให้ผู้ประกอบการหอพักบางรายเพิกเฉยไม่ดำเนินการขอใบอนุญาตตามที่กฎหมายกำหนดเมื่อองค์การบริหารส่วนตำบลหนองบัว เข้าตรวจสอบเพื่อจะดำเนินคดี ทำให้ผู้ประกอบการหอพักไม่พอใจ ส่วนใหญ่เป็นผู้ที่อาศัยอยู่ในชุมชนในเขตพื้นที่การกำกับดูแลขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองบัว อาจทำให้มีผลกระทบต่อฐานเสียงของผู้นำในองค์การ

บริหารส่วนตำบลหนองบัว ทำให้การบังคับใช้กฎหมายไม่อาจทำได้โดยเคร่งครัด

การตรวจสอบและประเมินติดตามผล องค์การบริหารส่วนตำบลหนองบัว ได้แต่งตั้งเจ้าหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองบัว ติดตามตรวจสอบหอพักที่อยู่ในเขตพื้นที่กำกับดูแลขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองบัว และจัดทำรายงานการติดตาม ประเมินผลการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองบัว ในเรื่องหอพักตามพระราชบัญญัติหอพัก พ.ศ. 2558 เสนอต่อคณะกรรมการส่งเสริมกิจการหอพักจังหวัดกาญจนบุรีอย่างน้อยปีละ 1 ครั้ง

- ผู้ประกอบกิจการหอพัก ในการกำกับดูแลหอพักขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองบัว อำเภอมือง จังหวัดกาญจนบุรี จากการศึกษาวิจัยพบว่า ผู้ประกอบกิจการหอพักในพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลหนองบัว รับทราบว่ามีการบังคับใช้กฎหมายการกำกับดูแลหอพัก โดยได้รับแจ้งจากเจ้าหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองบัว และผู้ประกอบกิจการหอพักได้มีส่วนร่วมในการบังคับใช้กฎหมายการกำกับดูแลหอพักขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองบัว ตั้งแต่เริ่มต้นประกอบกิจการหอพัก เช่น การขออนุญาตและได้รับอนุญาตตั้งหอพัก, การชำระภาษีประจำปี, การเข้าร่วมอบรมเกี่ยวกับมาตรฐานหอพัก การดำเนินการตามกฎหมายหอพัก (ป้ายแบ่งโซนหอพักชายหญิงชัดเจน, มีถังดับเพลิง, มีตู้ยา, ควบคุมภายในหอพักไม่ให้มีสิ่งผิดกฎหมาย)

ปัญหาและอุปสรรคที่พบคือ ความไม่คล่องตัวในการประกอบกิจการ เช่น นักศึกษาไม่ได้รับอิสระในการอยู่ร่วมกันกับคู่รัก, นักศึกษาบางกลุ่มไม่พอใจกับเวลาเปิด-ปิดหอพัก ทำให้นักศึกษาบางกลุ่มไม่เลือกเช่าพักอาศัยในหอพักที่ปฏิบัติตามกฎหมายหอพัก แต่โดยรวมร้อยละ 60 มีความคิดเห็นว่าการบังคับใช้

จะเป็นประโยชน์ต่อผู้ประกอบการหอพักเอง และไม่มีผลต่อการประกอบกิจการ

- นักศึกษาที่พักอาศัยในหอพักจากการกำกับดูแลหอพักขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองบัว อำเภอเมือง จังหวัดกาญจนบุรี จากการศึกษาวิจัยพบว่า นักศึกษาที่พักอาศัยในหอพักในพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลหนองบัว รับรู้ว่ามี การบังคับใช้กฎหมายการกำกับดูแลหอพักขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองบัว ร้อยละ 80 และมีความคิดเห็นว่าเป็นเรื่องดังกล่าวจะเป็นประโยชน์ต่อตัวนักศึกษา คือ ด้านความปลอดภัย, ด้านสวัสดิภาพของนักศึกษา, ด้านสิทธิที่ผู้ประกอบการหอพักจะต้องให้กับตัวนักศึกษา และด้านมาตรฐานหอพัก ซึ่งจากการกำกับดูแลหอพักขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองบัว ทำให้นักศึกษามีความมั่นใจในการพักอาศัยในหอพัก พิจารณาจากระยะเวลาที่นักศึกษากลุ่มตัวอย่างอาศัยในหอพักนานที่สุดถึง 6 ปี และระยะเวลาที่อาศัยอยู่น้อยที่สุดเพียง 8 เดือน ค่าเฉลี่ยระยะเวลาที่อาศัยในหอพักคือ 2-3 ปี และร้อยละ 87 ไม่เคยย้ายหอพักเลยตั้งแต่เริ่มเข้าพักอาศัย

อภิปรายผล

1. การบังคับใช้กฎหมายการกำกับดูแลหอพักขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองบัว อำเภอเมือง จังหวัดกาญจนบุรี ข้อกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับหอพักที่อยู่ในคู่มือการปฏิบัติงานหอพัก ตามพระราชบัญญัติหอพัก พ.ศ. 2558 ของกรมกิจการเด็กและเยาวชน กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ มีความเป็นมาตรฐานสามารถใช้บังคับและควบคุมได้ทั่วประเทศ และมีกฎหมายที่เกี่ยวข้องคือ

1) พระราชบัญญัติควบคุมอาคาร พ.ศ. 2522 และกฎกระทรวงที่เกี่ยวข้อง ว่าด้วยการกำหนดการรับน้ำหนัก ความต้านทาน ความคงทน ลักษณะ และคุณสมบัติที่ใช้ในการ ก่อสร้างอาคาร, ว่าด้วยการ

กำหนดแบบและวิธีการเกี่ยวกับการติดตั้งระบบการป้องกันอัคคีภัย, ว่าด้วยการกำหนดระบบการระบายน้ำ การกำจัดขยะมูลฝอยและสิ่งปฏิกูล และว่าด้วยการกำหนดลักษณะ แบบ รูปทรง สัดส่วน เนื้อที่ที่ตั้งของอาคาร ระดับเนื้อที่ของที่ว่าง ภายนอกอาคาร หรือแนวอาคารฯ

2) พระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามยาเสพติด พ.ศ. 2519 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2543 และแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 4) พ.ศ. 2545

3) พระราชบัญญัติคุ้มครองเด็ก พ.ศ. 2546

4) พระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. 2535

5) พระราชบัญญัติการผังเมือง พ.ศ. 2518 และแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2535

ซึ่งจากสภาพปัจจุบันครอบคลุมครบสมบูรณ์แล้ว แต่ในอนาคตหากกฎหมายที่เกี่ยวข้องฉบับใดมีการปรับเปลี่ยน กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับหอพัก ควรปรับเปลี่ยนไปด้วย เพื่อให้ทันกับการเปลี่ยนแปลงของสังคมควบคู่ไปด้วยกัน

2. การรับรู้ รับทราบการบังคับใช้กฎหมายการกำกับดูแลหอพัก

- องค์การบริหารส่วนตำบลหนองบัว อำเภอเมือง จังหวัดกาญจนบุรี เมื่อมีการถ่ายโอนภารกิจทางราชการจากสำนักส่งเสริมสวัสดิภาพและพิทักษ์เด็ก เยาวชน ผู้ด้อยโอกาส คนพิการ และผู้สูงอายุ กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์มายังองค์การบริหารส่วนตำบลหนองบัว เพื่อรับผิดชอบในการปฏิบัติงานตามพระราชบัญญัติหอพัก พ.ศ. 2558 ในการเกี่ยวกับการกำกับดูแลงานหอพักให้เป็นไปตามมาตรฐาน ซึ่งองค์การบริหารส่วนตำบลหนองบัว มีการเตรียมตัวโดยส่งเจ้าหน้าที่ไปอบรมเพื่อทำความเข้าใจในมาตรการทางกฎหมาย และการกำกับดูแลในเรื่องหอพักดังกล่าว ช่วยให้เจ้าหน้าที่สามารถปฏิบัติงานได้อย่างชัดเจน ตามคู่มือ

การปฏิบัติงานหอพัก ตามพระราชบัญญัติหอพัก พ.ศ. 2558 ที่จัดทำโดยกรมกิจการเด็กและเยาวชน กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ ตั้งแต่วันที่ 20 สิงหาคม พ.ศ. 2558 และได้ปฏิบัติตาม โดยเริ่มต้นตั้งแต่ขั้นตอนการขออนุญาตประกอบกิจการหอพัก การจัดให้มีสิ่งสาธารณูปโภคเบื้องต้น ประจำหอพัก จนถึงการควบคุมโดยการต่อภาษี ประจำปี และมีการติดตามประเมินผลเสนอให้เสนอต่อคณะกรรมการส่งเสริมกิจการหอพักจังหวัดกาญจนบุรี อย่างน้อยปีละ 1 ครั้ง โดยการปฏิบัติงาน จะมีอุปสรรคจากเรื่องของอัตราค่าธรรมเนียม ที่ผู้ประกอบการหอพักที่ต้องชำระเพิ่มขึ้นจากเดิม เพราะอัตราค่าธรรมเนียมของกฎหมายที่ประกาศใช้ใหม่มีความแตกต่างกับกฎหมายฉบับเก่า ส่งผลให้ผู้ประกอบการหอพักเพิกเฉยไม่ดำเนินการขอใบอนุญาตตามที่กฎหมายกำหนด และการบังคับใช้กฎหมายกับหอพักที่ไม่ปฏิบัติตามกฎจะทำได้ไม่เต็มที่เนื่องจากติดปัญหาเรื่องฐานเสียงของผู้นำในองค์การบริหารส่วนตำบลหนองบัว

- ผู้ประกอบการหอพัก ในการกำกับดูแลหอพักขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองบัว อำเภอเมือง จังหวัดกาญจนบุรี ผู้ประกอบการหอพักในพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลหนองบัว ระบุว่ามีการบังคับใช้กฎหมายการกำกับดูแลหอพัก โดยเป็นการถ่ายโอนภารกิจจากราชการจากส่วนกลาง มาให้องค์การบริหารส่วนตำบลหนองบัว เป็นผู้รับผิดชอบในการกำกับและควบคุมปฏิบัติงานตามพระราชบัญญัติหอพัก พ.ศ. 2558 ให้เป็นไปตามมาตรฐาน ซึ่งผู้ประกอบการหอพักได้มีส่วนร่วมในการบังคับใช้กฎหมายการกำกับดูแลหอพักขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองบัว ตั้งแต่เริ่มต้นจะเป็นผู้ประกอบการหอพักโดยได้รับคู่มือการปฏิบัติงานหอพัก ตามพระราชบัญญัติหอพัก

พ.ศ. 2558 ของกรมกิจการเด็กและเยาวชน กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ จากองค์การบริหารส่วนตำบลหนองบัว เพื่อประโยชน์แก่ผู้พักอาศัยในหอพัก เช่น 1) มาตรฐานด้านความปลอดภัยทั้งในชีวิตและทรัพย์สินของผู้พักอาศัย ความปลอดภัยของอาคารที่พักอาศัย โดยจัดให้มีระบบการป้องกันภัยจากบุคคล สัตว์ และสิ่งของที่อาจก่อให้เกิดอันตรายแก่ผู้พักอาศัย 2) มาตรฐานด้านความสะอาด สถานที่ อุปกรณ์เครื่องใช้ บริเวณทางเดิน หรือบริเวณอาคารหอพักให้ถูกสุขลักษณะ ปราศจากขยะมูลฝอย สิ่งปฏิกูล สัตว์ต่าง ๆ ที่อาจเป็นพาหะนำโรค 3) มาตรฐานด้านสภาพภูมิทัศน์ การจัดสภาพแวดล้อมภายในหอพักให้น่าอยู่ สะอาด ร่มรื่น ปลอดภัยจากมลภาวะทั้งหลาย ตั้งอยู่ห่างจากพื้นที่เสี่ยงอันตราย รวมทั้งจัดพื้นที่การพักอาศัยให้เหมาะสม กับผู้พัก 4) มาตรฐานด้านการให้บริการด้านพื้นที่ อุปกรณ์ และสิ่งของต่าง ๆ ที่เป็นความจำเป็นพื้นฐานให้แก่ผู้พักอาศัย เพื่อตอบสนองความต้องการของผู้พัก และเป็นไปตามกฎกระทรวงว่าด้วยเรื่องการประกอบกิจการหอพัก 5) มาตรฐานด้านสิ่งอำนวยความสะดวกที่ผู้ประกอบการหอพักจัดหาไว้ในหอพักหรือห้องพักเพื่อความสะอาดสบายแก่ผู้เข้าพักและไม่มีค่าใช้จ่ายใด ๆ เพิ่มเติม 6) มาตรฐานด้านการรักษาไว้ซึ่งวัฒนธรรมและประเพณีอันดีงาม ระบบกลไกส่งเสริม สนับสนุน การทำนุบำรุงศิลปะและวัฒนธรรมของชาติ ส่งเสริมให้เกิดในจิตสำนึกที่ดีต่อชาติ ศาสนา และพระมหากษัตริย์มีความเชื่อมั่นในการดำรงชีวิตอย่างมีคุณค่า ไม่ยุ่งเกี่ยวกับอบายมุขและสิ่งผิดกฎหมายชนิดต่าง ๆ

- นักศึกษาที่พักอาศัยในหอพักจากการกำกับดูแลหอพักขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองบัว อำเภอเมือง จังหวัดกาญจนบุรี นักศึกษาพักอาศัย

ในหอพักในพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลหนองบัวว่า
รับรู้ว่ามีการบังคับใช้กฎหมายการกำกับดูแลหอพัก
ขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองบัว และมีความ
คิดว่าทุกหอพักจะต้องผ่านการกำกับดูแลหอพัก
ขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองบัว จึงเกิดความ
มั่นใจในการพักอาศัยในหอพักที่อยู่ พบว่าร้อยละ 87
ไม่เคยย้ายหอพักเลยตั้งแต่เริ่มเข้าพักอาศัย และการ
บังคับใช้กฎหมายการกำกับดูแลหอพักขององค์การ
บริหารส่วนตำบลหนองบัว ที่กำหนดขึ้นเพื่อให้เกิด
ประโยชน์ต่อผู้ที่พักอาศัยอยู่ในหอพักแต่นักศึกษา
ต้องการมากที่สุดคือ มาตรฐานด้านความปลอดภัย
ทั้งในชีวิตและทรัพย์สินของผู้พักอาศัย โดยนักศึกษา
ไม่ทราบว่าผู้เช่าพักมีสิทธิได้รับการคุ้มครองตาม
กฎหมายอย่างไรบ้าง ในส่วนนี้มีตามพระราชบัญญัติ
หอพัก พ.ศ. 2558 ให้การคุ้มครองสวัสดิภาพของเด็ก
และเยาวชน โดยกำกับดูแลในสิ่งต่าง ๆ ดังนี้

1) ด้านการจัดให้มีการประกันภัยเพื่อคุ้มครอง
ชีวิต ร่างกาย และทรัพย์สินของผู้พัก

2) ด้านสุขลักษณะของหอพักเช่น ความสะอาด
ของห้องต้อนรับผู้มาเยี่ยมเยียน ห้องน้ำและห้องส้วม
ประการสำคัญทุกห้องต้องมีช่องแสงสว่างและช่อง
ระบายอากาศอย่างเพียงพอ

3) อัตราค่าเช่าที่เหมาะสม ไม่เอาเปรียบผู้พัก
การขึ้นอัตราค่าเช่าห้องพักต้องได้รับอนุญาตจากนาย
ทะเบียนหอพักก่อน จึงจะดำเนินการได้

4) ความปลอดภัย ได้แก่ ความมั่นคงแข็งแรง
ของอาคารหอพัก เครื่องมือดับเพลิง (ทุกชั้น ๆ ละหนึ่ง
เครื่อง) กรณีอาคารสูงตั้งแต่ 4 ชั้นขึ้นไป หรืออาคารสูง
3 ชั้น ที่มีชั้นลอยและใช้พื้นที่ชั้นลอยเป็นห้องพัก
ต้องจัดทำบันไดหนีไฟ หน้าต่าง เหล็กคัตต้องสามารถ
เปิดออกไปยังบันไดหนีไฟได้ทุกชั้น (ยกเว้นถ้าอาคาร
ดังกล่าวมีบันไดขึ้นลงสองข้างทางก็ไม่ต้องจัดทำบันได
หนีไฟ) สำหรับกรณีหอพักขนาดใหญ่จะเป็นการดียิ่ง

หากได้เพิ่มความปลอดภัย โดยการติดตั้งระบบเตือนภัย
เมื่อมีกรณีฉุกเฉินหรือมีภัยอันตรายผู้พักสามารถใช้ได้
ทันที ซึ่งปัจจุบันการสื่อสารระหว่างองค์การบริหาร
ส่วนตำบลหนองบัว กับผู้พักอาศัยในหอพักจะไม่มี
โดยตรง ทำให้ผู้พักอาศัยไม่ทราบว่ามีการบังคับใช้
กฎหมายการกำกับดูแลหอพักในเรื่องใดบ้าง และผู้พัก
อาศัยจะรู้ได้อย่างไรว่าหอพักใดบ้างที่ผ่านการบังคับใช้
กฎหมายการกำกับดูแลหอพักขององค์การบริหาร
ส่วนตำบลหนองบัว เช่น สัญลักษณ์หรือป้ายเสียภาษี
ประจำปี

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้
สำหรับผู้ที่เกี่ยวข้องกับการการบังคับใช้กฎหมาย
การกำกับดูแลหอพักขององค์การบริหารส่วนตำบล
หนองบัว

1.1 ผู้ประกอบกิจการหอพักสามารถนำผล
จากงานวิจัยในครั้งนี้ไปใช้แสดงให้เห็นข้อดีของอนุญาต
ประกอบกิจการหอพักตามกฎหมายหอพัก ดังนี้

- ปฏิบัติการประกอบกิจการหอพักถูกต้อง
เด็กและเยาวชนได้รับความคุ้มครองสวัสดิภาพ
ตามกฎหมาย

- ได้รับความไว้วางใจจากผู้ปกครองและ
สถานศึกษา

- ช่วยให้มีความเป็นระเบียบเรียบร้อยส่งผลดี
ต่อการปกครองดูแลผู้พักอาศัย

- มีส่วนช่วยลดปัญหาสังคม โดยเฉพาะเรื่อง
เด็กและเยาวชน และได้ช่วยพัฒนาให้เด็กและเยาวชน
เป็นบุคลากรที่มีคุณภาพของประเทศชาติ

- เป็นแบบอย่างที่ดีของผู้ประกอบกิจการ
หอพักที่มีมาตรฐาน แสดงถึงการมีจิตสำนึก
ความรับผิดชอบต่อสังคม

1.2 นักศึกษาจะได้มีความเข้าใจในการใช้กฎหมายและกำกับดูแลหอพักองค์การบริหารส่วนตำบลหนองบัว

2. ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรมีการพัฒนาเครื่องมือไปศึกษาโดยวิธีวิจัยเชิงปริมาณโดยวัดค่าทางสถิติ เปรียบเทียบผลที่ได้สอดคล้องหรือแตกต่างกันอย่างไร และเพิ่มจำนวน

ของหอพักตามที่ได้รับการบันทึกในฐานข้อมูลขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองบัว

2.2 ควรมีการศึกษาปัญหาและอุปสรรคของคู่มือการปฏิบัติงานหอพัก

2.3 ควรมีการศึกษาวิเคราะห์กฎหมายที่เกี่ยวข้องเกิดผลกระทบกับนักศึกษาที่อาศัยอยู่ในหอพักอย่างไร

เอกสารอ้างอิง

- กรมกิจการเด็กและเยาวชน. (2558). คู่มือการปฏิบัติงานหอพัก ตามพระราชบัญญัติหอพัก พ.ศ. 2558. ค้นเมื่อ ธันวาคม 1, 2562, จาก <https://dcy.go.th/>.
- เครีอรัตน์ กิ่งสกุล. (2544). มาตรการในการบังคับใช้กฎหมายหอพัก. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต คณะนิติศาสตร์มหาวิทยาลัยรามคำแหง. กรุงเทพมหานคร.
- เขาวน อยู่จำรัส. (2509). การควบคุมหอพักนักเรียน นักศึกษาของเอกชนโดยทางราชการ. วิทยานิพนธ์พัฒนบริหารศาสตรมหาบัณฑิต คณะรัฐประศาสนศาสตร์ สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์. กรุงเทพมหานคร.
- ราชกิจจานุเบกษา. (2558). กฎกระทรวงออกตามความในพระราชบัญญัติหอพัก พ.ศ. 2558 ฉบับล่าสุด. ค้นเมื่อ ธันวาคม 1, 2562, จาก <http://www.krisdika.go.th>.
- ราชกิจจานุเบกษา. (2560). รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560. ค้นเมื่อ ธันวาคม 1, 2562, จาก <http://www.krisdika.go.th>.
- สุมาลี ดำรงวาจาสัตย์. (2549). สภาพและปัญหาการอยู่ในหอพักและลักษณะหอพักที่พึงประสงค์ของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏเลย. วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาสังคมศาสตร์เพื่อการพัฒนา คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- สำนักงานส่งเสริมสวัสดิภาพและพิทักษ์เด็ก เยาวชน ผู้ด้อยโอกาสและผู้สูงอายุ. (2554). มาตรฐานหอพักสำหรับนักเรียน นักศึกษา. กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ . กรุงเทพมหานคร. ค้นเมื่อ ธันวาคม 1, 2562, จาก <https://www.kru.ac.th/journal/administrator/upload/doc/1594-2-62.pdf>.

การบริหารความเสี่ยงแบบบูรณาการที่ส่งผลต่อการเพิ่มมูลค่าของธุรกิจการท่องเที่ยวและกีฬาในจังหวัดสุพรรณบุรี

INTEGRATED RISK MANAGEMENT AFFECTING THE VALUE ADDED OF THE TOURISM AND SPORTS BUSINESS IN SUPHANBURI PROVINCE

ศศิพิมพ์มาศ หงษ์สมบัติ¹⁾, อิศเรศร์ ไชยะ²⁾, วันทิตา จะบัง³⁾, ประนอม พนาเศรษฐ์เนตร⁴⁾

^{1),2),3),4)}อาจารย์ประจำหลักสูตรบริหารธุรกิจการกีฬา คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยการกีฬาแห่งชาติ วิทยาเขตสุพรรณบุรี

Sasipimmas Hongsombud¹⁾, Issares Chaiya²⁾, Wantita Chabang³⁾, Pranom Phanasetnet⁴⁾

^{1),2),3),4)}Lecturer, Sport Business Administration Program, Faculty of Liberal Arts, National Sports University, Region Suphanburi Campus

Receive : March 24, 2020

Revised: April 27, 2020

Accepted: June 29, 2020

บทคัดย่อ

การศึกษานี้มีวัตถุประสงค์เพื่อตรวจสอบความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารความเสี่ยงแบบบูรณาการที่ส่งผลต่อการเพิ่มมูลค่าของธุรกิจการท่องเที่ยวและกีฬาในจังหวัดสุพรรณบุรี องค์ประกอบของการบริหารความเสี่ยงแบบบูรณาการ มี 4 องค์ประกอบ คือ การจัดการความเสี่ยงด้านปฏิบัติการ การจัดการความเสี่ยงด้านกฎระเบียบ การจัดการความเสี่ยงด้านการเงิน และการจัดการความเสี่ยงด้านการตลาดผลิตภัณฑ์ ประชากร ได้แก่ ผู้ประกอบการธุรกิจการท่องเที่ยวและกีฬาในจังหวัดสุพรรณบุรี จำนวน 292 ราย โดยใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ การวิเคราะห์สหสัมพันธ์พหุคูณ และการวิเคราะห์การถดถอยแบบพหุคูณ ผลลัพธ์จากการวิจัย พบว่า การบริหารความเสี่ยงแบบบูรณาการ การจัดการความเสี่ยงด้านปฏิบัติการ และการจัดการความเสี่ยงด้านการตลาดผลิตภัณฑ์มีความสัมพันธ์เชิงบวกกับการเพิ่มมูลค่าของธุรกิจการท่องเที่ยวและกีฬา อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 ในทางกลับกัน การจัดการความเสี่ยงด้านกฎระเบียบ (RR) และการจัดการความเสี่ยงด้านการเงิน (FR) ไม่มีความสัมพันธ์เชิงบวกกับการเพิ่มมูลค่าของธุรกิจการท่องเที่ยวและกีฬา อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.10

คำสำคัญ: การบริหารความเสี่ยงแบบบูรณาการ การเพิ่มมูลค่าของธุรกิจการท่องเที่ยวและกีฬา

ABSTRACT

This study aims to 1) investigate the relationship between integrated risk management and an increase in the SMEs value in Suphanburi Province. Integrated risk management consists of operational risk management, regulatory risk management, financial risk management and product market risk management. It is hypothesized as an independent variable in the study. The data

were collected from the study's population comprising 292 SMEs in tourism and hotel business in Suphanburi Province. The statistics used for the data analysis includes multivariate analysis and multiple regression analysis. The results show that integrated risk management, operational risk management and product market risk management have an important positive impact on increasing the SMEs value in Suphanburi Province at the statistically significant level of 0.01. On the other hand, financial risk management and regulatory risk management have no significant positive impact on increasing the SMEs value in Suphanburi Province, with the statistical significance at the 0.10 level.

Keywords : Integrated Risk Management, Value Added of Tourism and Sports Business

บทนำ

ในยุคปัจจุบันการดำเนินงานขององค์กรทั้งภาครัฐและเอกชนต่างมีจุดมุ่งหมายเพื่อความอยู่รอดอย่างมั่นคงปลอดภัยและเติบโตอย่างยั่งยืนภายใต้สภาพแวดล้อมที่มีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วและต่อเนื่องทั้งในด้านเทคโนโลยี การสื่อสาร การคมนาคม สังคม สิ่งแวดล้อมและการแข่งขัน รวมถึงความสามารถในการจัดการทรัพยากรขององค์กรที่มีอยู่อย่างจำกัดให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุด อีกทั้งรูปแบบการบริโภคในยุคปัจจุบันมีการเปลี่ยนแปลงไปจากเดิมเป็นอย่างมาก ทำให้การดำเนินงานขององค์กรทุกภาคส่วน ทั้งภาครัฐและภาคเอกชนต่างล้วนต้องเผชิญกับความเสี่ยง (Risk) หลายประการที่เป็นผลสืบเนื่องมาจากความผันผวนของสภาพแวดล้อมและสภาวะทางเศรษฐกิจ ดังนั้นผู้บริหารในทุกองค์กรจึงต้องมีความจำเป็นในการควบคุมความเสี่ยงที่คาดว่าจะเกิดขึ้นภายในองค์กรของตนอย่างสม่ำเสมอ ซึ่งการพัฒนาของตลาดทั่วโลก กอปรกับกระแสโลกาภิวัตน์ที่เกิดขึ้นจากการเติบโตและการพัฒนาอย่างมหาศาลทั้งในด้านเทคโนโลยี การเงินและเทคโนโลยีอิเล็กทรอนิกส์ทำให้รูปแบบของความเสี่ยงมีความซับซ้อนและระดับผลกระทบ

มีความรุนแรงมากขึ้น ดังนั้นผู้บริหารจึงต้องให้ความสำคัญในการกำหนดให้มีระบบการจัดการความเสี่ยงอย่างถูกต้อง เหมาะสม และมีประสิทธิภาพ (นฤมล สะอาดโฉม, 2550: 29)

อย่างไรก็ตาม การบริหารความเสี่ยงขององค์กรในยุคปัจจุบันมีหลากหลายมากขึ้น โดยทั่วไปมุ่งเน้นในลักษณะที่แคบ มีข้อจำกัดและมักจะเกี่ยวข้องกับการป้องกันความเสี่ยงของสัญญาและข้อผูกพันในอนาคตเท่านั้น นอกจากนี้รูปแบบของการบริหารความเสี่ยงแบบเดิมไม่มีระบบที่ชัดเจน และไม่ได้คำนึงถึงกิจกรรมการป้องกันความเสี่ยงอื่น ๆ ที่คาดว่าจะมีผลกระทบต่อความผันผวนที่อาจเกิดขึ้นจากสภาพแวดล้อมของการแข่งขันขององค์กร ดังนั้นจากการทบทวนวรรณกรรม Meulbroek (2002) กล่าวว่า การบริหารความเสี่ยงแบบบูรณาการเป็นการระบุและประเมินความเสี่ยงโดยรวมที่ส่งผลกระทบต่อการเพิ่มมูลค่าขององค์กร โดยเป็นการรวมกันของเทคนิคการบริหารความเสี่ยงทั้งหมดที่องค์กรต้องเผชิญ เป็นลักษณะของการบริหารความเสี่ยงในแง่ของกลยุทธ์มากกว่ายุทธวิธี การบริหารความเสี่ยงแบบบูรณาการไม่จำเป็นต้องปฏิบัติตามมาตรฐานขององค์กรและเป็นการบริหารความเสี่ยงที่ผู้บริหาร

ต้องคิดค้นกลยุทธ์ในการตอบสนองต่อความเสี่ยงแบบเต็มรูปแบบโดยคำนึงถึงนโยบายการบริหารเป็นความเสี่ยงที่ออกแบบมาเพื่อตอบสนองต่อความเสี่ยงที่คาดว่าจะเกิดขึ้นขององค์กร และการบริหารความเสี่ยงแบบบูรณาการผู้บริหารจะสามารถและวิเคราะห์ควบคุมความเสี่ยงต่าง ๆ ได้ ซึ่งเป็นลักษณะของการบริหารความเสี่ยงในแง่ของกลยุทธ์มากกว่ายุทธวิธี นอกจากนี้การใช้กลยุทธ์ในการบริหารจัดการความเสี่ยงแบบบูรณาการเป็นการรวมกันของเทคนิคการบริหารความเสี่ยงทั้งหมดที่องค์กรต้องเผชิญ ดังนั้นการบริหารความเสี่ยงแบบบูรณาการจึงนำมาสู่โอกาสสำคัญในการเพิ่มมูลค่าเพิ่มขององค์กร

ในปี 2561 จังหวัดสุพรรณบุรี ได้รับการคัดเลือกให้เป็นจังหวัดต้นแบบในการจัดตั้งเมืองกีฬา (Sports City) อีกทั้งกระแสเรื่องสุขภาพ การออกกำลังกาย และแฟชั่น ยังได้รับความนิยมอย่างต่อเนื่อง ทำให้การเติบโตของธุรกิจการท่องเที่ยวและกีฬาในจังหวัดสุพรรณบุรีมีแนวโน้มเติบโตสูงขึ้นอย่างต่อเนื่อง อย่างไรก็ตาม การดำเนินธุรกิจที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวและกีฬา ในจังหวัดสุพรรณบุรีในปัจจุบันยังต้องเผชิญกับการเปลี่ยนแปลงของสภาพแวดล้อมทั้งภายในและภายนอก เนื่องจากมีการแข่งขันที่รุนแรงมากขึ้น นำมาสู่ความเสี่ยงที่สูงขึ้น นอกจากนี้ ผู้ประกอบการหากมีประสบการณ์ที่ไม่เพียงพอในการดำเนินธุรกิจ จะมีโอกาสที่จะเกิดความเสี่ยงที่เพิ่มขึ้นอีกด้วย และตลอดระยะเวลาที่ผ่านมา การดำเนินธุรกิจการท่องเที่ยวและกีฬา ยังขาดการพัฒนาในด้านต่าง ๆ เช่น การบริหารจัดการ การเงินการบัญชี การตลาด การบริการ การออกแบบและพัฒนาผลิตภัณฑ์ การพัฒนาความรู้ความสามารถและทักษะ การปฏิบัติงานในการดำเนินธุรกิจ จึงนำมาสู่การขาดความสามารถในการแข่งขันของธุรกิจ ส่งผลให้หลายธุรกิจต้องปิดกิจการลง ดังนั้นธุรกิจจึงต้อง

มีการจัดการความเสี่ยงในด้านต่าง ๆ เพื่อให้อยู่ในระดับที่สามารถยอมรับได้ เกิดประสิทธิภาพประสิทธิผลในการดำเนินงานมากขึ้น นำมาสู่ความสามารถในการแข่งขันขององค์กร

จากเหตุผลข้างต้น ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาการบริหารความเสี่ยงแบบบูรณาการที่ส่งผลต่อการเพิ่มมูลค่าของธุรกิจการท่องเที่ยวและกีฬาในจังหวัดสุพรรณบุรี โดยมีคำถามงานวิจัยว่าการบริหารความเสี่ยงแบบบูรณาการสามารถเพิ่มมูลค่าให้กับธุรกิจการท่องเที่ยวและกีฬา หรือไม่ว่างไร เพื่อให้เกิดประโยชน์จากข้อมูลเชิงลึกใหม่เกี่ยวกับการมีส่วนร่วมขององค์ประกอบของการบูรณาการความเสี่ยงที่ส่งผลต่อการเพิ่มมูลค่าขององค์กร นำไปสู่ประสิทธิภาพการตัดสินใจของผู้บริหารและความสามารถในการแข่งขันขององค์กร

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการจัดการความเสี่ยงด้านปฏิบัติการที่มีต่อการเพิ่มมูลค่าของการท่องเที่ยวและกีฬาในจังหวัดสุพรรณบุรี
2. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการจัดการความเสี่ยงด้านกฎระเบียบที่มีต่อการเพิ่มมูลค่าของธุรกิจการท่องเที่ยวและกีฬาในจังหวัดสุพรรณบุรี
3. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการจัดการความเสี่ยงด้านการเงินที่มีต่อการเพิ่มมูลค่าของธุรกิจการท่องเที่ยวและกีฬาในจังหวัดสุพรรณบุรี
4. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการจัดการความเสี่ยงด้านการตลาดผลิตภัณฑ์ที่มีต่อการเพิ่มมูลค่าของธุรกิจ การท่องเที่ยวและกีฬาในจังหวัดสุพรรณบุรี

ขอบเขตของการวิจัย

1. พื้นที่ในการวิจัย ประกอบด้วย ผู้ประกอบการธุรกิจการท่องเที่ยวและกีฬาในจังหวัดสุพรรณบุรี จำนวน 1,165 กิจการ (www.dbd.go.th ที่มา: กรมพัฒนาธุรกิจการค้า: กระทรวงพาณิชย์)

2. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ผู้ประกอบการธุรกิจการท่องเที่ยวและกีฬาในจังหวัดสุพรรณบุรี จำนวน 291 กิจการ จากการเปิดตารางเครซีและมอร์แกน (Kreicic Morgan, 1970)

3. ตัวแปรที่ศึกษา ได้แก่

3.1) ตัวแปรต้น ได้แก่ การจัดการความเสี่ยงด้านการปฏิบัติการจัดการความเสี่ยงด้านกฎระเบียบการจัดการความเสี่ยงด้านการเงิน และการจัดการความเสี่ยงด้านการตลาดผลิตภัณฑ์

3.2) ตัวแปรตาม ได้แก่ การเพิ่มมูลค่าของธุรกิจการท่องเที่ยวและกีฬา ในจังหวัดสุพรรณบุรี โดยมีแนวทางของสมมติฐานของการวิจัย ดังนี้

ข้อสมมติฐาน 1: การจัดการความเสี่ยงด้านการปฏิบัติการมีความสัมพันธ์เชิงบวกต่อการเพิ่มมูลค่าของการท่องเที่ยวและกีฬาในจังหวัดสุพรรณบุรี

ข้อสมมติฐาน 2: การจัดการความเสี่ยงด้านกฎระเบียบมีความสัมพันธ์เชิงบวกต่อการเพิ่มมูลค่าของธุรกิจการท่องเที่ยวและกีฬาในจังหวัดสุพรรณบุรี

ข้อสมมติฐาน 3: การจัดการความเสี่ยงด้านการเงินมีความสัมพันธ์เชิงบวกต่อการเพิ่มมูลค่าของธุรกิจการท่องเที่ยวและกีฬาในจังหวัดสุพรรณบุรี

ข้อสมมติฐาน 4: การจัดการความเสี่ยงด้านการตลาดผลิตภัณฑ์มีความสัมพันธ์เชิงบวกต่อการเพิ่มมูลค่าของธุรกิจ การท่องเที่ยวและกีฬาในจังหวัดสุพรรณบุรี

วิธีดำเนินการวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากร (Population) ที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ผู้ประกอบการธุรกิจการท่องเที่ยวและกีฬาในจังหวัดสุพรรณบุรี จำนวน 1,165 กิจการ (www.dbd.go.th ที่มา: กรมพัฒนาธุรกิจการค้า: กระทรวงพาณิชย์)

2. กลุ่มตัวอย่าง (Sample) ที่ใช้ในการวิจัย ผู้วิจัยได้ใช้การสุ่มตัวอย่างโดยอาศัยหลักความน่าจะเป็น (Probability Sampling) โดยใช้การสุ่มตัวอย่างแบบง่าย (Simple Random Sampling) และกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างจากการเปิดตารางเครซีและมอร์แกน (Morgan, 1970) ได้กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 291 กิจการ โดยประมาณค่าสัดส่วนของประชากร และกำหนดให้สัดส่วนของลักษณะที่สนใจในประชากรเท่ากับ 0.5 ระดับความคลาดเคลื่อนที่ยอมรับได้ 5% และระดับความเชื่อมั่น 95%

การตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ

1. นำแบบสอบถามไปทดสอบใช้ (Try-out) กับธุรกิจ SMEs ในจังหวัดสุพรรณบุรี ที่ไม่ใช่ประชากรกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 ชุด เพื่อหาความเชื่อมั่น (Reliability) ตามวิธีการครอนบาค (Cronbach, 1974: 161) โดยใช้สัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha Coefficient) โดยดูจากค่า Cronbach's alpha จะต้องไม่ต่ำกว่า 0.6 (Cohen, 1983: 251) ในการศึกษาครั้งนี้ ค่า Cronbach's alpha ความเสี่ยงด้านการปฏิบัติการเท่ากับ 0.64 ความเสี่ยงด้านกฎระเบียบ เท่ากับ 0.66 ความเสี่ยงด้านการเงิน เท่ากับ 0.67 ความเสี่ยงด้านการตลาดผลิตภัณฑ์ เท่ากับ 0.70 และการเพิ่มมูลค่าของธุรกิจ เท่ากับ 0.64 นอกจากนี้ ความเที่ยงตรงของแบบสอบถาม (Validity) ผลจะดูที่ค่า Factor loading ของแต่ละตัวแปรจะต้องมีค่าตั้งแต่ 0.4 ขึ้นไป (Carlo and Randall, 2002 : 35) การศึกษาครั้งนี้ค่า Factor loading ความเสี่ยง

ด้านการปฏิบัติการ เท่ากับ 0.52-0.71 ความเสี่ยงด้านกฎระเบียบ เท่ากับ 0.47-0.85 ความเสี่ยงด้านการเงิน เท่ากับ 0.53-0.66 ความเสี่ยงด้านการตลาดผลิตภัณฑ์ เท่ากับ 0.57-0.75 และการเพิ่มมูลค่าของธุรกิจ เท่ากับ 0.58-0.73 ดังนั้นค่าความเชื่อมั่นและความเที่ยงตรงของเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยสอดคล้องกับทฤษฎีที่กำหนดไว้

2. การหาค่าอำนาจจำแนกเป็นรายข้อ (Discriminant Power) โดยใช้เทคนิค Item – Total Correlation ซึ่ง ค่าอำนาจจำแนกรายข้อของแบบสอบถาม ความยุติธรรมด้านผลลัพธ์ได้ค่าอำนาจจำแนก (r) อยู่ระหว่าง 0.527 – 0.858

3. การตรวจสอบการไม่มีความลำเอียง (Non-response Bias) ของกลุ่มผู้ตอบแบบสอบถาม และกลุ่มที่ไม่ตอบแบบสอบถาม โดยมีการแบ่งแบบสอบถามออกเป็นสองส่วนเท่ากัน ในที่นี้ได้แบ่งครั้งแรกเท่ากับ 146 ชุด เป็นตัวแทนของผู้ตอบแบบสอบถามก่อนและ 146 ชุด เป็นตัวแทนของผู้ตอบแบบสอบถามหลัง และใช้ข้อมูลเชิงประชากรศาสตร์ของผู้ตอบแบบสอบถามและทำการทดสอบ t-test และผลหรือค่าที่ได้จะต้องไม่มีนัยสำคัญ หมายถึงว่าข้อมูลสองกลุ่มที่แยกเป็นตัวแทนของผู้ตอบกับผู้ไม่ตอบไม่มีความแตกต่างกัน ซึ่งในการศึกษานี้ผลลัพธ์จากการทดสอบข้อมูลสองกลุ่มไม่มีความแตกต่างกัน (Armstrong and Overton, 1977: 244)

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลตามขั้นตอนและวิธีการ ดังนี้

1. ดำเนินการจัดทำแบบสอบถามตามจำนวนกลุ่มตัวอย่าง พร้อมกับตรวจสอบความถูกต้องครบถ้วน และความสมบูรณ์ของเอกสารเตรียมนำเสนอ
2. ดำเนินการจัดส่งแบบสอบถามทางไปรษณีย์ให้กับกลุ่มตัวอย่างด้วยตนเอง จำนวน 500 ชุด เพื่อขอ

ความอนุเคราะห์ตอบแบบสอบถาม ซึ่งกำหนดให้ส่งจดหมายตอบกลับทางไปรษณีย์ภายใน 15 วัน หลังจากได้รับแบบสอบถาม ทั้งนี้ ผู้วิจัยได้ประสานกับตัวแทนหุ้นส่วนเจ้าของกิจการในแต่ละกิจการเพื่อขอความอนุเคราะห์รวบรวมแบบสอบถามแล้วทำการจัดส่งคืนทางไปรษณีย์มายังผู้วิจัยต่อไป และแบบสอบถามอีกบางส่วน คณะผู้วิจัยได้ไปรับกลับคืนด้วยตนเอง

3. เมื่อครบกำหนดระยะเวลา 15 วัน ได้รับแบบสอบถามตอบกลับมาจำนวน 175 ฉบับ ผู้วิจัยจึงได้ทำการประสานงานทางโทรศัพท์กับตัวแทนของกลุ่มตัวอย่างที่ยังไม่ตอบกลับ เพื่อขอความอนุเคราะห์ตอบกลับ หลังจากนั้น ได้รับแบบสอบถามตอบกลับมาเพิ่มอีก จำนวน 117 ฉบับ รวมแบบสอบถามตอบกลับ จำนวนทั้งสิ้น 292 ฉบับ

4. เมื่อได้รับแบบสอบถามกลับมาแล้วนำมาตรวจสอบความสมบูรณ์ของแบบสอบถาม ซึ่งปรากฏว่าเป็นแบบสอบถามที่มีความครบถ้วนสมบูรณ์ของการตอบ จำนวน 292 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 25.06 (Aaker, Kumar and Day, 2001) ของจำนวนกลุ่มประชากรรวมระยะเวลาในการจัดเก็บรวบรวมข้อมูล 90 วัน

5. นำข้อมูลจากแบบสอบถามที่ได้รับไปวิเคราะห์ข้อมูลและแปรผลต่อไป

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลที่รวบรวมได้จากแบบสอบถาม ด้วยโปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป โดยมีรายละเอียด ดังต่อไปนี้

1. การตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือ
 - 1.1 การหาค่าอำนาจจำแนกของแบบสอบถามเป็นรายข้อ (Discriminate Power) โดยใช้เทคนิค Item – total Correlation
 - 1.2 การหาค่าความเชื่อมั่นของเครื่องมือ (Reliability) โดยใช้วิธีค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha-

coefficient Method) ตามวิธีของครอนบาค (Cronbach)

2. สถิติที่ใช้ในการทดสอบคุณลักษณะของตัวแปร คือ การทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระ (Multicollinearity Test) โดยหาค่า Variance Inflation Factors (VIF) เพื่อจะตรวจสอบว่าตัวแปรไม่มีปัญหา Multicollinearity (Jaccard & Turrisi, 2003: 72) เป็นปัญหาอาจจะเกิดขึ้นได้ในการวิเคราะห์ค่าถดถอยหลายตัวแปร (Regression analysis) ผลค่า VIF's จะต้องต่ำกว่า 10

3. สถิติที่ใช้ในการทดสอบสมมุติฐาน

3.1 การวิเคราะห์สหสัมพันธ์แบบพหุคูณ (Multiple Correlation Analysis) เป็นการวิเคราะห์สหสัมพันธ์ของตัวแปร เพื่อทดสอบว่าตัวแปรแต่ละตัวจะมีความสัมพันธ์กันมากแต่ไม่ควรจะมากเกินไปจนเป็นตัวแปรเดียวกันหรือเรียกว่าเกิดปัญหา Multicollinearity ซึ่งค่าสหสัมพันธ์ของตัวแปรไม่ควรเกิน 0.80 (Hair and other, 2006: 443)

3.2 การวิเคราะห์การถดถอยเชิงพหุคูณ (Multiple Regression Analysis) เป็นวิธีการทางสถิติ

ที่ใช้วัดความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรเพื่อต้องการทราบ ว่าตัวแปรพยากรณ์หรือเรียกอีกชื่อหนึ่งว่าตัวแปรต้น (Independent Variable) มีอิทธิพลหรือมีผลต่อการเปลี่ยนแปลงของตัวแปรผลหรือเรียกอีกชื่อหนึ่งว่าตัวแปรตาม (Dependent Variable) อย่างไร เพื่อนำมาใช้อธิบายการเปลี่ยนแปลงหรือพยากรณ์ตัวแปรผล สามารถใช้โปรแกรมสำเร็จรูปในการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณนั้นตัวแปร ที่นำมาใช้พยากรณ์ไม่ควรมีความสัมพันธ์กันสูงเกินไป (ไม่ควร > .80) เพราะหากมีความสัมพันธ์เข้าใกล้ 1.00 แสดงว่าตัวแปรนั้นเกือบจะเป็นตัวแปรเดียวกัน

ผลการวิจัย

ผลการวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ พบว่ามีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่าง 0.298 – 0.63 นอกจากนี้ การทดสอบ Multicollinearity โดยใช้ค่า VIF ปรากฏว่าค่า VIF มีค่าตั้งแต่ 1.225 – 2.010 ซึ่งมีค่าน้อยกว่า 10 ดังนั้นจึงแสดงให้เห็นว่าตัวแปรอิสระ ไม่มีความสัมพันธ์กัน (Nunnally and Bernstein, 1994) ดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 การวิเคราะห์สหสัมพันธ์ของการบริหารความเสี่ยงแบบบูรณาการที่ส่งผลกระทบต่อการเพิ่มมูลค่าของธุรกิจการท่องเที่ยวและกีฬาในจังหวัดสุพรรณบุรี

ตัวแปร	OR	RR	FR	PR	VA	VIF
\bar{X}	3.88	3.82	3.89	3.97	3.96	
S.D.	0.52	0.53	0.48	0.51	0.50	
OR	1	0.409**	0.565**	0.620**	0.611**	2.010
RR		1	0.333**	0.299**	0.298**	1.225
FR			1	0.495**	0.456**	1.571
PR				1	0.630**	1.711
VA					1	

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากนั้น ผู้วิจัยได้ทำการวิเคราะห์การถดถอยแบบพหุคูณและสร้างสมการพยากรณ์การเพิ่มมูลค่าของธุรกิจการท่องเที่ยวและกีฬา (VA) ได้ดังนี้

$$\text{สมการพยากรณ์ VA} = b_0 + ORb_1 + RRb_2 + FRb_3 + PRb_4$$

$$\begin{aligned} \text{VA} = & 2.254E-16 + 0.317DR + \\ & 0.026RR + 0.076FR + \\ & 0.388PR \end{aligned}$$

ซึ่งสมการที่ได้นี้สามารถพยากรณ์การเพิ่มมูลค่าของธุรกิจการท่องเที่ยวและกีฬา (VA) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ($F = 66.511$; $p = 0.000$) และค่าสัมประสิทธิ์ของการพยากรณ์ปรับปรุง (AdjR^2) เท่ากับ 0.474 เมื่อนำไปทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระการบริหารความเสี่ยงแบบบูรณาการแต่ละด้านกับตัวแปรตามการเพิ่มมูลค่าของธุรกิจการท่องเที่ยวและกีฬา (VA) ดังตารางที่ 2

ตารางที่ 2 การทดสอบความสัมพันธ์ของสัมประสิทธิ์ถดถอยความสัมพันธ์ของการบริหารความเสี่ยงแบบบูรณาการที่ส่งผลต่อการเพิ่มมูลค่าของธุรกิจการท่องเที่ยวและกีฬาในจังหวัดสุพรรณบุรี

การบริหารความเสี่ยงแบบบูรณาการ	การเพิ่มมูลค่าของธุรกิจ		t	p-value
	สัมประสิทธิ์	ความคลาดเคลื่อน		
	ถดถอย	มาตรฐาน		
ค่าคงที่ (a)	2.254E-16	0.042	0.000	1.000
การจัดการความเสี่ยงด้านปฏิบัติการ (OR)	0.317	0.060	5.256	0.000***
การจัดการความเสี่ยงด้านกฎระเบียบ (RR)	0.026	0.047	0.558	0.577
การจัดการความเสี่ยงด้านการเงิน (FR)	0.076	0.053	1.435	0.152
การจัดการความเสี่ยงด้านการตลาดผลิตภัณฑ์ (PR)	0.388	0.056	6.978	0.000***

$$F = 66.511 \quad p = 0.000 \quad \text{AdjR}^2 = 0.474$$

* $p < .10$, ** $p < .05$, *** $p < .01$, ^a Beta coefficient with standard errors in parenthesis.

จากตาราง 2 พบว่า การบริหารความเสี่ยงแบบบูรณาการ การจัดการความเสี่ยงด้านปฏิบัติการ (OR) มีความสัมพันธ์เชิงบวกกับการเพิ่มมูลค่าของธุรกิจการท่องเที่ยวและกีฬา (VA) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 ($b_1 = 0.317$, $p < 0.01$) ซึ่งแสดงให้เห็นว่า กิจกรรมเชื่อมั่นว่าระบบการจัดการความเสี่ยงช่วยให้เกิดการพัฒนาระบบการปฏิบัติงาน และเสริมสร้างคุณค่าแก่กิจการให้เกิดขึ้นประโยชน์สูงสุดและกิจการยังคงให้ความสำคัญกับการกำหนดนโยบายที่สอดคล้องกับการจัดการความเสี่ยง เพื่อช่วยลดความเสี่ยงในการปฏิบัติการ

ได้อย่างเหมาะสม ดังนั้นจึงยอมรับข้อสมมติฐานที่ 1 นอกจากนี้ การจัดการความเสี่ยงด้านการตลาดผลิตภัณฑ์ (PR) มีความสัมพันธ์เชิงบวกกับการเพิ่มมูลค่าของธุรกิจการท่องเที่ยวและกีฬา (VA) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 ($b_4 = 0.388$, $p < 0.01$) จึงแสดงให้เห็นว่า ในส่วนของการจัดการความเสี่ยงด้านการตลาดผลิตภัณฑ์ กิจกรรมมีการสร้างสรรค์และพัฒนาสินค้าและบริการใหม่ ๆ เพื่อให้สามารถนำเสนอผลิตภัณฑ์และบริการให้แก่ลูกค้าอย่างต่อเนื่อง และกิจการยังสามารถส่งมอบสินค้าและบริการให้ลูกค้าด้วยระยะเวลาที่เหมาะสม สามารถ

ตอบสนองความต้องการของลูกค้าได้ทันตามเวลา ดังนั้นจึงยอมรับข้อสมมติฐานที่ 4

ในทางกลับกัน การบริหารความเสี่ยงแบบบูรณาการ การจัดการความเสี่ยงด้านกฎระเบียบ (RR) ไม่มีความสัมพันธ์เชิงบวกกับการเพิ่มมูลค่าของธุรกิจ การท่องเที่ยวและกีฬา (VA) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.10 ($b_2 = 0.026, p > 0.10$) ซึ่งแสดงให้เห็นว่า ในส่วนของการจัดการความเสี่ยงด้านกฎระเบียบ กิจการไม่ได้มีการส่งเสริมและสนับสนุนให้บุคลากรทุกฝ่ายปฏิบัติตามกฎหมายและข้อบังคับต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องไว้อย่างเคร่งครัดอีกทั้งฝ่ายบริหารของกิจการส่งเสริมให้พนักงานทุกคนปฏิบัติตามกฎหมายและข้อบังคับต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง ดังนั้นจึงไม่สนับสนุนข้อสมมติฐานที่ 2 นอกจากนี้ การจัดการความเสี่ยงด้านการเงิน (FR) ไม่มีความสัมพันธ์เชิงบวกกับการเพิ่มมูลค่าของธุรกิจการท่องเที่ยวและกีฬา (VA) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.10 ($b_3 = 0.076, p > 0.10$) จึงแสดงให้เห็นว่า ในส่วนของการจัดการความเสี่ยงด้านการเงินกิจการไม่ได้มีการเลือกใช้กลยุทธ์ในการพัฒนาสินค้าและบริการที่สามารถลดต้นทุนและตอบสนองความต้องการของลูกค้าได้เหนือกว่าคู่แข่งและกิจการก็ยังไม่มีความสามารถแข่งขันกับผู้ขายปัจจัยการผลิต เพื่อประโยชน์ในการบริการและควบคุมต้นทุนให้ต่ำกว่าคู่แข่ง ดังนั้นจึงไม่สนับสนุนข้อสมมติฐานที่ 3

สรุปและอภิปรายผล

การวิจัย เรื่อง การบริหารความเสี่ยงแบบบูรณาการที่ส่งผลต่อการเพิ่มมูลค่าของธุรกิจการท่องเที่ยวและกีฬาในจังหวัดสุพรรณบุรี สามารถอภิปรายผลการวิจัยได้ดังนี้

1. ความสัมพันธ์ของสัมประสิทธิ์ถดถอย ความสัมพันธ์ของมิติแต่ละด้านของการบริหาร

ความเสี่ยงแบบบูรณาการทั้ง 4 ด้าน ที่ส่งผลต่อการเพิ่มมูลค่าของธุรกิจการท่องเที่ยวและกีฬาในจังหวัดสุพรรณบุรี พบว่า การจัดการความเสี่ยงด้านปฏิบัติการ (OR) มีความสัมพันธ์เชิงบวกกับการเพิ่มมูลค่าของธุรกิจการท่องเที่ยวและกีฬา (VA) สอดคล้องกับนฤนาถ เอี่ยมตระกูล (2553) ศึกษาปัจจัยความเสี่ยง การประเมินความเสี่ยงและแนวทางการตอบสนอง ความเสี่ยงและกิจกรรมการควบคุมความเสี่ยงด้านการปฏิบัติงานของฝ่ายก่อสร้าง พบว่า ปัจจัยความเสี่ยงด้านการปฏิบัติงานเป็นปัจจัยภายในที่สำคัญ ได้แก่ การจัดการ บุคลากร ปัจจัยภายนอกที่สำคัญ ได้แก่ ผู้ควบคุมงาน ผู้ว่าจ้าง การประเมินความเสี่ยงด้านการปฏิบัติงานของฝ่ายก่อสร้าง ได้แก่ ขาดแคลนแรงงาน ช่วงฤดูทำงาน ความล่าช้าในการอนุมัติและสั่งงานของผู้ควบคุมงาน ความล่าช้าในการตัดสินใจของผู้ว่าจ้าง การตอบสนองความเสี่ยงด้านการปฏิบัติงานของฝ่ายก่อสร้างในระดับที่มีความเสี่ยงสูง คือ การจัดให้มีหน่วยงานที่รับผิดชอบจัดหาแรงงานที่มีฝีมือ มีคุณภาพโดยตรงหรือจ้างผู้รับเหมาช่วง จัดให้มีการประชุมงานร่วมกันกับผู้ควบคุมงาน ผู้ว่าจ้าง เพื่อติดตามงานและสรุปในขั้นตอนการดำเนินงานล่วงหน้า ส่วนแนวทางในการควบคุมความเสี่ยง คือ การพัฒนาศักยภาพของบุคลากรและแรงงานให้มีคุณภาพ สามารถปฏิบัติตามกระบวนการจัดการที่กำหนดไว้ ซึ่งแสดงให้เห็นว่า กิจการเชื่อมั่นว่าระบบการจัดการความเสี่ยงช่วยให้เกิดการพัฒนากระบวนการปฏิบัติงาน และเสริมสร้างคุณค่าแก่กิจการให้เกิดประโยชน์สูงสุด และพรตพร อาฒยะพันธ์ (2550) กล่าวว่า ประสิทธิภาพการบริหารความเสี่ยง นอกจากต้องวางแผนในการดำเนินธุรกิจแล้ว ยังต้องคอยดูแลประเมินสถานการณ์ต่าง ๆ เพื่อควบคุม ความเสี่ยงที่อาจจะเกิดขึ้นทั้งภายในและภายนอกองค์กรเพื่อป้องกันหรือลดผลกระทบที่อาจจะเกิดขึ้น

ต่อผลการดำเนินงาน ทำให้ธุรกิจสามารถแข่งขันในตลาดได้และสามารถดำเนินธุรกิจได้อย่างมั่นคง ดังนั้นกิจการควรให้ความสำคัญกับการกำหนดนโยบายที่สอดคล้องกับการจัดการความเสี่ยง เพื่อช่วยลดความเสี่ยงในการปฏิบัติการได้อย่างเหมาะสม ดังนั้นจึงยอมรับข้อสมมติฐานที่ 1 นอกจากนี้ การจัดการความเสี่ยงด้านการตลาดผลิตภัณฑ์ (PR) มีความสัมพันธ์เชิงบวกกับการเพิ่มมูลค่าของธุรกิจ การท่องเที่ยวและกีฬา สอดคล้องกับวาสนา จรูญศรี โชติกำจร (2550) พบว่า ประสิทธิภาพการจัดการโลจิสติกส์ด้านการมุ่งเน้นบางส่วนของตลาดส่งผลต่อความได้เปรียบทางการแข่งขันของธุรกิจ จึงแสดงให้เห็นว่า ในส่วนของการจัดการความเสี่ยงด้านการตลาด ผลิตภัณฑ์กิจการสามารถส่งมอบสินค้าและบริการให้ลูกค้าด้วยระยะเวลาที่เหมาะสม สามารถตอบสนองความต้องการของลูกค้าได้ทันตามเวลา และสุปราณี ทิพยนาสา (2552) ศึกษาผลกระทบของประสิทธิภาพการจัดการความเสี่ยงที่มีต่อความสามารถในการแข่งขันของธุรกิจ พบว่า ประสิทธิภาพการจัดการความเสี่ยง ด้านความสมดุลของต้นทุนและประโยชน์ที่ได้รับ และด้านการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง มีความสัมพันธ์และผลกระทบเชิงบวก กับความสามารถในการแข่งขันโดยรวม ด้านการเป็นผู้นำด้านต้นทุน ด้านความได้เปรียบการส่งมอบมูลค่าลูกค้า ด้านคุณภาพการจัดการเวลา และด้านความได้เปรียบทางนวัตกรรม มีความสัมพันธ์และผลกระทบกับความสามารถในการแข่งขันของธุรกิจจึงแสดงให้เห็นว่า ในส่วนของการจัดการความเสี่ยงด้านการตลาด ผลิตภัณฑ์ กิจการควรมีการสร้างสรรคและพัฒนาสินค้าและบริการใหม่ ๆ เพื่อให้สามารถนำเสนอผลิตภัณฑ์และบริการให้แก่ลูกค้าอย่างต่อเนื่อง และดังนั้นจึงยอมรับข้อสมมติฐานที่ 4

ในทางกลับกัน การจัดการความเสี่ยงด้านกฎระเบียบ (RR) ไม่มีความสัมพันธ์เชิงบวกกับการเพิ่มมูลค่าของธุรกิจการท่องเที่ยวและกีฬาซึ่งสอดคล้องกับวรกานต์ คนอยู่ และคณะ (2558) ปัญหาการบริหาร ความเสี่ยงของผู้บริหารด้านการปฏิบัติตามกฎระเบียบ คือ การปฏิบัติงานไม่ตรงตามกฎระเบียบ คือ การทำงานไม่ตรงเวลา จึงทำให้เกิดความสูญเสียของกิจการ สอดคล้องกับสุปราณี ทิพยนาสา (2552) พบว่า ประสิทธิภาพการจัดการความเสี่ยง ด้านการป้องกันและลดความสูญเสีย ไม่มีความสัมพันธ์และผลกระทบกับความสามารถในการแข่งขัน แสดงให้เห็นว่า ในส่วนของการจัดการความเสี่ยงด้านกฎระเบียบ กิจการไม่ได้มีการส่งเสริมและสนับสนุนให้บุคลากรทุกฝ่ายปฏิบัติตามกฎหมายและข้อบังคับต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องไว้อย่างเคร่งครัดอีกทั้งฝ่ายบริหารของกิจการส่งเสริมให้พนักงานทุกคนปฏิบัติตามกฎหมายและข้อบังคับต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง ดังนั้นจึงไม่สนับสนุนข้อสมมติฐานที่ 2 นอกจากนี้ การจัดการความเสี่ยงด้านการเงิน (FR) ไม่มีความสัมพันธ์เชิงบวกกับการเพิ่มมูลค่าของธุรกิจการท่องเที่ยวและกีฬา จึงแสดงให้เห็นว่า ในส่วนของการจัดการความเสี่ยงด้านการเงินกิจการไม่ได้มีการเลือกใช้กลยุทธ์ในการพัฒนาสินค้าและบริการที่สามารถลดต้นทุนและตอบสนองความต้องการของลูกค้าได้เหนือกว่าคู่แข่ง และกิจการก็ยังไม่มียานาจต่อรองกับผู้ขายปัจจัยการผลิตเพื่อประโยชน์ในการบริการและควบคุมต้นทุนให้ต่ำกว่าคู่แข่ง สอดคล้องกับปัญจพร ศรีชนาพันธ์ (2547) ศึกษาวิจัยเรื่อง การบริหารความเสี่ยงของกลุ่มธุรกิจอสังหาริมทรัพย์ในเขตอำเภอเมืองจังหวัดเชียงใหม่ ซึ่งพบว่ากิจการมีการดำเนินกลยุทธ์ด้านการเงินหรือเครดิต ที่กิจการใช้ในระบับน้อยที่สุด ทำให้กิจการประสบปัญหา คือ อัตราดอกเบี้ยสูงเกินไป ปริมาณหนี้สูญมากเกินไป และปัญหาการกู้เงิน

จากสถาบันการเงินเฉพาะด้าน ดังนั้นจึงไม่สนับสนุน
ข้อสมมติฐานที่ 3

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1. ผู้บริหารควรให้ความสำคัญกับการจัดการความเสี่ยงด้านการปฏิบัติตามกฎระเบียบและข้อบังคับ และการจัดการความเสี่ยงด้านการเงิน ซึ่งถือเป็นแนวทางในการสร้างมูลค่าเพิ่มของธุรกิจ

2. ผู้บริหารควรให้ความสำคัญกับการบริหารงานที่ทำให้เกิดการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง โดยการส่งเสริมให้บุคลากรมีความรู้ความเข้าใจเรื่องการจัดการความเสี่ยง มีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็น ออกแบบและพัฒนาระบบการทำงานที่เหมาะสม ปรับปรุงคุณภาพในทุก ๆ เรื่องของกิจการอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้มีผลการดำเนินงานที่ดีนำมาสู่การสร้างมูลค่าเพิ่มของกิจการ

3. ผู้บริหารควรให้ความสำคัญกับการดำเนินกิจการเพื่อให้มีการสร้างมูลค่าเพิ่มของกิจการภายใต้สภาวะการแข่งขันที่รุนแรงในปัจจุบัน โดยการบริหารจัดการที่มีต้นทุนต่ำ สามารถส่งมอบสินค้าและบริการให้ลูกค้าได้ทันตามความต้องการสอดคล้องกับต้นทุนที่ลูกค้าต้องเสียไป การดำเนินกิจกรรมต่าง ๆ มีประสิทธิภาพและรวดเร็ว รวมไปถึงการสร้างสรรคนวัตกรรมต่าง ๆ ไม่ว่าจะเป็นสินค้าและบริการ รวมไปถึงเทคโนโลยีและวิธีการดำเนินงานใหม่ ๆ ทั้งนี้เพื่อให้สามารถดำรงกิจการอยู่ต่อไปได้อย่างมั่นคงและยั่งยืนต่อไป

เอกสารอ้างอิง

กรมพัฒนาธุรกิจการค้า. (2562). **คลังข้อมูลธุรกิจ**. ค้นเมื่อ มิถุนายน 22, 2562, จาก <http://www.dbd.go.th>.
นฤนาถ เอี่ยมตระกูล. (2553). **การบริหารความเสี่ยงด้านการปฏิบัติงานของฝ่ายก่อสร้าง**. วิทยานิพนธ์วิศวกรรมศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิศวกรรมโยธา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยรามคำแหง.

ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีการศึกษาบูรณาการองค์ประกอบ การจัดการความเสี่ยงด้านอื่น ๆ ที่ส่งผลต่อความสามารถทางการแข่งขัน และการสร้างมูลค่าเพิ่มของธุรกิจ เพื่อให้เกิดการพัฒนาเครื่องมือหรือองค์ความรู้ในการบริหารจัดการเพิ่มมากขึ้น และใช้เป็นพื้นฐานที่ดีสำหรับการดำเนินงานของกิจการในอนาคต

2. ควรมีการปรับวิธีการเก็บข้อมูล จากแบบสอบถาม เป็นการสอบถามเชิงลึก (In-Depth Interview) เพื่อให้ได้ข้อมูลที่สามารถนำไปใช้ให้เกิดประโยชน์สูงสุด

3. ควรมีการศึกษากาการบริหารความเสี่ยงแบบบูรณาการที่ส่งผลต่อการเพิ่มมูลค่าของธุรกิจ การท่องเที่ยวและกีฬาในจังหวัดสุพรรณบุรี ไปศึกษาเปรียบเทียบกับธุรกิจอื่น ๆ เช่น SMEs เป็นต้น หรือลักษณะงานที่แตกต่างกัน เช่น หน่วยงานราชการ หรือสถาบันการศึกษาของรัฐ เป็นต้น เพื่อให้งานวิจัยออกมามีความหลากหลายตรงวัตถุประสงค์ของผู้ใช้งานวิจัย และสามารถนำข้อมูลจากการวิจัยไปประยุกต์ใช้ได้อย่างมีประสิทธิภาพตรงเป้าหมายมากยิ่งขึ้น

4. ควรมีการศึกษาถึงปัจจัยด้านอื่น ๆ ที่มีผลต่อการสร้างมูลค่าเพิ่มของธุรกิจ เช่น การจัดวางระบบการควบคุมภายในของกิจการ การบริหารจัดการทรัพยากรบุคคลของกิจการ คุณลักษณะและบทบาทของผู้นำองค์กร เป็นต้น

- นฤมล สะอาดโณม. (2550). การบริหารความเสี่ยงองค์กร. กรุงเทพฯ: ฐานการพิมพ์.
- ปัญญาพร ศรีชนาพันธ์. (2547). การบริหารความเสี่ยงของกลุ่มธุรกิจอสังหาริมทรัพย์ในเขตอำเภอเมืองเชียงใหม่. การค้นคว้าแบบอิสระระดับบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- พรตพร อาดณะพันธ์. (2550). ผลกระทบของประสิทธิภาพการบริหารความเสี่ยงที่มีต่อผลการดำเนินงานของธุรกิจ SMEs ในเขตกรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์การจัดการมหาบัณฑิต สาขาการบัญชีและการจัดการ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- วรกานต์ คนอยู่, คำนึ่ง ทองเกตุ และวีรพันธ์ ศรีฤทธิ์. (2558). การบริหารความเสี่ยงของผู้บริหารสถานศึกษาระดับประถมศึกษาที่สอนแบบคละชั้นในเขตภาคเหนือตอนล่าง. *Veridian E-Journal, Silpakorn University*, 8(1), 1320-1330.
- วาสนา จรุงศรีโชติกำจร.(2550). ผลกระทบของประสิทธิภาพการจัดการโลจิสติกส์ที่มีต่อความได้เปรียบทางการแข่งขันของธุรกิจอุตสาหกรรมอาหารในประเทศไทย. วิทยานิพนธ์ปริญญาบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการเชิงกลยุทธ์ คณะการบัญชีและการจัดการ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- สุปราณี ทิพยนาสา. (2552). ผลกระทบของประสิทธิภาพการจัดการความเสี่ยงที่มีต่อความสามารถในการแข่งขันของธุรกิจ SMEs ในเขตภาคกลาง. วิทยานิพนธ์ หลักสูตรปริญญาบัญชีมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- Aaker, David A., Kumar, V. and Day, George S. (2001). **Marketing Research**. New York: John Wiley and Sons.
- Armstrong, J. S. & Overton Terry S. (1977). Estimating non-response Bias in Mail Surveys. *Journal of Marketing Research*, 14, 396-402.
- Cronbach, L. (1974). **Essentials of Psychological Testing** 3rd Ed. New York: Harper and Row.
- Gustavo, C & Branddy, R. (2002). The Development of a Measure of Prosocial Behaviors for Late Adolescents. *Journal of Youth and Adolescence*, 31(1), 31-44.
- Hair, J.F. and others. (2006). **Multivariate data analysis**. 6th ed. Upper Saddle River, N.J.: Pearson Education Inc.
- Jaccard, J., & Turrisi, R. (2003). Interaction effects in multiple regression. Sage university papers series. **Quantitative applications in the social sciences**. Newbury Park: Sage Publications.
- Krejcie, R.V. & Morgan, D.W. (1970). Determining sample size for research activities. *Educational and Psychological Measurement*, 30(3), 607-608.
- Meulbroek, L.K. (2002). **Integrated Risk Management for the Firm: A Senior Manager's Guide**. Harvard Business School Soldiers Field Road Boston, MA.
- Nunnally, J.C., & Bernstein.I, H. (1994). **Psychometric theory (3thed.)** New York: MC Graw-Hill.

การตรวจวัดระดับเสียงในแผนกซักชิ้นงานโรงงานซักฟอกย้อมยีนส์จังหวัดสมุทรสาคร

THE MEASUREMENT OF SOUND LEVELS IN THE WASHING DEPARTMENT AT A JEANS DYEING FACTORY IN SAMUT SAKHON PROVINCE

ปัญญาพัชรกร บุญพร้อม¹⁾, สุคนธ์ ขวากริบ²⁾, สิทธิพันธ์ุ ไชยนันท์³⁾

^{1),2),3)} คณะวิทยาศาสตร์สุขภาพ วิทยาลัยเทคโนโลยีสยาม

Punpaphatporn Bunprom¹⁾, Sukon Khagrib²⁾, Sitthipan Chaiyanan³⁾

^{1),2),3)} Faculty of Health Science, Siam Technology College.

Receive : January 22, 2020

Revised: March 9, 2020

Accepted: May 21, 2020

บทคัดย่อ

การศึกษานี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ตรวจวัดระดับเสียงจากการทำงานในพื้นที่แผนกซักชิ้นงานของโรงงานซักฟอกย้อมยีนส์ 2) เพื่อสำรวจระดับความรู้เรื่องอันตรายจากเสียงดังที่เกิดจากการทำงาน และ 3) เพื่อหาแนวทางการป้องกันการรับสัมผัสเสียงดังในพื้นที่แผนกซักชิ้นงานของโรงงานซักฟอกย้อมยีนส์ ผู้วิจัยได้ทำการเก็บข้อมูลการตรวจวัดระดับเสียงจากการทำงานในพื้นที่แผนกซักชิ้นงานของโรงงานซักฟอกย้อมยีนส์ โดยทำการตรวจวัดในแผนกซักชิ้นงาน เครื่องมือที่ใช้ในการทำวิจัยได้แก่ เครื่องวัดเสียง (sound level meter) ยี่ห้อ Rion รุ่น NL-42

ผลการวิจัยพบว่า บริเวณพื้นที่แผนกซักชิ้นงานที่ทำการตรวจวัดผ่านเกณฑ์ที่กฎหมายกำหนด (< 85 เดซิเบล (เอ)) ซึ่งมีค่าระดับเสียงเฉลี่ย 82.2 เดซิเบล (เอ) ซึ่งผ่านเกณฑ์ตามมาตรฐานของกฎกระทรวง เรื่อง กำหนดมาตรฐานในการบริหารจัดการและดำเนินการด้านความปลอดภัย อาชีวอนามัย และสภาพแวดล้อมในการทำงานเกี่ยวกับความร้อน แสงสว่าง และเสียง พ.ศ. 2559 ส่วนการอบรมให้ความรู้เรื่องอันตรายจากเสียงดังที่เกิดจากการทำงาน ผลการทดสอบ พบว่า พนักงานมีความรู้ เรื่อง อันตรายจากเสียงดังที่เกิดจากการทำงานมากขึ้น โดยมีค่าคะแนนเฉลี่ยก่อนการฝึกอบรมเท่ากับ 6.08 และหลังการฝึกอบรมเท่ากับ 10.07 คะแนนอยู่ในระดับดี ในด้านการหาแนวทางการป้องกันการรับสัมผัสเสียงดัง ผู้วิจัยได้เสนอแนะให้เจ้าหน้าที่ความปลอดภัยในการทำงาน (จป.) มีการติดตามตรวจสอบการสวมใส่อุปกรณ์ป้องกันอันตรายส่วนบุคคลของพนักงานที่ปฏิบัติงานในพื้นที่แผนกซักชิ้นงาน และทำการติดป้ายเตือนการใส่อุปกรณ์ป้องกันอันตรายส่วนบุคคลในบริเวณที่มีเสียงดัง

คำสำคัญ : โรงงานซักฟอกย้อม การตรวจวัดระดับเสียง แผนกซักชิ้นงาน

ABSTRACT

This study aims to 1) measure the sound levels in the washing department at a jeans dyeing factory; 2) explore the level of knowledge about the danger of loud sounds at work; and 3) find a protection guideline for exposure to loud sounds in the washing department in the jeans

dyeing area. The researchers collected data by measuring the sound levels in the washing department at a jeans dyeing factory using Model NL-42 of the Rion sound meter.

The results showed that the sound level in the area of the washing department passed the criteria required by law (<85 decibel (A)), with the average sound level at 82.2 decibel (A) according to the 2016 A.D. standards of ministerial regulations for management and performance safety, occupational health and working environment with heat, lighting and sound. For the training to provide knowledge of the danger from loud sounds caused by work, the results showed that the staff's knowledge of the danger from loud sounds caused by work averaged at 6.08 before the training and at 10.07 after the training, which was at a good level. In finding a protection guideline for the exposure to loud sounds, the researchers recommended the work safety officers to monitor the use of personal protective equipment in the Washing Department area and to show a sign to warn the staff to use personal protective equipment in the loud sound area.

Keywords : jeans dyeing factory, sound measurement, washing department

บทนำ

ประเภทกิจการที่ต้องดำเนินการตรวจวัดระดับเสียง ได้แก่ การระเบิด ย่อย โม่หรือบดหิน การผลิตน้ำตาลหรือทำให้บริสุทธิ์ การผลิตน้ำแข็ง การปั่น ทอโดยใช้เครื่องจักร การผลิตเครื่องเรือน เครื่องใช้จากไม้ การผลิตเยื่อกระดาษหรือกระดาษ กิจการที่มีการปั๊มหรือเจียรโลหะ กิจการที่มีแหล่งกำเนิดเสียง หรือสภาพการทำงานที่อาจทำให้ลูกจ้างได้รับอันตรายเนื่องจากเสียง (กรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงาน, 2559: 12) ซึ่งมาตรฐานระดับเสียงดังที่ยอมให้ลูกจ้างได้รับตลอดเวลาการทำงานในแต่ละวัน โดยถ้าผู้ปฏิบัติงานทำงาน 8 ชั่วโมงต่อวัน ระดับเสียงเฉลี่ยตลอดเวลาการทำงาน (Time Weighted Average: TWA) ที่ผู้ปฏิบัติงานสัมผัสจะต้องไม่เกิน 85.0 เดซิเบล (เอ) นอกจากนี้ในการทำงานในแต่ละวันผู้ปฏิบัติงานจะสัมผัสระดับเสียงสูงสุด (Peak) ได้ไม่เกิน 140.0 เดซิเบล (เอ) (กระทรวง

แรงงาน, 2559: 50) ปี 2559 กองทุนเงินทดแทนดำเนินการวินิจฉัย เรื่อง การประสบอันตรายหรือเจ็บป่วยเนื่องจากการทำงาน และลูกจ้างมีสิทธิได้รับเงินทดแทน จำนวนทั้งสิ้น 89,488 ราย ซึ่งอัตราการประสบอันตรายต่อลูกจ้าง 1,000 ราย โดยเทียบกับจำนวนลูกจ้างในความคุ้มครอง กองทุนเงินทดแทน ณ 31 ธันวาคม 2559 จำนวน 9,449,984 ราย พบว่า มีอัตราการประสบอันตราย เท่ากับ 9.47 ต่อพันราย และหากนับจำนวนการประสบอันตรายเฉพาะกรณีร้ายแรง พบว่า อัตราการประสบอันตราย เท่ากับ 3.04 ต่อพันราย นับจำนวนการประสบอันตราย (ทุกกรณีความรุนแรง) พบว่า จังหวัดสมุทรปราการ มีอัตราการประสบอันตรายสูงสุด เท่ากับ 18.75 ต่อพันราย รองลงมา คือ จังหวัดสมุทรสาคร เท่ากับ 16.12 ต่อพันราย และจังหวัดอุดรดิตถ์เท่ากับ 14.29 ต่อพันราย ตามลำดับ ถ้านับจำนวนการประสบอันตราย (กรณีร้ายแรง) พบว่า

จังหวัดสตูล มีอัตราการประสบอันตรายสูงสุด เท่ากับ 9.58 ต่อพันราย รองลงมา คือ จังหวัดพัทลุง เท่ากับ 8.25 ต่อพันราย และจังหวัดกระบี่ เท่ากับ 6.80 ต่อพันราย ตามลำดับ (กองวิจัยและพัฒนา สำนักงานประกันสังคม, 2559: 29)

การได้รับหรือสัมผัสเสียงดังในระยะเวลาานาน ก่อให้เกิดการสูญเสียการได้ยิน หรือความสามารถในการได้ยินเสียงลดลงเมื่อเปรียบเทียบกับคนที่มีการได้ยินปกติ เสียงที่ดังตลอดเวลาการทำงาน อาจทำให้เกิดอุบัติเหตุในการทำงานได้ ทั้งนี้เพราะเสียงดังทำให้พฤติกรรมส่วนบุคคลเปลี่ยนแปลง เช่น บางคนอาจรู้สึกเซื่องซึมต่อการตอบสนองต่อสัญญาณต่างๆ ความวุ่นวายในงานผิดพลาดจนเกิดอุบัติเหตุขึ้น นอกจากนี้ ยังรบกวนการติดต่อสื่อสาร ทำให้ผู้ปฏิบัติงานไม่ได้ยินสัญญาณอันตรายที่ดังขึ้นหรือไม่ได้ยินเสียงเตือนของเพื่อนพนักงานจนอาจทำให้เกิดอุบัติเหตุขึ้นได้ การสัมผัสเสียงที่ดังเกินค่ามาตรฐานที่กฎหมายกำหนดเป็นระยะเวลาานานเกินไป อาจทำให้มีโอกาสเกิดการเสื่อมสมรรถภาพการได้ยินทั้งแบบชั่วคราวและถาวรได้

การสูญเสียการได้ยินจากเสียง (Noised-Induced Hearing loss) คือ ภาวะการเสื่อมของประสาทหูเนื่องจากการสัมผัสเสียงดังเป็นเวลานาน ซึ่งอาจเป็นข้างเดียวหรือสองข้าง (รัตนภรณ์ เพ็ชรประพันธ์, 2558) ลักษณะการสูญเสียการได้ยินจะดำเนินไปอย่างช้า ๆ โดยระยะแรกผู้ป่วยจะสูญเสียการได้ยินที่ความถี่ 3,000 ถึง 6,000 เฮิรตซ์ ซึ่งผู้ป่วยจะสูญเสียการได้ยินที่ความถี่ 4,000 เฮิรตซ์มากที่สุด และถ้าหากผู้ป่วยยังคงสัมผัสเสียงดังติดต่อกันเป็นระยะเวลาานานประสาทหูก็จะถูกทำลายตามไปด้วย ประสาทรับฟังเสียงจะพิการแบบถาวรไม่สามารถรักษาให้หายได้ โดยกลไกการเกิดโรคและความรุนแรงของการเกิดการสูญเสียการได้ยินจากเสียงดังสามารถ

แบ่งความรุนแรงของการเกิดการสูญเสียการได้ยินจากเสียงดังออกเป็น 2 ระดับ (สมพิศ พันธุ์เจริญศรี, 2545) คือ

1) การสูญเสียการได้ยินชั่วคราว (Temporary Hearing Loss หรือ Temporary Threshold Shift : TTS) คือ อาการเสื่อมการได้ยินที่เกิดขึ้นเมื่อสัมผัสกับเสียงดังโดยเซลล์ประสาทรับการได้ยินมีอาการล่าช้าจากการสัมผัสเสียงดังต่อเนื่องเป็นเวลานาน ๆ หรือได้รับเสียงที่ดังสม่ำเสมอและต่อเนื่องที่มีความเข้มสูงถึงขีดอันตรายทำให้ไม่สามารถแปรสัญญาณการสั่นสะเทือนเป็นคลื่นประสาทได้ เกิดอาการหูตึงชั่วคราว (Auditory Fatigue) อาการผิดปกติสามารถกลับคืนสู่ระดับปกติได้หลังจากหยุดสัมผัสเสียงดังภายใน 1-2 วัน

2) การสูญเสียการได้ยินอย่างถาวร (Permanent Hearing Loss หรือ Permanent Threshold Shift : PTS) คือ อาการเสื่อมการได้ยินอย่างถาวรที่เกิดขึ้นเมื่อสัมผัสเสียงดังมากหรือหยุดการสัมผัสกับเสียงดังแล้วก็ยังคงมีอาการ ในระยะแรกการสูญเสียการได้ยินจะเริ่มเสียที่ช่วงความถี่ของเสียง 3,000 ถึง 6,000 เฮิรตซ์ และจะพบเสมอว่าเสียงที่ความถี่ 4,000 เฮิรตซ์ก่อนความถี่อื่นๆ การสูญเสียการได้ยินแบบถาวรจะไม่มีโอกาสคืนสู่สภาพการได้ยินปกติ รวมทั้งไม่มีทางรักษาให้หายได้

การตรวจวัดเสียงและการประเมินระดับเสียง

1) การตรวจวัดเสียงโดยใช้เครื่องวัดระดับเสียง (Sound Level Meter) ทำการติดตั้งไมโครโฟนโดยจัดระดับของไมโครโฟนให้อยู่ในระดับการได้ยินหรือระดับหูของพนักงาน (Hearing Zone) โดยให้ระดับไมโครโฟนสูงจากพื้นประมาณ 1.2-1.5 เมตร และห่างจากหูประมาณ 20 เซนติเมตร (อภิรดี ศรีโสภา, 2558) ผู้ที่ทำการตรวจวัดหรือบุคคลอื่นต้องไม่อยู่ระหว่างแหล่งกำเนิดเสียงและไมโครโฟนหรือต้องห่าง

จากไมโครโฟนอย่างน้อยที่สุด 2 เมตร รวมทั้งผู้ที่ทำการตรวจวัดเสียงควรถือเครื่องวัดเสียงในลักษณะเฉียงออกจากลำตัวอย่างน้อย 50 เซนติเมตร เพื่อป้องกันการสะท้อนของเสียงและควรหลีกเลี่ยงการวัดเสียงใกล้กำแพงหรือผ้าม่านเพื่อป้องกันการสะท้อนในกรณีแหล่งกำเนิดเสียงเป็นเครื่องจักรขนาดใหญ่ให้วัดระยะห่างจากเครื่องจักรประมาณ 1 เมตร เพื่อป้องกันการเสียงสะท้อนแต่ถ้าเป็นเครื่องจักรขนาดเล็กให้วัดห่างประมาณ 30 เซนติเมตรแล้วบันทึกค่าที่วัดได้ในแบบบันทึกการวัดเสียง

2) การตรวจวัดเสียงโดยใช้เครื่องวัดปริมาณเสียงสะสม (Noise Dosimeter) การติดตั้งเครื่องวัดเสียงปริมาณสะสมควรให้ใกล้เคียงกับระยะเวลาที่พนักงานทำงานมากที่สุดโดยบริเวณที่เสียงดังกว่า 80 เดซิเบล (เอ) แต่ไม่เกิน 90 เดซิเบล (เอ) ให้ตั้งค่าเครื่องให้มีการรวมเวลาที่มีการสัมผัสตั้งแต่ 80 เดซิเบล (เอ) ขึ้นไป แต่ถ้าในบริเวณนั้นมีเสียงดังกว่า 90 เดซิเบล (เอ) ให้ทำการตั้งค่าให้มีการรวมเวลาที่มีการสัมผัสเสียงตั้งแต่ 85 เดซิเบล (เอ) ขึ้นไป

การตรวจการได้ยินด้วยเสียงบริสุทธิ์ และการแปลผล มีวิธีการคือ การตรวจการได้ยินด้วยเสียงบริสุทธิ์เป็นการตรวจโดยใช้เครื่องตรวจการได้ยินชนิดไฟฟ้าซึ่งเป็นเครื่องกำเนิดเสียงที่ให้เสียงบริสุทธิ์ (Pure Tone) เสียงบริสุทธิ์จะมีความถี่ตั้งแต่ 125 ถึง 8,000 เฮิร์ตซ์ สามารถกำหนดให้เสียงดังมากน้อยตามความต้องการสำหรับการตรวจการได้ยินแบบมาตรฐานจะตรวจโดยใช้เสียงบริสุทธิ์ที่ความถี่ 250, 500, 1,000, 2,000, 3,000, 4,000 และ 8,000 เฮิร์ตซ์ แต่การตรวจแบบคัดกรองในโรงงานอุตสาหกรรมหรือภาคสนามจะตรวจโดยใช้เสียงบริสุทธิ์ที่ความถี่ 500, 1,000, 2,000, 3,000, 4,000, 6,000 และ 8,000 เฮิร์ตซ์ สำหรับการตรวจ

การได้ยินแบบคัดกรองด้วยเสียงบริสุทธิ์สามารถแปลผลได้ดังนี้

ระดับการได้ยินปกติ หมายถึง ระดับการได้ยินเสียงของหู (Hearing Threshold) เมื่อทำการตรวจการได้ยินทางอากาศด้วยเสียงบริสุทธิ์ที่ความถี่ 500-6,000 เฮิร์ตซ์ มีค่าไม่เกิน 25 dBHL

ระดับการได้ยินที่ควรเฝ้าระวัง หมายถึง ระดับเริ่มการได้ยินเสียงของหู (Hearing threshold) เมื่อทำการตรวจการได้ยินทางอากาศด้วยเสียงบริสุทธิ์ที่ความถี่ 500-6,000 เฮิร์ตซ์มีการได้ยินระดับเสียงมากกว่า 25 dBHL ในความถี่ใดความถี่หนึ่งที่ 500-6,000 เฮิร์ตซ์ ระดับการได้ยินที่ผิดปกติสำหรับ NIHL หมายถึง ระดับการได้ยินที่มีค่าเฉลี่ยระดับการได้ยินที่ 500, 1,000, 2,000 และ 3,000 เฮิร์ตซ์ มากกว่า 25 เดซิเบลหรือมีค่าเฉลี่ยระดับการได้ยินที่ 4,000 และ 6,000 มากกว่า 45 เดซิเบล

โรงงานซักฟอกย้อมยีนส์ มีแผนกที่เกี่ยวข้องกับการซักกางเกงยีนส์ โดยการใช้เครื่องซักผ้าขนาดใหญ่จำนวน 10 เครื่อง ซึ่งเป็นพื้นที่ที่มีเสียงดังจากเครื่องจักรตลอดเวลา ผลการตรวจวัดระดับเสียงในปี 2560 มีระดับความดังเสียงอยู่ที่ 81.5 เดซิเบล (เอ) ซึ่งไม่เกินค่ามาตรฐานที่กฎหมายกำหนด แต่ระดับเสียงมีแนวโน้มเพิ่มขึ้น แต่พบว่า ระดับเสียงในพื้นที่เพิ่มขึ้น 1-2 เดซิเบล (เอ) เมื่อเปรียบเทียบกับผลการตรวจวัดระดับเสียงในปี 2559 และผลการตรวจวัดสมรรถภาพการได้ยิน จากการตรวจสุขภาพประจำปี 2560 พบว่า มีพนักงานเสื่อมสมรรถภาพการได้ยิน 2 คน จากคนงานแผนกซักทั้งหมด 10 คน โดยเมื่อดูประวัติการทำงานที่ต้องสัมผัสเสียงดังพบว่า พนักงาน 2 คนทำงานแผนกซักมาเป็นเวลา 5 ปี และไม่ค่อยใส่อุปกรณ์ป้องกันอันตรายส่วนบุคคล พบว่า หูข้างซ้ายการได้ยินลดลงที่ความถี่ 4,000 - 6,000 เฮิร์ตซ์ จากข้อมูลแสดงให้เห็นว่า ผลการตรวจวัดระดับความ

ดังเสียงในพื้นที่แผนกซักชั้นงานจะไม่เกินค่ามาตรฐาน แต่พนักงานอาจมีความเสี่ยงต่อการสูญเสียสมรรถภาพ การได้ยินได้

ดังนั้นผู้วิจัยจึงมีแนวคิดในงานวิจัยที่จะทำการตรวจวัดระดับเสียงในพื้นที่แผนกซักชั้นงานของโรงงาน ซักฟอกย้อมยีนส์ เพื่อทราบถึงระดับความดังของเสียง จากการทำงานในแผนกซักชั้นงาน และสามารถนำไปหาแนวทางในการป้องกันปัญหาเสียงดังของพื้นที่ได้ การวิจัยนี้เป็นการวิจัยเชิงทดลอง (Experimental Research) โดยใช้เครื่องมือตรวจวัดระดับเสียง ที่เกิดจากการทำงานบริเวณพื้นที่แผนกซักชั้นงาน

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อตรวจวัดระดับเสียงจากการทำงานในพื้นที่ แผนกซักชั้นงานของโรงงานซักฟอกย้อมยีนส์
2. เพื่อสำรวจระดับความรู้เรื่องอันตราย จากเสียงดังที่เกิดจากการทำงานของพนักงานแผนก ซักชั้นงาน
3. เพื่อหาแนวทางการป้องกันการสัมผัสเสียงดัง ในแผนกซักชั้นงานของโรงงานซักฟอกย้อมยีนส์

ขอบเขตของการวิจัย

การวิจัยนี้เป็น การวิจัย เชิง ทด ล อ ง (Experimental Research) โดยใช้เครื่องมือตรวจวัด ระดับเสียงที่เกิดจากการทำงานบริเวณพื้นที่แผนก ซักชั้นงาน ดังแสดงในภาพที่ 1-2 ทำการเก็บตัวอย่าง วันที่ 7 พฤษภาคม 2561

วิธีดำเนินการวิจัย

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ จำนวน 10 คน ซึ่งเป็นพนักงานแผนกซักชั้นงานทั้งหมด โดยจำนวน พนักงานทั้งหมดของโรงงานมีจำนวน 93 คน

ซึ่ง ประชากรที่จัดเก็บ ข้อมูล ใน ครั้งนี้ คิด เป็น ร้อยละ 10.75

การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูลที่วิจัยครั้งนี้ รวบรวม เก็บ ข้อมูล จากพนักงานแผนกซักชั้นงานทั้งหมด โดยสร้างเครื่องมือช่วยในการวิจัยเป็นการวัดความรู้ ให้ตอบตามข้อเท็จจริง โดยมีขั้นตอนดังนี้

1. ผู้วิจัยชี้แจงวัตถุประสงค์ของการเก็บข้อมูล ขอความร่วมมือในการตอบแบบวัดความรู้กับกลุ่ม ประชากร
2. ผู้วิจัยทำการจัดอบรมเรื่องความรู้อันตราย จากเสียงดังที่เกิดจากการทำงาน
3. ผู้วิจัยดำเนินการเก็บข้อมูลด้วยตนเอง ทั้งแบบทดสอบก่อนและหลังการอบรมจนได้ครบ 10 ชุด จากนั้นจึงนำแบบทดสอบทั้งหมดมาวิเคราะห์ ด้วยวิธีทางสถิติต่อไป โดยการวิเคราะห์ข้อมูลใช้สถิติ เชิงพรรณนา (Descriptive Statistics) คือ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย

ขั้นตอนการตรวจวัดเสียง

- 1) การสำรวจพื้นที่ทำงานแผนกซักเพื่อเก็บ ข้อมูล เบื้องต้น โดยการเดินสำรวจและจดบันทึกข้อมูล ว่าบริเวณการทำงาน ผู้ปฏิบัติงานอาจได้รับหรือสัมผัส เสียงดังลักษณะแบบใดและระยะเวลาที่ได้รับหรือ สัมผัสเสียงของพนักงานนานเพียงใด แล้วพิจารณา เลือกเครื่องมือให้เหมาะสมกับการ
- 2) กำหนดจุดตรวจวัดจากแผนกซัก กำหนด ระยะห่างจุดตรวจวัด โดยวัดระยะห่างช่องละ 2*2 เซนติเมตร ทั้งพื้นที่แผนกซักมีทั้งหมด 3 จุด
- 3) ตั้งค่าเครื่องตรวจวัดโดยเลือก Weighting Network A การตอบสนองแบบช้า (Slow) และช่วง การ ตรวจวัดสูง อัตราที่พลังงานเสียงเพิ่มเป็น 2 เท่า (Energy Exchange Rate) ที่ 3 จากนั้นสวมฟองน้ำ กันลม (Wind screen) ที่ไมโครโฟน แล้วทำการ

ตรวจวัดโดยตั้งไมโครโฟนอยู่ที่ระดับหูของผู้ปฏิบัติงาน รัศมีไม่เกิน 30 เซนติเมตร หากทำการถือให้ยื่น เครื่องมือตรวจวัดออกไปในลักษณะเฉียงให้ห่างจากตัวมากที่สุดเพื่อป้องกันการสะท้อนของเสียง โดยทำการ ตรวจวัดจุดละ 1 ชั่วโมง โดยเมื่อครบ 1 ชั่วโมง ทำการ บันทึกค่าที่ได้จากการตรวจวัด และตั้งค่าเครื่องทุกครั้ง ก่อนทำการตรวจวัดครั้งต่อไป

(4) เมื่ออ่านค่าระดับความดังเสียง ณ ระดับ ต่างๆ และระยะเวลาที่ทำงานสัมผัสกับเสียงที่ระดับ ความดังต่างๆ ในพื้นที่ต่างๆ แล้วนำมาคำนวณเพื่อหา ระดับความดังเสียงเฉลี่ยที่ถูกอ้างได้รับตลอดเวลา ทำงาน กำหนดโดยกรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงาน

สูตร

$$D = (C1/T1+C2/T2+...+Cn/Tn) \times 100$$

เมื่อ

D = ปริมาณเสียงสะสมที่ผู้ปฏิบัติงานได้รับ

(% Dose)

Cn = ระยะเวลาที่สัมผัสเสียงระดับหนึ่งๆ

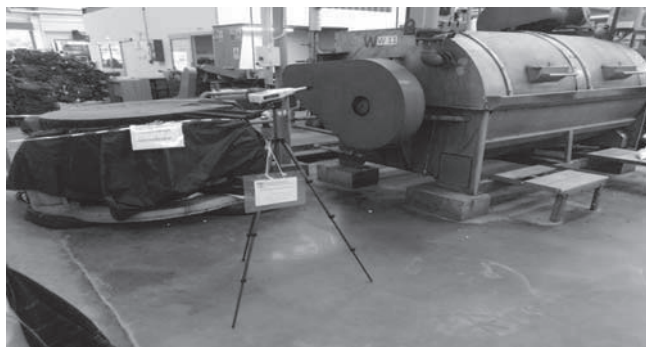
Tn = ระยะเวลาที่อนุญาตให้สัมผัสเสียงระดับ หนึ่งๆ

(4) คำนวณ หา ระดับเสียงดังเฉลี่ย (TWA) ที่คนงานสัมผัสตลอดระยะเวลาทำงานในแต่ละวัน (เดซิเบล (เอ))

สูตร

$$TWA_{8 \text{ hours}} = 10 \log (D/100) + 85$$

เครื่องมือในการตรวจวัดเสียง การศึกษาครั้งนี้ ใช้เครื่องวัดเสียง (Sound Level meter) ยี่ห้อ Rion รุ่น NL-42 เป็นเครื่องวัดระดับความดังเสียงชนิดมือถือ (Portable) พกพาสะดวก เหมาะสำหรับการตรวจวัด ระดับเสียงในสถานประกอบการหรือบริเวณโรงงาน ได้รับมาตรฐาน IEC 61672 Class1, Class 2 และ ตรวจวัดตามหลักเกณฑ์ของประกาศกรมสวัสดิการและ คุ้มครองแรงงาน เรื่อง หลักเกณฑ์วิธีดำเนินการ ตรวจวัดและวิเคราะห์สภาวะการทำงานเกี่ยวกับระดับ ความร้อน แสงสว่าง หรือเสียงภายในสถาน ประกอบการ ระยะเวลาและประเภทกิจการที่ต้อง ดำเนินการ พ.ศ. 2550 โดยก่อนการใช้งานเครื่องวัด ระดับเสียง มีการปรับเทียบความ ถูกต้องของเครื่องวัด เสียงทุกครั้งก่อนใช้งาน โดยอุปกรณ์ตรวจสอบ ความ ถูกต้องของเครื่องวัดเสียงต้องมีคุณลักษณะ สอดคล้องกับมาตรฐาน ICE 60942 หรือ เทียบเท่า หรือดีกว่าและใช้แบบวัดความรู้เรื่องอันตรายจากเสียง ดังที่เกิดจากการทำงานที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นโดยใช้แนวคิด จากหนังสือถาม-ตอบ ปัญหาเสียงดัง & หูตึง จากการ ทำงาน (สม พิ ศ พันธุ์ เจริญ ฐรี, 2545: 8-30) ประกอบด้วยข้อคำถาม 12 ข้อ

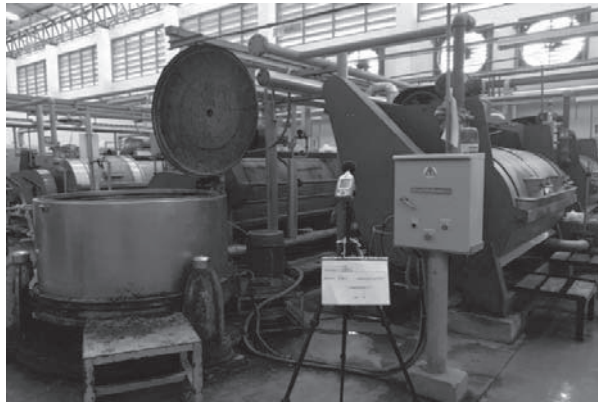

ภาพที่ 1 จุดตรวจวัดเสียงบริเวณแผนกชักขึ้นงาน (1)

การแปลผลคะแนนแบบวัดความรู้อันตราย จากเสียงดังที่เกิดจากการทำงานโดยกำหนดว่าตอบถูก ได้ 1 คะแนน ตอบผิดได้ 0 คะแนน ช่วงคะแนน ของการวัดตั้งแต่ 0-12 คะแนน โดยแบ่งเกณฑ์

การพิจารณาคะแนนระดับความรู้เป็นแบบอิงเกณฑ์ 3 ระดับ (เยาวดี วิบูลย์ศรี, 2548: 48)

ความรู้ระดับน้อย	ระดับคะแนน	0.00 – 4.00
ความรู้ระดับปานกลาง	ระดับคะแนน	5.00 – 8.00
ความรู้ระดับดี	ระดับคะแนน	9.00 – 12.00

ภาพที่ 2 จุดตรวจวัดเสียงบริเวณแผนกชักขึ้นงาน (2)

ผลการวิจัย

ผลการตรวจวัดระดับเสียงในพื้นที่แผนกชักขึ้นงาน จากการตรวจวัดระดับเสียงในพื้นที่การทำงาน พบว่า ระดับเสียงที่คนงานได้รับเฉลี่ยตลอด 8 ชั่วโมงการทำงาน (TWA) ซึ่งค่ามาตรฐานกำหนดไว้ไม่เกิน 85.00 เดซิเบล (เอ) (NIOSH, n.d.) โดยทำการเก็บตัวอย่างบริเวณแผนกชักขึ้นงานผลการตรวจวัดระดับเสียงเฉลี่ยตลอดเวลาการทำงาน

8 ชั่วโมง ในการทำงาน โดยบริเวณแผนกชักขึ้นงาน มีค่า 82.2 เดซิเบล (เอ) เมื่อนำผลตรวจวัดระดับเสียงเปรียบเทียบกับค่ามาตรฐานของกฎกระทรวงฯ พบว่ามีค่าไม่เกินค่ามาตรฐาน โดยผลการตรวจวัดระดับเสียงเป็นค่าระดับเสียงเฉลี่ยที่เก็บทั้งหมด 3 วัน โดยเลือกวันที่แผนกชักขึ้นงานทำงานตลอด 8 ชั่วโมง ดังแสดงในตารางที่ 1

ตารางที่ 1 แสดงผลการตรวจวัดระดับเสียงเฉลี่ย 8 ชั่วโมง บริเวณพื้นที่แผนกชักขึ้นงาน

ชั่วโมง	ช่วงเวลาที่ตรวจวัด	ระดับเสียงเฉลี่ย [noise Level dB(A)]
1	09:05 – 10:05	83.6
2	10:05 – 11:05	82.8
3	11:05 – 12:05	82.0
4	12:05 – 13:05	83.5
5	13:05 – 14:05	84.7

ตารางที่ 1 แสดงผลการตรวจวัดระดับเสียงเฉลี่ย 8 ชั่วโมง บริเวณพื้นที่แผนกชักขึ้นงาน (ต่อ)

ชั่วโมง	ช่วงเวลาที่ตรวจวัด	ระดับเสียงเฉลี่ย [noise Level dB(A)]
6	14:05 – 15:05	79.7
7	15:05 – 16:05	70.9
8	16:05 – 17:05	81.3
ระดับเสียงเฉลี่ยตลอดเวลาการทำงาน 8 ชั่วโมง		82.2
ค่ามาตรฐานเสียง (Leq _{8hr}) 8 ชั่วโมง		85

จากข้อมูลแสดงให้เห็นว่าผลการตรวจวัดระดับเสียงตลอดระยะเวลาการทำงาน 8 ชั่วโมงมีค่าไม่เกินค่ามาตรฐาน แต่ช่วงเวลา 13.05 – 14.05 น. มีค่าสูงสุดเกือบใกล้ค่ามาตรฐานคือวัดได้ค่า 84.7 เดซิเบล (เอ) เนื่องจากช่วงเวลาดังกล่าวมีการทำงานของเครื่องจักรผ้าครบทั้ง 10 เครื่อง ทั้งนี้ผู้วิจัยได้จัด

อบรมให้ความรู้เรื่องอันตรายจากเสียงดังที่เกิดจากการทำงานให้กับพนักงานแผนกชักขึ้นงาน จำนวน 10 คน พร้อมทั้งให้ทำแบบทดสอบวัดความรู้ก่อน – หลังการฝึกอบรม ซึ่งแบบประเมินความรู้เป็นแบบให้เลือกตอบถูกและผิด ถ้าตอบถูกได้ 1 คะแนน ถ้าตอบผิดได้ 0 คะแนน ดังแสดงในตารางที่ 2

ตารางที่ 2 ผลการประเมินความรู้ เรื่องอันตรายจากเสียงดังที่เกิดจากการทำงาน ก่อน – หลังการอบรมรายข้อ (n=10)

คำถาม	ก่อนการอบรม ตอบถูก (คน) (%)	หลังการอบรม ตอบถูก (คน) (%)
1. ระยะเวลาในการได้ยินเสียงในแต่ละวันเป็นปัจจัยเสียงที่ทำให้เกิดการสูญเสียการได้ยิน	6 (50.00)	9 (75.00)
2. อันตรายของเสียงสามารถทำให้มนุษย์เกิดการสูญเสียการได้ยินทั้งแบบชั่วคราวและถาวร	5 (41.67)	9 (75.00)
3. ที่ครอบหู (Ear muff) ปรับลดเสียงลงได้ 30-40 เดซิเบล (เอ)	4 (33.33)	9 (75.00)
4. มนุษย์สามารถทนฟังไม่เกิน 140 เดซิเบล (เอ)	7 (58.33)	12 (100.00)
5. เสียงดังไม่มีผลทำให้ขาดสมาธิและประสิทธิภาพการทำงานลดลง	6 (50.00)	12 (12.00)
6. ปลั๊กอุดหู (Ear plugs) สามารถป้องกันเสียงดังได้ดีกว่าที่ครอบหู (Ear muff)	6 (50.00)	8 (66.67)

ตารางที่ 2 ผลการประเมินความรู้ เรื่องอันตรายจากเสียงดังที่เกิดจากการทำงาน ก่อน - หลังการอบรมรายชื่อ (n=10) (ต่อ)

คำถาม	ก่อนการอบรม ตอบถูก (คน) (%)	หลังการอบรม ตอบถูก (คน) (%)
7. ประกาศกรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงาน พ.ศ. 2560 เรื่องมาตรฐานระดับเสียงที่ยอมให้ลูกจ้างได้รับเฉลี่ยตลอดระยะเวลาการทำงานในแต่ละวัน โดยกำหนดให้ ลูกจ้างที่ทำงาน 8 ชั่วโมงต่อวัน ระดับเสียงเฉลี่ยตลอดระยะเวลาการทำงาน ไม่เกิน 85 เดซิเบล (เอ)	6 (50.00)	10 (83.33)
8. การลดระดับเสียงที่แหล่งกำเนิด เป็นวิธีการที่ดีที่สุดในการป้องกันการรับสัมผัสเสียงดัง	6 (50.00)	10 (83.33)
9. การใส่อุปกรณ์ป้องกันอันตรายส่วนบุคคลช่วยป้องกันอันตรายที่เกิดขึ้นขณะทำงาน	6 (50.00)	11 (91.67)
10. การควบคุมระดับเสียงที่แหล่งกำเนิด คือ การให้ผู้ปฏิบัติงานใส่อุปกรณ์ป้องกันอันตรายส่วนบุคคล	6 (50.00)	10 (91.67)
11. การสูญเสียการได้ยินชั่วคราวสามารถกลับคืนสู่ระดับปกติได้หลังจากหยุดสัมผัสเสียงดังภายใน 1-2 วัน	7 (58.33)	10 (91.67)
12. พนักงานกลุ่มเสียงควรได้รับการทดสอบสมรรถภาพการได้ยินอย่างน้อยปีละ 1 ครั้ง	8 (66.67)	12 (100)
ค่าเฉลี่ย	6.08 (50.69)	10.17 (84.72)

เมื่อเปรียบเทียบผลการทดสอบก่อน-หลังสรุปได้ว่า หลังการฝึกอบรมการให้ความรู้เรื่องอันตรายจากเสียงดังที่เกิดจากการทำงาน พนักงานที่ปฏิบัติงานในแผนกซักชั้นงานมีความรู้เรื่องอันตรายจากเสียงดังที่เกิดจากการทำงานมากขึ้นกว่าตอนที่ยังไม่ได้รับการฝึกอบรม โดยก่อนการอบรม คิดเป็นคะแนนเฉลี่ย 6.08 คะแนน และหลังการฝึกอบรม คิดเป็นคะแนนเฉลี่ย 10.17 อยู่ในระดับดี

สรุปและอภิปรายผลการวิจัย

จากผลการวิจัยเรื่อง การตรวจวัดระดับเสียงในแผนกซักชั้นงานโรงงานซักฟอกย้อมยีนส์จังหวัดสมุทรสาคร สามารถนำมาอภิปรายผลได้ดังนี้

1. วัตถุประสงค์ข้อที่ 1 เพื่อตรวจวัดระดับเสียงจากการทำงานในพื้นที่แผนกซักชั้นงาน ของโรงงานซักฟอกย้อมยีนส์ พบว่า จากการตรวจวัดระดับเสียงตลอดระยะเวลาการทำงาน 8 ชั่วโมง มีค่าไม่เกินค่ามาตรฐานที่กฎหมายกำหนดซึ่งค่ามาตรฐานกำหนดไว้ไม่เกิน 85.00 เดซิเบล (เอ) ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของปัทมพร กิตติก้อง (2561) ทำการวิจัยเรื่อง

การศึกษาระดับเสียงและอาการผิดปกติจากการสัมผัสเสียงของพนักงานโรงงานผลิตกระดาษ ผลการวิจัยพบว่า จากการสำรวจระดับความดังเสียงในพื้นที่การทำงานของคนงานมีค่าเฉลี่ย 75.5-84.5 เดซิเบล (เอ) แสดงให้เห็นว่า พื้นที่การทำงานที่มีเครื่องจักรจะมีเสียงดังใกล้เคียงกับค่าที่มาตรฐานกำหนด ถึงแม้พื้นที่ที่ทำการตรวจวัดระดับเสียงจะมีค่าไม่เกินค่ามาตรฐานแต่ก็ต้องมีการเฝ้าระวังและการตรวจวัดเสียงที่บริเวณแผนกชักขึ้นงานอยู่เสมอ และควรให้พนักงานแผนกชักขึ้นงานสวมใส่อุปกรณ์คุ้มครองความปลอดภัยส่วนบุคคลขณะปฏิบัติงานเพื่อความปลอดภัยของตนเอง

2. วัตถุประสงค์ข้อที่ 2 เพื่อสำรวจระดับความรู้เรื่องอันตรายจากเสียงดังที่เกิดจากการทำงานของพนักงานแผนกชักขึ้นงาน พบว่า จากการอบรมให้ความรู้กับพนักงานแผนกชักขึ้นงานในหัวข้ออันตรายจากเสียงดังจากการทำงาน ผู้วิจัยได้มีการจัดอบรมและมีการทดสอบความรู้ก่อนและหลังการอบรม พบว่า พนักงานมีความรู้เรื่องอันตรายจากเสียงดังจากการทำงานจากคะแนนค่าเฉลี่ยก่อนการอบรม 6.08 คะแนน และหลังการฝึกอบรมคิดเป็นคะแนนเฉลี่ย 10.17 อยู่ในระดับดี สอดคล้องกับงานวิจัยของสวรส เฉลยสุข (2559) ทำการวิจัยเรื่องการตรวจวัดระดับเสียงในพื้นที่กะเทาะขึ้นงาน (Mold) บริษัทผลิตชิ้นส่วนโลหะประกอบรถยนต์ จ.พระนครศรีอยุธยา ผลการวิจัยพบว่า การให้ความรู้เรื่องอันตรายของเสียง จากการทดสอบพนักงานก่อนและหลังฝึกอบรมผลการประเมินคะแนนที่ได้หลังการฝึกอบรมสูงกว่าคะแนนก่อนการฝึกอบรม แสดงได้ว่า พนักงานมีความรู้ ความเข้าใจเรื่องอันตรายของเสียงมากขึ้นกว่าตอนที่ยังไม่ได้รับการฝึกอบรม

3. วัตถุประสงค์ข้อที่ 3 เพื่อหาแนวทางการป้องกันการสัมผัสเสียงดังในแผนกชักขึ้นงาน

ของโรงงานชักพอกย้อมยีนส์ พบว่า ถึงแม้ว่าระดับเสียงที่วัดได้จะไม่เกินค่ามาตรฐานแต่ก็ถือว่าเป็นพื้นที่เฝ้าระวัง ผู้วิจัยจึงได้ทำการติดป้ายเตือนการใส่อุปกรณ์คุ้มครองความปลอดภัยส่วนบุคคลในบริเวณพื้นที่ทำงานแผนกชักขึ้นงาน สอดคล้องกับงานวิจัยของสาวิตรี ชัยรัตน์ (2555) เรื่องปัจจัยที่เกี่ยวข้องและส่งผลกระทบต่อสุขภาพจากการเปลี่ยนระดับความสามารถในการได้ยินมาตรฐานในพนักงานผลิตบริษัทมอเตอร์คอมเพรสเซอร์ ผลการวิจัยพบว่าการตรวจวัดการเปลี่ยนระดับความสามารถในการได้ยินมาตรฐาน สามารถใช้เป็นเครื่องมือตรวจคัดกรองพนักงานที่มีความเสี่ยงที่จะได้รับผลกระทบการได้ยินพนักงานฝ่ายผลิตในบริษัทผลิตมอเตอร์คอมเพรสเซอร์ ควรสวมใส่อุปกรณ์ป้องกันอันตรายจากเสียงเพื่อป้องกันการเกิดโรคประสาทหูเสื่อมที่เกิดจากการทำงานที่อาจเกิดขึ้นได้ในอนาคต

ถึงแม้พื้นที่แผนกชักขึ้นงานจะเป็นพื้นที่ที่มีความปลอดภัยต่อการสัมผัสเสียง แต่เพื่อเป็นการเฝ้าระวังต่อการสัมผัสเสียง ผู้วิจัยได้เสนอมาตรการป้องกันอันตรายจากเสียง โดยควรทำการปรับปรุงแก้ไขเพื่อลดการสัมผัสเสียงของคนงาน ซึ่งวิธีการที่เหมาะสม ในการลดระดับเสียงในพื้นที่การทำงาน ได้แก่

1) การลดระดับเสียงที่แหล่งกำเนิด โดยการบำรุงรักษาชิ้นส่วนของเครื่องจักร เพื่อลดการสั่นสะเทือนโดยการตรวจมอเตอร์ของเครื่องชักผ้าก่อนการทำงานทุกครั้ง และการไม่เปิดการทำงานของเครื่องชักผ้าพร้อมกัน ให้เครื่องชักผ้าสลับกันทำงาน

2) การลดระดับเสียงที่ทางผ่าน โดยการปิดกั้นห้องหรือฉากกั้นทางเดินเสียงเพื่อลดระดับเสียงที่พนักงานจะได้รับสัมผัสขณะปฏิบัติงาน

3) การลดระดับเสียงที่ตัวบุคคลจำเป็นต้องได้รับความร่วมมือจากผู้ปฏิบัติงาน ซึ่งเป็นผู้ที่ได้รับผลกระทบจากเสียงโดยตรง โดยให้พนักงานที่ต้องเข้าทำงานปฏิบัติงานในบริเวณพื้นที่แผนกชักขึ้นงานสวมใส่อุปกรณ์ป้องกันอันตรายส่วนบุคคลคือ ที่ครอบหู (Ear Muff) หรือปลั๊กอุดหู (Ear Plug) เพื่อความปลอดภัยในการปฏิบัติงาน

การลดระดับเสียงที่แหล่งกำเนิดเป็นวิธีการที่ดีที่สุดในการป้องกันการรับสัมผัสเสียง แต่อาจต้องคำนึงถึงหลักทางวิศวกรรมด้านการออกแบบ ถ้าไม่สามารถทำได้จึงเปลี่ยนมาควบคุมที่ทางผ่านของเสียงโดยการหาฉากกั้น เพื่อลดระดับเสียงที่พนักงานจะได้รับสัมผัสขณะปฏิบัติงาน ส่วนวิธีที่ง่ายที่สุดในการลดระดับเสียงที่ตัวบุคคล คือ การสวมใส่อุปกรณ์ป้องกัน

อันตรายจากเสียงดัง คือ ปลั๊กอุดหู หรือที่ครอบหู เพื่อความปลอดภัยในการปฏิบัติงาน

ข้อเสนอแนะ

1. โรงงานควรจัดหาอุปกรณ์ป้องกันอันตรายส่วนบุคคลได้แก่ ปลั๊กอุดหู (Ear Plugs) หรือที่ครอบหู (Ear Muff) ให้เพียงพอกับพนักงาน เพื่อป้องกันอันตรายจากการรับสัมผัสเสียงดังที่เกิดจากการทำงาน
2. โรงงานควรออกกฎข้อบังคับและบทลงโทษหากพนักงานไม่สวมใส่อุปกรณ์ป้องกันอันตรายส่วนบุคคลขณะปฏิบัติงาน
3. ควรศึกษาพฤติกรรม การสวมใส่อุปกรณ์ป้องกันอันตรายจากเสียงดังของพนักงานแผนกชักขึ้นงาน

เอกสารอ้างอิง

- กรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงาน. (2559). ประกาศกรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงาน เรื่อง หลักเกณฑ์วิธีดำเนินการตรวจวัดและวิเคราะห์สภาวะการทำงานเกี่ยวกับระดับความร้อน แสงสว่าง หรือเสียง ภายในสถานประกอบกิจการ ระยะเวลา และประเภทกิจการที่ต้องดำเนินการ พ.ศ. 2559. ค้นเมื่อ มีนาคม 7, 2562, จาก [http://legal.labour.go.th/2018/images/law/Safety2554/3/s_1018 .pdf](http://legal.labour.go.th/2018/images/law/Safety2554/3/s_1018.pdf).
- กระทรวงแรงงาน. (2559). กฎกระทรวงกำหนดมาตรฐานในการบริหารและการจัดการด้านความปลอดภัย อาชีวอนามัยและสภาพแวดล้อมในการทำงานเกี่ยวกับความร้อน แสงสว่าง และเสียง พ.ศ. 2559. ค้นเมื่อ มีนาคม 7, 2562, จาก <http://cste.sut.ac.th/csteshe/wp-content/lews/Law06.pdf>
- กองวิจัยและพัฒนา สำนักงานประกันสังคม. (2560). รายงานประจำปี 2559. กรุงเทพฯ: โชคอนันต์ ซัพพลาย.
- ปัทมพร กิตติก่อ. (2561). การศึกษาระดับเสียงและอาการผิดปกติจากการสัมผัสเสียงของพนักงานโรงงานผลิตกระดาษ. วารสารวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี มหาวิทยาลัยมหาสารคาม, 1(37), 1-6.
- สมพิศ พันธุ์เจริญศรี. (2545). หนังสือถาม-ตอบ ปัญหาเสียงดัง & หูตึงจากการทำงาน (พิมพ์ครั้งที่ 1). กรุงเทพฯ: เรียงสาม กราฟฟิค ดีไซน์.
- สวรส เฉลยสุข. (2559). การตรวจวัดระดับเสียงในพื้นที่กะเทาะขึ้นงาน (Mold) บริษัทผลิตชิ้นส่วนโลหะประกอบรถยนต์ จ.พระนครศรีอยุธยา, วารสารมหาวิทยาลัยราชภัฏจอมบึง, 3(24), 1-12.
- สาวิตรี ชัยรัตน์. (2555). ปัจจัยที่เกี่ยวข้องจากการเปลี่ยนระดับความสามารถในการได้ยินมาตรฐาน ในพนักงานบริษัท ผลิตมอเตอร์คอมเพรสเซอร์, วารสารธรรมศาสตร์เวชสาร, 1(13), 59-70.
- เยาวดี วิบูลย์ศรี. (2548). การวัดผลและการสร้างแบบสอบถามผลสัมฤทธิ์. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

อภิรดี ศรีโอภาส. (2558). การตรวจวัดระดับเสียงดังในโรงงานอุตสาหกรรม วารสารความปลอดภัยและสุขภาพ ,8(27), 57-61.

The National Institute for Occupational Safety and Health (NIOSH). (n.d.). NIOSH manual of analytical methods (NMAM) 5th edition. Retrieved March 13, 2019, from www.cdc.gov/niosh/nmam.

ข้อกำหนดการเขียนต้นฉบับใน “วารสารวิชาการ มหาวิทยาลัยราชภัฏกาญจนบุรี”

คำแนะนำการเขียนต้นฉบับ

“วารสารวิชาการ มหาวิทยาลัยราชภัฏกาญจนบุรี” กำหนดออกเป็น ราย 6 เดือน (มกราคม-มิถุนายน และกรกฎาคม-ธันวาคม) วัตถุประสงค์เพื่อเป็นสื่อกลางในการเผยแพร่บทความทางวิชาการ ได้แก่ บทความวิจัย (research article) บทความวิชาการปริทรรศน์ (review article) บทความวิจัยสื่อสารอย่างสั้น (short communication) และบทความวิชาการ ให้แก่ครู อาจารย์ นักวิชาการ นักวิจัย และนักศึกษาทั้งภายในและภายนอกมหาวิทยาลัย เพื่อแลกเปลี่ยนองค์ความรู้ และแนวคิดระหว่างนักวิจัย นักวิชาการ และผู้สนใจ

ผลงานทางวิชาการจะต้องไม่เคยลงพิมพ์ในวารสารหรือสิ่งพิมพ์อื่น

กำหนดการรับพิจารณาบทความ

- กำหนดระยะเวลาส่งต้นฉบับ
 - ฉบับที่ 1 ส่งบทความระหว่างเดือนมกราคม-เมษายน
 - ฉบับที่ 2 ส่งบทความระหว่างเดือนกรกฎาคม-กันยายน
- บทความ เปิดรับจากบุคคลภายใน และบุคคลภายนอกมหาวิทยาลัยราชภัฏกาญจนบุรี โดยผู้สมัครต้องชำระค่าธรรมเนียมในการลงวารสารวิชาการ มหาวิทยาลัยราชภัฏกาญจนบุรี บทความละ 2,000 บาท
- มหาวิทยาลัยราชภัฏกาญจนบุรี จะรับพิจารณาบทความต่อเมื่อผู้สมัครได้ชำระค่าธรรมเนียมในการลงวารสารวิชาการ ให้แก่มหาวิทยาลัยราชภัฏกาญจนบุรี เป็นที่เรียบร้อยแล้วเท่านั้น
- ในกรณีที่ผู้ทรงคุณวุฒิได้พิจารณาบทความแล้ว แต่ไม่ผ่านเกณฑ์การประเมินตามที่มหาวิทยาลัยกำหนด เจ้าของบทความต้องรับผิดชอบในการจ่ายค่าตอบแทนผู้ทรงคุณวุฒิ เงินค่าธรรมเนียมในการสมัครลงวารสารวิชาการฯ มหาวิทยาลัยราชภัฏกาญจนบุรี จะไม่คืนให้แก่ผู้สมัคร

หมายเหตุ การโอนเงิน ให้โอนเข้าบัญชีธนาคารกรุงไทย สาขากาญจนบุรี ชื่อบัญชี “วารสารวิชาการของมหาวิทยาลัยราชภัฏกาญจนบุรี” เลขที่ 713-0-63225-9 พร้อมส่งหลักฐานการโอนเงินไปยัง สถาบันวิจัยและพัฒนา มหาวิทยาลัยราชภัฏกาญจนบุรี 70 หมู่ที่ 4 ตำบลหนองบัว อำเภอเมือง จังหวัดกาญจนบุรี 71190 หรือทางโทรสารหมายเลข 0 3453 4030 และโทรสอบถามที่หมายเลข 0 3453 4030

การเตรียมต้นฉบับ (ท่านสามารถดาวน์โหลดรูปแบบการเขียนบทความได้ที่ www.kru.ac.th/journal/)

มหาวิทยาลัยได้กำหนดรูปแบบการเขียนบทความที่จะลงวารสารวิชาการของมหาวิทยาลัย ดังนี้

1. การจัดเค้าโครงหน้ากระดาษ ขนาด A4 จำนวนไม่เกิน 10 หน้า
2. กรอบของข้อความหน้ากระดาษ ระยะของหน้ากระดาษในแต่ละหน้ากำหนดดังนี้
 - ระยะขอบบน 1.25 นิ้ว , ระยะขอบล่าง 1.0 นิ้ว
 - ระยะขอบซ้าย 1.25 นิ้ว , ระยะขอบขวา 1.0 นิ้ว
3. การใช้แบบตัวอักษรและการจัดหน้า มีรายละเอียดดังนี้
 - 3.1 ตัวอักษรใช้แบบ TH Sarabun PSK เท่านั้นตลอดทั้งบทความ
 - 3.2 หมายเลขหน้า อยู่ด้านขวาล่าง
 - 3.3 การย่อหน้า ส่วนปก (บทคัดย่อ, Abstract) ย่อ 7 ตัวอักษร พิมพ์ตัวที่ 8 ส่วนเนื้อหา ย่อ 4 ตัวอักษร พิมพ์ตัวที่ 5
4. รายละเอียดต่าง ๆ ของบทความกำหนดดังนี้
 - 4.1 ชื่อเรื่อง (Title)
 - ภาษาไทย กำหนดขีดขอบซ้าย ขนาด 18 พอยต์, ตัวหนา
 - ภาษาอังกฤษ (ตัวพิมพ์ใหญ่) กำหนดขีดขอบซ้าย ขนาด 18 พอยต์, ตัวหนา
 - 4.2 ชื่อผู้นิพนธ์ (Author)
 - ชื่อผู้นิพนธ์ ทั้งภาษาไทยและภาษาอังกฤษ กำหนดขีดขอบซ้าย, ขนาด 14 พอยต์, ตัวธรรมดา
 - ชื่อหน่วยงานของผู้นิพนธ์ทุกลำดับ ทั้งภาษาไทยและภาษาอังกฤษ กำหนดขีดขอบซ้าย, ขนาด 14 พอยต์, ตัวธรรมดาเช่น นักศึกษาระดับ.....สาขา.....มหาวิทยาลัย.....หรือ
อาจารย์.....สาขา.....มหาวิทยาลัย.....
 - 4.3 บทคัดย่อ (Abstract)
 - 1) บทคัดย่อ และ Abstract กำหนดวางไว้ขีดซ้าย, ขนาด 14 พอยต์, ตัวหนา
 - 2) เนื้อหาของบทคัดย่อภาษาไทยและภาษาอังกฤษ (Abstract) บรรทัดแรกจัดย่อหน้า โดยเว้นระยะจากขอบซ้าย 0.50 นิ้ว ขนาด 14 พอยต์, ตัวธรรมดา และบรรทัดต่อไปกำหนดขีดซ้าย
 - 4.4 คำสำคัญ (Keyword) ระบุภาษาไทย ขนาดตัวอักษร 14 พอยต์, ตัวหนา ขีดขอบซ้าย เลือกใช้คำที่มีความหมายเกี่ยวข้องกับบทความ

5. เนื้อหา

5.1 รายงานการวิจัย ส่วนของเนื้อหาทั้งหมด ควรประกอบด้วยหัวข้อดังต่อไปนี้

- 1) บทนำ
- 2) วัตถุประสงค์
- 3) ขอบเขตของการวิจัย
- 4) วิธีดำเนินการวิจัย
 - การเก็บรวบรวมข้อมูล
 - การวิเคราะห์ข้อมูล
- 5) ผลการวิจัย
- 6) สรุปและอภิปรายผล
- 7) ข้อเสนอแนะ
- 8) เอกสารอ้างอิง

5.2 บทความวิชาการ ควรประกอบด้วยหัวข้อดังต่อไปนี้

- 1) บทนำ
- 2) สารประเด็นต่าง ๆ
- 3) สรุปผลและอภิปรายผล
- 4) เอกสารอ้างอิง

ชื่อหัวข้อ กำหนดขีดซ้าย ขนาด 14 พอยต์, ตัวหนา

ส่วนของเนื้อความ กำหนดขีดซ้าย ขนาด 14 พอยต์, ตัวธรรมดา แบ่งเป็น 2 คอลัมน์ (ระยะห่างระหว่างคอลัมน์ 0.75 ซม. หรือ 0.3 นิ้ว)

6. ภาพประกอบ เช่น ภาพถ่าย แผนภูมิ ตารางภาพจะต้องชัดเจน (ถ้าเป็นตารางใหญ่พิมพ์แบบเต็มขอบ) แสดงเนื้อหาสำคัญของเรื่อง ภาพถ่ายควรเป็นภาพขาว – ดำ มีคำอธิบายภาพประกอบ
7. เอกสารอ้างอิง/References
เรียงลำดับชื่อผู้แต่งจาก ก-ฮ ตามลำดับ (ในกรณีที่เอกสารอ้างอิงเป็นภาษาไทย) แล้วตามด้วยนามสกุลผู้แต่งจาก A-Z (ในกรณีที่เอกสารอ้างอิงเป็นภาษาอังกฤษ)

หมายเหตุ นักศึกษาที่ส่งบทความวิจัยที่เป็นวิทยานิพนธ์ หรือวารสารนิพนธ์ จะต้องมีการรับรองจากประธาน หรือกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์หลักให้พิจารณา ลงพิมพ์เผยแพร่

การส่งต้นฉบับ

โปรดสมัครส่งบทความเพื่อการพิจารณาลงตีพิมพ์เผยแพร่ใน “วารสารวิชาการ มหาวิทยาลัยราชภัฏกาญจนบุรี” ในระบบ <https://www.kru.ac.th/journal/> พร้อมทั้งจัดส่งสำเนาไฟล์ต้นฉบับแนบมา 1 ชุด และใบสำคัญการโอนเงินค่าธรรมเนียมในการลงวารสารวิชาการ ส่งมาตามที่อยู่ด้านล่างนี้

กองบรรณาธิการวารสารวิชาการ

สถาบันวิจัยและพัฒนา มหาวิทยาลัยราชภัฏกาญจนบุรี

เลขที่ 70 หมู่ 4 ตำบลหนองบัว อำเภอเมือง

จังหวัดกาญจนบุรี 71190

(โทรศัพท์ 034 534 030, 0-3453-4059-60 ต่อ 211 , 213 โทรสาร 034 534 030)

ออนไลน์ : www.kru.ac.th/journal/

อีเมลล์ : krujournal@hotmail.com

ผลงานของท่านจะได้รับการตรวจสอบจากผู้ทรงคุณวุฒิตรงในสาขาวิชาที่เกี่ยวข้องไม่น้อยกว่า 2 ท่าน หากบทความที่ได้รับการพิจารณาจากผู้ทรงคุณวุฒิไม่เป็นเอกฉันท์ ฝ่ายจัดทำวารสารจะดำเนินการจัดส่งบทความให้ผู้ทรงคุณวุฒิพิจารณาเพิ่มเติมแล้วแต่กรณี ถ้ามีส่วนที่ต้องปรับปรุงแก้ไขกองบรรณาธิการจะแจ้งให้ท่านทราบเพื่อการปรับปรุงแก้ไข เมื่อผู้เขียนได้แก้ไขความถูกต้องของบทความตามข้อเสนอแนะของผู้ทรงคุณวุฒิแล้วบทความจะต้องผ่านการตรวจสอบความถูกต้องจากกองบรรณาธิการแล้วเท่านั้นจึงจะนำมาตีพิมพ์ในวารสาร หลังการจัดพิมพ์แล้วเสร็จ ท่านจะได้รับวารสารจำนวน 1 ฉบับ

1.25 นิ้ว

ตัวอย่างการจัดรูปแบบบทความวิจัย

ชื่อเรื่องภาษาไทย TH Sarabun PSK ขนาด 18 จัดชิดขอบซ้าย ตัวหนา

ชื่อเรื่องภาษาอังกฤษ TH Sarabun PSK ขนาด 18 จัดชิดขอบซ้าย ตัวหนา

ชื่อผู้เขียนภาษาไทย จินดา พรหมโชติ¹⁾,²⁾,³⁾,
นักศึกษา

¹⁾นักศึกษามหาบัณฑิตสาขาวิทยาศาสตร์ศึกษา คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี มหาวิทยาลัยราชภัฏกาญจนบุรี,

หรือ อาจารย์ ²⁾คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี มหาวิทยาลัยราชภัฏกาญจนบุรี,

³⁾สำนักงานอุตสาหกรรมพื้นฐานและการเหมืองแร่ เขต 3 (เชียงใหม่) กระทรวงอุตสาหกรรม

ชื่อผู้เขียนภาษาอังกฤษ Jinda Prommachod¹⁾,²⁾,³⁾

¹⁾Master Student Science Education. Faculty of Science and Technology. Kanchanaburi Rajabhat University,

²⁾Faculty of Science and Technology. Kanchanaburi Rajabhat University,

³⁾Office of Primary Industries and Mines, Region 3 (Chiang Mai), Ministry of Industry.

1.25 นิ้ว

1 นิ้ว

บทคัดย่อ(TH Sarabun PSK ขนาด 14 หนา)

ย่อ 7 ตัวอักษร กก
กกก
กกก
กกก
กกกกกกกกก (TH Sarabun PSK ขนาด 14 ธรรมดา)

คำสำคัญ : กกกก กกกกกกก กกกกกกก

1 นิ้ว

กกกกกกกกกกกกกกกกกกกกกกกกกกกกกกกกกกกก
กกกกกกกกกกกกกกกกกกกกกกกกกกกกกกกกกกกก
กกกกกกกกกกกกกกกกกกกกกกกก

กกกกกกกกกกกกกกกกกกกกกกกกกกกกกกกกกกกก
กกกกกกกกกกกกกกกกกกกกกกกกกกกกกกกกกกกก
กกกกกกกกกกกกกกกกกกกกกกกกกกกกกกกกกกกก
กกกกกกกกกกกกกกกกกกกกกกกกกกกกกกกกกกกก
กกกกกกกกกกกกกกกกกกกกกกกกกกกกกกกกกกกก
กกกกกกกกกกกกกกกกกกกกกกกกกกกกกกกกกกกก

ข้อเสนอแนะ

ย่อ 4 ตัวอักษร กกกกกกกกกกกกกกกกกกกกกกกกกกก
กกกกกกกกกกกกกกกกกกกกกกกกกกกกกกกกกกกก

เอกสารอ้างอิง

กองจัดการคุณภาพน้ำ กรมควบคุมมลพิษ. พระราชบัญญัติส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ พ.ศ. 2535 กฎ ประกาศ และระเบียบที่เกี่ยวข้องด้านการควบคุมมลพิษ เรื่อง กำหนดมาตรฐานคุณภาพน้ำในแหล่งน้ำผิวดิน. ค้นเมื่อ กรกฎาคม 29, 2553, จาก http://www.reo05monre.com/.../water_quality_standard_narmpiwdin.htm

คณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ. (2537). กำหนดมาตรฐานคุณภาพน้ำในแหล่งน้ำผิวดิน ใน พระราชบัญญัติส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ. กรุงเทพฯ: ฝ่ายพัฒนาสื่อ กองส่งเสริมและเผยแพร่.

โครงการส่งน้ำและบำรุงรักษากระเสียว. (2555). ฝ่ายจัดสรรน้ำและปรับปรุงระบบชลประทาน. ค้นเมื่อ กุมภาพันธ์ 11, 2555, จาก <http://www.Krasaew.co.th>.

American Public Health Association, American Water Works Association, & Water Environment Federation. (2005). **Standard methods for the examination of water and wastewater (21st ed.)**. American Public Health Association. Washington.

รายนามผู้ทรงคุณวุฒิพิจารณาบทความประจำฉบับ

1	รองศาสตราจารย์ ดร.นรินทร์	สังข์รักษา	มหาวิทยาลัยศิลปากร
2	รองศาสตราจารย์ ดร.กาญจนา	บุญส่ง	มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี
3	รองศาสตราจารย์ ดร.วาทินี	ชัยพัฒนสิน	มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
4	รองศาสตราจารย์ ดร.นพพร	จันทร์นำชู	มหาวิทยาลัยศิลปากร (พระราชวังสนามจันทร์)
5	รองศาสตราจารย์ ดร.พนอเนือง	สุทัศน์ ณ อยุธยา	มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา
6	รองศาสตราจารย์ ดร.สุภาวณีย์	อมรจิตสุวรรณ	มหาวิทยาลัยอุบลราชธานี
7	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุรพงษ์	จรัสโรจนกุล	มหาวิทยาลัยราชภัฏกาญจนบุรี
8	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เสนีย์	พวงยามณี	มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลสุวรรณภูมิ
9	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สถาพร	ถาวรอิवासัน	มหาวิทยาลัยราชภัฏจันทรเกษม-ชัยนาท
10	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.พงษ์ศักดิ์	รวมชมรัตน์	มหาวิทยาลัยราชภัฏกาญจนบุรี
11	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อิราววัฒน์	ชมระกา	มหาวิทยาลัยราชภัฏอุตรดิตถ์
12	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.กันต์	อินทวงศ์	มหาวิทยาลัยราชภัฏอุตรดิตถ์
13	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.จันทร์เพ็ญ	ชุมแสง	มหาวิทยาลัยราชภัฏอุตรดิตถ์
14	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ปัญญา	ทองนิล	มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี
15	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อรทัย	อินต๊ะไชยวงศ์	มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์
16	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.กรัณศุภมาศ	เอ่งฉ้วน	มหาวิทยาลัยมหิดล
17	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.รังรอง	งามศิริ	มหาวิทยาลัยราชภัฏกาญจนบุรี
18	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วราภา	มหากาญจนกุล	มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
19	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อุษา	พัดเกตุ	มหาวิทยาลัยนเรศวร
20	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ภัทรพงศ์	เกิดลาภี	มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลสุวรรณภูมิ
21	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ว่าที่ร้อยตรีปัญญา	คามีสักดิ์	มหาวิทยาลัยราชภัฏหมู่บ้านจอมบึง
22	ผู้ช่วยศาสตราจารย์วิมล	กิตติรักษ์ปัญญา	มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา
23	ดร.วาทิช	นิลนันท	มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลสุวรรณภูมิ
24	ดร.ชฎาณัฐ	ปิยะวิบูลย์	มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคล รัตนโกสินทร์

วารสารวิชาการ มหาวิทยาลัยราชภัฏกาญจนบุรี

Journal of Kanchanaburi Rajabhat University

ความเป็นมา

วารสารวิชาการ มหาวิทยาลัยราชภัฏกาญจนบุรี เป็นวารสารทางวิชาการ เริ่มออกฉบับแรก เมื่อปี พ.ศ. 2555 โดยอยู่ในความรับผิดชอบของบัณฑิตวิทยาลัย ต่อมาปี พ.ศ. 2556 ได้โอนมาให้สถาบันวิจัยและพัฒนา เป็นผู้รับผิดชอบ ดำเนินการจนกระทั่งวารสารมีอายุครบ 3 ปี จึงส่งเข้ารับประเมินคุณภาพวารสารวิชาการ รอบที่ 3 (พ.ศ. 2558-2562) ผลการประเมินคุณภาพวารสารวิชาการ มหาวิทยาลัยราชภัฏกาญจนบุรี ได้รับการรับรองคุณภาพจัดอยู่ในฐานข้อมูล TCI กลุ่มที่ 2 ของศูนย์ดัชนีการอ้างอิงวารสารไทย (Thai-Journal Citation Index Centre (TCI)) ด้านมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ และเมื่อวันที่ 10 มกราคม 2563 ได้รับการรับรองคุณภาพจัดอยู่ในฐานข้อมูล TCI กลุ่มที่ 2 สาขา มนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ เป็นระยะเวลา 4 ปี ตั้งแต่ปี 2563-2567

วัตถุประสงค์

1. เพื่อเผยแพร่และส่งเสริมการนำผลการวิจัยทางด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี และด้านมนุษยศาสตร์ และสังคมศาสตร์ ไปใช้ในการพัฒนาสังคมและประเทศ
2. เพื่อเป็นแหล่งรวบรวมบทความทางวิชาการที่น่าสนใจและมีคุณค่าทางด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี และด้านมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์
3. เพื่อเป็นสื่อกลางในการแลกเปลี่ยนความรู้ประสบการณ์ทางวิชาการระหว่างคณาจารย์ นักวิจัย นักวิชาการ และบุคคลทั่วไป

นโยบาย

บทความที่เสนอตีพิมพ์ต้องเป็นบทความที่มีคุณค่าทางวิชาการเป็นบทความที่เสนอถึงความคิดหรือหลักการใหม่ ที่เป็นไปได้และมีทฤษฎีประกอบสนับสนุนอย่างเพียงพอ หรือเป็นบทความทางวิชาการที่น่าสนใจ มีประโยชน์ต่อคณาจารย์ นักวิจัย นักวิชาการ และบุคคลทั่วไป โดยผู้เขียนเป็นผู้รวบรวมและเรียบเรียง

กำหนดการเผยแพร่ ปีละ 2 ฉบับ ฉบับที่ 1 มกราคม – มิถุนายน และฉบับที่ 2 กรกฎาคม – ธันวาคม

การเผยแพร่ มอบให้ห้องสมุดสถาบันการศึกษาและหน่วยงานของรัฐ และทางเว็บไซต์ของ มหาวิทยาลัยราชภัฏกาญจนบุรี

สถานที่ติดต่อ สถาบันวิจัยและพัฒนา มหาวิทยาลัยราชภัฏกาญจนบุรี
70 ม. 4 ถ.กาญจนบุรี-ไทรโยค ต.หนองบัว อ.เมือง จ.กาญจนบุรี 71190
โทรศัพท์ 0-3453-4030, 0-3453-4059-60 ต่อ 211, 213 โทรสาร 0-3453-4030
สมัครออนไลน์ที่ <http://kru.ac.th/journal/>

บทความที่ลงตีพิมพ์ในวารสารเป็นความคิดเห็นของผู้เขียน กองบรรณาธิการไม่จำเป็นต้องเห็นด้วยเสมอไป

จัดพิมพ์โดย รักษาราชการ 39/6 ซอยโรงน้ำแข็ง ถ.แสงชูโต ต.บ้านใต้ อ.เมือง จ.กาญจนบุรี 71000
RAJAKAN 081-941-2356

วารสารวิชาการ มหาวิทยาลัยราชภัฏกาญจนบุรี

Journal of Kanchanaburi Rajabhat University

ปีที่ 9 ฉบับที่ 2 กรกฎาคม – ธันวาคม 2563 ISSN 2286-7589

บทความวิจัย : นวัตกรรมเทคโนโลยีสารสนเทศการศึกษายุคดิจิทัล178 นิพนธ์ คุชปรีดี	178
บทความวิชาการ : วิชาชีพ : วิชาชีพของแมลงศัตรูพืช.....181 นิตยา วานิกร และอุมาวดี ศรีเกษตรสรากุล	181
บทความวิจัย	
การพัฒนาบทเรียนท้องถิ่นออนไลน์ชุมชนปากแพรก อำเภอเมืองกาญจนบุรี จังหวัดกาญจนบุรี..... 190 นิรุทธ์ จรเจริญ วิยะดา พลชัย ปรัชญา เหลืองแดง และสุรารักษ์ ภูติโส	190
การพัฒนาเว็บแอปพลิเคชันสำหรับวางแผนการผลิตและการตลาดเพื่อพัฒนาเกษตรกร.....202 ผู้ปลูกส้มประดงจังหวัดราชบุรีสู่การเป็น Smart Farmer ดาราวรรณ ญาณะนันท์ และสถาพร จะนุ	202
โมเดลเชิงสาเหตุที่ส่งผลต่อความอยู่ดีมีสุขทางการเงินของเกษตรกร ผู้ปลูกมะม่วงหิมพานต์ในจังหวัดอุตรดิตถ์..... 217 วรพรรณ รัตนทรงธรรม เหนือียง วงศ์จินดา และวิศรา ดวงตาน้อย	217
ผลสัมฤทธิ์และผลจากการจัดการเรียนรู้โดยใช้สื่อผ่านเกม 230 ปิยะนุช เทือกเทพ	230
การสร้างรูปแบบการพัฒนาทักษะการจำคำศัพท์ภาษาอังกฤษ โดยใช้เทคนิคการสอนแบบ Back to the Board ของนักศึกษาสาขาวิชาภาษาอังกฤษ คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏกาญจนบุรี อัญญา เอกจัน	242
ศึกษาระบบให้คำปรึกษาแก่นักศึกษาระดับปริญญาตรีของสถาบันอุดมศึกษาเอกชนแห่งหนึ่งในประเทศไทย.....253 สาคร สมเสริฐ เภารินทร์ ฉันทนะสุขศิลป์ วรัญญา มหามุนี และพิชญา ตียะรัตนชัย	253
การพัฒนาความสามารถในการพูดภาษาอังกฤษโดยใช้ละครและเทคนิคการแสดงละคร ของนักศึกษา ชั้นปีที่ 3 สาขาวิชาภาษาอังกฤษ คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏกาญจนบุรี สิริวรินทร์ เกรย์	267
ปัจจัยที่ส่งผลต่อสมรรถนะของผู้สอบบัญชีภาษีอากรในประเทศไทย.....279 ศิริวรรณ พูลเขตกิจ สร้อยเพชร ลิสนี สุรเดช เล็กแจ่ง สุรีย์ โปษกรัญญ์ และประเวศ เพ็ญอุฉนิกุล	279
การบังคับใช้กฎหมายการกำกับดูแลหอพักขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองบัว อำเภอเมือง จังหวัดกาญจนบุรี.....293 ศศิวิมล ช่วยดำรง และสมชาย เจริญกิจ	293
การบริหารความเสี่ยงแบบบูรณาการที่ส่งผลต่อการเพิ่มมูลค่าของธุรกิจการท่องเที่ยวและกีฬา ในจังหวัดสุพรรณบุรี.....305 ศศิพิมพ์มาศ หงส์สมบัติ อิศเรศร์ ไชยะ วันทิศา จะบัง และประนอม พนาเศรษฐเนตร	305
การตรวจวัดระดับเสียงในแผนกซักชิ้นงานโรงงานซักฟอกย้อมยีนส์จังหวัดสมุทรสาคร.....316 บัญญัติพัชรกร บุญพร้อม สุนันท์ ชาวกริบ และลลิติพันธุ์ ไชยนันท์	316